

ΟΙ ΤΟΤ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΛΟΓΟΙ

ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ

ΔΩΔΕΚΑ.

ADJECTA EST IN FINē
VERSIO LATINA WOLFII.

GLASGUA E,
IN AEDIBUS ACADEMICIS
EXCUDEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOULIS,
ACADEMIAE TYPOGRAPHI,
M. DCC. L.

252 20

*J
T
S
t
H
L
C*

TYPOGRAPHUS LECTORI

S.

Insitueram primo Demosthenis orationes tantum quatuor quae vulgo κατὰ Φίλιππον nominantur seorsum edere, minori forma. Inter imprimendum vero monitus fui libellum fore magis ad usus academicos commodum qui omnes Demosthenis orationes Philippicas, numero duodecim, complecteretur, eoque ordine quo sunt a Dionysio Halicarnasseo recensitae in epistola ad Ammaeum. Hac igitur de causa ceteras adjeci demum Philippicas omnes. Utque facile legi possent eodem ordine quo sunt a Demosthene dictae, praeposui tabellam sequentem, referentem annum Olympiadis, annumque etiam aetatis Demosthenis, quo quaeque dicta est. Haec tabella expressa est ex And. Schotti vitis comparatis Aristotelis et Demosthenis, explorata tamen prius diligenter, atque comperta ejus fide, ex Dionysii Halicarnassei epistola ad Ammaeum, ex ejusdem Dinarcho, ex Diodoro Siculo, Harpocrati, et ipsius Demosthenis oratione contra Midiam.

OLYMPIADIS CVII. Anno I. Demosthenis 30.

Dicta est

PHILIPPICA I.

Cujus initium est

Εἰ μὲν περὶ καινῷ τινὸς πρᾶγματός περὶ τίθετο, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, λέγειν.

Ex Libanio, et Ulpiano, vulgo nominatur Ima.
contra Philippum.

CVII. 4.

33.

PHILIPPICA II.

Sive

OLYNTIACA I.

Επὶ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι.
Haec ex Libanio et Ulpiano vulgo nominatur
Olyntiaca 2da.

Item

PHILIPPICA III.

Sive

OLYNTIACA II.

Οὐχὶ ταῦτά παρίσταί μοι γινώσκων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.
Haec vulgo Olyntiaca 3tia.

ITEM
PHILIPPICA IV.
SIVE
OLYNTHIACA III.

Αντι πολλῶν ἄν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων.
Haec vulgo Olynthiaca ima.

CVIII. 2. 35.
PHILIPPICA V.

Α μὲν ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι διδυνήμεθα εὐρεῖν, ταῦτα
ἴσιν.

Haec vulgo posteriorem facit partem primae contra
Philippum, post voces ΠΟΡΟΤ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ. [vide
pag. 16. sequentem.] videtur autem Philippica
ima in his vocibus desuisse, et Philippica 5ta ab
iisdem incepisse.

CVIII. 3. 36.
PHILIPPICA VI.

DE PACE.

Ορῶ μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα.

CIX. 1.

38.

PHILIPPICA VII.

Οτάν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, λόγοι γίνωνται.
Haec vulgo 2da. contra Philippum.

CIX. 2.

39.

PHILIPPICA VIII.

DE HALONESO.

Ἀνδρες Αθηναῖοι, ἐκ ἔσι ὕπως αἱ αἰτίαι.

CIX. 3.

40.

PHILIPPICA IX.

DE MILITIBUS IN CHERSONESO.

Εδει μὲν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, τὸς λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν,
μήτε πρὸς ἑχθραν ποιῆσθαι λόγον μηδένα, μήτε πρὸς χάριν.

ITEM

PHILIPPICA X.

Πολλῶν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι λόγων γιγνομένων, εὐλίγν δὲν,
καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν.

Haec vulgo 3tia. contra Philippum.

CIX. 4.

41.

PHILIPPICA XI.

Καὶ σπουδαῖα νομίζων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ ὧν βουλευέσθε,
 καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, περᾶσομαι περὶ αὐτῶν εἰπεῖν.

Haec vulgo 4ta. contra Philippum.

CX. I.

42.

PHILIPPICA XII.

AD PHILIPPI EPISTOLAM.

Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος οὐκ ἐποίησατο τὴν εἰ-
 ρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ ἀνιστάτο τὸν πόλεμον, πάντων ὑμῖν φα-
 νερόν γέγονεν.

10

11

THE HISTORY OF

THE CITY OF

NEW YORK

FROM THE FIRST SETTLEMENT

TO THE PRESENT TIME

BY

J. B. H. H. H.

OF THE CITY OF

NEW YORK

AND

OF THE STATE OF

NEW YORK

AND

OF THE COUNTY OF

NEW YORK

AND

OF THE CITY OF

NEW YORK

AND

OF THE STATE OF

NEW YORK

K

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Κατὰ Φιλίππου Λόγος πρῶτος.

ΔΙ' ΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Τῷ κατὰ Φιλίππου πρῶτῳ Λόγῳ.

Κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθηναῖοι
φερόμενοι, συνελλυθέντες εἰς ἐκκλησίαν ἀθυμῶντες·
ὁ τοίνυν ῥήτωρ τὴν τε ἀθυμίαν πειρᾶται παύειν,
λέγων, ὅθεν εἶναι θαυμαστὸν, εἰ ῥαθυμῶντες κεκρά-
τηνται· καὶ εἰσηγείται, πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ
πρὸς τὸν ἐχθρὸν κελδέει δὴ δύο δυνάμεις παρασκάα-
σαδαι, μίαν μὲν μείζω πολιτικὴν, ἣτις οἴκοι μέ-
νουσα, πρὸς τὰς τῆς ἐπικαίων χρείας ἑτοιμος ὑ-
πάρξει· ἑτέραν δὲ ἐλάττω, ξένων ὄντων τῆς στρα-
τονομῶν, παραμεμιγμένων δέ· καὶ κελδέει τὴν δύ-
ναμιν μὴ Ἀθήνησι μόνον, μὴ δὲ ἐκ τῆς πόλεως ποι-
εῖσθαι τὰς βοηθείας· ἀλλὰ περὶ τὴν Μακεδονίαν
ἀναστέφεισθαι, πολεμῆσαν ἀδιαλείπτως· ἵνα μὴ τὴς
ἐτῆσιν ἀνέοντες ἐπιτηρήσας ὁ Φίλιππος, ἢ καὶ
τὸν χιμῶνα, ἡνίκα Ἀθήνηθεν εἰς Μακεδονίαν πλεῖν
ἔσται δυνατόν, ἐπιχειρῇ τοῖς πράγμασι, καὶ παρὰ τὴν
ἀπυσίαν τὴν τῆς Ἀθηναίων ἀπάντων κρατῇ· ἀλλ'
ἐγὼς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀνίστασθαι δύναμις πρὸς αὐ-
τὸν ὑπάρχει.

Α

ΕΙ

ΕΙ μὲν περὶ καινῶ τινὸς πράγματος
 πρὸς τίθει, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέ-
 γειν, ἐπιχὼν ἂν ἕως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰω-
 θότων γνώμην ἀπεφώνησιν. εἰ μὲν ἤρεσ-
 κέ τί μοι τῶν ὑπὸ τέτων ῥηθέντων, ἡσυ-
 χίαν ἂν ἤγον. εἰ δὲ μὴ, τότε ἂν αὐτὸς ἐ-
 πειρώμην ἃ γινώσκω λέγειν. ἐπειδὴ δὲ
 περὶ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν ἔτοι πρῶτε-
 ρον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγῆμαι
 καὶ πρῶτος ἀναστὰς, εἰκότως ἂν συγνώ-
 μης τυγχάνειν. εἰ γὰρ ἐκ τῶ παρελη-
 λυθότος χρόνου τὰ δεόντα αὐτοὶ συνεβέ-
 λευον, ἔδεν ἂν ὑμᾶς νῦν ἔδει βελεῦεσθαι.
 πρῶτον μὲν ἔν ἐκ ἀθυμηλέον, ὧ ἄνδρες Ἀ-
 θηναῖοι, τοῖς παρῶσι πράγμασιν, ἔτι εἰ
 πάνυ φαύλως ἔχον δοκεῖ. ὃ γὰρ ἐστὶ χεί-
 ρισον αὐτῶν ἐκ τῶ παρεληλυθότος χρόνου,
 τῷτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρ-
 χει. τί ἔν ἐστὶ τῷτο; ὅτι ἔδεν, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιήσων ὑμῶν, κα-
 κῶς

κῶς τὰ πράγματα ἔχει· ἐπεὶ τοι γε εἰ
 πάνθ' ἃ προσῆκε πρᾶτ' ἰόντων, ἔτ' ὡς εἶχεν,
 ὅδ' ἂν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίῳ γενέσθαι. ἔ-
 πειλα ἐνθυμητόν, καὶ παρ' ἄλλων ἀκέσσι,
 καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις,
 ἡλικίην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαι-
 μονίων, ἐξ ἧς χρόνος ὁ πολὺς, ὡς καλῶς καὶ
 προσηκόντως ὁδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξα-
 τε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείνατε ὑπὲρ
 τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον·
 τίνας ὅν ἔνεκα ταῦτα λέγω; ἵν' εἰδῆτε, ὦ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσῃσθε, ὅτι ὁδὲν
 ἔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστὶ φοβερόν, ἔτ',
 ἂν ὀλιγωρῆτε, τοῖστον, οἷον ἂν ὑμεῖς βέ-
 λησθε, παραδείγμασι χρώμενοι, τῇ τό-
 τε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἧς ἐκραίει-
 τε ἐκ τῆς προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν
 νῦν· καὶ τῇ νῦν ὕβρει τέττε, δι' ἣν ταρτα-
 τόμεθα, ἐκ τῆς μηδὲν φρονιίζον ὧν ἐχρῆν.
 εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσ-
 πολέμητον οἶμαι τὸν Φίλιππον εἶναι, σκο-

πῶν τό, τε πλῆθος τῆς νῦν ὑπαρχούσης
 αὐτῷ δυνάμεως, καὶ τὸ τὰ χωρία πάντα
 ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὁρθῶς μὲν οἶμαι·
 λογισάσθω μὲν τοι τῆτο, ὅτι εἵχομεν πο-
 τε ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, Πύδναν, καὶ
 Ποτίδαιαν, καὶ Μεθώνην, καὶ πάντα τὸν
 τόπον τῆτον οἰκεῖον κύκλῳ· καὶ πολλὰ
 τῶν μετ' ἐκείνους νῦν ὄντων ἔθνων, αὐτο-
 νομόμενα καὶ ἐλεύθερα ὑπῆρχεν, καὶ μάλ-
 λον ὑμῖν ἐβέλετ' ἔχον οἰκείως, ἢ ἐκείνῳ·
 εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔχε
 τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστὶν
 Αθηναίοις, ἔχουσι τοιαῦτα ἐπιβήχισμα-
 τα τῆς αὐτῆς χώρας, ἔρημον ὄντα συμμά-
 χων, ὃδὲν ἂν, ὧν νυνὶ πεποίηκεν, ἐπρα-
 ξεν, ὃδὲ τοσαύτην ἐκλήσατο δύναμιν. ἀλλ'
 οἶδεν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, τῆτο καλῶς ἐ-
 κείνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν ἅπαντα τὰ
 χωρία ἄθλα τῆ πολέμου κείμενα ἐν μέσῳ·
 φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παρῶσι τὰ τῶν ἀ-
 πόνων, καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κιν-
 δυνεύειν,

δυνεύειν, τὰ τῶν ἀμελῶν. καὶ γὰρ τοι
ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ, πάντα κα-
τέστραπται, καὶ ἔχῃ, τὰ μὲν ὡς ἂν ἐλών τις
ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα
ποιοσάμενος· καὶ γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσ-
έχειν τὸν νῦν τέτοις ἐδέλκσιν ἅπαντες,
ὅς ἂν ὀρώσι παρσκευασμένους, καὶ πράττειν
ἐθέλοντας ἅ χρέη. ἂν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Αθη-
ναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐθελήσῃτε
γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδὴ περὶ ὃ πρότε-
ρον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν ὅδε καὶ δύνασθαι ἂν πα-
ραχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν
ἀφείδοντες τὴν εἰρωνεῖαν ἑτοιμος πράττειν ὑ-
πάρξῃ, ὁ μὲν χρήματα ἔχων, εἰσφέρειν, ὁ
δ' ἐν ἡλικίᾳ, στρατεύεσθαι· συνελόντι δ' ἁ-
πλῶς εἰπεῖν, ἦν ὑμῶν αὐτῶν ἐθελήσῃτε γε-
νέσθαι, καὶ παύσῃτε, αὐτὸς μὲν ὅδε ἕκα-
στος ποιήσῃ ἐλπίζων, τὸν δὲ πλεονέκτητον πάνθ'
ὑπὲρ αὐτοῦ πράττειν, καὶ τὰ ὑμέτερά αὐ-
τῶν κομιεῖσθαι ἂν θεὸς θέλῃ, καὶ τὰ κα-
τεργάσασθαι ἀναλήψασθαι, καί
κεῖνον

κείνον τιμωρήσεσθε· μὴ γὰρ ὡς θεῶ νομί-
 ζει' ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι πρᾶγ-
 ματα ἀθάνατα, ἀλλὰ μισεῖ τις ἐκείνον,
 καὶ δέδιεν, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ,
 καὶ τῶν πάντων νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχον
 αὐτῷ· καὶ ἅπαντα, ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις
 τοῖς ἀνθρώποις ἐνι, ταῦτα καὶ τοῖς μέ-
 γεροις χρή νομίζειν ἐνεῖναι· κατέπληχε
 μέντοι ταῦτα πάντα νῦν ἐκ ἔχοντα ἀ-
 ποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυλῆτα καὶ
 ῥαθυμίαν, ἣν ἀποδέσθαι φημι δεῖν ἤδη.
 ὁρᾶτε γάρ, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγ-
 μα, οἷ πορρολήλυθεν ἀσελγείας ἄνθρωπος,
 ὃς ὅδ' αἵρεσιν ὑμῖν δίδωσι τὸ πρᾶγμειν, ἢ
 ἀγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ, καὶ λόγους
 ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ ὅτι οἷός
 τέ ἐστιν ἔχων ἀκατέστραπτοι, μένειν ἐπὶ
 τέττων, ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλεται,
 καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντος ὑμᾶς καὶ
 καθημένους περισοιχίζεται. πότε οὖν, ὥς
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πότε ἀχρὴ πρᾶξετε, ἐ-
 πειδάν

παιδάν τι γένηται; ἐπιδάν νῆ Δία ἀνάλ-
 κη τις ἦ; νῦν δὲ τί χρὴ τὰ γιγνομένα ἡ-
 γεῖσθαι; ἐγὼ γὰρ οἶμαι τοῖς ἐλευθέροις
 μεγίστην ἀνάλκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμά-
 των αἰχὺνὴν εἶναι· ἢ βέλεσθε, εἰπέ μοι,
 περιϋόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι κατὰ τὴν
 ἀγορὰν, λέγείαί τι καινόν; γένοιτο γὰρ
 ἂν τι καινότερον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Αἰθη-
 ναίης καὶ ἀπολεμῶν, καὶ τὰ τῶν Ελλή-
 νων διοικῶν; τέθνηκε Φίλιππος; ὅ μὰ Δί',
 ἀλλ' ἀσθενεῖ· τί οἷ' ὑμῖν διαφέρει; καὶ
 γὰρ ἂν ὅτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἑ-
 τερον Φίλιππον ποιήσετε, ἂν περ οὕτω
 προσέχῃε τοῖς πράγμασι τὸν νῦν· οὐδὲ
 γὰρ ὅτος παρὰ τὴν αὐτῆς ῥώμην τοσούτον
 ἐπηύξεται, ὅσον παρὰ τὴν ὑμετέραν ἀ-
 μέλειαν. καί τοι καὶ τούτο (εἴ τι πάθοι,
 καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν ὑπάρξοι, ἢ περ αἰ-
 εὶ βέλιον, ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμε-
 λόμεθα, καὶ γὰρ ἐξεργάσαιο) ἴδ' ὅτι
 πλεονέκων μὲν ὄντες, ἀπασιν ἂν τοῖς πράγ-
 μασι

μασι τεταραγμένοις ἐπισάντες, ὅπως ἂν
 βέληθε διοικήσαιθε· ὡς δὲ νῦν ἔχειε, ἔ-
 δε διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν,
 δέξασθαι δύνασθ' ἂν ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς
 παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμας· ὡς μὲν ἔν
 δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑ-
 πάρχειν ἀπανίας ἐτοίμους, ὡς ἐγνωκότων
 ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι, λέγων·
 τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλ-
 λάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς
 ἠγάθην, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὐσ-
 τινας χρημάτων, τᾶλλα ὡς ἂν μοι βέλ-
 τισα καὶ τάχιστα δοκῇ παρασκευασθῆναι,
 καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν· δεηθεὶς ὑμῶν,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοσούτον, ἐπειδὴν ἀ-
 πανία ἀκέσητε, κρίνατε, καὶ μὴ πρότερον
 προλαμβάνετε· μηδὲ ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶτινι
 καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλεσ-
 θαί με τὰ πράγματα ἠγεῖοθω. ἔ γάρ οἱ
 ταχὺ καὶ τήμερον εἰπόντες, μάλιστα εἰς
 δεῖον λέγουσιν, ἔ γάρ ἂν τάγε ἤδη γεγενη-
 μένα,

μένα, τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλύσαι δυνηθείη-
 μεν· ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ, τίς πορῖα θεῖσα πα-
 ρασκευή, καὶ πόση, καὶ πόθεν, διαμεῖναι
 δυνήσεται, ἕως ἂν ἡ διαλυσώμεθα πεισ-
 θέντες τὸν πόλεμον, ἢ περιγενώμεθα τῶν
 ἐχθρῶν· ἔγω γὰρ ἔκτετι τῷ λοιπῷ πάσ-
 χομεν ἂν κακῶς· οἶμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦ-
 τα λέγειν ἔχον, μὴ κωλύων εἴ τις ἄλλος
 ἐπαγγέλλεται τι· ἡ μὲν ὅτι ὑπόχεσις ἔ-
 τω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα ἤδη τὸν ἑλεῖ-
 χον δώσει, κρίναι δὲ ὑμεῖς ἔσεσθε. πρῶ-
 τον μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Αθηναῖοι, τριή-
 ρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαι Φημι
 δεῖν· εἴτ' αὐτὰς ἔγω τὰς γνώμας ἔχον,
 ὥς ἐάν τι δέῃ, πλεονέξον εἰς ταύτας αὐ-
 τοῖς ἐμβάσι· πρὸς δὲ τέτοις τοῖς ἡμίσεσι
 τῶν ἱππέων, ἱππαγωγὰς τριήρεις, καὶ
 πλοῖα ἱκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. ταῦ-
 τα μὲν οἶμαι δεῖν ὑπάρχειν, ἐπὶ τὰς ἐ-
 ξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας
 αὐτῷ στρατείας, εἰς Πύλας, καὶ Χερρόνη-

σον, καὶ Ολυνθον, καὶ ὅποι βέλειαι. δεῖ γάρ
 ἐκείνῳ τῆτο ἐν τῇ γνώμῃ ἐκπαραστῆναι,
 ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἀ-
 γαν, ὥσπερ εἰς Εὐβοίαν, καὶ πρότερόν πο-
 τέ φασιν εἰς Αλῖαρτον, καὶ τὰ τελευταῖα
 πρῶν εἰς Πύλας, ἴσως ἂν ὀρμήσαιτε· ὅ-
 τι πανελῶς ὅδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἂν τῆ-
 το, ὡς ἐγώ γε φημι δεῖν εὐκαταφρόνητόν
 εἶναι· ἵν' ἢ διὰ τὸν φόβον εἰδὼς εὐτρεπεῖς
 ὑμᾶς (εἴσεται γὰρ ἀκριβῶς, εἰσὶ γάρ εἰ-
 σιν οἱ πάντ' ἐξαγγέλλοντες ἐκείνῳ, παρ'
 ὑμῶν αὐτῶν, πλείους τῆ δέοντος) ἡσυχί-
 αν ἔχη, ἢ παριδὼν ταῦτα ἀφύλακτος
 ληφθῇ, μηδενὸς ὄντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ
 τὴν ἐκείνῃς χώραν ὑμῖν, ἂν ἐνδῶ χαιρὸς·
 ταῦτα μὲν εἰσιν, ἃ πᾶσι δεδόχθαι φημι
 δεῖν, καὶ παρασκευάσασθαι προσήκειν οἴ-
 μαι· πρὸς δὲ τέτοις δυνάμιν τινα, ὧς ἂν-
 δρες Αθηναῖοι, φημι προχειρίσασθαι δεῖν
 ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πολεμήσει, καὶ κακῶς
 ἐκεῖνον ποιήσῃ· μὴ μοι μυρίους, μὴ δὲ δις-
 μυρίους

μυρίους ξένους, μὴ δὲ τὰς ἐπισολιμαίους
 ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔ-
 σω· καὶ ὑμεῖς ἓνα, καὶ πλείους, καὶ τὸν
 δεῖνα, καὶ ὄντιν' ἄν χειροτονήσητε στρατη-
 γόν, τέτω πείσειαι καὶ ἀκολουθήσει· καὶ
 τροφήν ταύτῃ πορίσαι κελεύω· ἔσαι δὲ
 αὕτη τίς ἡ δύναμις, καὶ πόσις, καὶ πόθεν
 τὴν τροφήν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσετε
 ποιεῖν, ἐγὼ φράσω, καὶ ἕκαστον τέτων
 διεξιὼν χωρὶς· ξένους μὲν λέγω (καὶ ὅπως
 μὴ ποιήσῃτε τοῦθ', ὃ πολλάκις ὑμᾶς ἐ-
 βλάψεν, ἅπαντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι
 τοῦ δέοντος, καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς φησί-
 μασιν αἰρῶμενοι ἐπὶ τῷ πρᾶτῃ, καὶ δὲ τὰ
 μικρὰ ποιεῖτε, ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαν-
 τες καὶ πορίσαντες, τέτοις προσίθετε, ἂν
 ἐλάττω φαίνεσθαι) λέγω δὲ τοὺς πάντας
 στρατιώτας δι' ἑκατὸν· τέτων δὲ, Ἀθηναί-
 ος φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἐξ ἧς ἂν
 τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχῃ δοκῇ, χρό-
 νον ταχὺν στρατευομένων, μὴ μακρὸν τοῦ-

τον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ
 διαδοχῆς ἀλλήλοις· τὸς δὲ ἄλλους ξένους
 εἶναι κελεύω· καὶ μετὰ τούτων ἱππέας δι-
 ακοσίς, καὶ τέτων πεντήκοντα Ἀθηναίους
 τεύλαχισον, ὥσπερ τοὺς πεζοὺς τὸν αὐ-
 τὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἱππα-
 γωγοὺς τέτοις· εἶεν· τί πρὸς τέτοις ἔτι;
 ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γὰρ ἔχοντος
 ἐκείνῃ ναυτικόν, καὶ ταχέων τριήρων ἡμῖν,
 ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέῃ. πόθεν
 δὴ τέτοις ἡ τροφή γενήσεται; ἐγὼ καὶ τῷ
 το φράσω, καὶ δείξω, ἐπειδὴν, διότι τηλι-
 καύτην ἀποχρῆν οἶμαι τὴν δύναμιν, καὶ
 παλίτας τὸς στρατευομένους εἶναι κελεύω,
 διδάξω· τοσαύτην μὲν, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖ-
 οί, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἐνὶ νῦν ὑμῖν πορί-
 σασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῃ παραταξομέ-
 νην, ἀλλὰ λησεύειν ἀνάγκη, καὶ τῷ τῷ
 τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρῶ-
 τήν· ὃ τοίνυν οὐδ' ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ
 γὰρ ἐστὶ μισθός, ἐδὲ τροφή) ἐδὲ παντελῶς

ταπει-

ταπηνὴν εἶναι δεῖ· πολίτας δὲ παρῆναι,
 καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ
 πρότερόν ποί' ἀκῶ ξενικὸν τρέφειν ἐν Κο-
 ρίνθῳ τὴν πόλιν, ὃ Πολύστρατος ἡγείτο,
 καὶ Ιφικράτης, καὶ Χαβρίας, καὶ ἄλλοι τινές, καὶ
 ὑμᾶς αὐτὸς συστρατεύεσθαι· καὶ οἶδα ἀ-
 κῶν ὅτι Λακεδαιμονίους παρὰ τατλόμενοι
 μεθ' ὑμῶν, ἐνίκων ὅτοι οἱ ξένοι, καὶ ὑμεῖς μετ'
 ἐκείνων· ἐξ ὧ δὲ αὐτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν συ-
 τεύεται, τῶς φίλος νικᾷ, καὶ τῶς συμμά-
 χος, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους τῷ δέοντος γε-
 γόνασι, καὶ παρακύψαντα ἐπὶ τὸν τῆς
 πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτιάβαζον, καὶ παν-
 ταχοῦ μᾶλλον οἷχεται πλέοντα· ὁ δὲ
 στρατηγὸς ἀκολουθεῖ· εἰκότως· οὐ γάρ ἐ-
 σιν ἄρχειν μὴ δίδόντα μισθόν· τί οὖν κε-
 λεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν, καὶ τοῦ
 στρατηγῶ, καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορί-
 σαντας, καὶ στρατιώτας, οἰκείους ὥσπερ ἐ-
 πόπλους τῶν στρατηγεμένων παρακαλεσθή-
 σαι· ἐπεὶ νῦν γε γέλωσ' ἐσθ' ὥς χρώμεθα
 τοῖς

τοῖς πράγμασιν. εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς,
 Εἰρήνην ἀγέιε, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι; μὰ Δι'
 ἔχ ἡμεῖς γε, εἴποι' ἂν, ἀλλὰ Φιλίππῳ
 πολεμῶμεν· ἐκ ἐχειροτονεῖτε δὲ ἐξ ὑμῶν
 αὐτῶν δέκα ταξιάρχους, καὶ στρατηγὸς, καὶ
 φυλάρχους, καὶ ἱππάρχους δύο; τί ἔν ἔτοι
 ποιούσι, πλὴν ἐνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμ-
 ψῃε ἐπὶ τὸν πόλεμον; οἱ λοιποὶ τὰς πομ-
 πὰς πέμπουσιν ὑμῖν μὲν τῶν ἱεροποιῶν·
 ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττωντες τὰς πηλίνους, εἰς
 τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τὰς ταξιάρχους
 καὶ τὰς φυλάρχους, ἐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον· ἔ-
 γὰρ ἐχρῆν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, ταξιάρχους
 παρ' ὑμῶν, ἱππάρχους παρ' ὑμῶν, ἀρχον-
 τας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πό-
 λεως ἡ δύναμις; ἀλλ' εἰς μὲν Δῆμον, τὸν
 παρ' ὑμῶν ἱππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δὲ ὑ-
 πὲρ τῆς πόλεως κλημάτων ἀγωνιζομένων,
 Μενέλαον ἱππάρχῃν· καὶ τὸν ἄνδρα μεμ-
 φόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδδ
 κεχειροτονημένον εἶναι τῷτον, ὅς τις ἂν ᾗ. ἰ-

σως

σως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἠγεῖσθε λέγεσθαι·
 τὸ δὲ τῶν χρημάτων πόσα καὶ πόθεν ἔσαι,
 μάλισα ποθεῖτε ἀκῶσαι· τῷτο δὴ καὶ πα-
 ραινῶ· χρήματα τοίνυν, ἔσι μὲν ἡ τρο-
 φή, σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις μόνον,
 τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάλαντα ἑννεήκοντα,
 καὶ μικρόν τι πρὸς· δέκα μὲν ναυσὶ ταχεί-
 ας τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς
 τὴν ναῦν μναῖ τῷ μηνὸς ἑκάστος· στρατιώ-
 ταις δὲ διχιλίαις, τοσαῦτα ἕτερα, ἵνα δέ-
 κα ἑκάστος τῷ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς
 σιτηρέσιον λαμβάνῃ· τοῖς δὲ ἵππεῦσι δι-
 ακοσίοις οὖσιν, εἴαν τριάκοντα δραχμὰς ἑ-
 καστος λαμβάνῃ τῷ μηνὸς, δώδεκα τάλαν-
 τα· εἰ δὲ τις οἶεται μικρὰν ἀφορμὴν, σι-
 τηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχῃν, ἐκ
 ὀρθῶς ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς, ὅτι
 εἰ τῷτο γένῃαι, προσποριεῖ τὰ λοιπὰ αὐ-
 τὸ τὸ στρατεύμα ἀπὸ τῷ πολέμου, ἔδεναι
 τῶν Ελλήνων ἀδικῆναι, ἔδὲ τῶν συμμαχῶν,
 ὥς ἔχειν μισθὸν ἐντελῆ· καὶ γὰρ συμπλέ-

ων ἐθελοντῆς, πάχειν ὅτιοῦν ἔτοιμος, εἰ μὴ ταῦτ' ἔτως ἔχη· πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω, γενήσεται; τοῦτ' ἤδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ.

ΑΜὴν ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθα εὐρεῖν, ταῦτά ἐσιν· ἐπεὶ δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἃ ἂν ὑμῖν ἀρέσκη, χειρολογήσατε, ἵνα μὴ μόνον τοῖς ψηφίσμασι, καὶ ταῖς ἐπισολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις· δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου, καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βεβλῆσαι, εἰ τὸν τόπον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμήσετε, ἐνθυμηθεῖν, καὶ λογίσασθε, ὅτι τοῖς πνεύμασι, καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος· καὶ φυλάξας τὴς ἐτησίας ἢ τὸν χιμῶνα ἐπιχειρεῖ, ἥνικ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυνώμεθα ἐκείσε

κείσε ἀφικέσθαι. δεῖ τοίνυν ὑμᾶς ταῦτα
 ἐνθυμκμένους, μὴ βοηθείαις πολεμεῖν (ὑ-
 σεριζόμεν γὰρ ἀπάντων) ἀλλὰ παρασκευῇ
 συνεχεῖ, καὶ δυνάμει. ὑπάρχει δ' ὑμῖν χι-
 μαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει, Δήμῳ, καὶ
 Θάσῳ, καὶ Σκιάθῳ, καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν
 τῷ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες, καὶ
 σῆτος, καὶ ἅ χρὴ στρατεύμασι, πάνθ' ὑπάρ-
 χει. τὴν δ' ὥραν τῆς ἔτις, ὅτε καὶ πρὸς
 τῇ γῇ γενέσθαι ῥάδιον, καὶ τὸ τῶν πνευ-
 μάτων ἀσφαλὲς πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ, καὶ
 πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι, ῥαδίως
 εἶναι. ἃ μὲν ἐν χρήσει, καὶ πότε τῇ ду-
 νάμει παρὰ τὸν καιρὸν, ὁ τούτων κύριος
 κατασὰς ὑφ' ὑμῶν, βελεύσεται. ἃ δ' ὑ-
 πάρξει δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' εἰςιν ἃ ἐγὼ
 γέγραφα. ἂν δὲ ταῦτα, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 πορίσῃτε τὰ χρήματα, πρῶτον ἃ λέγω,
 εἶτα καὶ τὰλλα πάντα παρασκευάσαντες,
 τὰς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τὰς ἱππέας,
 ἐνλελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ κατακλεί-

C

σητε

σητε, ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν
 χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι, καὶ πορίζαι γιγ-
 νόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τῆς στρατηγῆς
 τὸν λόγον ζητῶντες. παύσεσθ' αἰεὶ περὶ
 τῶν αὐτῶν βεβλημένοι, καὶ πλεον ἔδεν
 ποιεῖντες· καὶ ἔτι πρὸς τέτοις, πρῶτον μὲν,
 ὧς ἄνδρες Αθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνε
 πόρων ἀφαιρήσεσθε· ἔστι δὲ ἔτος τίς; ἀ-
 πό τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμά-
 χων, ἄγων καὶ φέρων τῆς πλείους τὴν
 θάλατταν· ἔπειτα τί πρὸς τέτῳ; τῆς
 πάχυν αὐτοὶ κακῶς, ἔξω γενήσεσθε· ἔχ
 ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον, εἰς Λήμ-
 νον καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὼν, αἰχμαλώτους πο-
 λίτας ὑμέτερος ὦχετ' ἄγων, καὶ πρὸς τῷ
 Γεραισῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν, ἀμύθηλα
 χρήματα ἐξέλεξε· τὰ τελευταῖα δ' εἰς
 Μαραθῶνα ἀπέβη, καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς
 χώρας ὦχετ' ἔχων τριήρη· ὑμεῖς δὲ ἔτε
 ταῦτα ἠδύνασθε κολύφειν, ἔτ' εἰς τῆς χρό-
 νος ὅς ἂν προέλοιπε βοηθεῖν· καὶ τοι τί δή
 ποτε,

ποτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, τὴν μὲν
 τῶν Παναθηναίων ἐορτὴν καὶ τὴν τῶν Διο-
 νυσίων αἰετῇ καθήκοντος χρόνου γίνεσθαι,
 ἂν τε δεῖνοι λάχωσιν, ἂν τε ἰδιῶται οἱ τέ-
 των ἐκατέρων ἐπιμελησόμενοι εἰς ἅ τοσαῦ-
 τα ἀναλίσκειε χρήματα, ὅσα ἔδ' εἰς ἓνα
 τῶν ἀποσόλων, καὶ τοσούτον ὄχλον καὶ το-
 σαύτην παρασκευὴν, ὅσην ἔκ οἷδ' εἴ τις τῶν
 ἀπάντων ἔχει· τοὺς δὲ ἀποσόλους πάντας
 ὑμῖν ὑπερίκειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Με-
 θώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτί-
 δαιαν; ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαντα νόμῳ τέ-
 τακται, καὶ προεῖδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ πολ-
 λῇ, τίς χορηγὸς, ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυ-
 λῆς, πότε, καὶ παρὰ τῇ, καὶ τί λαβόντα,
 τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον, ἔδ' ἀόρι-
 στον ἐν τέτοις ἡμέλῃαι· ἐν δὲ τοῖς περὶ τῇ
 πολέμου, καὶ τῆς τέττε παρασκευῆς, ἅ-
 τακτα, ἀόριστα, ἀδιόρθωτα ἅπαντα. τοι-
 γάρ γε ἅμα ἀκηκόαμέν τι, καὶ τριηράρχης
 καθίσταμεν, καὶ τέτοις ἀντιδόσεϊς ποικίμεθα,

καὶ περὶ χρημάτων πόρον (χοποῦμεν· καὶ
 μετὰ ταῦτα ἐμβαίνην τὰς μετοίκους ἔδοξε,
 καὶ τοὺς χωρὶς οἰκῶντας, εἴτ' αὐτὰς πάλιν
 ἀντεμβιάζειν· εἴτ' ἐν ὧ τὰ ταῦτα μέλλε-
 τε, προαπόλωλεν ἐφ' ἃ ἂν ἐκπλέωμεν.
 τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον, εἰς τὸ πα-
 ρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν· οἱ δὲ τῶν
 πραγμάτων καιροὶ οὐ μένουσιν τὴν ὑμετέ-
 ραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν· ἃς δ' εἰς
 τὸν μέλαξιν χρόνον δυνάμεις οἴομεθα ἡμῖν
 ὑπάρχειν, ὅθεν οἰαί τε ἕσσαι ποιεῖν, ἐπ'
 αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχονταί· ὅδ' εἰς
 τῆς ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥς' ἐπισέλλειν
 Εὐβοεῦσιν ἤδη τοιαῦτας ἐπισολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Τούτων ἔν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν
 ἀνεγνωσμένων, ἀληθεῶς μὲν ἐστὶ τὰ
 πολλὰ, ὥς ἔκ' ἔδει, ἔμην, ἀλλ' ἴσως ἔχ
 ἡδέα ἀκούειν· ἀλλ' εἰ μὲν ὅσα ἂν τις ὑ-
 περβῇ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ
 πράγ-

πράγματα ὑπερβῆσαι, δεῖ πρὸς ἡδονήν,
 δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις ἂν ᾗ
 μὴ προσήκῃσα, ἔργῳ ζημία γίνεσθαι, ἀσ-
 χρὸν ἔστιν, ὧς ἄνδρες Αθηναῖοι, φενακίζῃν
 ἐαυτοὺς, καὶ ἅπαντ' ἀναβαλλομένους, ὅσα
 ἂν ᾗ δυσχερῇ, πάντων ὑστερίζειν τῶν ἔρ-
 γων, καὶ μηδὲ τῷτο δύνανθαι μαθεῖν, ὅτι
 δεῖ τὴς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους, ἔκ ἀκο-
 λυθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτὴς ἔμ-
 προθεν εἶναι τῶν πραγμάτων· καὶ τὸν
 αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων
 ἀξιῶσειεν ἂν τις τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι,
 ἔτω καὶ τῶν πραγμάτων τὴς οὗ βουλευομέ-
 νους ἡγεῖσθαι χρὴ, ἵνα ἂν ἐκείνοις δοκῇ,
 ταῦτα πράττειν, καὶ μὴ τὰ συμβαίνοντα
 ἀναγκάζωνται διώκειν. ὑμεῖς δέ, ὧς ἄνδρες
 Αθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔ-
 χοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἱππέας, χρη-
 μάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς
 τήμερον ἡμέρας, ἔθενι πώποτε ἐνδέοντι κέ-
 χρησθε, ἔθενός δὲ ἀπολείπεσθε· ὥσπερ δὲ
 οἱ

οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, ἔτῳ πολεμεῖτε
 Φιλίππῳ. καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς αἰ-
 τῆς πληγῆς ἐχθαίρει, καὶ ἐτέρωσε παλάξῃ
 τίς, ἐκεῖσέ εἰσιν αἱ χεῖρες· προβάλλουσ-
 θαι δὲ, ἢ βλέπῃ ἐναντίον, ἔτ' οἶδεν, ἔτ'
 ἐθέλει· καὶ ὑμεῖς εἰάν ἐν Χερσονήσῳ πύ-
 θησθε Φίλιππον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφί-
 ζεσθε· εἰάν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε· εἰάν ἄλ-
 λοθὶ περὶ, συμπαραθεῖτε ἄνω καὶ κάτω, καὶ
 στρατηγεῖσθε μὲν ὑπὸ ἐκείνων, βεβύλευσθε
 δὲ οὐδὲν αὐτοῖς συμφέρον περὶ τῆς πολέμου,
 οὐδὲ περὶ τῶν πραγμάτων προοράτε οὐδὲν,
 πρὶν ἂν ἢ γεγενημένον, ἢ γιγνόμενόν τι
 πύθῃσθε· ταῦτα δὲ ἴσως πρότερον μὲν ἐνῆν
 ποιεῖν, νῦν δὲ ἐπ' αὐτὴν ἤκει τὴν ἀκμὴν,
 ὥς' ἐκέτ' ἐλχωρεῖ. δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομένοις ὑπὲρ
 τῆς πόλεως αἰχυνόμενος, τὴν φιλοπραγ-
 μοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ· εἰ
 γὰρ ἔχων ἅ κατέστραπται καὶ προεῖληφεν,
 ἡσυχίαν ἔχειν ἠθέλε, καὶ μηδὲν ἐπρατίεν
 ἔτι,

ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἂν μοι δοκεῖ, ἐξ
 ὧν αἰσχύνην, καὶ ἀνανδρίαν, καὶ πάντα τὰ
 αἰσχιστα ὠφληκότες ἂν ἡμεν δημοσίᾳ· νῦν
 δ' ἐπιχειρῶν αἰεί τινι, καὶ τοῦ πλείονος ὁ-
 ρεγόμενος, ἴσως ἂν ἐκκαλέσαιθ' ὑμᾶς, εἴ-
 περ μὴ παντάπασιν ἑαυτῶν ἀπεγνώκατε.
 θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ'
 ἐνθυμεῖται, μήτε λογίζεται, ὁρῶν, ὥ ἄν-
 δρες Αθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τῆς πολέ-
 μος γεγεννημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι
 Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖσαν ἤδη, ὑ-
 πὲρ τῆς μὴ παθεῖν αὐτὰς κακῶς ὑπὸ τῆς
 Φιλίππου· ἀλλὰ μὴν ὅτι γε οὐ σήσεται,
 δῆλον, εἰ μὴ τις αὐτὸν κωλύσῃ· εἴτα τῆ-
 το ἀναμενεῖμεν, καὶ τρήρεις κενὰς, καὶ τὰς
 παρὰ τῆς δεινῆς ἐλπίδας εἰς ἀποσείληε,
 πάντ' ἔχον οἶεσθε καλῶς; ἔκ ἐκδησόμε-
 θα; ἔκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρος γέ τινι στρα-
 τῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ
 ἐπὶ τὴν ἐκείνην πλευσόμεθα; ποῖ δὴ προσ-
 ορμίσμεθα; ἤρετό τις· εὐρήσει τὰ σαθρὰ
 τῶν

τῶν ἐκείνους πραγμάτων, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖ-
 οί, αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν· ἂν
 μὲν τοι καθώμεθα οἴκοι, λοιδορούμενων ἀ-
 κούους καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόν-
 των, ὃ δὲ ποτ' ὃδὲν ἡμῖν οὐ μὴ γένηται
 τῶν δεόντων· ὅποι μὲν γὰρ ἂν οἶμαι μέρος
 τὴ τῆς πόλεως συναποσαλῇ, καὶ μὴ πᾶ-
 σα παρῇ· καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενές, καὶ τὸ
 τῆς τύχης ἡμῖν συναγωνίζεται· ὅποι δ'
 ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενόν, καὶ τὰς ἀ-
 πό τῆς βήμας ἐλπίδας ἐκπέμψοις, ὃδὲν
 ἡμῖν τῶν δεόντων γίγνεται· ἀλλ' οἱ μὲν
 ἐχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθ-
 νᾶσι τῷ δέει, τὸς τοιάτους ἀποσόλους· οὐ
 γὰρ ἔστιν, ὅς ἐστιν ἓνα ἄνδρα ἂν δυνηθῇ ναί-
 ποτε ταῦθ' ὑμῖν πράττειν ἅπανθ', ὅσα βέ-
 λεσθε· ὑποχέσθαι μὲν τοι καὶ φῆσαι, καὶ
 τὸν δεῖνα αἰτιάσασθαι, καὶ τὸν δεῖνα, ἔστι,
 τὰ δὲ πράγματα ἐκ τέτων ἀπόλωλεν. ὅ-
 ταν γὰρ ἡτήται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων
 ἀπομιάδων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος
 ἐκεῖ

ἐκεῖ πράξει, πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥα-
δίως ἐνθένδε ὥσιν· ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν ἂν ἀκέση-
τε, ὅ, τι ἂν τύχη ῥαδίως χηφίζησθε· τί
κὴ χρη προσδοκᾶν; πῶς ἔν ταῦτα παύ-
σεται; ὅταν ὑμεῖς, ὡ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τὸς αὐτὸς ἀποδείξητε στρατιώτας, κὴ μάρ-
τυρας τῶν στρατηγμένων, κὴ δικαστάς, οἵ-
καδε ἐλθόντας, τῶν εὐθυνῶν· ἔ γάρ μὴ ἀ-
κέην μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, ἀλ-
λὰ κὴ παρόντας ὀρᾶν δεῖ. νῦν δ' εἰς τῷδ'
ἥκει τὰ πράγματα αἰχύνης, ὥς τε τῶν
στρατηγῶν ἕκαστος δις κὴ τρίς κρίνεται παρ'
ὑμῖν περὶ θανάτου· πρὸς δὲ τὸς ἐχθρούς,
ὅδεῖς ὅδε ἅπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ
θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραπο-
διστῶν κὴ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰ-
ρεῖναι, τῷ προσήκοντος· κακέργῃ μὲν γάρ
ἐσι, κριθέντα ἀποθανεῖν· στρατηγὸς δὲ, μα-
χόμενον τοῖς πολεμίοις· ὑμῶν δὲ οἱ μὲν,
περιϊόντες, μέγα Λακεδαιμονίων Φασὶ Φί-
λιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατὰ λυσιν,

D

κὴ

καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν. οἶδ' ὡς πρέσ-
 βεις πέπομφεν ὡς βασιλέα· οἶδ' ἐν Ἰλ-
 λυριοῖς πόλεις τειχίζειν· οἱ δὲ, λόγους
 πλάττοντες, ἕκαστος περὶ ἐρχόμεθα. ἐγώ
 δ' οἶμαι μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νῆ τῆς
 θεῆς, ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πε-
 πραγμένων, καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὀνειροπο-
 λεῖν ἐν τῇ γνώμῃ· τὴν τ' ἐρημίαν τῶν κω-
 λυσόντων ὀρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐ-
 πηρμένον. οὐ μὲν τοιγε μὰ Δία ἔτῳ προ-
 αρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τῆς ἀνοησιότητος
 τῶν παρ' ἡμῖν εἶδέναι, τι μέλλει ποιεῖν
 ἐκεῖνος. ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποι-
 ῶντες· ἀλλ' ἐὰν ἀφέντες ταῦτα, ἐκεῖνο εἰ-
 δῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ἄνθρωπος, καὶ τὰ ἡμέ-
 τερα ἡμᾶς ἀποσφερεῖ, καὶ χρόνον πολὺν ὕ-
 βρισκε, καὶ ἅπαντα ὅσα πώποτε ἠλπίσαμεν
 τίνα πράττειν ὑπὲρ ἡμῶν, κατ' ἡμῶν εὖ-
 ρηλαι, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔστι· καὶ
 μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐν-
 δάδ' ἴσως ἀναγκασθώμεθα τῷτο ποιεῖν,
 ἂν

ἂν ταῦτα εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα ἐσόμεθα
 ἐγνωκότες, καὶ λόγων μαλαίων ἀπηλλαγ-
 μένοι. ἔ γὰρ ἄτλάωσι ἔσαι δεῖ (χοπεῖν,
 ἀλλ' ὅτι φαῦλα, εἰ μὴ προσέχῃτε τοῖς
 πράγμασι τὸν νῦν, καὶ τὰ προσήκοντα ποι-
 εῖν ἐθέλητε, εὖ εἰδέναι. ἐγὼ μὲν ἔν, ἔτ'
 ἄλλοτε πρόποτε πρὸς χάριν εἰλόμην λέ-
 γειν, ὅ, τι ἂν μὴ καὶ (υνοίσειν ὑμῖν πε-
 πεισμένος ὦ, νῦν τε ἂ γιγνώσκω, πάνθ'
 ἀπλῶς ἔδεν ὑποσειλάμενος, πεπαρρησί-
 ασμαι. ἐβουλόμεν δ' ἂν, ὥσπερ ὅ, τι ὑμῖν
 συμφέρει τὸ τὰ βέλιστα ἀκρίβει οἶδα, ἔ-
 τως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλιστα εἰ-
 πόντι. πολλῶ γὰρ ἂν ἥδιον εἶπον, νῦν δ'
 ἐπ' ἀδήλοισι ἔσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ
 γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ συνοίσειν ὑμῖν
 εἰάν πράξῃτε ταῦτα, πεπεῖσθαι, λέγειν
 αἰρῆμαι. νικῶν δ' ὅτι πᾶσιν ὑμῖν μέλλει
 συνοίσειν.

D 2

ΔΗΜΟΣ-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Κατὰ Φιλίππου Λόγος δεύτερος.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Παραγνῆ δια τῆς τῷ λόγῳ τοῖς Αθηναίοις ὁ Ρήτωρ, πολέμιον ὑποπλῆν τὸν Φίλιππον, καὶ τῇ εἰρήνῃ μὴ πάνυ πισδεῖν, ἀλλὰ ἐγείρεσθαι καὶ προσέχειν τὸν νῦν τοῖς πράγμασι, καὶ ἀτρεπίζεσθαι εἰς πόλεμον· ἐπιβελέειν γὰρ αἰτιᾶται καὶ τοῖς Αθηναίοις, καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι τὸν Φίλιππον· καὶ τῆτο αὐτῷ καταμαρτυρῆντος, πρᾶξιν φησὶν ἐπαγγέλλεσθαι καὶ ἀποκρίσεις δώσιν, πρὸς τινὰς πρέσβεις ἦκοντας, ἀπορῶντων τῶν Αθηναίων ὁπότε ἀποκρίνασθαι δεῖ· πόθεν δὲ ἔστωι, καὶ περὶ τίνων ἦκυσιν, ἐν τῷ λόγῳ μὲν ὁ δηλῶται, ἐκ δὲ τῶν Φιλιππικῶν ἱστορίων μαθεῖν δυνατόν· κατὰ γὰρ τῆτον τὸν καιρὸν ἔπεμψε πρέσβεις ὁ Φίλιππος πρὸς τὰς Αθηνάς, αἰτιώμενος ὅτι διαβάλλουσιν αὐτὸν μάτην πρὸς τὰς Ἕλληνας, ὡς ἐπαγγελλόμενοι αὐτοῖς πολλὰ καὶ μεγάλα, ψεύσασθαι δὲ· ὅθεν γὰρ ὑπεχῆσθαι φησιν, ὅθεν ἐψεῦσθαι· καὶ περὶ τούτων ἐλέγχεσθαι ἀπαίτει. ἔπεμψαν δὲ μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀργεῖοι καὶ Μεσσηνιοὶ πρέσβεις εἰς Αθήνας, αἰτιώμενοι καὶ ἔστωι τὸν δῆμον, ὅτι Λακεδαιμονίοις καταδεδυμένοις τὴν Πελοπόννησον εὖναις τέ ἐστι καὶ συκροῖται, αὐτοῖς δὲ περὶ ἐλευθερίας πολεμῶσιν ἐναντιώ-

ται·

1αγ· ἀπορῶσιν ἔν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον ἀ-
 ποκρίσεως, καὶ πρὸς τὰς πόλεις, ὅτι εὖνοι μὲν εἰσι Λα-
 κεδαιμονίοις, καὶ τὴν τῆς Ἀργείων καὶ Μεσσηνίων μετὰ
 Φιλίππου σύσασιν καὶ μισῶσι καὶ ὑποπτεύουσιν, καὶ μὴν ἀπο-
 φήνασθαι δύνασθαι δίκαια πράττειν τὸς Λακεδαιμονίους·
 πρὸς δὲ τὸν Φίλιππον, διημαρτήκασι μὲν ὧν ἤλπισαν.
 καὶ μὴν ὑπὸ ἐκείνου γε αὐτῷ δοκῶσιν ἐξηπαλῆσθαι· ἔτε
 γὰρ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐνέγραψεν ὁ Φίλιππος ἐπαγγελί-
 αν ὑδεμίαν, ἔτε διὰ τῆς ιδίων πρεσβειῶν ἐποιήσα-
 τό τινα ὑπόχεσιν, ἀλλὰ Ἀθηναίων τινες ἦσαν οἱ
 τὸν δῆμον εἰς ἐλπίδα καταστήσαντες, ὡς Φίλιππος
 Φωκέας σώσει, καὶ τὴν Θηβαίων ὕβριν καταλύσει.
 διὰ τῆτο ὁ Δημοσθένης τῆς ἀποκρίσεων μνηθεὶς, ἐ-
 παγγέλλει μὲν αὐτὰς δώσειν· φησὶ δὲ, ὅτι δίκαιον
 ἦν, τὸς τὴν δυσχέρειαν πεποιηκότας, ἐκείνους καὶ τὰς
 ἀποκρίσεις ἀπαλῆσθαι, τὸς ἀπαλῆσαντίας φησὶ τὸν
 δῆμον, καὶ ἀνοίξαντας Φίλιππῳ Πύλας· ταῦτα δὲ
 εἰς τὸν Αἰχίνην ἀνίττει, πρὸς καλίσκδαζόμενος, ὡς
 φασὶ, τὴν κατὰ αὐτῷ κατηγορίαν τῆς παραπρεσβεί-
 ας, ἣν ὕπερον ἐνεστήσατο, καὶ πρὸς τὰς Ἀθηναίους.

ΟΤΑΝ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι
 γίνωνται περὶ ὧν Φίλιππος πρᾶτ-
 τει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην αἰεὶ·
 τὰς ὑπὲρ ὑμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλαν-
 θρώπους ὁρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἀ-
 παντας

παντας ἀεὶ τὰ δέοντα δοκῶντας τὴς καλῆ-
 γορῶντας Φιλίππου· γιγνόμενον δι' ἑδὲν,
 ὡς ἔπος εἰπεῖν, τῶν δεόντων, ἑορ' ὧν εἰ-
 νεκα ταῦτα ἀκβεῖν ἄξιον· ἀλλ' εἰς τὸ το
 ἡδὴ προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράτ-
 ματα τῇ πόλει, ὥστε ὅσῳ τις ἂν μᾶλλον
 καὶ φανερώτερον ἐξελέγχει Φίλιππον, καὶ
 τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα, καὶ
 πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν ἐπιβλεπούμενα, τοσού-
 τῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμβουλεύσαι χαλε-
 πώτερον εἶναι. αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι πάν-
 τας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴς πλεονεκτεῖν
 ζητῶντας, ἔργῳ κωλύειν καὶ πράττειν, ἕχι
 λόγοις δεόν· πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόν-
 τες, τούτων μὲν ἀφέςαμεν καὶ γράφειν καὶ
 συμβουλεύειν, διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχ-
 θειαν ὀκνῶντες· οἷα ποιεῖ δὲ, ὡς δεῖν καὶ
 χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἐ-
 πειδ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἂν εἴ-
 ποίτε δικαίως λόγους, καὶ λέγοντος ἄλλος συ-
 νίητε, ἄμεινον Φιλίππου παρσκευάσθε· ὡς
 δὲ

δὲ κωλύσαιτ' ἂν ἐκεῖνον πρᾶτλιν ταῦτα,
 ἐφ' ὧν ἔστιν ὧν, παντελῶς ἀργῶς ἔχειε. Συμ-
 βαίνῃ δὴ πρᾶγμα ἀναγκαῖον οἶμαι, καὶ ἴσως
 εἰκὸς, ἐν οἷς ἑκάτεροι διατρίβειε, καὶ περὶ ᾧ
 σπιδάξειε, ταῦτ' ἄμφω ἑκατέρωθεν ἔχον, ἐ-
 κείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δὲ οἱ λόγοι. εἰ
 μὲν ἔν κ' ἔστιν λέγειν δικαιότερα ὑμῖν ἔξαρκει,
 ῥᾶδιον καὶ πόνος ὕδεις πρόσσεσι τῷ πρᾶγματι·
 εἰ δὲ ὅπως τὰ παρόντα ἐπανορθωθήσεται
 δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντα ἔτι πορρω-
 τέρῳ λήσει πάντας ἡμᾶς, μὴ δ' ἐπισηΐ-
 ται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν ὕδ' ἀντά-
 ραι δυνησόμεθα, ὅχ' ὁ αὐτὸς τρόπος ὅς-
 περ πρότερον τῷ βελεύεσθαι· ἀλλὰ καὶ
 τοῖς λέγουσιν ἅπασιν, καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑ-
 μῖν, τὰ βέλιστα καὶ τὰ σώσοντ' ἀντὶ τῶν
 ῥασιῶν καὶ τῶν ἡδίστων προαιρέσεων. πρῶ-
 τον μὲν ἔν εἴ τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θάρ-
 ρει, ὁρῶν ἡλικίαν ἤδη καὶ ὅσων κύριός ἐστι Φί-
 λιππος, καὶ μηδένα οἶεται κίνδυνον φέρειν
 τοῦτο τῇ πόλει, μήδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα
 ταῦτα

ταῦτα παρὰσκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ
 δεηθῆναι πάντων ὁμοίως ὑμῶν βέλομαι,
 τοὺς λογισμὸς ἀκοῦσαί με διὰ βραχέων,
 δι' οὓς τὰ ἐναντία μοι παρέστηκε προσδο-
 κᾶν, καὶ δι' ὧν ἐχθρὸν ἡγῶμαι Φίλιππον.
 ἴν', εἰ μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον τῶν ἄλλων
 προορᾶν, ἐμοὶ περὶ δεῖτε· εἰ δ' οἱ θαρρύν-
 τες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τέτοις πρόσ-
 θεσθε. ἐγὼ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 λογίζομαι, τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶ-
 τον μὲν τὴν εἰρήνην καλῆσθαι, Πυλῶν, καὶ τῶν
 ἐν Φωκεῦσι παραγμάτων· τί ἔτι; πῶς τέ-
 τοις ἐχρήσατο; ἂ Ἰθαίοις συμφέρει, καὶ
 ἔτι ἂ τῇ πόλει, πράττειν προείλετο· τί
 δὴ ποτε; ὅτι πρὸς πλεονεξίαν, οἶμαι, καὶ
 τὸ πάντ' ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσασθαι τὰς λο-
 γισμοὺς ἐξετάζων, καὶ ἔτι πρὸς εἰρήνην, ἔδ'
 ἡσυχίαν, ἔδὲ δίκαιον ἔδεν· οἶδε τοῦτ' ὀρ-
 θῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρα πόλει, καὶ τοῖς
 ἡμετέροις ἡέθεσιν, οὐδὲν ἂν ἐνδείξατο τοῦ-
 τον, ἔδὲ ποιήσεν, ὑφ' ἧς περὶ δέντες ὑμεῖς,

τῆς

τῆς ἰδίας ἔνεκα ὠφελείας, τῶν ἄλλων τι-
 νὰς Ελλήνων ἐκείνῳ πρόειπε· ἀλλὰ καὶ
 τῷ δικαίῳ λόγον ποιεῖμενοι, καὶ τὴν προσ-
 σαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ
 πάνθ' ἃ προσήκει προορώμενοι, ὁμοίως ἐ-
 ναντιώσεσθε, ἂν τι τοιοῦτον ἐπιχρήσῃ πράτ-
 τειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε.
 τὴς δὲ Θηβαίης ἡγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἂν-
 τί τῶν ἐαυτοῖς γιγνομένων, τὰ λοιπὰ ἐά-
 σειν ὅπως βούλεται πράττειν αὐτὸν, καὶ
 ἔχ' ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλ-
 λά καὶ συσφαιεύσῃ, ἂν αὐτὴς κελεύῃ· καὶ
 νῦν τὴς Μεσσηνίας καὶ τὴς Αργείας ταῦτα
 ὑπειληφώς, εὖ ποιεῖ, ὃ καὶ μέγιστόν ἐστι
 κατ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι·
 κέρριοι γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων, μό-
 νοι τῶν πάντων, μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοι-
 νὰ δίκαια τῶν Ελλήνων προέσθαι, μήδ'
 ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μήδ'
 ὠφελείας, τὴν εἰς τὴς Ἑλληνας εὐνοίαν·
 καὶ μὴν ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν ἔστω

Ε

ὑπεί-

ὑπείληφε, καὶ κατ' Αργείων καὶ Θηβαίων
 ὡς ἑτέρως, ἢ μόνον εἰς τὰ παρόντα ὄρων,
 ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. εὐ-
 ρίσκει γάρ, οἶμαι, καὶ ἀκεί, τοὺς μὲν ἡ-
 μετέρους προγόνους, ἔξον αὐτοῖς τῶν λοι-
 πῶν ἄρχειν Ελλήνων, ὡς αὐτὲς ὑπα-
 κέειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀναχομένους
 τὸν λόγον τῷτον, ἡνίκα ἦλθεν Αλέξαν-
 δρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κη-
 ρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν προε-
 λομένους, καὶ παθεῖν ὁτιοῦν ὑπομείναντας,
 καὶ μὲν τὰ ταῦτα, πράξαντας ταῦτα, ἃ
 πάντες μὲν αἰὲ γλίσχονται λέγειν, ἀξίως
 δ' εἰπεῖν εἰδὲς δεδύνηται. διόπερ καὶ γὰρ
 παραλείψω δικαίως· ἔστι γὰρ μείζω τὰ
 ἐκείνων ἔργα, ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι
 τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Αργείων προγόνους,
 τὲς μὲν Κυρραλεύσαντας τῷ Βαρβάρῳ, τὲς
 δ' ἐκ ἐναντιωθέντας· οἶδεν ἔν ἀμφοτέρους
 ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, ἔχ' ὅ,
 τι Συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἑλλησι σκεψομέ-

νος. ἤγεῖτο ὅν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοῖλο φίλος
 ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσεσθαι· εἰ δ' ἐκεί-
 νοις πρόοθιλο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὐτῷ
 πλεονεξίας· διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνδ' ὑ-
 μῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἰρεῖται· ὃ γὰρ δὴ
 τριήρεις γε ὄρα πλεῖς αὐτοῖς ἢ ὑμῖν ἐ-
 νύσας, οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τινα ἀρ-
 χὴν εὗρηκε· τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ
 τῶν ἐμπορίων ἀφέςηκεν· ὃδ' ἀμνημονεῖ
 τὴς λόγους, οὐδὲ τὰς ὑποχέσεις, ἐφ' αἷς
 τῆς εἰρήνης ἔτυχεν· ἀλλὰ νῆ Δία εἴποι
 τίς ἂν, ὡς πάντα ταῦτα εἰδῶς, ὃ πλεο-
 νεξίας ἔνεκεν, ὃδ' ὦν ἐγὼ κατήγορῶ, τότε
 ταῦτ' ἐπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιτέρους ἀξι-
 ὄν τοὺς Θηβαίους ἢ ἡμᾶς· ἀλλὰ τῷτον καὶ
 μόνον τῶν λόγων πάντων ὅκ' ἐνεσ' αὐτῷ
 νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσηνὴν Λακεδαιμο-
 νίοις ἀφιέναι κελεύων, πῶς ἂν Ορχομενὸν,
 καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδῶς, τῷ
 δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιημέναι,
 ἐσκήφατο; ἀλλ' ἐβιάσθη νῆ Δία; τῷτο

γὰρ ἔοθ' ὑπόλοιπον, καὶ παρὰ γνώμην τῶν
 Θετλαλῶν ἱππέων, καὶ τῶν Θηβαίων ὀ-
 πλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθεῖς, συνεχώρησε
 ταῦτα; καλῶς. οὐκ ἔν φασι μὲν μέλλειν
 πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπλως ἔχειν,
 καὶ λογοποιοῖσιν τινες περιϊόντες, ὡς Ελά-
 τειαν τειχιεῖ. ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει, καὶ
 μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω. τοῖς Μεσ-
 σηνίοις δὲ καὶ τοῖς Αργείοις ἐπὶ τῆς Λακε-
 δαιμονίης συνεισβάλλειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ
 καὶ ξένους εἰσπέμπει, καὶ χρήματ' ἀποσέλ-
 λει, καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτὸς ἐστὶ
 προσδόκιμος. τῆς μὲν ἔν ὄντας ἐχθρὰς Θη-
 βαίων Λακεδαιμονίης ἀναιρεῖ. ἧς δ' ἀπώ-
 λεσεν αὐτὸς πρότερον, Φωκέας, νῦν σώ-
 σει. καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; ἐγὼ
 μὲν γὰρ ἔδ' ἂν ἠγάμαι Φίλιππον, ἔτ' εἰ
 τὰ πρῶτα βιασθεῖς ἄκων ἔπραξεν, οὐτ'
 ἂν εἰ νῦν ἀπεγίνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκεί-
 νων ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντιῖσθαι. ἀλλὰ
 ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, καὶ κεῖνα ἐκ προαιρέσεως
 δηλός

δῆλός ἐστι ποιήσας· ἐκ πάντων δ' τις θεω-
 ροίη, ὅτι πάντα πραγματεύεσθαι κατὰ τῆς
 πόλεως συντάττων. καὶ τῷτ' ἐξ ἀνάγκης
 τρόπον τινὰ αὐτῷ, νῦν γε δὴ, συμβαίνει.
 λογίζεσθε γάρ, ἄρχειν βέλεται. τούτῳ
 δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπείληφεν ὑμᾶς.
 ἄδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον· καὶ τῷτο αὐτὸς
 ἄριστα σύννοιδεν ἑαυτῷ. οἷς γὰρ ὕσιν ἡμετέ-
 ροις ἔχει χρῆσθαι· τέτοις πάντα τὰ ἄλ-
 λα ἀσφαλῶς κέκληται. εἰ γὰρ Ἀμφίπο-
 λιν, καὶ Πολίδαιαν πρόειλο, ὅσῳ ἂν οἶκοι μέ-
 νην βεβαίως ἡγεῖτο. ἀμφοτέρωθεν οἶδε, καὶ
 ἑαυτὸν ὑμῖν ἐπιβλεύοντα, καὶ ὑμᾶς αἰσθα-
 νομένους. εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων,
 δικαίως ἂν αὐτὸν μισεῖν νομίζοι, καὶ πα-
 ρώξυνται, πείσεσθαι τι κακὸν προσδοκῶν,
 εἰάν καὶ χρόνον λάβῃ, εἰάν μὴ πρότερον φθά-
 σῃ ποιήσας. διαταῦτ' ἐγγήγορεν, ἐφέςη-
 κεν ἐπὶ τῇ πόλει, θεραπεύει τινὰς Θη-
 βαίων, καὶ Πελοποννησίων τὰς ταυτὰ βε-
 λομένους τέτρω· ὅς δια μέν πλεονεξίαν, τὰ
 παρόντα

παρόντα ἀγαπήσιν οἷμαι. διὰ δὲ σκαιότηῃα τρόπων, τῶν μὲν ταῦτα ἔδεν προόφεισθαι. καίτοι σωφρονούσι γε καὶ μετρίως, ἐναργῇ παραδείγματά ἐστιν ἰδεῖν, ἢ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργεῖους ἔμοι γ' εἰπεῖν συνέβη. βέλιον δ' ἴσως ἐστὶ καὶ πρὸς ὑμᾶς εἰρῆσθαι. πῶς γὰρ οἶεσθε, ἔφη, ὦ ἄνδρες Μεσσηνιοί, δυσχερῶς ἀκέβην Ὀλυμπίους. εἴ τις λέγοι κατὰ Φιλίππου, κατ' ἐκείνους τὰς χρόνους, ὅτ' ἀνδεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἠφίει, ἔτι πάντες οἱ πρότεροι Μακεδονίας βασιλεῖς ἀνλεποῖντο. Πολίδαμαν δὲ ἐδίδου, τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβαλόν. καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἄρα προσδοκᾷν αὐτὸς τοιαῦτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἂν τινος πιστεῦσαι; ἔκ οἶεσθέ γε. ἀλλ' ὅμως ἔφη ἐγὼ μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπώσάμενοι, πολὺν τῆς ἑαυτῶν ὑπ' ἐκείνους στέρονται, αἰχρῶς ἐκπεσόντες; ἔ

κρατῆ-

κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προσδοθέντες
ὕπ' ἀλλήλων, καὶ παρθένης. οὐ γὰρ ἀσ-
φαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τῆς τυ-
ράννης αὐτὰς λίαν ὁμιλίας. τί δ' οἱ Θεί-
ταλοι; ἄρ' οἶεσθε, ἔφην, ὅτε αὐτῶν τοὺς
τυράννης ἐξέβαλε, καὶ πάλιν νίκαιαν καὶ μαλ-
νησίαν ἐδίδε, προσδοκᾶν τὴν καθεστῶσαν
νῦν δεκαδαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἢ
τὸν τὴν Πυλαίαν ἀποδόντα τῷτον τὰς ἰ-
δίας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι; ἔκ
ἐσι ταῦτα. ἀλλὰ μὲν, γέγονε ταῦτα, καὶ
πᾶσιν ἐσι εἰδέναι. ὑμεῖς δ' ἔφην ἐγὼ, δι-
δόντα μὲν καὶ ὑπὸ χινέμενον θεωρεῖτε Φί-
λιππον· ἐξηπατηκότα δ' ἤδη καὶ παρα-
κεκρουσμένον, ἀπεύχεσθε, ἂν σωφρονῇτ',
ἰδεῖν. ἐσι τοίνυν νῆ δ' ἔφην ἐγὼ πανόδα-
πὰ εὐρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν
καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα, καὶ τεῖχη,
καὶ τάφροι, καὶ τᾶλλα ὅσα τοιαῦτα. καὶ
ταῦτα μὲν ἐσιν ἅπαντα χειροποίητα, καὶ
δαπάνης πολλῆς προσδεῖται. ἐν δέ τι κοι-
νόν

νὸν ἢ φύσις τῶν εὖ φρονούντων ἐν ἐαυτῇ κέκ-
 τηται φυλακτήριον. ὃ πᾶσι μὲν ἔστιν ἀ-
 γαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι
 πρὸς τοὺς τυράννους. τί ἔν ἐστι τῷτο; ἀπιστία.
 ταύτην φυλάττετε. ταύτης ἀνέχεσθε.
 εἰ ταύτην σώζετε, οὐδὲν δεινὸν μὴ πά-
 θητε. τί ἔν ζητεῖτε, ἔφην, ἐλευθερίαν;
 εἴτ' ἔχ ὁρᾶτε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας
 ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; βασι-
 λεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας, ἐχθρὸς ἐλευ-
 θερία, καὶ νόμοις ἐναντίος. οὐ φυλάξεσθε,
 ὅπως, ἔφην, μὴ πολέμῳ ζητῶντες ἀπαλ-
 λαγῆναι, δεσπότην εὕρητε; ταῦτα ἀκῶ-
 σαντες ἐκεῖνοι, καὶ δορυβῶντες ὡς ὀρθῶς λέ-
 γεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρας λόγους καὶ παρὰ
 τῶν πρέσβων, καὶ παρόντος ἐμῶ, καὶ πόλιν
 ὑψέρον ἀκῶσαντες, ὡς ἔοικεν. ὃδὲν μᾶλλον
 ἀποσχέσονται τῆς Φιλίππου φιλίας, ἢ δ'
 ὧν ἐπαγγέλλεται. καὶ ἔ τῷτο ἔστιν ἄτοπον,
 εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς, παρ
 ἃ τῷ λογισμῷ βέλτιστα ὁρῶσι, τί πράττῃ-

σιν· ἀλλ' ὑμεῖς αὐτοί, οἱ καὶ συνιέντες αὐ-
 τοί, καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἡμῶν, ὥς
 ἐπιβλεύετε, ὥς περιτειχίζετε· ἐκ τῆ
 μηδὲν ἤδη ποιῆσαι, λήσεται, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ,
 πάντα ταῦθ' ὑπομείναντες. ὅπως ἡ πα-
 ραλίκα ἡδονὴ καὶ ῥαψώνη μεῖζων ἰσχύς τῆ
 πόθ' ὕψερρον συνοίσειν μέλλοντος. περὶ μὲν
 δὴ τῶν ὑμῖν πρᾶκτέον, καθ' ὑμᾶς αὐτὰς
 ὕψερρον βλεύετε, ἂν (ωφρονῆτε. ἃ δὲ
 νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντ' ἂν εἴητ' ἐψη-
 φισμένοι· ταῦτ' ἤδη λέξω. ἦν μὲν ὅν δι-
 καιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόν-
 τας τὰς ὑποχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείθῃε ποιή-
 σασθαι τὴν εἰρήνην, καλεῖν. ὅτε γὰρ αὐ-
 τὸς ἂν ποτε ὑπέμεινα πρεσβεύειν, ὅτε ἂν
 ὑμεῖς εὖ οἶδ' ὅτι ἐπαύσαοτε πολεμῶντες
 εἰ τοιαῦτα πράττειν τύχοντα εἰρήνης Φί-
 λιππον ὤεοτε. ἀλλ' ἦν πολὺ τέτων ἀ-
 φεσηκότα τὰ τότε λεγόμενα. καὶ πάλιν
 γ' ἑτέρας καλεῖν. τίνας; τὰς λέγοντας,
 ὅτ' ἐγὼ γεγονύας ἤδη τῆς εἰρήνης, ἀπὸ τῆς

F

ὑσέρας

ὑσέρας ἤκων πρεσβείας, τῆς ἐπὶ τῆς ὄρ-
 κης, αἰσθόμενος φενακίζομένην τὴν πόλιν,
 πρὸς ἄλλων καὶ διεμαρτυρόμενην, καὶ ἐκ εἰῶν
 προέσθαι Πύλας, ὅδε Φωκέας· ὡς ἐγὼ μὲν
 ὕδωρ πίνων, εἰκότως δύσκολος καὶ δύστρο-
 πος εἰμί τις ἄνθρωπος· Φίλιππος δὲ ὁ-
 περ εὐξαίω· ἂν ὑμεῖς, εἰάν παρέλθῃ, πρά-
 ξῃ. καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιάς τειχιεῖ·
 Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως, Χερρόννη-
 σον δὲ, τοῖς αὐτῷ τέλεσι διορύξῃ· Εὐβοίαν
 δὲ καὶ τὸν Ωροπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν
 ἀποδώσει. ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἐπὶ τοῦ
 βήματος ἐνταυθοῖ μνημονεύετε οἷδ' ὅτι
 ῥηθέντα, καὶ περ ὄντες ὁ δεινοὶ τῆς ἀδικούν-
 τας μεμνήσθαι. καὶ τὸ πάντων αἰχρίσων,
 καὶ τοῖς ἐγγόνους πρὸς τὰς ἐλπίδας τὴν αὐ-
 τὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην προσεφίσησας-
 θε. ἔτῳ τελέως ὑπήχθητε. τί δὴ ταῦ-
 τα νῦν λέγω; καὶ καλεῖν φημι δεῖν τοῦτους;
 ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς τὰ ληθῇ μέλα παρρησί-
 ας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐκ ἀποκρύψομαι.

οὐχ

οὐχ ἵνα εἰς λοιδορίαν ἐμπεσὼν, ἐμαυτῷ
 μὲν ἐξίσσω λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς
 δ' ἐμοὶ προσκρῆσασιν ἐξαρχῆς, καὶ νὴν πα-
 ράχῳ πρόφασιν τοῦ πάλιν γέ τι λαβεῖν
 παρὰ Φιλίππου· ὅδ' ἵνα τηνάλλως ἀδο-
 λευῶ· ἀλλ' οἶμαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν
 ἂ Φίλιππος πράττει. μᾶλλον ἢ τὰ νυνί.
 τὰ γὰρ πράγματα ὁρῶ προβαίνοντα, καὶ
 οὐχὶ βελομένην μὲν ἂν εἰκάζῃν ὀρθῶς· φο-
 βῆμαι δὲ μὴ λίαν ἐγγὺς ἢ τῆς ἡδῆ. ὅταν
 οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἐξουσία γίγνηται
 τῶν συμβαινόντων, μὴ δ' ἀκῆλει, ὅτι ταῦτ'
 ἐφ' ὑμᾶς ἐστὶν ἐμοῦ, μὴ δὲ τοῦ δεινός· ἀλλ'
 αὐτοὶ πάντα ὁρᾶτε. καὶ εὖ εἰδῆτε· ὀργί-
 λους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω.
 φοβοῦμαι δὲ μὴ τῶν πρέσβων σεσιοπηκό-
 των, ἐφ' οἷς αὐτοῖς συνίσασι δεδωροδοκη-
 κόσι, τοῖς ἐπανορθῶν τι πειρωμένοις τῶν
 διὰ τούτους ἀπολωλότων, τῇ παρ' ὑμῶν
 ὀργῇ περιπεσεῖν συμβῇ. ὁρῶ γὰρ ὡς τὰ
 πολλὰ ἐνίσς, οὐκ εἰς τοῦτο αἰτίς, ἀλλ'

εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλισα τὴν ὄργην ἀ-
 φιέντας. ἕως ἧν ἔτι μέλλοι καὶ συνίσταται
 τὰ πράγματα, καὶ κατακόμεν ἀλλήλων·
 ἕκαστον ὑμῶν, καὶ περ ἀκριβῶς εἰδόμενα, ὅ-
 μως ἐπαναμνήσκει βέλομαι. τίς ὁ Φωκέ-
 ας πείσας ὑμᾶς καὶ Πύλας προέσθαι; ὧν
 καταστὰς ἐκεῖνος κύριος, τῆς ἐπὶ τὴν Αττι-
 κὴν ὁδοῦ, καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος
 γέγονε· καὶ πεποιήκεν ὑμῖν, μή τε περὶ
 τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, μήθ' ὑπὲρ τῶν ἔξω
 πραγμάτων εἶναι τὴν βελὴν· ἀλλ' ὑπὲρ
 τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ τῇ πρὸς τὴν Αττικὴν
 πολέμῳ; ὃς λυπήσθ' μὲν ἕκαστον ἐπειδὴν
 παρῇ· γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. εἰ
 γὰρ μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς· οὐδὲν
 ἂν ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα. οὔτε γὰρ ναυ-
 σὶ δῆπου κρατήσας, εἰς τὴν Αττικὴν ἤλ-
 θεν ἂν ποιεῖ σόλῳ Φίλιππος· οὔτε πεζῇ
 βαδίζον ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας. ἀλλ'
 ἢ τὰ δίκαια ἂν ἐποίει, καὶ τὴν εἰρήνην ἀ-
 γων ἡσυχίαν εἶχεν. ἢ παραχρησάμενος ἂν ἦν
 ἐν

ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ. δι' ὃν τότε πρότερον
τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησε. ταῦτ' ἔν, ὥς μὲν
ὑπομνήσαι, νῦν ἱκανῶς εἴρηται. ὥς δ' ἂν
ἐξετασθεῖη μάλιτα ἀκριβῶς· μὴ γένοιτο
ὧ πάντες θεοί. οὐδένα γὰρ βελοίμην ἂν
ἔγω γε, ὅδ' εἰ δίκαιος ἔς' ἀπολωλέναι,
μέλ' αὖ τῶ πάντων κινδύνε, καὶ τῆς ζημίας δι-
κην ὑποχρεῖν,

ΔΗΜΟΣ-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Κατὰ Φιλίππου Λόγος τρίτος.

ΑΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Απλῇ τῷ λόγῳ τέττε ἡ ὑπόθεσις. Φιλίππου γὰρ λόγῳ μὲν εἰρήνην ἄγοντος, ἔργῳ δὲ πολλὰ ἀδικῶντος· συμβεβλῆ τοῖς Αθηναίοις ὁ Ρήτωρ, ἀναστῆναι, καὶ ἀμύνασθαι τὸν βασιλέα· ὡς κινδύνῳ μεγάλῳ καὶ αὐτοῖς ἐπικρεμαμένῳ, καὶ πᾶσι κοινῇ τοῖς Ἑλλήσιν.

ΠΟΛΛῶν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, λόγων γιγνομένων, ὀλίγῃ δεῖν καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν, περὶ ὧν Φίλιππος, ἀφ' ἧ τὴν εἰρήνην ἐποιήσατο, καὶ μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας Ἑλλήνας ἀδικεῖ· καὶ πάντων, εὖ οἶδ' ὅτι, φησάντων γ' ἂν (εἰ καὶ μὴ ποιεῖσι τῷτο) καὶ λέγειν δεῖν καὶ πράττειν ἅπασιν προσήκειν, ὅπως ἐκεῖνος παύσειαι τῆς ὑβρεως, καὶ δίκην δώσῃ· εἰς τῷτο ὑπηγμένα πάντα τὰ πράγματα καὶ προειμένα ὁρῶ· ὥς τε δέδοικα, μὴ βλάβοι μὲν εἰπεῖν, ἀληθὲς

ἀληθὲς δὲ ἦ· εἰ καὶ λέγειν ἅπαντες ἐβόλον-
 το οἱ παριόντες, καὶ χειροτονεῖν ὑμεῖς, ἐξ
 ὧν ὡς φαυλότατα ἐμελλε τὰ πράγματα
 ἔξειν· ἔκ ἂν ἡγῆμαι δύνασθαι χεῖρον, ἢ
 νῦν διαλεθῆναι. πολλὰ μὲν ἔν' ἴσως ἐς τὰ
 αἷτια, τῷ ταῦθ' ἔτως ἔχειν· καὶ ἔπαρ'
 ἔν' ὁδὲ δύο, εἰς τὸτο τὰ πράγματα ἀφίκ-
 ται. μάλισα δὲ, ἂν περ ἐξελάζητε ὀρθῶς·
 εὐρήσῃτε διὰ τῶν χαρίζεσθαι μᾶλλον, ἢ τὰ
 βέλιστα λέγειν προαιρουμένους· ὧν τινὲς μὲν,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν οἷς εὐδοκιμῶσιν αὐ-
 τοὶ καὶ δύνασθαι, ταῦτα φυλάττοντες, εὐδε-
 μίαν περὶ τῶν μελλόντων πρόνοίαν ἔχου-
 σιν· ἔκκεν ὁδὸν ὑμᾶς οἰοῖναι δεῖν ἔχον· ἑτε-
 ροὶ δὲ, τῶν ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντας αἰ-
 τιώμενοι, καὶ διαβάλλοντες· εὐδὲν ἄλλο ποι-
 οῦσιν, ἢ ὅπως ἡ μὲν πόλις αὐτὴ παρ' αὐ-
 τῆς δίκην λήφεται, καὶ περὶ τοῦτ' ἔσαι·
 Φιλίππῳ δ' ἐξέσαι καὶ λέγειν καὶ πράττειν
 ὅ, τι βέλεια. αἱ δὲ τοιαῦται πολιτεῖαι,
 Συνήθης μὲν εἰσιν ὑμῖν, αἷτια δὲ τῆς τα-
 ραχῆς

ραχῆς καὶ τῶν ἀμαρτημάτων. ἀξιῶ δ' ὑ-
 μᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰάν τι τῶν ἀλη-
 θῶν μετὰ παρρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι
 διατῆτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι. σκο-
 πεῖτε γὰρ ὧδί. ὑμεῖς τὴν παρρησίαν ἐπὶ
 μὲν τῶν ἄλλων, ἔτῳ κοινὴν οἶεσθε δεῖν εἶ-
 ναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει· ὥς τε καὶ τοῖς
 ξένοις, καὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδε-
 δώκατε. καὶ πολλοὺς ἂν τις οἰκέτας ἴδοι
 παρ' ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ, τι βέ-
 λονται λέγοντας, ἢ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν
 ἄλλων πόλεων. ἐκ δὲ τῆ συμβουλεύειν παν-
 τάπασιν ἐξεληλάκατε. εἰδ' ὑμῖν συμβέ-
 βηκεν ἐκ τούτου, ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις,
 τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι, πάντα πρὸς ἡδο-
 νὴν ἀέουσιν· ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς
 γιγνομένοις, περὶ τῶν ἐχάτων ἥδη κινδυ-
 νεύειν. εἰ μὲν ἔν καὶ νῦν ἔτῳ διάκεισθε, ἔκ
 ἔχω τί λέγω. εἰδ' ἃ συμφέρει τοῖς πράγ-
 μασι χωρὶς κολακείας ἐθελήσετε ἀκέειν·
 ἔτοιμος λέγειν. καὶ γὰρ εἰ πάνυ φαύλως τὰ
 πράγ-

πράγματα ἔχει, καὶ πολλὰ προεῖται. ὥ-
 μως ἐστὶν, ἂν ὑμεῖς τὰ δέοντα ποιεῖν βύ-
 ληθ' ἔτι, πάντα ταῦτα ἐπανορθώσασ-
 θαι, καὶ παράδοξον μὲν ἴσως ἐστὶν ὃ μέλλω
 λέγειν, ἀληθὲς δὲ τὸ χεῖριστον ἐν τοῖς πα-
 ρεληλυθόσι, τῷτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλ-
 τιστον ὑπάρχει. τί ἔν ἐσι τῷτο; ὅτι ὅτε
 μικρὸν, ὅτε μέγα ὕδεν τῶν δεόντων ποιεῖν-
 των ὑμῶν, κακῶς τὰ πράγματα ἔχθ. ἐ-
 πεί τοι γε εἰ πάνθ' ἃ προσήκει πραττόν-
 των ὑμῶν ὅτω δέκειτο, οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν
 αὐτὰ γενέσθαι βελτίω. νῦν δὲ τῆς μὲν ῥα-
 θυμίας, τῆς ὑμέτερας καὶ τῆς ἀμελείας
 κεκράτηκε Φίλιππος· τῆς πόλεως δ' οὐ
 κεκράτηκεν· ὅδ' ἤτησεν ὑμεῖς· ἀλλ' ὅδε
 κεκίνησεν. εἰ μὲν ἔν ἅπαντες ὡμολογῶμεν
 Φίλιππον τῇ πόλει πολεμεῖν, καὶ τὴν εἰ-
 ρήνην παραβαίνειν ὕδεν ἄλλο ἔδθ τὴν πα-
 ριόνη λέγειν καὶ συμβαλεῖν, ἢ ὅπως ἀσ-
 φαλέσθαι καὶ ῥᾶσα αὐτὸν ἀμυνέμεθα. ἐπθ-
 δὴ δὲ ὅτως ἀτόπως ἐνιοὶ διάκνηται, ὥς τε

G

πόλεις

πόλεις καὶ λαμβάνοντος ἐκείνους, καὶ πολλὰ τῶν υἰετέρων ἔχοντος, καὶ πάντας ἀνδράποους ἀδικούντος, ἀνέχεσθαι τινῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις λεγόντων πολλάκις, ὡς ἡμῶν τινὲς εἰσιν οἱ ποῦντες τὸν πόλεμον· ἀνάγκη φυλάττεσθαι, καὶ διορθῆσαι περὶ τούτου. ἔστι γὰρ δέος μὴ ποῦν ὡς ἀμυνόμεθα γράψας τις καὶ συμβουλευσας, εἰς τὴν αἰτίαν ἐμπέσῃ τῷ πεποιημένῳ τὸν πόλεμον. ἐγὼ δέ, τοῦτο πρῶτον ἀπάντων λέγω καὶ διορίζομαι· εἰ ἔφ' ἡμῖν ἔστι τὸ βουλεύεσθαι περὶ τοῦ, πότερον εἰρήνην ἢ πόλεμον ἄγειν δεῖ; εἰ μὲν οὖν ἔξεσιν εἰρήνην ἄγειν τῇ πόλει, καὶ ἔφ' ἡμῖν ἔστι τούτο (ἴν' ἐνλεῦθεν ἄρξομαι) φημὶ ἐγὼ γε ἄγειν ἡμᾶς δεῖν· καὶ τὸν ταῦτα λέγοντα γράφειν, καὶ πράττειν, καὶ μὴ φενακίζειν ἀξιώ. εἰδ' ἕτερος τὰ ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων, καὶ δύναμιν πολλὴν περὶ αὐτὸν, τῆνομα μὲν τὸ τῆς εἰρήνης ἡμῖν προβάλλεται, τοῖς δ' ἔργοις αὐτὸς τοῖς τῷ πολέμῳ χρῆται· τί λοιπὸν

λοιπὸν ἄλλο, πλὴν ἀμύνεσθαι; φάσκειν
 δὲ εἰρήνην ἄγειν εἰ βύλεοθε ὥσπερ ἐκεῖνος·
 οὐ διαφέρωμαι. εἰ δέ τις ταύτην εἰρήνην
 ὑπολαμβάνει, ἐξ ἧς ἐκεῖνος πάντα τὰ ἄλ-
 λα λαβὼν ἐφ' ἡμᾶς ἤξει. πρῶτον μὲν μαί-
 νεται. ἔπειτα δ' ἐκείνῳ παρ' ὑμῶν, ἔχ' ὑ-
 μῖν παρ' ἐκείνου τὴν εἰρήνην ἄγειν λέγει.
 τῷτο δ' ἐστὶν, ὃ τῶν ἀναλίσκομένων χρη-
 μάτων ἀπάντων Φίλιππος ὠνεῖται. αὐ-
 τὸς μὲν πολεμεῖν ὑμῖν, ὑφ' ὑμῶν δὲ μὴ
 πολεμεῖσθαι. καὶ μὴν εἰ μέχρι τούτου πε-
 ριμενῶμεν, ἕως ἂν ἡμῖν ὁμολογήσῃ πολε-
 μεῖν· πάντων ἐσμέν εὐηθέσατοι. ἔδὲ γὰρ,
 ἂν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν αὐτὴν βαδίζῃ, καὶ τὸν
 Πειραιᾶ· τῷτ' ἐρεῖ. εἴπερ οἷς πρὸς τῆς
 ἄλλης πεποίηκε δεῖ τεκμαίρεσθαι. τῷτο
 μὲν γὰρ Ολυνθίοις τετραράκοντ' ἀπέχων
 τῆς πόλεως σάδια, εἶπεν, ὅτι δεῖ δυοῖν θά-
 τερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ολύθῳ μὴ οἰκεῖν, ἢ αὐ-
 τὸν ἐν Μακεδονίᾳ· πάντα τὸν ἄλλον χρό-
 νον, εἰ τις αὐτὸν ἀτιμάσῃ ὅ τι τοιοῦτον,

ἀγανακτῶν, καὶ πρέσβης πέμπων τὸς ἀπο-
 λογησομένους· τὸ δ' εἰς Φωκέας ὡς πρὸς
 συμμάχους ἐπορεύετο καὶ φίλους, καὶ πρέσβης
 Φωκέων ἦσαν οἱ παρηκολέθην αὐτῷ πο-
 ρευομένῳ· καὶ παρ' ἡμῖν ἤριζον πολλοί,
 Θηβαίοις δ' λυσιτελήσειν τὴν ἐκείνου πά-
 ροδον. καὶ μὴν καὶ Φεραίς, πρώην ὡς φίλας
 καὶ σύμμαχος εἰς Θετταλίαν ἐλθὼν, ἔχθρην
 καταλαβὼν καὶ τὰ τελευταῖα τοῖς τα-
 λαιπύροις ὠρεῖταις τρυφῶσι, ἐπισκεψα-
 μένους ἔφη τὸς στρατιώτας πεπομφέναι καὶ
 εὐνοίαν. πυνθάνεσθαι γὰρ αὐτὸς ὡς νοσῶ-
 σι καὶ τρυφῶσιν ἐν αὐτοῖς. συμμάχων δ'
 εἶναι καὶ φίλων ἀληθινῶν, ἐν τοῖς τοιούτοις
 καιροῖς παρῆναι. εἴθ' οἴεσθε, οἱ μὲν οὐδὲν
 ἂν αὐτὸν ἐδυνήθησαν ποιῆσαι κακόν, μὴ
 παθεῖν δ' ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τούτους
 μὲν ἐξαπαλᾶν αἰρεῖσθαι μᾶλλον, ἢ προ-
 λέγοντα βιάζεσθαι. ὑμῖν δ' ἐκ πορρήσεως
 πολεμήσειν; καὶ ταῦθ' ἕως ἄν ἐκόντες ἐξα-
 παλᾶσθε; ἐκ ἑσὶ ταῦτα καὶ γὰρ ἂν ἀβελ-
 τερώ-

τερώτατος εἴη πάντων ἀνθρώπων· εἰ τῶν
 ἀδικημένων ὑμῶν μηδὲν ἐγκαλέσειεν αὐτῷ·
 ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν τινὰς αἰτιωμένων, καὶ
 κρίνειν βυλομένων· ἐκεῖνος ἐκλύσας τὴν
 πρὸς ἀλλήλους ἔριν ὑμῶν καὶ φιλονεικίαν
 ἐφ' αὐτὸν προείποι τρέπεσθαι· καὶ τῶν
 παρ' ἐαυτοῦ μισοφορέσιων τοὺς λόγους ἀ-
 φέλοιτο, οἷς ἀναβάλλουσιν ὑμᾶς· λέγοντες, ὥς
 ἐκεῖνός γε ὁ πολεμεῖ τῇ πόλει, ἀλλ' ἔστιν,
 ὃ πρὸς τῷ Διὶ, ὅς τις εὖ φρονῶν, ἐκ τῶν
 ὀνομάτων μᾶλλον, ἢ τῶν πραγμάτων,
 τὴν ἄγοντ' εἰρήνην ἢ πολεμοῦντ' ἐαυτῷ
 σκέψαιτ' ἄν; ὁ δὲ πρ. ὁ τοίνυν Φίλιππος
 ἐξ ἀρχῆς, ἄρτι τῆς εἰρήνης γεγονίης, ἔπω
 Διοπαίθης στρατηγὸς, ὁ δὲ τῶν ἐν Χερρό-
 νησιν νῦν ὄντων ἀπεσταλμένων Σέρρειον καὶ
 Δορίσκον κατελάμβανε· καὶ τὰς ἐκ Σέρρει-
 οῦ τείχους καὶ ἱεροῦ ὄρους στρατιώτας ἐξέβαλεν,
 ὅς ὁ ἡμέτερος στρατηγὸς κατέστησε. καὶ τοι-
 ταῦτα πράττων, τί ἐποίει; εἰρήνην μὲν
 γὰρ ὠμωμόκει. καὶ μηδεὶς εἶπη. τί δ'
 ταῦτ'

ταῦτ' ἐσὶν· ἢ τί τέτων μέλει τῇ πόλει;
 εἰ μὲν γὰρ μικρὰ ταῦτά ἐσιν, ἢ μηδὲν ὑ-
 μῖν αὐτῶν ἔμελεν ἄλλος ἢ εἴη λόγος ἑ-
 τος. τὸ δ' εὐσεβές, καὶ τὸ δίκαιον. ἀντ'
 ἐπὶ μικρῶ τις, ἀντ' ἐπὶ μείζονος παραβαίνει
 τὴν αὐτὴν ἔχου δύναμιν. φέρε δὴ νῦν, ἡνίκ'
 εἰς Χερρόνησον, ἣν βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ
 Ἕλληνες ὑμέτεραν ἐγνώκασιν εἶναι, ξένους
 εἰσπέμπει, καὶ βοηθεῖν ὁμολογεῖ, καὶ ἐπι-
 στέλλει ταῦτα· τί ποιεῖ; φησὶ μὲν γὰρ
 οὐ πολεμεῖν. ἐγὼ δὲ τοσούτους δέω ταῦτα
 ποιεῖν· ἐκεῖνον ὁμολογεῖν ἄγειν τὴν πρὸς
 ὑμᾶς εἰρήνην· ὥς τε καὶ Μεγάρων ἀπλόμε-
 νον, καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδα κατασκευάζον-
 τα, καὶ νῦν ἐπὶ Θράκην παρίοντα, καὶ τὰ ἐν
 Πελοποννήσῳ σκευωρέμενον, καὶ πάνθ' ὅσα
 πράττει μετὰ τῆς δυνάμεως ποιεῖν, λύφ'
 φημι τὴν εἰρήνην, καὶ πολεμεῖν ὑμῖν. εἰ
 μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐφιστάσας εἰ-
 ρήνην ἄγειν φήσεε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς τεί-
 χεσιν ἤδη προσαγάγωσιν. ἀλλ' ὅφρ' ἔφησε.

ὁ γὰρ

ὁ γὰρ, οἷς ἂν ἐγὼ ληφθεῖην, ταῦτα πράτ-
 των καὶ κατασκευαζόμενος, ὅτος ἐμοὶ πο-
 λεμεῖ, καὶ ἂν μήπω βάλλῃ, μὴ δὲ τοξεύῃ.
 τίσιν ἔν ὑμεῖς κινδυνεύσαιτ' ἂν, εἴ τι γέ-
 νοιτο; τῷ, τὸν Εὐλάστορον ὑμῶν ἀλλο-
 τριωθῆναι. τῷ, Μεγάρων καὶ τῆς Εὐβοίας
 τὸν πολεμῆνθ' ὑμῖν γενέσθαι κύριον. τῷ,
 Πελοποννησίους τὰ κείνους φρονῆσαι. εἴτα
 τὸν τοῦτο τὸ μηχανήμα ἐπὶ τὴν πόλιν
 ἐφιστάμενα καὶ κατασκευάζοντα. τῷτον εἰρή-
 νην ἄγειν ἐγὼ φῶ πρὸς ὑμᾶς; πολλὰ γε
 καὶ δεῖ. ἀλλ' ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεῖλε Φωκέ-
 ας. ἀπὸ ταύτης ἐγὼ γ' αὐτὸν πολεμεῖν
 ὑμῖν ὀρίζομαι. ὑμᾶς δὲ, εἴαν καὶ ἀμύνῃσθε
 ἤδη, (ὡφρονήσθην φημί. εἴαν δὲ ἀναβάλησ-
 θε. ἐδὲ τῷτο ὅταν βούλεσθε, δυνήσεσθε
 ποιῆσαι. καὶ τοσοῦτόν γε ἀφέστηκα τῶν
 ἄλλων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν Συμβου-
 λευόντων, ὥς τε, ἐδὲ δοκεῖ μοι περὶ Χερρό-
 νησος νῦν σκοπεῖν, ἐδὲ Βυζαντίος. ἀλλ' ἐ-
 παμῦναι μὲν τέτοις καὶ διατηρῆσαι μή τι
 πάθωσι,

πάθωσι, καὶ τοῖς ὅσιν ἐκεῖ νῦν στρατηγοῖς,
 πάνθ' ὅσων ἀνδέωνται, ἀποσεῖλαι· βεβλῆ-
 ναι μὲν τοι περὶ πάντων τῶν Ελλήνων,
 ὡς ἐν κινδύνῳ μεγίστῳ καθεστηκότων. βέλο-
 μαί δι' εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς ἐξ ὧν ὑπὲρ τῶν
 πραγμάτων οὕτω φοβεῖμαι· ἴν', εἰ μὲν ὀρ-
 θῶς λογίζομαι, μείλαχ' ἡ τῶν λογισμῶν, καὶ
 πρόνοιάν τιν' ὑμῶν γε αὐτῶν, εἰ καὶ μὴ τῶν
 ἄλλων ἄρα βέβλεοδε, ποιήσῃς. ἀνδ' ἄν
 ῥεῖν καὶ τελευτᾶσαι δοκῶ, μήτε νῦν, μήτ'
 αὖτις ὡς ὑγιαίνουντί μοι προσέχῃς. ὅτι
 μὲν δὴ μέγας ἐκ μικρῶ καὶ ταπεινῶ τὸ κα-
 ταρχὰς ὁ Φίλιππος ἤυξῃ. καὶ ἀπίστως
 καὶ σασιαστικῶς ἔχῃ πρὸς αὐτοὺς οἱ Ελ-
 ληνες· καὶ ὅτι πολλῶ παραδοξότερον ἦν το-
 σοῦτον αὐτὸν ἐξ ἐκείνου γενέσθαι, ἢ νῦν,
 ὅθ' ἔγω πολλὰ προείληφε, καὶ τὰ λοιπὰ
 ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι· καὶ πάντ' ὅσα τοι-
 αῦτ' ἂν ἔχοιμι διεξελθεῖν, παραλείψω.
 ἀλλ' ὁρῶ συγκεχωρηκότας ἅπαντας ἀν-
 δρώπας, ἀφ' ὑμῶν ἀρξαμένους αὐτῷ, ὑ-
 πέρ

πὲρ ἧ τὸν ἄλλον ἅπαντα χρόνον ἅπαντες
 οἱ πόλεμοι γεγονάσιν οἱ Ἑλληνικοί. τί ἔν
 ἐστὶ τῷτο; τὸ ποιεῖν ὅ, τι βέλειαι, καὶ καθ'
 ἓνα ἕκαστον ἔτῳσι περικόπλειν, καὶ λωπο-
 δουεῖν τὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ καταδελύσ-
 θαι τὰς πόλεις, ἐπιόντα. καὶ τοι προσά-
 ται μὲν ὑμεῖς, ἑβδομήκοντα ἔτη καὶ τρία
 τῶν Ἑλλήνων ἐγένεαθε. προσάται δὲ, τρι-
 ἀκοντα ἑνὸς δέοντα, Λακεδαιμόνιοι. ἴχυσαν
 δέ τι καὶ Θηβαῖοι τῆς τελευταίας τετῆσι
 χρόνους, μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην.
 ἀλλ' ὅμως, ἔθ' ὑμῖν ἔτε Θηβαίοις, ἔτε Λα-
 κεδαιμονίοις, ἔδεπώποτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 συνεχωρήθη τοῦτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων,
 ποιεῖν ὅ, τι βέλεαθε, ἔδε πολλὰ δεῖ. ἀλ-
 λά τῷτο μὲν ὑμῖν, μᾶλλον δὲ τοῖς τότε
 ἔσιν Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ τισιν ἔμειρίως ἐ-
 δόκην προσφέρεσθαι, πάντες ὥνιλο δεῖν πο-
 λεμεῖν, καὶ οἱ μὴδὲν ἐγκαλεῖν ἔχοντες αὐ-
 τοῖς, μετὰ τῶν ἡσικημένων. καὶ πάλιν Λα-
 κεδαιμονίοις ἄρξασιν καὶ παρελθῶσιν εἰς τὴν

Η

δυνα-

δυναστείαν τὴν αὐτὴν ταύτην ὑμῖν, ἐπὶ-
 δὴ πλεονάζειν ἐπεχείρην, καὶ πέρα τῆ με-
 τρίας τὰ καθεστηκότα ἐκίνουν, πάντες εἰς
 πόλεμον καλῆσθαι, καὶ οἱ μηδὲν ἐγκαλῶν-
 τες αὐτοῖς. καὶ τί δεῖ τὴς ἄλλης λέγειν;
 ἀλλ' ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ Λακεδαιμόνιοι, ὅθεν ἂν
 εἰπεῖν ἔχοντες ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἡδίκημέθ' ὑπὸ
 ἀλλήλων. ὅμως ὑπὲρ ὧν τοὺς ἄλλους ἀ-
 δικημένους ἐωρῶμεν, πολεμεῖν ὤθημεν δεῖν.
 καὶ τοὶ πάντες ὅσα ἐξημάρτηται, καὶ Λα-
 κεδαιμονίους ἐν τοῖς τριάκοντ' ἐκείνοις ἔτε-
 σι, καὶ τοῖς ἡμέτεροις προγόνοις ἐν τοῖς ἐβ-
 δομήκοντι. ἔλαττον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 ὧν Φίλιππος ἐν τρισὶ καὶ δέκα ἔχ' ὅλοις ἔ-
 τεσιν, οἷς ἐπιπολάζει, ἡδίκηκε τοὺς Ἑλ-
 ληνας. μᾶλλον δὲ, οὐδὲ πολλοσὸν μέρος
 τούτων ἐκεῖνα. καὶ τῆτο ἐκβραχέων ῥη-
 μάτων ῥάδιον δεῖξαι. Ολυμπον μὲν δὴ,
 καὶ Μεθώνην, καὶ Απολλωνίαν καὶ δύο καὶ
 τριάκοντα πόλεις ἐπὶ Θράκης, ἔω. ἃς ἀ-
 πάσας ἔτως ὡμῶς ἀνήρηκεν, ὥς τε μηδέ-
 να,

να, μήδ' εἰ πώποτ' ὤκισθσαν, εἶναι ῥά-
 διον προσελθόντα εἰπεῖν· καὶ τὸ Φωκέων
 ἔθνος τοσούτον ἀνηρημένον, σιωπῶ. ἀλλὰ
 Θετταλία, πῶς ἔχει; οὐχὶ τὰς πόλεις
 καὶ τὰς πολιτείας αὐτῶν ἀφήρηται, καὶ τε-
 τραδαρχίας κατέστησε παρ' αὐτοῖς, ἵνα
 μὴ μόνον κατὰ πόλεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἔθνη
 δαλεύωσιν; αἱ δ' ἐν Εὐβοίᾳ πόλεις ἔκ ἡδὴ
 τυραννῶνται; καὶ ταῦτα ἐν νήσῳ πλεονεξίᾳ
 Θεβῶν καὶ Αθηνῶν; ὃ διαρρήδην ἐν ταῖς ἐπι-
 σολαῖς γράφει, ἐμοὶ δ' ἐστὶν εἰρήνη πρὸς
 τοὺς ἀκχεῖν ἐμῷ βυλομένους; καὶ οὐ γράφει
 μὲν ταῦτα, τοῖς ἔργοις δὲ ὃ ποιεῖ· ἀλλ'
 ἐφ' Ἑλλάσποντον οἴχεται. πρότερον ἦκεν
 ἐπ' Ἀμβρακίαν· Ἠλὶν ἔχει, τηλικαύτην
 πόλιν ἐν Πελοποννήσῳ. Μεγάρους ἐπε-
 βέλευσε πρῶτην. ἔθ' ἡ Ἑλλάς, ἔθ' ἡ Βάρ-
 βαρος, τὴν πλεονεξίαν χωρεῖ τὰνθρώπων.
 καὶ ταῦθ' ὀρῶντες οἱ Ἕλληνες ἀπάντες καὶ
 ἀκχόντες, ὃ πέμπομεν πρέσβεις περὶ τέ-
 των πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀγανακτιῶμεν. ἔτῳ δὲ

κακῶς διακείμεθα καὶ διορωρύγμεθα καλὰ
 πόλεις, ὥστ' ἄχρι τῆς τήμερον ἡμέρας,
 ἔδεν ἔτε τῶν συμφερόντων, ἔτε τῶν θεόν-
 των πρᾶξαι δυνάμεθα, ἔδε συσῆναι, οὐδὲ
 κοινωνίαν βοηθείας καὶ φιλίας ἔδεμίαν ποιή-
 σασθαι· ἀλλὰ μείζω γιγνόμενον τὸν ἄν-
 θρωπον περιορῶμεν· τὸν χρόνον κερδᾶναι
 τῷτον, ὃν ἄλλος ἀπόλλυται, ἕκαστος ἐγ-
 γνωκῶς ὡς γέ μοι δοκεῖ· ἔχ' ὅπως σωθήσε-
 ται τὰ τῶν Ἑλληνων σκοπῶν οὐδὲ πρᾶτ-
 των. ἐπεὶ ὅτι γε ὥσπερ περίοδος, ἡ καλα-
 βολὴ πυρεῖθ, ἡ τινος ἄλλε κακοῦ, καὶ τῷ
 πάνυ πόρρω δοκῇσι νῦν ἀφεςᾶναι προσέρ-
 χεται· οὐδεὶς ἀγνοεῖ δήπερ. καὶ μὴν, κα-
 κεῖνό γε ἴξε, ὅτι ὅσα μὲν ὑπὸ Λακεδαι-
 μονίων, ἢ ὑφ' ἡμῶν ἔπαχον οἱ Ἕλληνες,
 ἀλλ' οὖν ὑπὸ γνησίων γε ὄντων τῆς Ἑλ-
 λάδος ἠδικῶντο· καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον ἂν
 τις ὑπέλαβε τῷτο, ὥσπερ ἂν εἴ τις υἱός, ἐν
 εἰσία πολλῇ γεγωνὼς γνήσιος, διώκει τι μὴ
 καλῶς, μὴ δὲ ὀρθῶς· κατ' αὐτὸ μὲν τῷ-
 το,

το, ἄξιός μ' ἐμφεως εἶναι καὶ κατηγορίας·
ὥς εἴ' ἔ' προσήκων, ἢ ὥς ἔ' κληρονόμος τέ-
των ὧν ταῦτα ἐποίει, οὐκ εἶναι λέγειν.
εἰδέ γε δῦλος, ἢ ὑποβολιμαῖος τὰ μὴ προ-
σήκουσα ἀπώλλυε καὶ ἐλυμαίνετο. ἡράκλεις
ὅσω μᾶλλον δεινόν, καὶ πολλῆς ὀργῆς ἄξιον
πάντες ἂν ἔφασαν εἶναι. ἀλλ' ἔχ' ὑπὲρ
Φιλίππου, καὶ ὧν ἐκεῖνος πρᾶττει νῦν ἔτως
ἔχουσιν· οὐ μόνον ἔχ' Ἕλληνας ὄντιος, ἔδ' ἐν
προσέκοντος ἔδ' ἐν τοῖς Ἕλλησιν· ἀλλ' ἔδ' ἐν
Βαρβάρῃ ἐνλεῦθεν, ὅθεν καλὸν εἰπεῖν· ἀλλ'
ὀλέθρου Μακεδόνης, ὅθεν ἔδ' ἀνδράποδον αὐ-
δαῖον ἔδ' ἐν ἦν πρότερον πρίσσει. καὶ τοι,
τί τῆς ἐσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει; ἔ' πρὸς
τῷ πόλει ἀνηρηκέναι, τίθησι μὲν τὰ πύ-
θια, τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα· καὶ
αὐτὸς μὴ παρῇ, τὰς δέλους ἀγωνοθεήσων-
τας πέμπει. κύριος δὲ Πυλῶν, καὶ τῶν ἐπὶ
τὰς Ἑλλήνας παρόδων ἐστὶ. καὶ φρεναῖς καὶ
ζένοις τοὺς τόπους τούτους κατέχει· ἔχει
δὲ καὶ τὴν προμαντείαν τοῦ Θεοῦ· παρώ-
σας

σας ἡμᾶς, καὶ Θετταλοὺς καὶ Δωριέας, καὶ
 τοὺς ἄλλους Ἀμφικλύονας· ἧς ὕδὲ τοῖς Ἑλ-
 λησιν ἅπασιν μέτεσι· γράφει δὲ Θετταλοῖς,
 ὃν τινα χρὴ τρόπον πολιτεύεσθαι. πέμ-
 πει δὲ ξένους, τὸς μὲν, εἰς Πορθμόν, τὸν
 δῆμον ἐκβαλῶντας τῶν Εὐρείων· τὸς δὲ
 ἕως Ὠρεὸν, Φιλιζίδην τύραννον καταστή-
 σοντας. ἀλλ' ὅμως ταῦθ' ὁρῶντες οἱ Ἑλ-
 ληνες, ἀνέχονται· καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον,
 ὃν περ οἱ τὴν χάλαζαν, ἔμοι γε δοκοῦσι
 θεωρεῖν. εὐχόμενοι μὴ κατ' ἐαυτοὺς ἕκα-
 σοι γενέσθαι· κωλύειν δὲ οὐδεὶς ἐπιχει-
 ρῶν. ὃ μόνον δὲ ἔφ' οἷς ἡ Ἑλλὰς ὑβρίζεται
 ὑπὸ αὐτοῦ ὕδεις ἀμύνεται· ἀλλ' οὐδὲ
 ὑπὲρ ὧν αὐτὸς ἕκαστος ἀδικεῖται. τοῦτο
 γὰρ ἤδη τῆς χατὸν ἐσιν. οὐ Κορινθίων ἕως
 Ἀμβρακίαν ἐλήλυθε καὶ Λευκάδα; ἕκ
 Αἰτωλοῖς παραδώσῃ; ἕκ τῶν Θεβαίων Ἑ-
 χίνον ἀφῆρηται; καὶ νῦν ἐπὶ Βυζαντίους
 πορεύεται, Συμμάχους ὄντας ἕκ ἡμῶν; ἕως
 τᾶλλα

τᾶλλα ἀλλὰ Χερρόνησου τὴν μεγίστην ἔχει πόλιν Καρδίαν. ταῦτα τοίνυν πάσχοιτες ἅπαντες, μέλλομεν καὶ μαλάκιζόμεθα, καὶ πρὸς τοὺς πλησίον βλέπομεν, ἀπισθύντες ἀλλήλοις, ἔτῳ φανερώς πάντας ἡμᾶς ἀδικῶντος; καὶ τοι τὸν ἅπασιν ἀσελγῶς ἔτῳ χρώμενον, τί οἶεσθε, ἐπιδαν καθ' ἓνα ἡμῶν ἐκάσῃ κύριος γένηται, ποιήσῃ; τί ἔν αἰτίῳ τριωνί; ἔ γάρ ἄνευ λόγου καὶ δικαίας αἰτίας ἔτε τόθ' ἔτως εἶχον ἐτοίμως πρὸς ἐλευθερίαν ἅπαντες οἱ Ἕλληνες· ἔτε νῦν πρὸς τὸ δουλεύειν; ἦν τί τότ', ἦν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐν ταῖς τῶν πολλῶν διανοίαις, ὃ νῦν ἔκ ἔστιν· ὃ καὶ τοῦ Περσῶν ἐκράτησε πλῆτς, καὶ ἐλευθέραν ἤγε τὴν Ελλάδα· καὶ ἔτε ναυμαχίας, οὔτε πεζῆς μάχης οὐδεμίας ἠτήλατο. νῦν δ' ἀπολωλὸς, ἅπαντα λελύμανται καὶ ἄνω καὶ κάτω πεποίηκε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα. τί ἔν ἦν τοῦτο; ἔδεν ποικίλον ἔδεν ὄφον· ἀλλ' ὅτι τὰς παρὰ τῶν ἀρχῶν αἰβυλο-

βελομένων, ἢ καὶ διαφθείρειν τὴν Ἑλλάδα,
 χρήματα λαμβάνοντες, ἅπαντες ἐμίσαν·
 καὶ χαλεπώτατον ἦν, τὸ δωροδοκεῖν ἐξε-
 λεγχθῆναι· καὶ τιμωρία, μεγίστη τοῦτον
 ἐκόλαζον· καὶ παραίτησις ἑδραίωμα ἦν οὐδὲ
 συγγνώμη. τὸν ὅτι καιρὸν ἐκάστη τῶν πρᾶ-
 μάτων, ὃν ἡ τύχη καὶ τοῖς ἀμελεῖσι κατὰ
 τὸν προσεχόντων καὶ τοῖς μηδὲν ἐθέλῃσι ποι-
 εῖν, κατὰ τῶν πάντων ἃ προσήκει πρᾶττον-
 των, πολλάκις παρασκευάζει· ἐκ ἧν πρί-
 ασαι παρὰ τῶν λεγόντων, ὅδε τῶν στρα-
 τηγόντων, οὐδὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμό-
 νοιαν, οὐδὲ τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τῆς
 τυράννης ἀπιστίαν. οὐδ' ὅλως τῶν τοιού-
 των οὐδέν. νῦν δ' ἅπαντες ὥς περ ἐκ ἀγο-
 ρᾶς ἐκπέπρακται ταῦτα· ἀνλεισθήκται δὲ
 ἀντὶ τούτων, ὑφ' ὧν ἀπόλωλε καὶ νενόσθηκεν
 ἡ Ἑλλάς. ταῦτα δ' ἔστι τίς; ζῆλος. εἴ τις
 εἴληφέ τι. γέλωτος, ἂν ὁμολογῇ. συγγνώμη,
 τοῖς ἐλεγχόμενοις. μῖσος, ἂν τῆς τοῖς ἐπι-
 λμαῖ· τὰλλα πάντα, ὅσα ἐκ τῆς δωροδοκεῖν
 ἡρῆται.

ἦρθηται. ἔπειτ' ἰσμήρης γε καὶ σωμάτων πλῆθος,
καὶ χρημάτων πρόσοδοι, καὶ τῆς ἄλλης κατα-
σκευῆς ἀφθονία, καὶ τὰλλα, οἷς ἂν τις
ἰχῦειν τὰς πόλεις κρίνοι, νῦν ἅπαντα καὶ
πλείω καὶ μείζω ἐς ἱτῶν τότε πολλῶ. ἀλλ'
ἅπαντα ταῦτα ἄχρηστα, ἀπρακτά, ἀνό-
νητα ὑπὸ τῶν πωλῶντων γίνεσθαι. ὅτι δ'
ἔστω ταῦτ' ἔχει, τὰ μὲν νῦν· ὁρᾶτε δή-
περ, καὶ ἔδεν ἔμῃ προσδεῖσθαι μάρτυρος. τὰ
δ' ἐν τοῖς ἀνωθεν χρόνοις, ὅτι τὰναντία
τότων εἶχεν, ἐγὼ δηλώσω· οὐ λόγους ἐ-
μαυλῶ λέγων; ἀλλὰ γράμματα τῶν προ-
γόνων τῶν ἡμετέρων δεικνύων; ἃ ἐκεῖνοι
κατέθεντο, εἰς σήλην χαλκῇν γράψαν-
τες, εἰς ἀκρόπολιν· ἔχ' ἵνα αὐτοῖς ἡ χρή-
σιμα (καὶ γὰρ ἄνευ τούτων τῶν γραμμάτων
τὰ δέοντα ἐφρόνεν) ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς ἔχητε
ὑποδείγματα καὶ παραδείγματα, ὡς ὑπὲρ
τῶν τοιούτων σπεύδάζειν προσήκει. τί οὖν
λέγεις τὰ γράμματα; Αἰθμιος φησὶν ὁ Πυ-
θώνακτος, ὁ Ζελεΐτης, ἀτιμος ἔσω καὶ

πολέμιος τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν
 συμμάχων, αὐτὸς καὶ γένος. εἶδ' ἡ αἰτία
 προσγέγραπται, δι' ἣν τοῦτ' ἐγένετο· ὅτι
 τὸν χρυσὸν τὸν ἐκ τῶν Μήδων, εἰς Πελο-
 πόννησον ἤγαγεν, οὐκ Ἀθήναζε. ταῦτ'
 ἐς τὰ γράμματα. λογίζεσθε δὴ πρὸς
 Διὸς καὶ θεῶν, καὶ θεωρεῖτε παρ' ὑμῖν αὐ-
 τοῖς, τίς ἦν ποτε ἡ διάνοια τῶν τότε Ἀ-
 θηναίων τῶν ταῦτα ποιοούντων; ἢ τί τὸ
 ἀζίωμα; ἐκεῖνοι Ζελεΐτην τινὰ Ἀρθμιον,
 δῖλον βασιλέως (ἡ γὰρ Ζέλεια ἐστὶ τῆς
 Ἀσίας) ὅτι τῷ δεσπότῃ διακονῶν χρυσίον
 ἤγαγεν εἰς Πελοπόννησον, οὐκ Ἀθήναζε,
 ἐχθρὸν αὐτῶν ἀνέγραψαν καὶ τῶν συμ-
 μάχων, αὐτὸν καὶ γένος, καὶ ἀτίμους εἶναι.
 τοῦτο δ' ἐστὶν ἔχθρη ἢ ἂν ἔτῳσι τις φήσεν
 ἀτιμίαν (τί γὰρ τῷ Ζελεΐτῃ τοῦτ' ἐμε-
 λεν, εἰ τῶν Ἀθήνησι κοινῶν μὴ μεδέξιν
 ἐμελλεν;) ἀλλ' οὐ τῷτο λέγει· ἀλλ' ἐν
 τοῖς Φονικοῖς γέγραπται νόμος· ὑπὲρ ὧν
 ἂν μὴ διδῶ δίκας, φόνος δικάσασθαι. ἀλλ'
 εὐαγὲς

εὐαγὲς ἦν τὸ ἀποκτεῖναι· καὶ ἄτιμός φησι
 τεθνάτω. τοῦτο δὲ λέγει, καθάρων τὸν
 τέτων τινὰ ἀποκτείναντα εἶναι. ἔκουν
 ἐνόμιζον ἐκεῖνοι τῆς ἀπάντων τῶν Ελλή-
 νων σωτηρίας αὐτοῖς ἐπιμελητέον εἶναι.
 οὐ γὰρ ἂν αὐτοῖς ἔμελεν, εἴ τις ἐν Πελο-
 ποννήσῳ τινὰς ὠνεῖται, ἢ διαφθείρῃ· μὴ
 τῷ ὑπολαμβάνουσιν. ἐκόλαζον δ' οὕτω
 καὶ ἐτιμωρῶντο, ὥς ἂν ἀδοθῆντο δωροδοκοῦν-
 τας, ὥς τε καὶ σελίτας ποιεῖν. ἐκ δὲ τέ-
 των, εἰκότως τὰ τῶν Ελλήνων ἦν τῷ Βαρ-
 βάρῳ φοβερά, ὅτι ὁ Βάρβαρος τοῖς Ἕλλησιν.
 ἀλλ' οὐ νῦν. ἔτι γὰρ ἔτις ἔχει ὑμεῖς, ὅ-
 τε πρὸς τὰ τοιαῦτα, ὅτε πρὸς τὰ ἄλλα·
 ἀλλὰ πῶς; ἴσε αὐτοί. τί γὰρ δεῖ περὶ
 πάντων ὑμῶν κατηγορεῖν; καὶ παρὰ πη-
 σίως δὲ καὶ οὐδὲν βέλτιον ὑμῶν, ἅπαντες οἱ
 λοιποὶ Ἕλληνες. διόπερ φημι ἔγωγε, καὶ
 πολλῆς πολλῆς, καὶ βελῆς ἀγαθῆς, τὰ πα-
 ρόντα πράγματα προσδεῖσθαι. τίνος εἶπω;
 κελεύετε, καὶ ὅτι ὀργισθεῖτε; ἐκ τοῦ γράμ-

μαλίστ' ἀναγίνωσκε. ἔστι τοίνυν τις εὐήθης
λόγος παρὰ τῶν παραμυθεῖσθαι βελομέ-
νων τὴν πόλιν· ὥς ἄρα οὐπω Φίλιππός
ἔστι τοῖστος, οἳ οἱ ποτ' ἦσαν Λακεδαιμόνιοι·
οἱ Θαλάττης μὲν ἦρχον, καὶ γῆς ἀπάσης·
βασιλέα δὲ σύμμαχον εἶχον· ὑφίστατο δὲ
ἑδὲν αὐτὸς· ἀλλ' ὅμως ἡμύνατο καὶ κείνης
ἡ πόλις, καὶ ἐκ ἀνηρπάθη. ἐγὼ δὲ, ἀπάν-
των, ὥς ἔπος εἰπεῖν, πολλὴν εἰληφότεων
ἐπίδοσιν, καὶ οὐδὲν ὁμοίων ὄντων τῶν νῦν
τοῖς πρότερον· ἑδὲν ἡγῆμαι πλέον, ἢ τὰ
τῷ πολέμῳ κεκινῆσθαι, καὶ ἐπιδεδωκέναι.
πρῶτον μὲν γὰρ ἀκῶ Λακεδαιμονίης τό-
τε, καὶ πάντας τὰς Ἑλλήνας, τέτταρας μῆ-
νας, ἢ πέντε, τὴν ὥραίαν αὐτὴν, σφαλεύ-
εσθαι· καὶ τῷτον τὸν χρόνον ἐμβαλόντας,
καὶ κακώσαντας τὴν τῶν ἀντιπάλων χώραν
ὀπλίταις, καὶ πολιτικοῖς σφαλεύμασιν, ἀ-
ναχωρεῖν ἐπ' οἴκῳ πάλιν. ἔτω δ' ἀρχαί-
ως εἶχον, μᾶλλον δὲ πολίτικῶς, ὥστε οὐ-
δὲ χρημάτων ὠνεῖσθαι παρ' οὐδενὸς ἑδὲν·
ἀλλ'

ἀλλ' εἶναι νόμιμόν τινα καὶ προφανῇ τὸν
 πόλεμον. νυνὶ δ' ὁρᾶτε μὲν δῆπρ τὰ πλεῖ-
 στα τῶς προδότας ἀπολωλεκότας· ὅδεν δ'
 ἐκ παραλάξεως οὐδ' ἐκ μάχης γινόμενον.
 ἀκούει δὲ Φίλιππον, οὐχὶ τῷ φάλαγ-
 γας ὀπλίῳν ἄγειν, βαδίζοντ' ὅποι βού-
 λεται· ἀλλὰ τῷ φίλους ἱππέας, τοξό-
 τας ξένους, τοῖσδε ἐξηρῆσθαι στρατόπεδον.
 ἐπεὶ δ' αὖν δὲ τούτοις πρὸς νοσῆντας ἐν αὐτοῖς
 προσέση, καὶ μηδεὶς ὑπὲρ τῆς χώρας, δι'
 ἀπιστίαν, ἐξίη· μηχανήματ' ἐπισήσας,
 πολιορκεῖ. καὶ σιωπῷ θέρους καὶ χειμῶνα,
 ὡς ὅδεν αὐτῷ διαφέρει, ὅδ' ἔστιν ἐξαίρετος ὥρα
 τις, ἣν διαλείπει. ταῦτα μὲν τοι πάντας
 εἰδότες, καὶ λογιζομένους, ὃ δεῖ προσέσθαι
 τὸν πόλεμον εἰς τὴν χώραν· μὴ δ' εἰς τὴν
 εὐήθειαν τὴν τῷ τότε πρὸς Λακεδαιμονίους
 πολέμου βλέποντας, ἐκ τραχιλιᾶσθαι.
 ἀλλ' ὡς ἐκ πλείστου φυλάττεσθαι, τοῖς
 πράγμασι, καὶ ταῖς παρσκευαῖς, ὅπως
 οἴκοθεν μὴ κινήσεται, σκοπεῖντας· οὐχὶ
 συμ-

συμπλακένιας διαγωνίζεσθαι. πρὸς μὲν
 γὰρ πόλεμον πολλὰ φύσιν πλεονεκλήματα
 ὑμῖν ὑπάρχει, ἂν περ, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι,
 ποιεῖν ἐθέλωμεν ἃ δεῖ, ἢ φύσις τῆς ἐκείνης
 χώρας, ἧς ἄγειν καὶ φέρειν ἐσὶ πολλὴν καὶ
 κακῶς ποιεῖν. ἄλλα μυρία. εἰς δὲ ἀγῶ-
 να, ἄμεινον ἡμῶν ἐκεῖνος ἦσκηαι. οὐ μόνον
 δὲ δεῖ ταῦτα γινώσκειν, ἐδὲ τοῖς ἔργοις
 ἐκεῖνον ἀμύνεσθαι τοῖς τῷ πολέμῳ. ἀλλὰ
 καὶ τῷ λογισμῷ, καὶ τῇ διανοίᾳ τοὺς παρ'
 ὑμῖν ὑπὲρ αὐτῶ λέγοντας μισῆσαι. ἐνθυ-
 μισμένους, ὅτι ἐκ ἑνεσι τῶν ἔξω τῆς πόλεως
 ἐχθρῶν κρατῆσαι, πρὶν ἂν τὸς ἐν αὐτῇ τῇ
 πόλει κολάσητε, ὑπηρετῶν ἐκείνῳ. ὃ μὰ
 τὸν Δία, καὶ τὸς ἄλλους θεούς, ἐδύνασθε ὑ-
 μεῖς ποιῆσαι, ἐδὲ βέλεσθε. ἀλλ' εἰς τῷτο
 ἀφίχθε μωρίας, ἢ παρανοίας, ἢ, ἐκ ἔχω
 τί λέγω (πολλάκις γὰρ ἔμοιγ' ἐπελήλυ-
 θε καὶ τοῦτο φοβεῖσθαι, μή τι δαιμόνιον
 τὰ πράγματα ἐλαύνῃ) ὥς τε λοιδορίας, ἢ
 φθόγου, ἢ σκώμματος ἕνεκ' ἢ ἧς τινος ἂν
 τύχη-

τύχητε αἰτίας, ἀνδρώπυς μιαθώλης, ὧν
 ὅλ' ἂν ἀρνηθεῖεν ἔνιοι, ὡς ἔκ εἰσὶ τοιοῦτοι
 λέγειν κελεύει, καὶ γελαῖτε ἂν τισι λοιδο-
 ρηθῶσι, καὶ ἔχι τῷτό πω δεινόν, καὶ περ ὄν
 δεινόν· ἀλλὰ καὶ μέγα πλείονος ἀσφαλεί-
 ας πολιτεύεσθαι δεδώκατε τούτοις, ἢ τοῖς
 ὑπὲρ ὑμῶν λέγουσι. καὶ τοι θεάσαδε, ὅσας
 συμφορὰς παρασκευάζῃ, τὸ τῶν τοιούτων
 εἶθελιν ἀκροᾶσθαι. λέξω δὲ ἔργα, ἃ πάν-
 τες εἴσεαδε. ἦσαν ἐν Ολύμπῳ τῶν ἐν τοῖς
 πράγμασι, τινὲς μὲν τὰ Φιλίππου φρο-
 νῆνες, καὶ πάντ' ὑπηρετῆνες ἐκείνῳ· τινὲς
 δὲ ὑπὲρ τοῦ βελίσης, καὶ ὅπως μὴ δαλεύ-
 σωσιν οἱ πολῖται, πράττοντες. πότεροι δὲ
 τὴν πατρίδα ἀπώλεσαν; ἢ πότεροι τοὺς
 ἱππέας πρῆδοσαν, ὧν προδοθέντων Ολυμ-
 πος ἀπώλειο; οἱ τὰ Φιλίππου φρονῆνες,
 καὶ ὅτ' ἦν ἡ πόλις, τοὺς τὰ βελίση λέ-
 γοντας συκοφαντῆνες καὶ διαβάλλοντες οὖ-
 λως, ὡς τε τὴν γ' Απολλωνίδην καὶ ἐκβαλεῖν
 ὁ δῆμος ὁ τῶν Ολυμπίων ἐπέειπε. καὶ τοί-

νυν

νυν παρὰ τέτοις μόνοις τὸ ἔθος τῷτο πάν-
 τα κακὰ εἰργάσατο, ἄλλοθι δ' οὐδαμοῦ.
 ἀλλ' ἐν Ερεβρίᾳ, ἐπεὶ δὴ γε ἀπαλλαγέντος
 τῷ Πλευράρχῃ, καὶ τῶν ξένων, ὁ δῆμος εἶ-
 χε τὴν πόλιν, καὶ τὸν Πορθμὸν. οἱ μὲν
 ἐφ' ὑμᾶς ἦγον τὰ πράγματα. οἷδ' ἐπὶ
 Φίλιππον. ἀκόντες δὲ τούτων τὰ πολ-
 λά, μᾶλλον δὲ πάντα οἱ ταλαίπωροι καὶ
 δυσυχεῖς Ερετριεῖς, τελευτῶντες ἐπείσ-
 θησαν, τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν λέγοντας ἐκ-
 βαλεῖν, καὶ γὰρ τοι πέμψας Ἰππόνικον
 ὁ σύμμαχος, καὶ φίλος αὐτοῖς Φίλιππος,
 καὶ ξένος χιλίς, τὰ τείχη περιεῖλε τοῦ
 Πορθμοῦ, καὶ τρεῖς κατέσκησε τυράννης, Ἰπ-
 παρχον, Αὐτομέδοντα, Κλείταρχον. καὶ
 μετὰ ταῦτ' ἐξελέλακεν ἐκ τῆς χώρας δις
 ἡδὴ βελομένους σώζεσθαι. τότε μὲν πέμ-
 ψας τοὺς μετ' Εὐρυλόχῃ ξένους. πάλιν
 δὲ τοὺς μετὰ Παρμενίωνος. καὶ τί δεῖ τὰ
 πολλὰ λέγειν; ἀλλ' ἐν Ωρεῶ, Φιλισειδῆς
 μὲν ἔπραττε Φιλίππῳ, καὶ Μένιππος, καὶ
 Σωκρά-

Σωκράτης, καὶ Θόας, καὶ Ἀγαπαῖος. οἵπερ
 νῦν ἔχουσι τὴν πόλιν. καὶ ταῦτ' ἦδεσαν ἅ-
 παντες. Εὐφραῖος δὲ τις ἄνθρωπος, καὶ παρ'
 ὑμῖν πότε ἑνθάδε οἰκήσας, ὅπως ἐλεύθεροι,
 καὶ μηδενὸς δούλοι ἔσονται, ἔτος τὰ μὲν ἄλ-
 λά ὡς ὑβρίζετο, καὶ προεπηλακίζετο ὑπὸ τῷ
 δήμῳ τῶν Ωρεϊῶν. πολλὰ ἂν εἴη λέ-
 γειν. ἐνιαυτῷ δὲ πρότερον τῆς ἀλώσεως, ἐ-
 νέδειξεν ὡς προδότην τὸν Φιλιςεῖδην, καὶ
 τοὺς μετ' αὐτῷ, αἰσθόμενος ἅ πρᾶττισι.
 συσφράφειντες δὲ ἄνθρωποι πολλοὶ, καὶ χο-
 ρηγὸν ἔχοντες Φίλιππον, καὶ πρυτανεύομε-
 νοι παρ' ἐκείνους ἀπάγουσι τὸν Εὐφραῖον εἰς
 τὸ δεσμωτήριον ὡς συνλαράττιον τὴν πό-
 λιν. ὁρῶν δὲ ταῦτ' ὁ δῆμος ὁ τῶν Ωρει-
 τῶν. ἀντὶ τοῦ τῷ μὲν βοηθεῖν, τοὺς δὲ
 ἀπολυμπανίσαι. τοῖς μὲν, ἔκ ὠργίζετο,
 τὸν δ' ἐπιτήδειον εἶναι ταῦτα παθεῖν ἔ-
 φη, καὶ ἐπέχαιρε. μετὰ ταῦτ' οἱ μὲν, ἔτι
 ἐξουσίας ὁπόσης ἠβέλοντο, ἐπραττον, ὅπως
 ἡ πόλις ληφθῇσεται, καὶ κατεσκευάζοντο

τὴν πρᾶξιν. τῶν δὲ πολλῶν εἴτις αἰδοίτο,
 εἰς ἴγα καὶ καλεπέπληλο, τὸν Εὐφραῖον οἷα
 ἔπαθε μεμνημένος. ἔτω δ' ἀθλίως διέκφυλο,
 ὥς τε οὐ πρότερον ἐτόλμησεν. ἰδεῖς τοῖς
 κακοῦ πρῶσιόνιος, ῥῆξαι Φωνήν, πρὶν
 διασκευασάμενοι πρὸς τὰ τεῖχῃ πρῶσῃ-
 σαν οἱ πολέμιοι. τῆνικαῦτα δ' οἱ μὲν, ἡμύ-
 νοντο, οἱ δὲ προὔδιδον. τῆς δὲ πόλεως
 οὕτως ἀλγῆς ἀχρῶς καὶ κακῶς, οἱ μὲν ἄρ-
 χῃσι, καὶ τυραννῆσι, τοὺς τότε σώζοντας
 αὐτοὺς, καὶ τὸν Εὐφραῖον, ἐτοίμους ὄντας ὁ-
 τίειν ποιεῖν, τοὺς μὲν ἐκβαλόντες, τοὺς δὲ,
 ἀποκτείναντες. ὁ δ' Εὐφραῖος ἐκεῖνος, ἀ-
 πέσφαζεν ἑαυτὸν, ἔργῳ μαρτυρήσας, ὅτι καὶ
 δικαίως καὶ καθαρῶς ὑπὲρ τῶν πολλῶν ἀν-
 δεισθήκει Φιλίππῳ· τί οὖν ποτ' αὔτιον,
 Δαυμάζετ' ἴσως, τῷ καὶ τῆς Ολυμπίης, καὶ
 τῆς Ερεβριῆς, καὶ τῆς Ωρεΐτας ἡδίων πρὸς τῆς
 ὑπὲρ Φιλίππου λέγοντας ἔχειν, ἢ τῆς ὑ-
 πὲρ ἑαυτῶν; ὅπερ καὶ παρ' ὑμῖν· ὅτι, τοῖς
 μὲν ὑπὲρ τῷ βελίτῃ λέγουσιν, οὐδὲ βελο-
 μένοις

μένοις ἐνεσιν ἐνίοτε πρὸς χάριν ὕδεν εἰπεῖν.
 τὰ γὰρ πράγματ' ἀνάγκη σκοπεῖν, ὅπως
 σωθήσεται. οἱ δ' ἐν αὐτοῖς οἷς χαρίζονται,
 Φιλίππῳ συμπράττουσιν, εἰσφέρειν ἐκέ-
 λευον· οἱ δ' ὕδεν, δεῖν. ἔφασαν πολεμεῖν,
 καὶ μὴ πιστεύειν· οἱ δ' ἄγειν εἰρήνην, ἕως ἔλ-
 καλελήφθησαν. τὰλλα τὸν αὐτὸν τρό-
 πον οἶμαι πάνθ', ἵνα μὴ κατ' ἕκαστα λέ-
 γω. οἱ μὲν, ἐφ' οἷς ἤδη χαρίζονται, ταῦτ'
 ἔλεγον. οἱ δ' ἐξ ὧν ἔμελλον σωθήσεσθαι
 οἷς προσῆσαν ἀπέχθαι. πολλὰ δὲ καὶ τὰ
 τελευτήα, ὅχ' ὅτως ὅτε πρὸς χάριν, ὅτε
 δὲ ἄγνοιαν οἱ πολλοὶ προΐεντο· ἀλλ' ὑπο-
 κατακλινόμενοι, ἐπειδὴ τοῖς ὅλοις ἠτλήσ-
 θαι ἐνόμιζον. ὃ νῆ τὸν Δία, καὶ τὸν Α-
 πόλλω, δέδοικα ἔγωγε μὴ πάθητε καὶ ὑ-
 μεῖς· ἐπειδὴν εἰδῆτε, ἐκ λογισμοῦ μηδὲν
 ὑμῖν ἐνόν· καὶ τοὺς εἰς τοῦθ' ὑπάγοντας
 ὑμᾶς ὁρῶν. ὅκ' ὀρρώδω, ἀλλὰ δυσωπῆμαι,
 ἢ γὰρ ἐξεπίτηδες, ἢ δὲ ἄγνοιαν, εἰς χαλε-
 πὸν πρᾶγμα ὑπάγῃσι τὴν πόλιν. καίτοι

μὴ γένοιτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ πράξ-
 ματ' ἐν τούτῳ. τεθνάναι γὰρ μυριάκις
 κρεῖττον, ἢ κολακεία τι ποιῆσαι Φιλίπ-
 πῳ. καὶ προέσθαι τῶν ὑπὲρ ὑμῶν λεγόν-
 των τινάς. καλήν γ' οἱ πολλοὶ νῦν ἀπει-
 λήφασιν Ωρεϊῶν χάριν, ὅτι τοῖς Φίλιπ-
 που φίλοις ἐπέτρεψαν αὐτὸς, τὸν γ' Εὐ-
 φραῖον ἐώθην. καλήν γ' ὁ δῆμος ὁ Ερεβριέων,
 ὅτι τοὺς ὑμετέρους μὲν πρέσβεις ἀπήλασε.
 Κλειάρχῳ δὲ ἐνέδωκεν αὐτόν. δουλεύου-
 σί γε μαστιγόμενοι, καὶ σρεβλόμενοι. καλῶς
 Ολυμπίων ἐφείσατο, τῶν, τὸν μὲν Λασ-
 δένην ἱππαρχον χειρολονησάντων, τὸν δὲ
 Απολλωνίδην ἐκβαλόντων. μωρία, καὶ
 κακία, τὰ τοιαῦτα ἐλπίζειν. καὶ κακῶς
 βεβλευομένους αὐτοὺς, καὶ μηδὲν ὧν προσήκει
 ποιεῖν ἐθέλοντας. ἀλλὰ τῶν ὑπὲρ τῶν
 ἐχθρῶν λεγόντων, ἀκρωμένους. τήλικαύ-
 την ἡγεῖσθαι πόλιν οἰκεῖν τὸ μέγεθος. ὥς
 τε μήτ' ἂν ὁ, τοιοῦν ἢ δεινὸν πείσεσθαι
 καὶ μὴν ἐκεῖνό γε αἰσχρὸν, ὑσερόν ποτ' εἰ-
 πείν,

πεῖν, συμβάντος τινός· τίς γάρ ἂν ὤήθῃ
 ταῦτα γενέσθαι; νῆ τὸν Δία, ἔδει γάρ
 τὸ, καὶ τὸ, ποιῆσαι· καὶ τὸ, καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι.
 πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν Ολύμπιοι νῦν, ἃ
 τότε εἰ προείδοντο, ἔκ ἂν ἀπώλοντο. πόλλ'
 ἂν Ωρεῖται· πόλλ' ἂν Φωκεῖς· πόλλ' ἂν τῶν
 ἀπολωλότων ἕκαστοι. ἀλλὰ τί τούτων
 ὄφελος αὐτοῖς; ἕως ἂν σώζηται τὸ σκά-
 φος, ἂν τε μεῖζον, ἂν τ' ἔλαττον ᾖ, τότε
 χρὴ καὶ ναύτην, καὶ κυβερνήτην, καὶ πάντ'
 ἄνδρα ἐφεξῆς πρόθυμον εἶναι· καὶ ὅπως
 μήτ' ἐκὼν, μήτ' ἄκων μηδεὶς ἀνατρέψῃ
 τοῦτο, σκοπεῖσθαι, ἐπεὶ δὴ δὲ ἡ θάλατ-
 τα ὑπέροχη, μάταιος ἡ σπευδή· καὶ ὑμεῖς
 τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἕως ἐσμέν σῶοι,
 πόλιν μεγίστην ἔχοιτες, ἀφορμὰς πλείστας,
 ἀξίωμα κάλλιστον· τί ποιῶμεν, πάλαι
 τίς ἡδέως ἂν ἴσως ἐρωτήσων κάθηται; ἐγὼ
 νῆ Δί' ἐρῶ, καὶ γράφω δὲ, ὥστε, ἂν βού-
 ληθε, χειροτονήσετε, αὐτοὶ πρῶτον ἀ-
 μυνόμενοι καὶ παρασκευαζόμενοι τριήρεσι,
 χρή-

χρήμασι, καὶ στρατιώταις λέγω. καὶ γὰρ,
 ἂν ἅπαντες δελεεύειν δήπῃ συγχωρήσωσιν
 οἱ ἄλλοι. ὑμῖν γ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀ-
 γωνιζέον. ταῦτα δὴ πάντα παρασκευα-
 σάμενοι, καὶ ποιήσαντες τοῖς Ἑλλησι φανερά·
 τοὺς ἄλλους ἤδη παρακαλῶμεν· καὶ τοὺς
 ταῦτα διδάζοντας ἐκπέμπωμεν πρέσβεις
 πανταχοῦ· εἰς Πελοπόννησον, εἰς Ρόδον,
 εἰς Χίον, ὡς βασιλέα λέγω, οὐδὲ γὰρ τῶν
 ἐκείνῳ συμφερόντων ἀφῆσθε, τὸ μὴ τῷ-
 τον ἑᾶσαι πάντα καλαστέσθαι. ἴν' ἑάν
 μὲν πείσητε· κοινωνοὺς ἔχητε καὶ τῶν κιν-
 δύνων, καὶ τῶν ἀναλωμάτων, ἂν τι δέη. εἰ
 δὲ μὴ· χρόνους γε ἐμποιῆτε τοῖς πράγμα-
 σιν. ἐπειδὴ γὰρ ἔστι πρὸς ἄνδρα, καὶ οὐχὶ
 συνεσώσης πόλεως ἰσχύϊν ὁ πόλεμος· οὐδὲ
 τοῦτ' ἀχρηστον. ὅλ' αἱ πέρυσιν πρεσβεῖαι
 περὶ τὴν Πελοπόννησον ἐκείναι, καὶ κατή-
 γορίαι· ἃς ἐγὼ, καὶ Πολύθευκλος, ὁ βέλ-
 τιστος ἐκεινοσὶ, καὶ Ηγήσιππος, καὶ Κλει-
 τόμαχος καὶ Λυκῆργος, καὶ οἱ ἄλλοι, πρέσ-
 βεις

βεις περιήλθομεν· καὶ ἐποιήσαμεν ἐπιχεῖν
 ἐκεῖνον, καὶ μήτ' ἐπ' Ἀμβρακίαν ἐλθεῖν,
 μήτ' ἐς Πελοπόννησον ὀρμῆσαι. οὐ μὲν
 τοι λέγω μηδὲν αὐτὸς ὑπὲρ αὐτῶν ἀναλ-
 καῖον ἐθέλοντας ποιεῖν, τὸς ἄλλους παρα-
 καλεῖν. καὶ γὰρ εὐήθες, τὰ οἰκεία αὐτὸς
 προεμένους, τῶν ἀλλοτρίων φάσκειν κή-
 δεσθαι· καὶ τὰ παρόντα περιορῶντας, ὑπὲρ
 τῶν μελλόντων τὸς ἄλλους φοβεῖν. οὐ λέ-
 γω ταῦτα· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐν Χερρόνῃ-
 σω, χρήματ' ἀποσέλλειν φημι δεῖν, καὶ
 τᾶλλα ὅσα ἀξίῃσι ποιεῖν· αὐτὸς δὲ πα-
 ρασκευάζεσθαι, καὶ πρώτους αὖ χρὴ ποιεῖν-
 τας, τότε καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας συγ-
 καλεῖν, διδάσκειν, νοουθετεῖν. ταῦτ' ἐς
 πόλεως ἀξίωμα ἐχέσης, ἡλίκον ὑμῖν ὑ-
 πάρχει. εἰ δ' οἶεσθε, Χαλκιδέας τὴν Ἑλ-
 λάδα σώσειν, ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀπο-
 δράσεσθε τὰ πράγματα· ἐκ ὀρθῶς οἶεσθε.
 ἀγαπητὸν γὰρ, ἂν αὐτοὶ σώζωνται τού-
 των ἕκαστοι. ἀλλ' ὑμῖν τοῦτο πρακτέον.
 ὑμῖν

ὑμῖν οἱ πρόγονοι τοῦτο τὸ γέρας ἐκλήσαν-
 το, καὶ κατέλιπον. μέγα πολλῶν, καὶ κα-
 λῶν, καὶ μεγάλων κινδύνων. εἰδ' ὃ βέλειαι
 ζητῶν ἕκαστος καθεδεῖται, καὶ ὅπως μηδὲν
 αὐτὸς ποιήσῃ σκοπῶν· πρῶται μὲν, οὐδὲ
 μή πόθ' εὖρη τῆς ποιήσαντας. ἔπειτα δέ-
 δοικα, ὅπως μὴ πάντα ὅσα οὐ βεβλόμεθα,
 ποιεῖν ἡμῖν ἀνάγκη γενήσεται. εἰ γὰρ ἤ-
 σαν, εὖρηντ' ἂν πάσαι, ἔνεκα τοῦ μηδὲν
 ὑμᾶς αὐτὰς ποιεῖν ἐθέλῃν. ἀλλ' ἔκ εισίν.
 ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα λέγω, ταῦτα γράφω,
 καὶ οἶομαι καὶ νῦν ἔτι ἐπανορθωθῆναι ἂν τὰ
 πράγματα, τῶν γιγνομένων. εἰ δὲ τις
 ἔχει τῶν τι βελτίω. λεγέτω, καὶ συμ-
 βουλευέτω. ὅτι δ' ὑμῖν δόξῃ, τῶν, ὡ πάν-
 τες θεοί, συνενέγκοι.

ΔΗΜΟΣ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Κατὰ Φιλίππου Λόγος τέταρτος.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Καὶ ὁτος ὁ λόγος τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχει τῷ φθά-
νοντι, καὶ πλεον ἔδεν, ὅτε ἴδιον, πλὴν τὸ περὶ τῆς
ὁμοιότητος πολίτευμα. διαφορομένων γὰρ τῶν πλου-
σίων πρὸς τὴν πένητας, ὁ Δημοσθένης καταπαύειν
πειράσεται τὴν εὐρίαν· τῷ μὲν δήμῳ παραγνῶν, μὴ
δημῶν τὰς τῶν πλουσίων εὐρίας· τοῖς δὲ πλουσίοις,
μὴ φθονεῖν τοῖς ἀπόροις τῶν δημοσίων λήμματός. πεί-
θει δὲ τὴν Ἀθηναίαν, καὶ πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα,
περὶ συμμαχίας πεισθῆναι.

ΚΑΙ σπυδαῖα νομίζων, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, περὶ ὧν βεβλεύεσθε, καὶ ἀναλ-
καῖα τῇ πόλει· πειράσομαι περὶ αὐτῶν
εἰπεῖν, ἃ νομίζω συμφέρειν. οὐκ ὀλίγων
δ' ὄντων ἁμαρτημάτων, ἔδ' ἐκ μικροῦ χρό-
νου συνειλεγμένων, ἐξ ὧν φαύλως ταῦτ'
ἔχει· ἔδεν ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν
πάντων δυσκολώτατον εἰς τὸ παρὸν, ἢ ὅτι

L

ταῖς

ταῖς γνώμας ὑμεῖς ἀφελήκατε τῶν πραγ-
μάτων· καὶ τοσούτον χρόνον σπυδάζετε,
ὅσον ἂν κάθησθε, ἀκρόντες ἢν προσάγγελ-
θῇ τι νεώτερον. εἴτ' ἀπελθὼν ἕκαστος ὑ-
μῶν, ὃ μόνον ὑδὲν φροντίζει περὶ αὐτῶν,
ἀλλ' ὑδὲ μέμνηται. ἡ μὲν ὅν ἀσέλγεια, καὶ
πλεονεξία, ἡ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους
Φίλιππος χρήται, τοσαύτη τὸ πλῆθος,
ὅσην ἀκέετε. ὅτι δ' ἐκ ἐνὶ ταύτης ἐκεῖνον
ἐπιχεῖν ἐκ λόγου καὶ δημηγορίας· οὐδεὶς
ἀγνοεῖ δήπερ. καὶ γὰρ εἰ μὴδ' ἀφ' ἐνὸς τῶν
ἄλλων τῷτο μαθεῖν δύναίό τις, ὡδὶ λογι-
σάσθω. ἡμεῖς ὑδαμῶ πρόποιε, ὅπερ περὶ τῶν
δικαίων εἰπεῖν ἐδέησεν, ἡγήθημεν, ὑδ' ἀδι-
κεῖν ἐδόξαμεν· ἀλλὰ πάντων πανταχοῦ
κραίβμεν, καὶ περιέσμεν τῷ λόγῳ. ἄρ' ὅν
διὰ ταῦτ' ἐκείνῳ φαύλως ἔχει τὰ πράγ-
ματα, ἢ τῇ πόλει καλῶς; πολλῶ γε καὶ
δεῖ. ἐπιδᾶν γὰρ, ὃ μὲν, λαβὼν μέγα ταῦ-
τα βαδίζῃ τὰ ὅπλα, πᾶσι τοῖς ὕσιν ἐτοί-
μως κινδυνεύων, ἡμεῖς δὲ καθώμεθα, οἱ μὲν,
εἰρηκό-

εἰρηκότες τὰ δίκαια, οἳ δὲ ἀκηκούτες· εἰ-
 κότως οἶμαι τὰ ἔργα τοὺς λόγους παρέρ-
 χεται. καὶ προσέχουσιν ἅπαντες, ὅς οἱ
 εἴπομέν ποτ' ἡμεῖς δικαίοις, ἢ νῦν ἂν εἴ-
 ποιμεν, ἀλλ' οἱς ποιεῖμεν, ἔστι δὲ ταῦτα,
 οὐδένα τῶν ἀδικουμένων σώζειν δυνάμενα.
 οὐδὲν γὰρ δεῖ πλείω περὶ αὐτῶν λέγειν.
 τοιγάρτοι διεσηκότων εἰς δύο μέρη ταῦτα,
 τῶν ἐν ταῖς πόλεσι, τῶν μὲν, εἰς τὸ μή-
 τε ἄρχειν βίᾳ βούλεσθαι μηδενός, μήτε
 δουλεύειν ἄλλῳ, ἀλλ' ἐν ἐλευθερίᾳ, καὶ
 νόμοις ἐξ ἴσῃ πολιτεύεσθαι· τῶν δ' εἰς τὸ
 ἄρχειν μὲν τῶν πολιτῶν ἐπιθυμεῖν, ἐτέ-
 ρῳ δ' ὑπακούειν, δι' ὅτ' ποτ' ἂν οἴωνται
 τοῦτο δυνήσεσθαι ποιῆσαι. οἱ τῆς ἐκείνης
 προαιρέσεως, οἱ τυραννίδων, καὶ δυναστειῶν
 ἐπιθυμῶντες, κεκραλήκασιν πανταχῶς. καὶ
 πόλεις δημοκρατικὰς βεβαίως, οὐκ οἶδ' εἴ
 τις ἐστὶ τῶν πασῶν λοιπὴ, πλὴν ἡ ὑμετέ-
 ρα. καὶ κεκραλήκασιν οἱ δὲ ἐκείνης τὰς πο-
 λιτείας ποιέμενοι πᾶσιν, ὅσοις πράγματα

πράττειν. πρῶτῳ μὲν πάντων, καὶ πλεί-
 στω, τῷ τῆς βελομένων χρημάτων λαμβά-
 νειν, ἔχον τὸν δῶσοντα ὑπὲρ αὐτῶν. δευ-
 τέρῳ δὲ καὶ ἕδεν ἐλάττωι τούτῳ, τῷ δύνα-
 μιν τὴν κατασφραγισμένην τῆς ἐναντιστάμενης
 αὐτοῖς, ἐν οἷς ἂν αἰτήσωσι χρόνοις, πα-
 ρεῖναι. ἡμεῖς δὲ ὃ μόνον τούτοις ὑπολει-
 πόμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ἀλλ' ὅδ' ἀ-
 νεγερθῆναι δυνάμεθα· ἀλλὰ μανδραγόραν
 πεπωκόσιν, ἢ τι φάρμακον ἄλλο τοιοῦτον
 εἰκόκαμεν ἀνθρώποις. εἴτ' οἶμαι (δεῖ γάρ,
 ὡς ἐγὼ κρίνω, λέγειν τ' ἀληθῆ) ἔγω δια-
 βεβλήμεθα καὶ καταπεφρονήμεθα ἐκ τούτων·
 ὡς τε τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδυνεύειν ὄντων,
 οἱ μὲν, ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας ὑμῖν ἀντιλέ-
 γουσιν. οἷδ' ὑπὲρ τῆς πᾶς (συνεδρεύουσιν) τινὲς
 δὲ καὶ κατ' ἐαυτῶν ἀμύνεσθαι μᾶλλον, ἢ
 μετ' ὑμῶν ἐγνώκασιν· τῇ χάριν δὴ ταῦτα
 λέγω καὶ διεξέρχομαι; ὃ γὰρ ἀπεχθάν-
 νεσθαι, μὰ τὸν Δία καὶ πάντας τῆς θεοῦς,
 προαιροῦμαι· ἀλλ' ἵνα ὑμῶν ἕκαστος, ὧ
 ἄνδρες

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷτο γινῶ καὶ ἴδῃ, ὅτι ἡ
 κατ' ἡμέραν ῥαζώνη, καὶ ῥαθυμία, ὥσπερ
 τοῖς ἰδίοις βίοις, οὕτω καὶ ταῖς πόλεσιν,
 ἐκ ἀφ' ἐκάστου τῶν ἀμελεσμένων ποιεῖ τὴν
 αἰσθησιν εὐθέως· ἀλλ' ἐπὶ τῷ κεφαλαίῳ
 τῶν πραγμάτων ἀπαντᾷ· ὁρᾶτε Σέρρειον
 καὶ Δορίσκον (ταῦτα γὰρ πρῶτον ὠλιγω-
 ῆθη μὲν τὴν εἰρήνην) ἀ πολλοῖς ὑμῶν ἔ-
 δε γινώριμά ἐστιν ἴσως. ταῦτα μὲν τοι τότε
 ἑαθένη καὶ παροφθένη, ἀπώλεσε Θράκην,
 καὶ Κερσοβλέπην, σύμμαχον ὄντα ὑμῶν.
 πάλιν ταῦτ' ἀμελόμενα ἰδὼν, καὶ ὑδεμίας
 βοηθείας τυγχάνοντα παρ' ὑμῶν· καλέσ-
 καφε Πορθμόν, καὶ τυραννίδα ἀπαντῆσθαι τῆς
 Ἀττικῆς ἐπετείχισεν ὑμῖν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ.
 ταύτης ὀλιγοῦσμένης, Μέγαρον ἐάλω πα-
 ραμικρόν. ἔδεν ἐφροντίσαιε, ἔδρ' ἐπεσφρά-
 φηε ἐπ' οὐδενὶ τούτων, οὐδ' ἐνεδείξατο
 τῷτ' ὅτι ἐκ ἐπιτρέψειε ταῦτα ποιεῖν αὐ-
 τῷ. Αντρώνας ἐπρίατο, καὶ μετ' ἔπολυν
 χρόνον, τὰ ἐν Ωρεῶν πράγματ' εἰλήφει.
 πολλὰ

πολλὰ δὲ καὶ παραλείπω, Φεργάας, τὴν
ἐπ' Ἀμβρακίαν ὁδὸν, τὰς ἐν Ἡλιδι σφα-
γάς, ἄλλα μυρία. οὐ γὰρ ἴν' ἐξαριθμήσω-
μαι τὰς βεβιασμένους, καὶ τοὺς ἡδικοημένους
ὑπὸ Φιλίππου, ταῦτα διεξῆλθον· ἀλλ'
ἵνα τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδείξω, ὅτι οὐ γήσεται
πάντας μὲν ἀνθρώπους ἀδικῶν· πάντα δὲ
ὑφ' αὐτῷ ποιούμενος Φίλιππος εἰ μήτις
αὐτὸν κωλύσει. εἰσὶ δέ τινες, οἳ πρὶν ἀ-
κῆσαι τὰς ὑπὲρ τῶν πραγμάτων λόγους,
εὐθέως εἰώθασιν ἐρωτᾶν, τί ἔν χρῆ ποιεῖν;
ἔχ' ἵνα ἀκῆσαντες ποιήσωσι (χρησιμώτα-
τοι γὰρ αὖ ἦσαν ἀπάντων) ἀλλ' ἵνα τοῦ
λέγοντος ἀπαλλαγῶσι. δεῖ δ' ὁμῶς εἰπεῖν,
ὅ, τι χρῆ ποιεῖν. πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τοῦτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαί-
ως γινῶναι, ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος πο-
λεμεῖ, καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκε· καὶ κακόνους
μὲν, καὶ ἐχθρὸς ἐστὶ ὅλη τῇ πόλει, καὶ τῷ
τῆς πόλεως ἐδάφει. προαθήσω δὲ, καὶ τοῖς
ἐν τῇ πόλει θεοῖς, οἵπερ αὐτὸν ἐξολέσσει.

αν.

αν. ὕδενι μέντοι μάλλον, ἢ τῇ πολιτείᾳ
 πολεμεῖ· οὐδ' ἐπιβλεύει καὶ σκοπεῖ μάλ-
 λον ὕδεν τῶν ἀπάντων, ἢ ὅπως ταύτην κα-
 ταλύσῃ. καὶ τῷτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τινα
 νῦν γε δὴ ποιεῖ. λογίζεσθε γάρ, ἄρχειν
 βούλειαι. τοῦτε δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑ-
 πείληφεν ὑμᾶς. ἀδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον·
 καὶ τῷτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν ἑαυτῷ. οἷς
 γὰρ ὅσιν ὑμετέροις ἔχει χρῆσθαι· τέτοις
 ἀπαντα τ' ἄλλα βεβαίως κέκληται. εἰ γὰρ
 Ἀμφίπολιν, καὶ Ποτίδαιαν πρόειτο· ὅδ'
 ἂν ἐν Μακεδονίᾳ μένειν ἀσφαλῶς ἡγεῖτο.
 ἀμφότερα οὖν οἶδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπι-
 βουλευόντα, καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους. εὖ
 φρονεῖν εἰ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων, δικαίως
 μισεῖν αὐτὸν ἡγεῖται. πρὸς δὲ τέτοις το-
 σέτοις ὅσιν, οἶδεν ἀκριβῶς, ὅτι οὐδὲ ἂν ἀ-
 πάντων τῶν ἄλλων γένηται κύριος, οὐδὲν
 ἐς' αὐτῷ βεβαίως ἔχειν, ἕως ἂν ὑμεῖς δη-
 μοκρατῇσθε· ἀλλ', ἐάν ποτε συμβῇ τι
 πλῆγμα (πολλὰ δ' ἂν γένοιτο ἀνθρώπῳ)
ἥξει

ἤξει πάντα τὰ νῦν βεβιασμένα, καὶ κατα-
 φεύζεται πρὸς ὑμᾶς. ἐς ἐ γὰρ ὑμεῖς οὐκ
 αὐτοὶ πλεονεκλήσαί, καὶ κατὰ χεῖν ἀρχὴν
 εὖ πεφυκότες· ἀλλ' ἕτερον λαβεῖν κω-
 λύσαι, καὶ τὸν ἔχοντ' ἀφελέσθαι, καὶ ὅπως
 ἐνοχλήσαι τοῖς ἀρχεῖν βυλομένοις, καὶ
 πάντας ἀνθρώπους εἰς ἐλευθερίαν ἐξελέσ-
 θαι, δεινοί. ἔκην βέλειαι τοῖς αὐτῷ και-
 ροῖς τὴν παρ' ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν,
 καὶ κακῶς, οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος.
 πρῶτον μὲν δὴ, τούτῃ δεῖ χάριν ἔχθρὸν
 ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας, καὶ τῆς δη-
 μοκρατίας, ἀδιάλλακτον ἐκεῖνον. δεύτερον
 δὲ εἰδέναι σαφῶς ὅτι πάντ' ὅσα πραγμα-
 τεύεται, καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν
 ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται. καὶ γὰρ ἔ-
 τως εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὥστ' ὑπο-
 λαμβάνειν τὸν Φίλιππον, τῶν μὲν ἐν Θρά-
 κῃ κακῶν (τί γὰρ ἂν ἄλλο τίς εἴποι,
 Δρογίλον, καὶ Καβύλην, καὶ Μάσειραν,
 καὶ ἃ νῦν φασὶν αὐτὸν ἔχειν·) τούτων μὲν
 ἐπιθυ-

ἐπιθυμεῖν, καὶ ὑπὲρ τοῦ ταῦτα λαβεῖν,
 καὶ πόνας, καὶ χεῖμῶνας, καὶ τὰς ἐχάτους κιν-
 δύνους ὑπομένειν· τῶν δ' Ἀθήνησι λιμένων,
 καὶ νεωρίων, καὶ τριηρῶν, καὶ τῶν ἔργων τῶν ἀρ-
 γυρείων, καὶ τοσέτων προσόδων, καὶ τόπῳ,
 καὶ δόξης (ὧν μήτ' ἐκείνῳ, μήτ' ἄλλῳ γέ-
 νοιτο μηδενί, χειρωσαμένῳ τὴν πόλιν τὴν
 ἡμετέραν, κυριεῦσαι) ἔκ ἐπιθυμεῖν· ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν ὑμᾶς ἐάσειν ἔχειν· ὑπὲρ δὲ
 τῶν μελινῶν, καὶ τῶν ὀλυρῶν τῶν ἐν τοῖς
 Θρακίοις σιρρόοις, ἐν τῷ Βαράθρῳ χειμά-
 ζειν. οὐκ ἔστι ταῦτα· ἀλλὰ κάκεῖνα ὑ-
 πὲρ τῶν τῶν γενέσθαι κύριος, καὶ τὰ ἄλ-
 λα πάντα πραγματεύεσθαι. ταῦτα τοίνυν
 ἕκαστον εἰδότα, καὶ γινώσκοντα παρ' αὐ-
 τῷ, δεῖ μὰ Δί' οὐ γράφαι κελεύειν πόλε-
 μον τὸν τὰ βέλιστα ἐπὶ πᾶσι δικαίοις συμ-
 βλεπόντα. τοῦτο μὲν γὰρ ἔστιν ὅτῳ πο-
 λεμήσειε λαβεῖν βελομένων, ἔχῃ ἂν τῇ πό-
 λει συμφέροι, πράττειν. ὁρᾶτε γάρ, εἰ
 οἱ ἂν πρῶτα παρεσπόνδῃσε Φίλιππος, ἢ
 Μ δεύτε-

δεύτερα, ἢ τρίτα (πολλὰ γὰρ ἔστιν ἔφε-
 ξῆς) ἔγραψέ τις αὐτῷ πολεμεῖν, ὅς ῥ' ὁ-
 μοίως, ὥσπερ νῦν, ἔγράφοντος Ἀθηναίων
 ἔδενός πόλεμον, Καρδιανοῖς ἐβοήθει· οὐκ
 ἀνηρπασμένος ἂν ἦν ὁ ταῦτα γράψας, καὶ
 διὰ τοῦτο ἅπαντες ἠτιῶντο ἂν, αὐτὸν
 Καρδιανοῖς βεβοηθηκέναι; μὴ τοίνυν ζη-
 τεῖτε, ὅν τινα, ἂν θ' ὦν Φίλιππος ἔξα-
 μαρλάνει, μισήσεε· καὶ τοῖς παρ' ἐκείνους
 μιαδαρνῆσι, διασπάσασθαι παραβαλεῖτε.
 μή ῥ' αὐτοὶ χειροτονήσαντες πόλεμον, βέ-
 λεσθε παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἐρίζειν, εἰ δέον,
 ἢ μὴ δέον ὑμᾶς τῷτο πεποιηκέναι· ἀλλ'
 ὃν ἐκείνος πολεμεῖ τρόπον, τῷτον ἀμύνεσ-
 θαι· τοῖς μὲν ἀμυνομένοις ἤδη, χρήματα
 καὶ τᾶλλα, ὧν ἂν δέωνται, διδόντες· αὐτοὶ
 δ' εἰσφέροντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ κα-
 τασκευαζόμενοι στρατεύμα, τριήρεις τα-
 χείας, ἵππους, ἵππαγωγὰς, καὶ τᾶλλα
 ὅσα εἰς πόλεμον. ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθ'
 ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασι· καὶ Φίλιπ-

πον

πον δὲ αὐτὸν οἶμαι, οὐδὲν ἂν ἄλλο, μὰ
 τοὺς θεοὺς, εὖξασθαι ποιεῖν τὴν πόλιν,
 ἢ ταῦτα, ἃ νῦν ποιεῖτε. ὑπερίζετε, ἀνα-
 λίσκετε, ὅτῳ παραδώσειε τὰ πράγματα,
 ζητεῖτε, δυσχεραίνειε, ἀλλήλους αἰτιᾶσθε.
 ἀφ' ὅτῃ δὲ ταῦτα γίνεσθαι, ἐγὼ διδάξω, καὶ
 ὅπως παύσειαι, λέξω. οὐδὲν πώποτε, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν πραγμάτων ἐξ ἀρ-
 χῆς ἐνεστήσασθε, ὃ δὲ κατεσκευάσασθε ὀρ-
 θῶς· ἀλλὰ τὸ συμβαῖνον αἰεὶ διώκειε. εἴτ'
 ἐπιδὼν ὑπερίσθηε· παύεσθε. ἕτερον πό-
 λιν εἰάν συμβῇ τι· παρασκευάζεσθε, καὶ
 δορυβεῖσθε. τόδ' ἔχ' ἔτι· ἔτι· ἔτι ἐνέσι
 βοηθείαις χρωμένους, ὃδὲν τῶν δεόντων πώ-
 ποτε πράττει· ἀλλὰ κατεσκευάσαντας δεῖ
 δύναμιν, καὶ τροφήν ταύτῃ πορίσαντας, καὶ
 ταμίας δημοσίαις, καὶ ὅπως ἐν τῇ τῶν χρη-
 μάτων φυλακῇ ἀκριβεστάτην γενέσθαι, ὅ-
 τῳ ποιήσαντας· τὸν μὲν τῶν χρημάτων
 λόγον, παρὰ τούτων λαμβάνειν· τὸν δὲ
 τῶν ἔργων, παρὰ τῆς στρατηγού· καὶ μηδε-

μίαν πρόφασιν τῷ πλεῖν ἄλλοσε, ἢ πράτ-
 τειν ἄλλοι, τῷ στρατηγῷ καταλείπειν.
 ἂν δ' ἔγω ποιήσῃε· καὶ τῷτο ἐθελήσῃε.
 ὡς ἀληθῶς ἄγειν εἰρήνην δικαίαν, καὶ μένῃ
 ἐπὶ τῆς αὐτῆς Φίλιππον ἀναγκάσετε· ἢ
 πολεμήσειε ἐξίσυ. καὶ ἴσως ἂν ἴσως, ὧ ἄν-
 δρες Αθηναῖοι, ὥσπερ ὑμεῖς νῦν συνθέσθε-
 θε τί ποιεῖ Φίλιππος; καὶ ποῖ πορεύεται;
 ἔτις ἐκεῖνος φρονίσις, ποῖ ποτε ἢ τῆς πό-
 λεως ἀπήρκε δύναμις; καὶ πῶς φανήσεται;
 εἰ δέ τῷ δοκεῖ ταῦτα, καὶ δαπάνης πολ-
 λῆς, καὶ πόνων πολλῶν, καὶ πραγματείας
 εἶναι καὶ μάλα ὀρθῶς δοκεῖ (ἀνάγκη γάρ,
 ἀνάγκη πόλλ' ἐκ τοῦ πολέμου γίγνεσθαι
 τὰ δυσχερῆ) ἀλλ' εἰ ἂν λογίσσεται τὰ τῇ
 πόλει μέγα ταῦτα γενησόμενα, εἰ ἂν ταῦ-
 τα μὴ ἐθέλῃ ποιεῖν· εὐρήσει λυσιτελεῖν,
 τὸ, ἐκόντας ποιεῖν τὰ δέοντα. εἰ μὲν γάρ
 ἐστὶ τις ἐγγυητὴς ἡμῖν θεῶν (οὐ γὰρ ἀν-
 θρώπων γε ἔδειξεν ἂν γένοιτο ἀξιοχρεωστη-
 λικέτε πρᾶγμαλος) ὥς εἰ ἂν ἀγῇ ἡσυχί-
 α,

αν, καὶ ἅπαντα πρόηοδε· ὅκ' ἐπ' αὐτοὺς
 ὑμᾶς τελευτῶν ἐκεῖνος ἤξει· αἰχρὸν μὲν,
 νῆ τὸν Δία, καὶ πάντας τὰς θεὰς· καὶ ἀνάξι-
 ον ὑμῶν, καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ πόλει,
 καὶ τῶν πεπραγμένων τοῖς προγόνοις· τῆς
 ἰδίας ῥαθυμίας ἕνεκα, τὰς ἄλλας Ἑλλη-
 νας ἅπαντας εἰς δουλείαν προέσθαι. καὶ ἔ-
 γωγε αὐτὸς μὲν τεθνᾶναι μᾶλλον ἂν, ἢ
 ταῦτ' εἰρηκέναι βελοίμην. ὅ μὲν, ἀλλ'
 εἴ τις ἄλλος λέγει, καὶ ὑμᾶς πείθει· ἔσω·
 μὴ ἀμύνεσθε, ἅπαντα πρόεσθε. εἰ δὲ μη-
 δενὶ τοῦτο δοκεῖ· τούναντίον δὲ προῖσμεν
 ἅπαντες, ὅτι ὅσω ἂν πλειόνων ἐάσωμεν ἐ-
 κεῖνον γενέσθαι κύριον, τοσούτω χαλεπω-
 τέρω καὶ ἰχυροτέρω χρησόμεθα ἐχθρῷ· τί
 ἀναδυόμεθα, ἢ τί μέλλομεν· ἢ πότε, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελή-
 σομεν; ὅταν νῆ Δί' ἀνάγκη τίς ᾖ; ἀλλ' ἦν
 μὲν ἂν τις ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην
 εἴποι· ὅ μόνον ἦδη πάρεσιν· ἀλλὰ καὶ πά-
 λαι παρελήλυθε. τὴν δὲ τῶν δούλων, ἀ-
 πεύχεσθαι

πεύχεσθαι δήπου μὴ γενέσθαι, δεῖ. δια-
 φέρει δὲ τί; ὅτι ἔστιν ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώ-
 πῳ μεγίστη ἀνάγκη, ἢ ὑπὲρ τῶν γιγνομέ-
 νων αἰσχύνῃ· καὶ μείζω ταύτης ἔκ οἶδα,
 ἣν τινα ἂν εἴποι τις. δούλῳ δὲ, πληγαὶ,
 καὶ ὁ τοῦ σώματος αἰκισμός· ὃ μῆτε γένοι-
 το, ἕτε λέγειν ἄξιον. τὸ μὲν τοίνυν, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰ τοιαῦτα ὀκ-
 νηρῶς διακεῖσθαι, ἃ δεῖ τοῖς σώμασι, καὶ
 τοῖς ἔσι λεισργῆσαι ἕκαστον· ἔστι μὲν οὐκ
 ὀρθῶς ἔχον, ἔ δὲ πολλὰ δεῖ. ἔ μὲν, ἀλλ'
 ἔχει γέ τινα πρόφασιν ὅμως. τὸ δὲ μὴ ὃ
 ὅσα ἀκοῦσαι δεῖ, μὴ δ' ὅσα βελεύεσθαι
 προσήκει, μὴ δὲ ταῦτ' ἐθέλειν ἀκούειν·
 τῆτ' ἤδη πᾶσαν ἐπιδέχειται κατηγορίαν.
 ὑμεῖς τοίνυν ἕτ' ἀκέρην πρὶν ἂν, ὥσπερ νῦν,
 αὐτὰ παρῇ τὰ πράγματα· οὔτε βελεύ-
 εσθαι περὶ οὐδενὸς εἰώθατε ἐφ' ἡσυχίας.
 ἀλλ' ὅταν μὲν ἐκεῖνος παρασκευάζῃαι ἐφ'
 ὑμᾶς· ἀμελήσαντες τῆ ποιεῖν τοῦτο, καὶ
 ἀντιπαρασκευάζεσθαι, ῥαθυμεῖτε· καὶ ἐάν

τι λέγει τις, ἐκβάλλει. ἐπειδὴν δὲ ἀπο-
 λωλός, ἢ πολιορκούμενόν τι πύθηθε· τη-
 νικαῦτ' ἀκροᾷθε καὶ παρασκευάζεθε. ἦν
 δ' ἀκηκοέναι μὲν, καὶ βεβλεῦσθαι τότε
 καιρὸς, ὃθ' ὑμεῖς ἐκ ἡθελήσατε. πράτ-
 τειν δὲ καὶ χρῆσθαι τοῖς παρεσκευασμέ-
 νοις, νῦν ἡνίκ' ἀκούει. τοιγαροῦν ἐκ τῶν
 τοιούτων ἐσθῶν, μόνοι τῶν πάντων ἀν-
 θρώπων ὑμεῖς τούναντίον τοῖς ἄλλοις
 ποιεῖτε. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἀνθρώ-
 ποι, πρὸ τῶν πραγμάτων εἰώθασιν χρῆσ-
 θαι τῷ βεβλεῦεσθαι· ὑμεῖς δὲ, μετὰ τὰ
 πράγματα. ὃ δὴ λοιπὸν ἐστίν, καὶ πάλα
 μὲν ἔδει, διαφέρει δὲ ἔδὲ νῦν, τῷτ' ἐρῶ. ἔ-
 δενός τῶν πάντων ἔτῳς ὡς χρημάτων δεῖ
 τῇ πόλει πρὸς τὰ νῦν ἐπιόντα πράγματα.
 συμβέβηκε δ' εὐτυχήματα ἀπὸ ταυλομά-
 τας· οἷς, ἂν χρῶμεθα ὀρθῶς· ἴσως ἂν γέ-
 νοιτο τὰ δέοντα. πρῶτον μὲν γὰρ, οἷς βα-
 σιλεὺς πιστεύει, καὶ εὐεργέτας ὑπέιληφεν
 αὐτῷ· ἔτι μισθοῖσι, καὶ πολεμῶσι Φιλίπ-
 πῳ.

πω. ἔπειθ' ὁ πρῶτος, καὶ συνιδὼς πάνθ' ὅσα
 Φίλιππος κατὰ βασιλέως παρασκευάζε-
 ται. ὁτος ἀνάρπαστος γέγονε· καὶ πάσας τὰς
 πράξεις βασιλεὺς, ἔχ' ἡμῶν κατηγορήνων
 ἀκέσαι (ὅς ὑπὲρ τῆς συμφέροντος ἀν' ἡγή-
 σαι τοῦ ἰδίου λέγειν) ἀλλὰ τῆς πράξεως
 αὐτῆς, καὶ διοικῆτος· ὥς εἶναι πιστὰς τὰς
 κατηγορίας, καὶ λοιπὸν λόγον εἶναι τοῖς
 παρ' ὑμῶν πρέσβεσιν, ὃν βασιλεὺς ἠδιστα ἀν-
 ἀκέσαι· ὡς τὸν ἀμφοτέρους ἀδικῆναι, κοι-
 νῇ τιμωρῆσθαι δεῖ· καὶ ὅτι πολὺ τῷ βα-
 σιλεῖ φοβερώτερος ἔσθ' ὁ Φίλιππος· ἀν-
 προτέρους ἡμῖν ἐπίδηται. εἰ γὰρ ἐγκατα-
 λειπόμενοι τι πεισόμεθα ἡμεῖς· ἀδεῶς
 ἐπ' ἐκείνον ἥδη πορεύσεια. ὑπὲρ δὲ τού-
 των ἀπάντων, οἶμαι δεῖν ὑμᾶς πρεσβεῖαν
 ἐκπέμπειν· ἥτις τῷ βασιλεῖ διαλέξειαι·
 καὶ τὴν ἀβελτερίαν ἀποδέσθαι, δι' ἣν πολ-
 λάκις ἡλαττώθη· καὶ δὴ βάρβαρος, καὶ
 κοινὸς ἅπασιν ἐχθρὸς, καὶ ἅπαντα τὰ τοι-
 αῦτα. ἐγὼ γάρ, ὅταν ἴδω τινὰ, τὸν μὲν, ἐν

Σέσοις

Σέσοις κὶ ἐν Εὐβαϊάνοις δεδοικότα, κὶ κακό-
 νων εἶναι τῇ πόλει φάσκοντα· ὅς κὶ πρότε-
 ρον συνεπηνώρθωσε τὰ τῆς πόλεως πράγ-
 ματα· κὶ νῦν ἐπηγγέλλετο (εἰ δὲ μὴ ἐνεδέ-
 χοιτο ὑμεῖς, ἀλλ' ἀπεφηφήσατο· οὐ
 τάγε ἐκεῖνος αἵτια) ὑπὲρ δὲ τῶ ἐπὶ ταῖς
 θύραις ἐγγὺς ἕτωσί, ἐν μέσῃ τῇ Ἑλλάδι
 αὐξανόμενος ληστὴ τῶν Ἑλλήνων, ἄλλο τι
 λέγοντα. Θαυμάζω, κὶ δέδοικα τοῦτον, ὅς-
 τις ἂν ἦ ποτ' ἐγώ, ἐπειδὴ ἔχ' ἔτος Φι-
 λίππον. ἔστι τοίνυν τι πρᾶγμα κὶ ἄλλο,
 ὃ λυμαίνειαι τὴν πόλιν· ὑπὸ βλασφημί-
 ας ἀδίκης, κὶ λόγων ἔκ προσηκόντων διαβεβλη-
 μένον. εἴτα τοῖς μηδὲν τῶν δικαίων ἐν τῇ
 πόλει βεβλομένοις ποιεῖν, πρόφασιν παρέ-
 χει· κὶ πάντων, ὅσα ἐκλείπει, δέον πα-
 ρά τὸ τοῦτο γίγνεσθαι, ἐπὶ τῷ εὐρήσε-
 τε τὴν αἰτίαν ἀναφερομένην. περὶ ἧς πά-
 ντι μὲν φοβεῖμαι λέγειν· ἔμην, ἀλλ' ἐρῶ.
 οἶμαι γὰρ ἔχειν, κὶ ὑπὲρ τῶν ἀπόρων τὰ
 δίκαια, ἐπὶ τῷ συμφέροντι τῆς πόλεως, εἰ-

πείν πρὸς τὰς εὐπόρους· καὶ ὑπὲρ τῶν κεκ-
 τημένων τὰς ὑσίας πρὸς τὰς ἐπιθεεῖς· εἰ
 ἀνέλοιμεν ἐκ μέσθ τὰς βλασφημίας, αἷς ἐ-
 πὶ τῷ Θεωρικῷ ποιοῦνται τινες, οὐχὶ δι-
 καίως· καὶ τὸν φόβον, ὡς ὁ σήσειαι τῷτο
 ἀνευ μεγάλου τινὸς κακῆ· ὁ ὅθεν ἂν εἰς τὰ
 πράγματα μεῖζον εἰσενεγκαίμεθα· ὁ δ' οὐ
 τι κοινῇ μᾶλλον ἂν ὅλην ἐπὶ ῥώσσει τὴν
 πόλιν. ὕτωσὶ δὲ σκοπεῖτε. ἐρῶ δὲ, ὑπὲρ
 τῶν ἐν χρεῖα δοκέντων εἶναι προσέρων. ἦν
 ποτ' ὁ πάλαι παρ' ἡμῖν, ὅτ' οὐ προσήει
 τῇ πόλει τάλαντα ὑπὲρ τριάκοντα, καὶ ἐ-
 καλόν. καὶ ὅδεῖς ἐστὶ τῶν τριηραρχεῖν δυνα-
 μένων οὐδὲ τῶν εἰσφέρειν· ὅστις ἐκ ἡζίου
 τὰ καθήκοντα ἀφ' ἑαυτοῦ ποιεῖν. ὅτι χρή-
 ματα ὁ πέριγ'· ἀλλὰ καὶ τριήρεις ἐπλεον·
 καὶ χρήματα ἐγίγνετο· καὶ πάντα ἐποῶμεν
 τὰ δέοντα. μέγα ταῦτα ἡ τύχη, καλῶς
 ποιῶσα, πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινά· καὶ τε-
 τρακόσια ἀντὶ τῶν ἐκαλόν τάλαντων, προσ-
 ἐρχεται, ὅθεν οὐδὲν ζημιωμένους τῶν τὰς
 ὑσίας

ἰσίας ἐχόντων· ἀλλὰ καὶ προσλαμβάνον-
 των. οἱ γὰρ εὐποροὶ πάντες, ἔρχονται με-
 δεξόντες τέτθ· καὶ καλῶς ποιεῖσι. τί οὖν
 παθόντες, τῷτο ὀνειδίζομεν ἀλλήλοις; καὶ
 προφάσει χρώμεθα τῷ μηδὲν τῶν δεόντων
 ποιεῖν; πλὴν εἰ τῆς τύχης βοηθεία γελο-
 νία, τοῖς ἀπόροις φθονῶμεν. ὅς ἔτ' ἂν αἰ-
 τιασαίμην ἔγωγε, ἔτ' ἄλλον ἀξιῶ. οὐδὲ
 γὰρ ἐν ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ὄρω τὸν ἐν ἡλι-
 κία πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους ἔτῳ διακείμε-
 νον· ὃ δ' ἔτῳς ἀγνώμονα, ὃ δ' ἀτοπον τῶν
 ὄντων ὀδένα· ὥς τε, εἰ μὴ ποιήσασιν ἅπαν-
 τες, ὅς ἂν αὐτὸς· οὐ φάσκοντα ποιήσῃν
 ὀδὲν ὃ δ' αὐτόν. καὶ γὰρ ἂν τοῖς τῆς κακώ-
 σεως εἴη νόμοις ἔτος τότε ἔνοχος. δεῖ γὰρ
 οἶμαι τοῖς γονεῦσι τὸν ὠρισμένον ἐξ ἀμφο-
 τέρων ἔρανον, καὶ παρὰ τῆς φύσεως καὶ πα-
 ρὰ τοῦ νόμου δικαίως φέρειν, καὶ ἐκόντα ὑ-
 ποτελεῖν. ὥσπερ τοίνυν ἐνὸς ἡμῶν ἐκάστῳ
 τίς ἐστι γονεὺς· ἔτῳ συμπάσης τῆς πόλε-
 ως κοινὸς δεῖ γονέας τὸς σύμπαντας ἡγεῖσ-

θαι· καὶ προσήκει τούτους, ἔχ' ὅπως, ὧν
 ἡ πόλις δίδωσιν, ἀφελέσθαι τί· ἀλλ' εἰ καὶ
 μηδὲν ἦν τούτων, ἄλλοθεν σκοπεῖν ὅπως
 μηδενὸς ὄντες ἐνδεεῖς περιοφθήσονται. τὸς
 μὲν τοίνυν εὐπόρους ταύτη χρωμένους τῇ
 γνώμῃ, ἔ' μόνον ἡγῆμαι τὰ δίκαια ποιεῖν
 ἂν, ἀλλὰ καὶ τὰ λυσιτελῆ. τὸ γὰρ τῶν
 ἀναγκαίων τινὰς ἀποσερεῖν, κοινῇ κακόνες
 ἐςὶ ποιεῖν πολλὰς ἀνθρώπους τοῖς πράγ-
 μασι. τοῖς δ' ἐν ἐνδείᾳ, δι' ὃ δυσχεραίνουσι
 τὸ πρᾶγμα οἱ τὰς ἐστίας ἔχοντες, καὶ κατη-
 γοροῦσι δικαίως· τέτ' ἀφελεῖν ἂν συμβε-
 λεύσαιμι. δίδειμι δὲ ὥσπερ ἄρτι, τὸν αὐ-
 τὸν τρόπον, καὶ ὑπὲρ τῶν εὐπόρων οὐ κα-
 τοκνήσας εἰπεῖν τ' ἀληθῆ. ἐμοὶ γὰρ, ὅδεῖς
 ἔ' τως ἄθλιος ἔδ' ὥμὸς εἶναι δοκεῖ τὴν γνώ-
 μην (ἔκην Ἀθηναίων γε οἶμαι, ἀλλ' ἔδὲ
 τῶν ἄλλων) ὥς τε λυπεῖσθαι, ταῦτα
 λαμβάνοντας ὁρῶν τὸς ἀπόρους, καὶ τῶν
 ἀναγκαίων ἐνδεεῖς ὄντας. ἀλλὰ πῶς συν-
 τρίβεται τὸ πρᾶγμα, καὶ πῶς δυσχεραίνε-
 ται;

ται; ὅταν τὸ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἔθος, ἐπὶ
 τὰ ἴδια μεταβιβάζοντες ὀρῶσί τινας· καὶ
 μέγαν μὲν ὄντα παρ' ὑμῖν εὐθές τὸν λέ-
 γοντα, ἀθάνατον δ' ἕνεκ' ἀσφαλείας· ἐτέ-
 ραν δὲ τὴν κρύβδην ψῆφον τῷ φανερώς δο-
 ρύει. ταῦτ' ἀπισίαν, ταῦτ' ὀργὴν ἔχει.
 δεῖ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δικαίως ἀλ-
 λήλοισι τῆς πολιτείας κοινωνεῖν· τοὺς μὲν
 εὐπόρους, εἰς μὲν τὸν βίον τὸν ἐαυτῶν ἀσ-
 φαλῶς ἔχειν νομίζοντας, καὶ περὶ τέτων
 μὴ δεδοικότας· εἰς δὲ τοὺς κινδύνους, κοινὰ
 ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τὰ ὄντα τῇ παλριίδι πα-
 ρέχοντας· τοὺς δὲ λοιπούς, τὰ μὲν κοινὰ,
 κοινὰ νομίζοντας, καὶ μετέχοντας τὸ μέρος·
 τὰ δὲ ἐκάστω, ἴδια τοῦ κεκλήμενος· ἔτω καὶ
 μικρὰ πόλις, μεγάλη γίγνεται· καὶ μεγά-
 λη σώζεται. ὥς μὲν οὖν εἴποι τις ἂν, ἂν
 παρ' ἐκατέρων εἶναι δεῖ, ταῦτ' ἴσως ἐσὶν.
 ὥς δὲ καὶ γένοιτ' ἂν ἐννόμως, διορθώσασθαι
 δεῖ. τῶν δὲ παρόντων πραγμάτων, καὶ τῆς
 ταραχῆς, πολλὰ πόρρωθέν ἐσι τὰ αἷτια·
 ἂν εἰ

ἂ εἰ βυβλομένοις ὑμῖν ἀκούειν ἐστίν, ἐθέλω
 λέγειν. ἐξέστη, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς
 ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέ-
 λιπον· καὶ τὸ μὲν προΐσασαι τῶν Ἑλλή-
 νων· καὶ δύναμιν συνεστηκῆαι ἔχοντας, πᾶσι
 τοῖς ἀδικημένοις βοηθεῖν· περιεργον ἐπέσ-
 θητε εἶναι, καὶ μάταιον ἀνάλωμα, ὑπὸ
 τῶν ταῦτα πολιτευομένων. τὸ δ' ἐν ἡ-
 συχία διάγνῃ, καὶ μηδὲν τῶν δεόντων πράτ-
 τειν· ἀλλὰ προϊεμένους κατ' ἐν ἑκάστων,
 πάντα ἐτέρους ἑᾶσαι λαβεῖν· θαυμαστὴν
 εὐδαιμονίαν, καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν ἔχον
 οἶεσθε. ἐκ δὲ τούτων παρελθὼν ἐπὶ τὴν
 τάξιν, ἐφ' ἧς ὑμῖν τετάχθαι προσήκει,
 ἕτερος, ὅτος εὐδαίμων. καὶ μέγας, καὶ πολ-
 λῶν κύριος γέγονεν, εἰκότως. πράγμα γὰρ
 ἐνλίμον, καὶ μέγα, καὶ λαμπρὸν, καὶ περὶ
 πάντα τὸν χρόνον αἰ μέγισται τῶν πόλε-
 ων πρὸς αὐτὰς διεφέροντο· Λακεδαιμονίων
 μὲν ἡτυχηκότων· Θηβαίων δὲ ἀχόλων,
 διὰ τὸν Φωκικὸν πόλεμον, γενομένων· ἡμῶν

δὲ

δὲ ἀμελόντων· ἔρημον ἀνείλεο. τοιγάρ-
 τοι, τὸ μὲν φοβεῖσθαι, τοῖς ἄλλοις· τὸ δὲ
 συμμαχῆς πολλὰς, καὶ δύναμιν μεγάλην
 ἔχειν, ἐκείνῳ περιγέγονε. καὶ τοσαῦτα
 πράγματα, καὶ τοιαῦτα ἤδη περιέσκηκε τῶς
 Ἑλλήνας ἀπανίας, ὥς τε μὴ δ' ὅ, τι χρῆ
 συμβαλεῦν εὖ πορον εἶναι. ὄντων οἷ', ὧ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, τῶν παρόντων πραγμάτων
 πᾶσιν, ὥς ἐγὼ κρίνω, φοβερῶν· ὑδένες ἐν
 μείζονι κινδύνῳ τῶν πάντων εἰσὶν ὑμῶν· ὃ
 μόνον τῷ μάλιστ' ὑμῖν ἐπιβουλεύειν Φί-
 λιππον· ἀλλὰ καὶ τῷ πάντων ἀργότατα
 αὐτοὶ διακεῖσθαι. εἰ τοίνυν τὸ τῶν ὀνίων
 πλήθος ὀρῶντες, καὶ τὴν εὐετηρίαν τὴν κατὰ
 τὴν ἀγορὰν· τούτοις κεκήλησθε, ὥς ἐν ὕ-
 δει δεινῷ τῆς πόλεως ὕσης. οὔτε προση-
 κότως, ὅτ' ὀρθῶς τὸ πρᾶγμα κρίνεται. ἀ-
 γορὰν μὲν γὰρ ἂν τις καὶ πανήγυριν, ἐκ τῶ-
 των, ἢ φαύλως, ἢ καλῶς παρσκευάσθαι
 κρίνοι. πόλιν οἷ' ἦν ὑπέληφεν, ὃς ἂν τῶν
 Ἑλλήνων ἄρχειν αἰεὶ βέλῃται, μόνῃν ἂν
 ἐναντίω-

ἐναντιωθῆναι, καὶ τῆς πάντων ἐλευθερίας
 προσῆναι· ὃ μὰ Δί' ἐκ τῶν ὀνίων, εἰ καλῶς
 ἔχει, δοκιμάζειν δεῖ· ἀλλ' εἰ συμμαχῶν
 εὐνοία πιστεύει, καὶ τοῖς ὀπλοῖς ἰσχύει, ταῦθ'
 ὑπὲρ τῆς πόλεως δεῖ σκοπεῖν, ἃ φαύλως
 ὑμῖν, καὶ οὐ καλῶς ἅπαντ' ἔχει. γνοίητε
 δ' ἂν, εἰ σκέψασθε ἐκείνως· τότε μάλι-
 στα ἐν ταραχῇ τὰ τῶν Ελλήνων γέγονε
 πράγματα; οὐδένα γὰρ χρόνον ἄλλον, ἢ
 τὸν νυνὶ παρόντα, οὐδ' ἂν εἰς εἴποι. τὸν
 μὲν γὰρ ἄλλον ἅπαντα, εἰς δύο ταῦτα δι-
 ῆρητο, τὰ τῶν Ελλήνων, Λακεδαιμονίους,
 καὶ ἡμᾶς. τῶν δ' ἄλλων Ελλήνων, οἱ, μὲν
 ἡμῖν, οἱ δὲ, ἐκείνοις ὑπήκουν. βασιλεὺς δὲ,
 καὶ αὐτὸν μὲν ἅπασιν ὁμοίως ἀπιστοῦσιν·
 τοὺς δὲ κραυγμένους τῷ πολέμῳ προσλαμ-
 βάνων, ἄχρις ὅς τοῖς ἑτέροις ἐξίσως ποιῆσαι,
 διεπιστεύει. ἐπεὶ οὐχ ἥτιον αὐτὸν ἐμί-
 σεν ὅς σώσειε, τῶν ὑπαρχόντων ἐχθρῶν
 ἐξ ἀρχῆς. νῦν δὲ, πρῶτον μὲν ὁ βασιλεὺς
 ἅπασιν τοῖς Ελλήσιν οἰκείως ἔχει· καὶ
 πάντων

πάντων ἤκιστα ἡμῖν, ἂν τι μὴ νῦν ἐπανορθώμεθα. Ἐπεὶ αὖτε προσασίαι πολλάι, καὶ παντοχόθεν γίγνονται· καὶ τοῦ πρωτεύειν μὲν ἀνιποικῖναι ἅπαντες· ἀφ' ἑστέων δ' ἔτι, καὶ φθονῶσι, καὶ ἀπιστοῦσιν ἑαυτοῖς, ὥς ἔδει· καὶ γέγονασιν καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι, Ἀργεῖοι, Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Λακεδαιμόνιοι, Ἀρκάδες, ἡμεῖς. ἀλλ' ὅμως εἰς τοσαῦτα μέρη, καὶ τοσαύτας δυναστείας διηρημένων τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων (εἰδεῖται γὰρ μὲν ἀπὸ παλαιότητος) τὰ παρ' οὐδενὶ τούτων ἀρχεῖα καὶ βασιλεῖα, ἐρημότερα ἂν τις ἴδοι τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ἢ τὰ παρ' ὑμῖν, εἰκότως. ὅτε γὰρ φιλῶν, ὅτε πιστεύων, ὅτε φοβούμενος ὁδεῖς ὑμῖν διαλέγεται. αἴτιον δὲ τούτων. οὐχ ἔν, ὡς ἄνθρωποι Ἀθηναῖοι, (ῥάδιον γὰρ ἂν ἦν ἡμῖν μετ' αὐτοῖς) ἀλλὰ πολλὰ καὶ παντοδαπὰ ἐκ παντὸς ἡμαρτημένα τοῦ χρόνου. ὧν τὸ καθέκαστον εἰσάσας, ἐν εἰς ὃ πάντα γινώσκεις, λέξω· δεηθεὶς ὑμῶν, ἂν λέγω

Ο

τάληθ' ἡ

τάληθῃ μὲν παρρησίας, μηδὲν ἀχθῆσθαι
 θῆναί μοι. ἐκπέπρακται τὰ συμφέροντα
 ἐφ' ἑκάστῳ τῶν καιρῶν· καὶ μετελήφατε
 ὑμεῖς μὲν τὴν χολὴν καὶ τὴν ἡσυχίαν· ὑφ'
 ὧν κεκλημένοι, τοῖς ἀδικοῦσιν οὐ πικρῶς
 ἔχειτε· ἕτεροι δὲ τὰς τιμὰς ἔχουσι. καὶ τὰ
 μὲν περὶ τάλλα, ἐκ ἄξιον ἐξετάσαι νῦν·
 ἀλλ' ἐπειδὴν τι τῶν πρὸς Φίλιππον ἐμ-
 πέση, εὐθὺς ἀνασάς τις λέγει, ὡς οὐ δεῖ
 ληρεῖν, ὃ δὲ γράφειν πόλεμον, παρὰ τοῖς
 εὐθέως ἐξῆς· τὸ τὴν εἰρήνην ἄγνιν ὡς ἀγα-
 θὸν· καὶ τὸ τρέφειν δύναμιν μεγάλην, ὡς
 χαλεπὸν· καὶ διαρπάζειν τινὲς τὰ χρή-
 ματα βούλονται· καὶ ἄλλες λόγους, ὡς οἰ-
 οῦνται, ἀληθεστάτους λέγουσιν. ἀλλὰ δεῖ δῆ-
 πρ, τὴν μὲν εἰρήνην ἄγνιν, ὅτι ὑμᾶς πεί-
 θειν, οἷγε πεπεισμένοι κάθησθε· ἀλ-
 λά τὸν τὰ τῷ πολέμῳ πράττουσα. ἂν γὰρ
 ἐκεῖνος πεισθῇ· τὰ γε ἀφ' ὑμῶν ὑπάρ-
 χει. νομίζειν δὲ δεῖ χαλεπὰ ἐκ ὅσα ἂν
 εἰς σωτηρίαν δαπανῶμεν· ἀλλ' ἂν πεισό-
 μεθα,

μεθα, ἂν ταῦτα μὴ ἐθέλωμεν ποιεῖν. καὶ
 τὸ διαρπαοθήσεσθαι τὰ χρήματα, τῷ
 φυλακὴν εὐρεῖν Δίῃς σωθήσεσθαι, κωλύειν.
 οὐχὶ τῷ τῷ συμφέροντος ἀφιεσάναι. καί-
 τοι ἔγωγε, ἀγανακτῶ καὶ αὐτὸ τοῦτο, εἰ
 τὰ μὲν χρήματα λυπεῖ τινες ὑμῶν εἰ δι-
 αρπαοθήσεσθαι· ἃ καὶ φυλάττειν, καὶ κολά-
 ζειν τὰς ἀρπάζοντας ἐφ' ὑμῖν ἐσι· τὴν δὲ
 Ἑλλάδα ἀπασαν ἐφεξῆς ἔτρωσι Φίλιππος
 ἀρπάζων, οὐ λυπεῖ, καὶ ταῦτα ἐφ' ὑμᾶς
 ἀρπάζων. τί ποτ' ἔν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τὸν μὲν ἔτρω φανερώς ἀδικεῖν, καὶ πόλεις
 καὶ λαμβάνοντα, ἔδεις πώποτε τῷτον εἶ-
 πεν ὡς ἀδικεῖ, καὶ πόλεμον ποιεῖ· τὰς δὲ
 μὴ ἐπιτρέπειν, μὴ δὲ προΐεσθαι ταῦτα
 συμβουλεύοντας· τούτους πόλεμον ποιεῖν
 φάσιν; ὅτι τὴν αἰτίαν τῶν ἐκ τοῦ πολέ-
 μος συμβησομένων δυσχερῶν (ἀνάγκη γάρ,
 ἀνάγκη, πολλὰ λυπηρὰ ἐκ τῷ πολέμου
 γίνεσθαι) τοῖς ὑπὲρ ὑμῶν τὰ βέλτιστα
 λέγειν εἰθισμένοις, ἀπαντὲς ἀναθεῖναι βέ-
 λοντα.

λονίαι. ἡγῶναι γάρ, ἐὰν μὲν ὑμεῖς ὁμο-
 θυμαδὸν, ἐκ μιᾶς γνώμης, Φίλιππον ἀ-
 μύνηθε· καὶ κείνους κραλήσειν ὑμᾶς, καὶ αὐ-
 τοῖς ἐκ ἔσεσθαι μιοδαρνεῖν. ἂν δ' ἀπὸ τῶν
 πρῶτων θορύβων αἰτιασάμενοι τινας, πρὸς
 τὸ κρίνειν τράπηθε· αὐτοὶ μὲν τούτων
 καληγορῶντες ἀμφοτέρα ἔξουσιν· καὶ παρ' ὑ-
 μῖν εὐδοκιμήσειν, καὶ παρ' ἐκείνους χρήματα
 λήψεσθαι· ὑμᾶς δ' ὑπὲρ ὧν δεῖ παρὰ τέ-
 τῶν δίκην λαβεῖν. παρὰ τῶν ὑπὲρ ὑμῶν
 εἰρηκότων λήψεσθαι. αἱ μὲν ὅν ἐλπίδες
 αἱ τέτων, αὗται· καὶ τὸ καλῶς σκεῦασμα
 τὸ τῶν αἰτιῶν, ὡς ἄρα βέλονται τινες πό-
 λεμον ποιῆσαι. ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ ἀκριβῶς,
 ὅτι ἐγράφαντος Ἀθηναίων οὐδενὸς πόλε-
 μον ποιῆσαι· καὶ ἄλλα πολλὰ Φίλιππος
 ἔχων τῶν Ἰησ πόλεως· καὶ νῦν εἰς Καρδίαν πέ-
 πομφε Ἰὴν βοήθησαν. εἰ μὲν οἱ βεβλόμεθ' ἡμεῖς
 μὴ προαποιεῖσθαι πολεμεῖν ἡμῖν ἐκεῖνον·
 ἀνοηλότατος πάντων ἂν εἴη, εἰ τὸ τ' ἐξελέλ-
 χου. ὅταν γὰρ οἱ ἀδικέμενοι ἀρνῶνται· τί

τῶ

τῷ ἀδικῶντι προσήκει; ἀλλ' ἐπειδὴν ἐφ'
 ἡμᾶς αὐτοὺς ἴη· τί φήσομεν τότε; ἐκεῖ-
 νος μὲν γὰρ ὁ πολεμεῖν, ὥσπερ ὁδὲ Ωρεΐ-
 ταις, τῶν Σραλιωῶν ὄντων ἐν τῇ χώρᾳ· ὁ
 δὲ Φεραίους πρότερον, πρὶν ἢ πρὸς τὰ τεί-
 χη προσβαλεῖν· ὁδὲ Ολυνθίοις ἐξ ἀρχῆς,
 ἕως ἂν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ τὸ στρατεύμα
 παρῇν ἔχων· ἢ καὶ τότε τὴν ἀμύνεσθαι
 κελεύοντάς, πόλεμον ποιεῖν φήσομεν; ἔκ-
 οῦν ὑπόλοιπον δελεῦειν; οὐ γὰρ ἄλλο γε
 ὁδὲν ἐνι. καὶ μὲν, ὁδὲ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν,
 καί τισι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἔσθ' ὁ κίν-
 δυνος. οὐ γὰρ ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τὴν
 πόλιν βέλεται Φίλιππος ἡμῶν, ὁδὲ ἄλλ'
 ὅλως ἀνελεῖν. οἶδε γὰρ ἀκριβῶς, ὅτι δε-
 λεύειν μὲν ὑμεῖς ὅτε ἐθέλήσειε, ὅτ' ἂν ἐθέ-
 λῃε ἐπιστήσεσθε. ἀρχεῖν γὰρ εἰώθατε.
 πράγματα δὲ παραχεῖν αὐτῷ, ἂν και-
 ρὸν λάβητε, πλείω τῶν ἄλλων ἀνθρώ-
 πων ἀπάντων δυνήσεσθε. διὰ ταῦτα ὑ-
 μῶν ὅχι φείσειαι, εἴ περ ἐγκραλῆς γενή-
 σείαι.

σείαι. ὥς ἔν ὑπὲρ τῶν ἐχάτων ἐσομένῃς
 ἀγῶνος ὑμῖν· ἔτω προσήκει γινώσκειν, καὶ
 τὰς πεπρακότας αὐτοὺς ἐκείνῳ φανερώς,
 μισεῖν, καὶ ἀποτυμπανίσαι. οὐ γὰρ ἐστὶν
 ἕκ ἑστὶ τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρα-
 τῆσαι, πρὶν ἂν τὰς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κο-
 λάσῃτε ἐχθρὰς· ἀλλ' ἀνάγκη τέτοις, ὥς-
 περ προβόλοις προσπαίοντας, ὑπερίξειν
 ἐκείνων. ἐπεὶ, πόθεν οἶεσθε νῦν αὐτὸν ὑ-
 βρίζῃν εἰς ὑμᾶς; ἔδεν γὰρ ἔμοιγε ἄλλο δο-
 κεῖ ποιεῖν ἢ τοῦτο· καὶ τὰς μὲν ἄλλας εὖ
 ποιοῦντα, εἰ μὴδὲν ἄλλο, ἐξαπαλᾶν, ὑμῖν
 δὲ ἀπειλεῖν ἤδη οἶον Θετταλοὺς πολλὰ
 δοῦς, ὑπηγάγετο εἰς τὴν νῦν παρῆσαν δε-
 λείαν. ἔρξ' ἂν εἰπεῖν δύναμις οὐδεὶς, ὅσα
 τὰς ταιλαπώρας Ολυθίδας, πρότερον δοῦς
 Ποτίδαιαν, ἐξηπάτησε, καὶ πολλὰ ἕτερα.
 Θηβαίους τὰ νῦν ὑπάγειαι, τὴν Βοιωτίαν
 αὐτοῖς παραδὲς, καὶ ἀπαλλάξας πολέ-
 μῳ πολλῷ καὶ χαλεπῷ. ὥςτε καρπώσαμε-
 νοί τινα ἕκαστοι τέτων πλεονεξίαν· οἱ μὲν,

ἡδὴ

ἤδη πεπόνθασιν, ἃ δὴ πάντες ἴσασιν· οἷοί
ᾧ, τι ἂν ποτε συμβῇ, πείσονται. ὑμεῖς δὲ
ὧν μὲν ἀπεξέρηθε, σιωπῶ· ἀλλ' ἐν αὐ-
τῷ τῷ τὴν εἰρήνην ποιήσασθαι, πόσα ἐ-
ξηπάτηθε; πόσων ἀπεξέρηθε; οὐχὶ Φω-
κέας; οὐ Πύλας; οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θράκης;
Δορίσκον, Σέρρειον; τὸν Κερσοβλέπην αὐ-
τόν; οὐ νῦν Καρδίαν ἔχει καὶ ὁμολογεῖ; τί
ποτ' ἔν ἐκεῖνος τοῖς ἄλλοις καὶ ὑμῖν, οὐ
τὸν αὐτὸν τρόπον προσφέρειαι; ὅτι ἐν μό-
νῃ τῶν πασῶν πόλεων τῇ ἡμετέρᾳ, ἄδφα
ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δέδοίκα. καὶ λα-
βόντα χρήματα αὐτὸν ἀσφαλὲς ἐστὶ λέ-
γειν παρ' ὑμῖν, καὶ ἂν ἀφηρημένοι τὰ ὑμέ-
τερα αὐτῶν ἦτε, οὐκ ἦν ἀσφαλὲς λέγειν
ἐν Ολύμπῳ τὰ Φιλίππου, μὴ συνευπε-
πονθότων τῶν πολλῶν Ολυυνθίων τῷ Πο-
τίδαιαν καρπῆσθαι. οὐκ ἦν ἀσφαλὲς λέ-
γειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου, μὴ συ-
νευπεπονθότος τῷ πλείους τῶν Θετταλῶν,
τῷ τῶς τυράννης ἐκβαλεῖν Φίλιππον αὐ-
τοῖς,

τοῖς, καὶ τὴν Πυλαίαν ἀποδῆναι. οὐκ ἦν
 ἐν Θήβαις ἀσφαλές, πρὶν ἢ τὴν Βοιωτίαν
 ἀπέδωκε, καὶ τοὺς Φωκέας ἀνεΐλεν. ἀλλ'
 Αἰθνησίῳ, ὁ μόνον Ἀμφίπολιν, καὶ τὴν
 Καρδιανῶν χώραν ἀπεσερηνότος Φιλίπ-
 που· ἀλλὰ καὶ καλᾶσκευάζοντος ἡμῖν ἐπι-
 τεύχισμα τὴν Εὐβοίαν· καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάν-
 τιον παριόντος· ἀσφαλές ἐστι λέγειν ὑπὲρ
 Φιλίππου. καὶ γὰρ τοι, τούτων μὲν ἐκ
 πτωχῶν ἔνιοι, ταχὺ πλῆστοι γεγόνασιν·
 καὶ ἐξ ἀνωνύμων καὶ ἀδόξων, ἑνδοξοὶ καὶ γνώριμοι·
 ὑμεῖς δὲ, τῆναντίον, ἐκ μὲν ἑνδόξων, ἀδο-
 ξοὶ· ἐκ δ' εὐπόρων, ἄποροι. πόλεως γὰρ
 ἔγωγε πλεῖστον ἠγάμαι, συμμάχους, πί-
 σιν, εὐνοίαν, ὧν πάντων ἐς ἐὶ ὑμεῖς ἄποροι.
 ἐκ δὲ τοῦ, τούτων ὀλιγώρως ὑμᾶς ἔχειν,
 καὶ ἔαν τῷτον τὸν τρόπον ἰὰ πράγματα φέ-
 ρεσθαι· ὁ μὲν, εὐδαίμων καὶ μέγας, καὶ φο-
 βερὸς πᾶσι τοῖς Ἑλλησι καὶ βαρβάροις ἐστίν.
 ὑμεῖς δὲ ἔρημοι, καὶ ταπεινοί. τῇ μὲν καλᾷ
 τὴν ἀγορὰν εὐετηρία, λαμπροί· τῇ δ' ὧν
 προσήκε

προσῆκε παρασκευῇ, καλαγέλαστοι. ὁ τὸν
αὐτὸν δὲ τρόπον περὶ τε ὑμῶν, καὶ περὶ αὐ-
τῶν ἐνίς τῶν λεγόντων ὁρῶ βλεπομένης.
ὑμᾶς μὲν γὰρ, ἡσυχίαν ἄγειν φάσι δεῖν,
καὶ τις ὑμᾶς ἀδικῇ· αὐτοὶ δὲ οὐ δύνασθαι
παρ' ὑμῖν ἡσυχίαν ἄγειν, ὕδενός αὐτοὺς
ἀδικῆντος. καίτοι, λοιδορίας χωρὶς εἰ τις
ἔροιτο· εἰπέ μοι, τί δὴ γινώσκων ἀκριβῶς
Ἀριστόδημε (οὐδεὶς γὰρ τὰ τοιαῦτα ἀγ-
νοεῖ) τὸν μὲν τῶν ἰδιωτῶν βίον, ἀσφαλῆ,
καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἀκίνδυνον ὄντα· τὸν δὲ
τῶν πολίτευομένων, φιλαίτιον, καὶ σφαλε-
ρὸν, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἀγώνων καὶ
κακῶν μεσόν. ὁ τὸν ἡσύχιον καὶ ἀπράγ-
μονα. ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς κινδύνοις αἰρῇ;
τί ἂν εἴποις; εἰ γὰρ· ὁ βέλτιστον εἰπεῖν
ἂν ἔχοις. τὸτό (οἱ συγχωρήσαιμεν ἀλη-
θὲς λέγειν· ὡς ὑπὲρ φιλοτιμίας καὶ δόξης
πάντα ταῦτα ποιεῖς· θαυμάζω τί δῆπο-
τε (αὐτῷ μὲν ὑπὲρ τῶντων ἅπαντα ποιη-
τέον εἶναι νομίζεις, καὶ πονηλέον, καὶ κινδυ-

P

νευλέον·

νευλίον· τῇ πόλει δὲ προέσθαι ταῦτα διὰ
 ῥαθυμίαν συμβαλεύεις. οὐ γὰρ ἐκεῖνό γ'
 ἂν εἴποις, ὥς σὲ μὲν ἐν τῇ πόλει δεῖ τινα
 φαίνεσθαι· τὴν πόλιν δὲ ἐν τοῖς Ἑλλήσι
 μηδενὸς ἀξίαν εἶναι. καὶ μὴν, ὅλ' ἐκεῖνό γε
 ὀρῶ. ὥς τῇ πόλει μὲν ἀσφαλὲς τὸ τὰ
 αὐτῆς πράττειν· σοὶ δὲ ἐπικίνδυνον, εἰ
 μηδὲν τῶν ἄλλων πλεον περιεργάσῃ· ἀλ-
 λὰ τὸνανλίον· σοὶ μὲν ἐξ ὧν ἐργάζῃ καὶ πε-
 ριεργάζῃ, τὰς ἐχάτας ὄντας κινδύνους· τῇ
 πόλει δὲ ἐκ τῆς ἡσυχίας. ἀλλὰ νῆ Δία,
 παππῶα, καὶ πατρῶα δόξα σοὶ ὑπάρχει·
 ἦν αἰχρὸν ἐσι ἐν σοὶ καταλύσαι· τῇ πό-
 λει δὲ ὑπῆρξεν ἀνώνυμα, καὶ φαῦλα τὰ
 τῶν προγόνων; ἀλλ' ὅδ' ἐπὶ τῷ ἔτῳ ἐχθ.
 σοὶ μὲν γὰρ ἦν κλέπτῃς ὁ πατήρ, εἴπερ
 ἦν ὁμοίός σοι· τῇ πόλει δὲ ἡμῶν, ὥς πάν-
 τες ἴσασιν οἱ Ἕλληνες δις ἐκ τῶν μεγίστων
 κινδύνων ὑπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν σεσσω-
 μένοι· ἀλλὰ γὰρ ἐκ ἴσως, ὅδ' ἐπολιτικῶς
 ἐνιοὶ τὰ κατ' ἐαυτοὺς, καὶ τὰ κατὰ τὴν πό-

λιν πολιτεύονται. πῶς γάρ ἐστιν ἴσον τού-
 των μὲν τινὰς ἐκ τοῦ δεσποτηρίου προϊόν-
 τας, ἑαυτοὺς ἀγνοεῖν· τὴν πόλιν δ' ἢ προ-
 ειρήκει τῶν ἄλλων Ελλήνων τέως, καὶ τὸ
 πρωτεῖον εἶχε, νῦν ἐν ἀδοξίᾳ πάσῃ, καὶ
 ταπεινότητι καθεστᾶναι; πολλὰ τοίνυν ἔ-
 χων ἔτι, καὶ περὶ πολλῶν εἰπεῖν, παύσο-
 μαι. καὶ γὰρ ὁ λόγον ἐνδεία μοι δοκεῖ τὰ
 πράγματα, ὅτε νῦν, ὅτε ἄλλοις πώποτε
 φαύλως ἔχειν. ἀλλ' ὅταν πάντ' ἀκού-
 σαντες ὑμεῖς τὰ δεόντα, καὶ ὁμογνώμονες ὡς
 ὀρθῶς λέγεται γινόμενοι· τῶν λυμαίνεσ-
 θαι, καὶ διασρέφειν ταῦτα βελομένων, ἐξ
 ἴσου καθήσθε ἀκροώμενοι· ἐκ ἀγνοήσας αὐ-
 τοὺς. ἴσσε γὰρ εὐθὺς ἰδόντες ἀκριβῶς, τίς
 μισθὸς λέγει· καὶ τίς ὑπὲρ Φιλίππου πολι-
 τεύεται· καὶ τίς ὡς ἀληθῶς ὑπὲρ τῶν βελ-
 τίστων· ἀλλ' ἴν' αἰτιασάμενοι τέττες, καὶ
 τὸ πρᾶγμα εἰς γέλωτα καὶ λοιδορίαν ἐμ-
 βαλόντες, μηδὲν αὐτοῖς τῶν δεόντων ποιῇ-
 τε. ταῦτ' ἐστὶ τὰ ληθῆ μέγα πάσης παρ-
 ῥησίας

ῥησίας ἀπλῶς, εὐνοία, τὰ βέλιστα εἰρη-
 μένα, οὐ κολακείας, καὶ βλάβης, καὶ ἀπά-
 της λόγος μεσὸς· ἀργύριον μὲν τῷ λέγοντι
 ποιήσων· τὰ δὲ πράγματα τῆς πόλεως,
 τοῖς ἐχθροῖς ἐγχειρίων· ἢ οὖν παυσεῖον
 τῶν ἐθνῶν· ἢ μηδένα ἄλλον αἰτια-
 τέον, τοῦ πάντα φαύλως ἔχον, ἢ ὑμᾶς
 αὐτοὺς.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Προσηκάνιστο μὲν τὴν πρεσβείαν τῷ Ολυνθίῳ οἱ Ἀθη-
ναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κεκρίκασι· μέλλουσι δὲ
περὶ τὴν ἔξοδον, καὶ δεδιόσιν ὡς δυσπολεμήτε ὄντος
τῷ Φιλίππῳ, παρελθὼν ὁ Δημοσθένης, πειράσας
θαρσύνει τὸν δῆμον, ἐπιδεικνύς ὡς ἀδυνάτῃ τὰ τοῦ
Μακεδόνα πράγματα· καὶ γὰρ τοῖς συμμάχοις
ὑποπλὴν αὐτὸν εἰνά φησι, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δύνα-
μιν ἐκίχυρόν· τοὺς γὰρ Μακεδόνας ἀδυνάτους εἶναι
καθ' ἑαυτοὺς.

ΕΠΙ πολλῶν μὲν ἂν τις ἴδῃ, ὥ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι, τὴν
παρὰ τῶν Θεῶν εὐνοίαν Φανεράν γενομέ-
νην τῇ πόλει· οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς πα-
ροῦσι πράγμασι· τὸ γὰρ τὸς πολεμήσον-
τας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι, καὶ χώραν ὁμο-
ρον καὶ δυνάμιν τινα κεκτημένους, καὶ τὸ μέ-
γιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώ-
μην τοιαύτην ἔχοντας, ὥς ἐτάς πρὸς ἐκεί-
νον διαλλαγὰς, πρῶτον μὲν ἀπίστες, εἶτα

Α

τῆς

τῆς ἐαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάσασιν εἶ-
 ναι, δαμονία τινὶ καὶ θεία παντάπασιν ἔοι-
 κεν εὐεργεσία. δεῖ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τούτ' ἡδὴ σκοπεῖν αὐτὸς, ὅπως μὴ χείρας
 περὶ ἡμᾶς αὐτὸς εἶναι δόξωμεν τῶν ὑπαρ-
 χόντων. ὥς ἐστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ
 τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων
 ὧν ἡμὲν ποιε κύριοι, φαίνεσθαι προϊεμένους,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευ-
 αθέντων συμμάχων τε καὶ καιρῶν. τὸ
 μὲν ἔν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου
 ῥώμην διεξιέναι, καὶ διὰ τούτων τῶν λό-
 γων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς,
 οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγοῦμαι. διὰ τί; ὅτι
 μοι δοκεῖ πάνθ' ὅσα ἂν εἴποι τις ὑπὲρ
 τούτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχεν φιλοτιμίαν τινὰ,
 ὑμῖν δ' ἔχεν καλῶς πεπραχθαι. ὁ μὲν
 γὰρ ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποί-
 ηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος
 παρὰ πᾶσι νομίζεται. ὑμεῖς δὲ ὅσῳ χεί-
 ρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι,

τοσού-

τοσούτω πλείονα αἰχὺνὴν ὠφλήκατε· ταῦ-
 τα μὲν ἔν' παραλείψω· καὶ γὰρ εἰ μετ'
 ἀληθείας τις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖ-
 το, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγενη-
 μένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. ὦν ἔν, ἐκεῖνος
 μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτῶ πεπολιτευ-
 μένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λα-
 βεῖν, ὑπὲρ τούτων ἔχ' ἵν' ὁρῶ τὸν καιρὸν
 τοῦ λέγειν· ἃ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι, καὶ
 βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ
 μεγάλα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνους
 φαίνοιτ' ἂν ὀνειδῆ, βυλομένοις ὀρθῶς δοκι-
 μάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πηράσομαι. τὸ μὲν
 ἔν' ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ
 πεπραγμένα δεικνύναι, λοιδορίαν εἶναί τις
 ἂν φήσῃ κενὴν, δικαίως· τὸ δὲ πάνθ' ὅσα
 πώποτ' ἔπραξε διεξιόντα, ἐφ' ἅπασιν τέτοις
 ἐλέγχῃν, καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσ-
 θαι, καὶ δυοῖν ἕνεκα ἡγῶμαι συμφέρειν εἰρησ-
 θαι, τούτ' ἐκείνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει,
 φαῦλον φαίνεσθαι· καὶ τοῦ τὸς ὑπερεκπε-

πληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιπ-
 πον, ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξελήλυθεν, οἷς πρό-
 τερον παρακρούμενος, μέγας νῦν ἠϋξήθη, καὶ
 πρὸς αὐτὴν ἤκῃ τὴν τελευτήν τὰ πράγμα-
 τα αὐτῷ. ἐγὼ μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 σφόδρα ἂν ἡγάμην καὶ αὐτὸς φοβερόν εἶναι
 τὸν Φίλιππον καὶ θυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια
 πράττοιεν ἡρώων αὐτὸν ἠϋζημένον. νῦν δὲ
 θεωρῶν καὶ σκοπῶν, εὐρίσκω, τὴν μὲν ἡμε-
 τέραν εὐήθειαν τοκαταρχάς, ὅτε Ολυμ-
 πίδης ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους
 ἡμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν
 φάσκειν παραδώσειν, καὶ τῷ θρυλλέμενόν
 ποτε τὸ ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι,
 τὸ τῷ πρὸς αὐτὸν ὄν. τὴν δὲ Ὀλυμπίων
 φιλίαν μετὰ ταῦτα, τῷ Ποτίδαιαν ὄσαν
 ἡμετέραν ἐξελεῖν. καὶ τοὺς μὲν πρότερον
 συμμάχους ἡμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι
 δὲ ἐκείνοις. Θετταλὰς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα
 τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποχέσθαι,
 καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσθαι ὑπὲρ
 αὐτῶν

αὐτῶν ἀναδέξασθαι. ὅλως δὲ οὐδεὶς ἐστὶν
ὄντιν' ἢ πεφενάκιεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῶ χρη-
σαμένων· τὴν γὰρ ἐκάστων ἀνοιαν ἀεὶ τῶν
ἀγνοούντων αὐτὸν ἐξαπαλῶν, καὶ προσλάμ-
βανων, οὕτως ἠϋξήθη. ὥσπερ ἔν διὰ τού-
των ἦρθη μέγας, ἡνίκα ἕκαστοι συμφέρον
αὐτὸν ἐαυτοῖς ὥοντό τι πράττειν· ἔτως ὀφεί-
λη διὰ τῶν αὐτῶν τέτων καὶ καθαιρεθῆναι
πάλιν, ἐπεδὴ πάνθ' ἔνεκα ἐαυτοῦ ποιῶν ἐξε-
λήλεσκει. καιρὸς μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες Αθηναῖ-
οι, πρὸς τὸτο πάρεσι Φιλίππῳ τὰ πράτ-
μαί· ἢ παρελθὼν τις ἐμοί, μᾶλλον δὲ
ὑμῖν, δεῖξάτω, ἢ ὥς ἐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ
λέγω, ἢ ὥς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι,
τὰ λοιπὰ πιστεύουσιν αὐτῷ· ἢ ὥς οἱ πα-
ρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδωλωμένοι Θεττα-
λοὶ, νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιτο ἄσμενοι.
καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν, ταῦτα μὲν οὕτως ἔ-
χειν ἡγεῖται, οἶεται δὲ βία καθέξειν αὐ-
τὸν τὰ πράγματα, τῷ τὰ χωρία, καὶ λι-
μένας, καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ
ὀρθῶς

ὀρθῶς οἶέμαι. ὅταν μὲν γὰρ ὑπὸ εὐνοίας τὰ
 πράγματα συσῇ, καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρη
 τοῖς μετέχουσι τῷ πολέμῳ, καὶ συμπονεῖν καὶ
 φέρειν τὰς συμφορὰς, καὶ μένιν ἐθέλουσιν οἱ
 ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονη-
 ρίας τις ὥσπερ ἔτος ἰχύσῃ, ἡ πρώτη πρὸς
 φασίς καὶ μικρὸν πλᾶϊσμα, ἅπαντα ἀνεχά-
 τισε καὶ διέλυσεν· ὃ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικῆναι, καὶ ἐπινοῆναι,
 καὶ ψευδόμενον, δύναμιν βεβαίαν κτήσασ-
 θαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα, εἰς μὲν ἅπαξ καὶ
 βραχὺν χρόνον ἀνέχει· καὶ σφόδρα γε ἤν-
 θησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ· τῷ
 χρόνῳ δὲ φωρᾶται, καὶ περὶ αὐτὰ καλὰ ῥ-
 ρεῖ· ὥσπερ γὰρ οἰκίας οἶμαι, καὶ πλοῖς, καὶ
 τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων, τὰ κάτωθεν
 ἰχυρότατα εἶναι δεῖ, ἔτω καὶ τῶν πράξεων
 τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δι-
 καίας εἶναι προσήκει. τοῦτο δὲ ὅκ' ἐνὶ νῦν
 ἐν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ. φημὶ δὴ
 δεῖν ὑμᾶς, ἅμα τοῖς μὲν Ολυνθίοις βοη-
 θεῖν,

θεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιπα καὶ τάχι-
σα, ὅπως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλὸς
πρεσβείαν πέμπειν, ἢ, τοὺς μὲν διδάξει
ταῦτα, τὰς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰ-
σὶν ἐφηφισμένοι Παγασὰς ἀπαιεῖν, καὶ
περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. σκο-
πεῖτε μέντοι τοῦτο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὅπως μὴ λόγους ἐρῶσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν
πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξ-
ουσιν, ἐξεληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλε-
ως, καὶ ὄντων ἐπὶ τοῖς πράγμασιν· ὥς ἂν
πας μὲν λόγος, ἂν ἀπὴ τὰ πράγματα,
μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δὲ
ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· ὅσω γὰρ ἐ-
τοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, το-
σούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ.
πολλὴν δὴ τὴν μετέσασιν καὶ μεγάλην
δεικλίον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέροντας, ἐ-
ξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἐτοίμως, εἰ-
περ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νῦν. καὶ ταῦ-
τα ἐθελήσῃ, ὥς προσήκει καὶ δεῖ, περαι-
νῆν,

νην, ὃ μόνον, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, τὰ συμ-
 μαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φα-
 νήσεται Φιλίππῳ· ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκεί-
 ας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντα ἐξε-
 λεγχθήσεται· ὅλως μὲν γὰρ ἡ Μακεδο-
 νικὴ δύναμις καὶ ἀρχή, ἐν μὲν προαθήκης
 μέρει ἐςί τις ὁ σμικρὰ, οἷον ὑπῆρξε ποτ'
 ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέε πρὸς Ολυνθίους· πάλιν
 αὖ, πρὸς Ποτίδαιαν Ολυνθίοις ἐφάνη τι
 τῷτο συναμφοτέρων· νυνὶ δὲ Θετταλοῖς νο-
 σοῦσι καὶ σασιάζουσι, καὶ τελευταγμένοις, ἐπὶ
 τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε. καὶ ὅποι-
 τις ἂν οἶμαι προαθῇ, καὶ μικρὰν δύναμιν,
 πάντ' ὠφελεῖ, αὐτὴ δὲ κατ' αὐτὴν ἀσ-
 θενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐςί μεσῇ· καὶ γὰρ
 ἕτος ἅπασι τούτοις, οἷς ἂν τις μέγαν αὐ-
 τὸν ἡγήσαιο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρα-
 τεύαις, ἔτ' ἐπισφαλεσέραν αὐτὴν ἢ ὑπῆρ-
 χε φύσει, κατεσκεύακεν ἑαυτῷ. μὴ γὰρ
 οἶεσθε, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς
 Φιλίππῳ τε χαίρειν, καὶ τοῖς ἀρχομένοις·
 ἀλλ'

ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ, καὶ τοῦτο ἐζή-
λωκε καὶ προήρηται πράττειν καὶ κινδυνεύων
ἂν συμβῇ τι παθεῖν, τὴν τῷ διαπράττασθαι
ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε ἄλλος Μακεδό-
νων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφα-
λῶς ἡρημένος· τοῖς δὲ, τῆς μὲν φιλοτιμί-
ας τῆς ἀπὸ τούτων ὁ μέτεσι· κοπιόμενοι
δὲ αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἀνω-
τε καὶ κάτω, λυπῆναι καὶ συνεχῶς ταλαι-
πωρῆσιν, ὅτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις, ὅτ' ἐπὶ τοῖς
αὐτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διαίριον, ὅθ' ὅς ἂν
πορίσωσιν, ὅπως ἂν δύνῃναι, ταῦτ'
ἐχόντες διαδέσθαι, κεκλεισμένων τῶν ἐμ-
πορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλε-
μον. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς
ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἂν τις σκέ-
ψαιτο οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν
ὄντες ξένοι, καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχου-
σιν ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι
τὰ τῷ πολέμῳ· ὡς δὲ ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ
τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἥκον, ἀνδρὸς

B

οὐδα-

οὐδαμῶς οἴου τε ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσι
 βελτίους. εἰ μὲν γάρ τις ἀνὴρ ἔσῃ ἐν αὐ-
 τοῖς οἷος ἔμπροσ πολέμῃς καὶ ἀγώνων, τέ-
 τες μὲν φιλοτιμία πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν
 ἔφη, βεβλόμενον πάντα αὐτῷ δοκεῖν εἶναι
 τὰ ἔργα· πρὸς γὰρ αὐτῷ τοῖς ἄλλοις, καὶ
 τὴν φιλοτιμίαν τῶνδ' ἀνδρῶν ἀνυπέβλεπτον εἶ-
 ναι. εἰ δέ τις σώφρων, ἢ δίκαιος ἄλλως,
 τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τῷ βίῃ, καὶ μέ-
 δην, καὶ κορδακισμὸς ἐξ ἀνυπέρβλητον φέρειν,
 παρεωραῖσθαι καὶ ἐν ἑδνὸς εἶναι μέρει τὸν
 τοῦτον· λοιπὸς δὲ περὶ αὐτὸν εἶναι λη-
 ξὰς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνδρώπας οἷος
 μεθυομένης ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα οἷα ἐγὼ
 νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. δῆλον δ'
 ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γὰρ ἔς ἐνθένδε
 πάντες ἀπήλαυνον, ὥς πολὺ τῶν θαυμα-
 τοποιῶν ἀσελγεσέρες ὄντας, Καλλίαν ἐ-
 κείνον τὸν δημόσιον, καὶ τοιούτους ἀνθρώπους,
 μίμους γελοίων, καὶ ποιητὰς αἰσχροῦν ἀσμά-
 των, ὧν εἰς τὰς συνόνας ποιῶσιν ἕνεκα τῷ
 γελασθῆ-

γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶ, καὶ περὶ αὐ-
 τὸν ἔχει. καὶ τοι ταῦτα, εἰ καὶ μικρά
 τις ἡγεῖται, μεγάλα, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι,
 δαίρματα τῆς ἐκείνης γνώμης καὶ κακοδαιμο-
 νίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονέουσιν. ἀλλ' οἶμαι, νῦν
 μὲν ἐπισκολεῖ τούτοις τὸ καλορθῆναι. αἱ γὰρ
 εὐπραξίαι δεινὰ συκρύψαι καὶ συσκιάσαι
 τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ. εἰ δέ τι πλάσειε, τότε
 ἀκριβῶς αὐτῷ πάντ' ἐξελασθήσεται. δοκεῖ
 δ' ἐμοιγε, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, δεῖξιν ἔκ
 εἰς μακρὰν, ἂν οἵτε θεοὶ δέλωσι, καὶ ὑμεῖς
 βύλησθε. ὥσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν,
 ἕως μὲν ἂν ἐρρῶμένος ᾖ τις, ὕδεν ἐπαισθά-
 νεται τῶν κατ' ἑκαστα σαθρῶν. ἐπὰν δὲ
 ἀρρώγημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ἂν
 ῥήγμα, καὶ ἂν σρέμμα, καὶ ἂν ἄλλό τι τῶν ὑ-
 παρχόντων σαθρὸν ᾖ. ἔτω καὶ τῶν πόλεων,
 καὶ τῶν τυράννων, ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶ-
 σιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς ἐστίν.
 ἐπεὶ δ' ἂν δὲ ὁμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάν-
 τα ἐποίησεν ἐκδήλα. εἰ δέ τις ὑμῶν, ὧ ἄν-

δρες Αθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐτυχῆσαι
 ὄρων, ταύτῃ φοβερὸν προαπολεμῆσαι νο-
 μίζῃ, σὺφρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρη-
 ται· μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον δὲ ὅλον ἢ
 τύχην παρὰ πάντ' ἐς τὰ τῶν ἀνθρώπων
 πράγματα· ἔμην ἄλλ' ἐγωγε, εἴ τις αἵρε-
 σίν μοι δοίῃ, τὴν τῆς ἡμετέρας πόλεως τύ-
 χην ἂν ἐλοίμην, ἐθελόντων ἂ προσήκει ποι-
 εῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρὸν, ἢ τὴν ἐ-
 κείνη· πολὺ γὰρ πλείους ἀφορμαὶ εἰς τὸ
 τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔχῃν ὄρῳ ἡμῖν
 ἐνούσας, ἢ ἐκείνῳ· ἀλλ' οἶμαι καθήμεθα,
 ἔδὲν ποιεῖντες· ἔκ' ἐνὶ δ' αὖ τὸν ἀργῆναι, ἔδὲ
 τοῖς φίλοις ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποι-
 εῖν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς· ἔδὲ δὴ θαυμαστὸν
 ἐσιν εἰς τραυερόμενος καὶ πονῶν ἐκείνος αὐτός,
 καὶ παρῶν ἐφ' ἅπασιν, καὶ μηδένα καιρὸν μηδ'
 ὥραν παραλείπων, ἡμῶν μελλόντων, καὶ
 ψηφισμένων, καὶ πυνθανομένων περιγίνε-
 ται. οὐ δὴ θαυμάζω τῆτο ἐγώ· τέναν-
 τίον γὰρ ἂ ἦν θαυμαστὸν, εἰ μηδὲν ποιεῖν-

τες

τες ἡμεῖς ὧν τοῖς πολεμῶσι προσήκει, τοῦ
 πάντα ποιῆντος ἃ δεῖ περιῆμεν. ἀλλ' ἐκεῖ-
 νο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μὲν πόλε,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνι-
 κῶν δικαίων ἀνιήρατε, καὶ πολλὰ ἰδία πλε-
 ονεκίῃσαι πολλάκις ὑμῖν ἑξόν, οὐκ ἠθελή-
 σατε· ἀλλ' ἵνα οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δι-
 καίων, τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἀνηλίσκετε εἰσ-
 φέροντες, καὶ προεκινδυνεύετε στρατευόμενοι·
 νυνὶ δὲ ὀκνεῖτε ἐξιέναι, καὶ μέλλετε εἰσφέ-
 ρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν κλημάτων·
 καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε πολλάκις
 πάντας, καὶ καθ' ἓνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέ-
 ρει· τὰ δὲ ὑμέτερα αὐτῶν ἀπολωλεκότες
 κάθησθε· ταῦτα θαυμάζω· καὶ ἔτι πρὸς
 τούτοις, εἰ μὴδὲ εἷς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, δύναται λογίσασθαι, πόσον πολε-
 μεῖτε χρόνον Φιλίππῳ, καὶ τί ποιόντων
 ὑμῶν, ὁ χρόνος ἅπας διελήλυθεν ἔτος· ἴζε
 γὰρ δήπερ τῷθ', ὅτι μελλόντων ὑμῶν, ἑτέ-
 ρος τινὰς ἐλπίζοντων πράξειν, αἰτιωμέ-

νων

νων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπι-
ζόντων, χεδὸν ταῦτα ἅπερ νυνὶ ποιούν-
των, ὁ χρόνος ἅπας διελήλυθεν. εἰδ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε, ὦ ἄνδρες Αθη-
ναῖοι, ὥς δι' ὧν ἐκ χρησῶν φαῦλα τὰ
πράγματα τῆς πόλεως γέγονε, διὰ τῶν
αὐτῶν τέτων ἐλπίζετε πράξεων, ἐκ φαύ-
λων αὐτὰ χρησὰ γενήσεσθαι; ἀλλ' ἔτ'
εὐλογον, οὐτ' ἔχον ἐς φύσιν τοῦτό γε·
πολὺ γὰρ ῥᾶον ἔχοντας φυλάττειν, ἢ κλή-
σαθαι πάντα πέφυκε. νυνὶ δὲ ὅ, τι μὲν
φυλάττομεν, ὅδεν ἐσιν ὑπὸ τῆ πολέμου λοι-
πὸν τῶν πρότερον· κλήσαθαι δὲ δεῖ. αὐ-
τῶν οὖν ὑμῶν ἔργον τοῦτο ἦδη. φημί δὴ
δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξίεναι
προθύμως, μηδένα αἰτιάσθαι πρὶν ἂν τῶν
πράγματων κρατήσητε· τῆνικαῦτα δὲ
ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας, τοὺς
μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δὲ ἀδικοῦν-
τας κολάζειν· τὰς προφάσεις δ' ἀφε-
λεῖν, καὶ τὰ κατ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ
γὰρ

γάρ ἐσι πικρῶς ἐξετάσαι τί πέπρακται
 τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ' ὑμῶν αὐτῶν πρῶ-
 τον ὑπάρξῃ τὰ δεόντα. τίνος γὰρ ἔνεκα,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε, τοῦτον μὲν
 φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας ὅσους ἂν ἐκ-
 πέμψῃτε στρατηγούς, ἰδίους δὲ εὐρίσκειν πο-
 λέμους; εἰ δὲ τι τῶν ὄντων καὶ περὶ τῶν
 στρατηγῶν εἰπεῖν· ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐσι τὰ
 ἅθλα ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα·
 Ἀμφίπολις καὶ ἂν ληφθῇ, παραχρῆμα αὐ-
 τὴν ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι, τῶν
 ἐφεσηκότων ἴδιοι· μισθὸς δ' ἕκ' ἐστιν· ἐκεῖ
 δὲ, κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα
 τῶν ἐφεσηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμ-
 ψακος, Σίγειον, τὰ πλοῖα ἃ συλῶσιν·
 ἐπὶ ἔν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χω-
 ροῦσιν· ὑμεῖς δὲ, ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγ-
 ματα ἀποβλέψῃτε φαύλως ἔχοντα, τοὺς
 ἐφεσηκότας κρίνετε· ὅταν δὲ δόντες λόγον
 τὰς ἀνάγκας ἀκρίβητε, τέττας ἀφίετε. πε-
 ρὶ ἐσι τοίνυν ἡμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν, καὶ διε-
 σῆναι,

ξάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπρωμένοις, τοῖς
 δὲ ταῦτα· τὰ κοινὰ δὲ ἔχειν φαύλως.
 πρότερον μὲν γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσε-
 φέρετε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ πολίτευεσθε
 κατὰ συμμορίας· ῥήτωρ ἡγεμῶν ἐκαίρων,
 καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τέτρω, καὶ οἱ βοηθησόμενοι
 οἱ τριακόσιοι· οἱ δὲ ἄλλοι προσενέμεσθε,
 οἱ μὲν ὡς τέτρες, οἱ δὲ ὡς ἐκείνης. δεῖ δὴ
 ταῦτα ἐπανέντας, καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ
 νῦν γενομένους, κοινὸν καὶ τὸ λέγειν, καὶ τὸ
 βεβλεύεσθαι, καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι· εἰ
 δὲ, τοῖς μὲν ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῖν ἐπι-
 τάττειν ἀποδώσετε· τοῖς δὲ ἀναγκάζεσ-
 θαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι·
 τοῖς δὲ, ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον,
 ἄλλο δὲ μηδολῖεν συμπονεῖν, ἔχι γενήσε-
 ται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ
 γὰρ ἡδίκημένον ἀεὶ μέρος ἐλλείπει· εἴτα
 ὑμῖν τέτρες· κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν
 περιέσαι. λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσ-
 φέρειν ἀφ' ὧν ἕκαστος ἔχει, τὸ ἴσον· πάν-

τας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαντες στρα-
τεύσῃσθε· πᾶσι τοῖς παρίῃσι λόγον διδόν-
ναι, καὶ τὰ βέλλιστα ὧν ἂν ἀκύσῃτε, αἰρεῖσ-
θαι, μὴ δ' ἂν ὁ δεῖνα, ἢ ὁ δεῖνα, εἴπῃ·
καὶ ταῦτα ποιῇτε, ὅσον εἰπόντα μόνον
παραχρῆμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς
αὐτοὺς ὕστερον, πολλῷ βέλτιον τῶν ὅλων
πραγμάτων ἡμῖν ἐχόντων.

C

ΔΗΜΟΣ-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐπεμψαν βοήθειαν τοῖς Ολυνθίοις οἱ Ἀθηναῖοι· καί τι
κατορθῶν ἔδοξαν δι' αὐτῆς· καὶ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηγ-
γέλλει· ὁ δὲ δῆμος περὶ χαρῆς, οἳ τε ῥήτορες πα-
ρακαλῶντες ἐπὶ τιμωρίαν Φιλίππου. ὁ δὲ Δημοσ-
θένης δεδοικώς μὴ θαρσύναντες ὥς τὰ πάντα νενικη-
κότες, καὶ ἱκανὴν βοήθειαν πεποιημένοι τοῖς Ολυν-
θίοις, ἥβ' λοιπῶν ὀλιγωρήσωσι, διὰ τῆτο παρελ-
θὼν, ἐπισκώπτει τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν· καὶ πρὸς εὐ-
λάβειαν σῶφρονα, τὴν γνώμην μετίσσει, λέγων οὐ
περὶ τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐτοῖς εἶναι τὸν
λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς ἥβ' συμμάχων σωτηρίας·
οἶδε γὰρ ὅτι καὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ἄλλοι πᾶσι τινές, τῷ μὲν
μὴ τὰ οἰκεία προέειπαι, ποιεῖν φροντίδα· περὶ δὲ
τῷ τιμωρήσασθαι τὸς ἐναντίους ἤτιον συνεδάζουσιν. ἐν
δὲ τῷ τῷ λόγῳ καὶ τῆς περὶ ἥβ' θεωρικῶν χρημά-
των συμβουλῆς φανερώτερον ἄπειναι, καὶ ἀξιοῖ λυθῆναι
τὸς νόμους, τὸς ἐπιβήτας ζημίαν τοῖς γράψασιν αὐ-
τὰ ἡμέρας στρατιωτικά, ἵνα δειχθῇ, τὸ συμβουλευτῆναι
τὰ βέλτερα· παραγνῆ δὲ καὶ ὅλως πρὸς τὸν ἥβ' προ-
γόνων ζῆλον ἀναστῆναι, καὶ στρατεύεσθαι σώμασιν οἰκεί-
οις· καὶ ἐπιτιμήσει πολλῇ κέχρηται κατὰ τὴν δῆμον
τέως ἐκκελευμένον, καὶ ἥβ' δημαγωγῶν, ὥς ἔκ ὀρθῶς
προῖσαμένων τῆς πόλεως.

ΟΥΧΙ

ΟΥΧΙ ταῦτά παρίσταί μοι γινώσ-
 κειν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι ὅταν τε εἰς
 τὰ πράγματα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν πρὸς
 τὰς λόγους ἔς ἀκούω. τὰς μὲν γὰρ λόγους
 περὶ τῆς τιμωρήσασθαι Φίλιππον ὁρῶ γι-
 νομένους· τὰ δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προ-
 ῆκοντα, ὥστε, ὅπως μὴ πεισώμεθα αὐτοὶ
 πρότερον κακῶς, σκέψασθαι δεόν. οὐδὲν
 ἢ ἄλλό μοι δοκᾷσιν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγον-
 τες, ἢ, τὴν ὑπόθεσιν περὶ ἧς βουλευέσθαι,
 ἔχει τὴν ἔσαν παριστάντες ὑμῖν, ἀμαρτά-
 νειν. ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν πότε ἐξῆν τῇ πόλει,
 καὶ τὰ αὐτῆς ἔχειν ἀσφαλῶς, καὶ Φίλιπ-
 πον τιμωρήσασθαι, καὶ μάλα ἀκριβῶς οἶ-
 δα· ἐπ' ἐμῷ γὰρ ἔχει πάλα γέγονε ταῦ-
 τα ἀμφοτέρω· νῦν μὲντοι πέπεισμαι τῷ
 ἱκανὸν προλαβεῖν εἶναι ἡμῖν τὴν πρώτην,
 ὅπως τοὺς συμμαχους σώσωμεν· εἰ γὰρ
 τῷτο βεβαίως ὑπάρξῃ, τότε καὶ περὶ τοῦ
 τίνα τρόπον τιμωρήσεται τις ἐκείνον ἐξέ-

ζαι σκοπεῖν· πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν ὀρθῶς ὑπο-
 θέσθαι, μάταιον ἡγῆμαι περὶ τῆς τελευ-
 τῆς ὀνίωσιν ποιεῖσθαι λόγον. ὁ μὲν ὅν πα-
 ρῶν καιρὸς, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, εἰπὲρ πόλε, καὶ
 νῦν πολλῆς φρονίδος καὶ βελῆς δεῖται· ἐγὼ
 δὲ, ἔχ' ὅ, τι χρὴ περὶ τῶν παρόντων συμ-
 βλεῦσαι, χαλεπώτατον ἡγῆμαι, ἀλλ'
 ἐκεῖνο ἀπορῶ, τίνα χρὴ τρόπον, ὧ ἄνδρες
 Αθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν εἰπεῖν·
 πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρῶν καὶ ἀκούων
 σύνοιδα, τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ὑμᾶς
 ἐκπεφευγέναι, τῷ μὴ βέλεσθαι τὰ δέοντα
 ποιεῖν, ἔ τῷ μὴ συνιέναι· ἀξιῶ δὲ ὑμᾶς,
 ἂν μετὰ παρρησίας ποιῶμαι τοὺς λόγους,
 ὑπομένειν, τῷτο θεωροῦντας εἰ τὰ λήθη
 λέγω, καὶ διὰ τῷτο ἵνα τὰ λοιπὰ βελλίω γέ-
 νηται· ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐκ τῷ πρὸς χάριν δη-
 μηγορεῖν ἐνέεσ, εἰς πᾶν προελήλυθε μοχ-
 θηρίας τὰ παρόντα πράγματα· ἀναγκαῖον
 δὲ ὑπολαμβάνω, μικρὰ τῶν γεγενημένων
 πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνήσαι. μέμνησθε, ὧ
 ἄνδρες

ἄνδρες Ἀθηναῖοι ὅτε ἀπηγγέλθη Φίλιπ-
πος ὑμῖν ἐν Θράκῃ, τρίτον ἢ τέταρτον ἔ-
τος τετλῖ, Ἡραῖον τεῖχος πολιορκῶν· τό-
τε τοίνυν, μὴν μὲν ἦν Μαιμακλήριων. πολ-
λῶν δὲ λόγων καὶ δορύβου γιγνομένων παρ'
ὑμῖν, ἐφηφίσασθε τετλαράκοντα τριήρεις
καθέλκειν, καὶ τὰς μέχρι πέντε καὶ τετλα-
ράκοντα ἑτῶν, αὐτὰς ἐμβαίνειν, καὶ τάλαντα
ἑξήκοντα εἰσφέρειν· καὶ μὲν ταῦτα,
διελθόντος τῷ ἐνιαυτῷ τέττε, Ἐκατομβαιῶν,
Μεταγεινιῶν, Βοηδρομιῶν· τέττε τῷ μη-
νὸς μόγισ μετὰ τὰ Μυσηρία, δέκα ναῦς
ἀπεξείλατε ἔχοντα Χαρίδημον κενὰς, καὶ
πέντε τάλαντα ἀργυρί· ὥς γὰρ ἡγγέλ-
θη Φίλιππος ἀθηνῶν, καὶ τεθνεώς, (ἦλθε
γὰρ ἀμφοτέρω,) ἐκέτι καιρὸν ἐδένα τοῦ
βοηθεῖν νομίσαντες, ἀφήκατε, ὦ ἄνδρες Ἀ-
θηναῖοι, τὸν ἀπόστολον· ἦν δ' ὅτος ὁ και-
ρὸς αὐτός. εἰ γὰρ τότε ἐκεῖσε ἐβοηθήσα-
μεν, ὥσπερ ἐφηφισάμεθα προθύμως, ἐκ ἂν
ἠνώχλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιππος τότε σω-
θεῖς.

θεῖς. τὰ μὲν δὴ τότε πραχθέντα, ἔκ ἂν
 ἄλλως ἔχοι. νῦν δ' ἑτέρῃ πολέμῳ καιρὸς
 ἦκει. τίς ἕτος; δι' ὃν καὶ περὶ τέτων ἐμ-
 νήσθην, ἵνα μὴ ταῦτά πάθῃε. τί δὴ χρε-
 σόμεθα, ὦ ἄνδρες Αθηναῖοι, τέτῳ; εἰ γὰρ
 μὴ βοηθήσειε παντὶ δένει κατὰ τὸ δυνα-
 τόν, θεάσασθε ὃν τρόπον ὑμεῖς ἐστρατη-
 γηκότες ἔσεσθε πάντα ὑπὲρ Φιλίππου.
 ὑπῆρχον Ολύμπιοι δυνάμιν τινα κεκλημέ-
 νοι, καὶ διέκειθ' ἔτῳ τὰ πράγματα· ὅτε
 Φίλιππος ἐθάρρει τούτους, ἔθ' οὗτοι Φί-
 λιππον· ἐπράξαμεν ἡμεῖς ἀκχεῖνοι πρὸς
 ἡμᾶς εἰρήνην. ἦν τῷτο ὥσπερ ἐμπόδισμά
 τι τῷ Φιλίππῳ καὶ δυσχερὲς, πόλιν μεγά-
 λην ἐφορμεῖν τοῖς ἐαυτῷ καιροῖς διηλλαγ-
 μένῃ πρὸς ἡμᾶς· ἐκπολεμῶσαι δεῖν ὥ-
 μεθα τὴν ἀνθρώπου ἐκ παντὸς τρόπου· καὶ
 ὁ πάντες ἐθρύλλαν τέως, τῷτο πέπρακται
 νυνὶ ὅπως δήποτε. τί ἔν' ὑπόλοιπον, ὦ ἄν-
 δρες Αθηναῖοι, πλὴν βοηθεῖν ἐρρωμένως καὶ
 προθύμως, ἐγὼ μὲν ἔχ' ὅρῳ· χωρὶς γὰρ
 τῆς

τῆς περιστάσεως ἂν ἡμᾶς αἰχύνῃς, εἰ καθυ-
φείμεθα τι τῶν πραγμάτων, ὃ δὲ ἰὸν φόβον,
ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, μικρὸν ὁρῶ τὸν τῶν μετὰ
ταῦτα ἔχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων
ἡμῖν, ἀπειρηκότων δὲ χρήμασι Φωκέων·
μηδενὸς οἷ' ἐμποδῶν ὄντος Φιλίπῳ τὰ
παρόντα κατασρεφάμενῳ, πρὸς ταῦτα ἐ-
πικλῖναι τὰ πράγματα. ἀλλὰ μὴν εἴ τις
ὑμῶν εἰς τῷτο ἀναβάλλεται ποιήσῃν τὰ
δεόντα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βύλῃαι τὰ δεινὰ, ἐ-
ξὸν ἀκέρῃ ἄλλοθι γινόμενα, καὶ βοηθὸς ἑαυ-
τῷ ζητεῖν, ἐξὸν νῦν ἑτέροις αὐτὸν βοηθεῖν·
ὅτι γὰρ εἰς τῷτο περὶσσησεται τὰ πράγ-
ματα, εἰάν τὰ παρόντα προώμεθα, χερόν
ἴσμεν ἅπαντες δῆπρ. ἀλλ' ὅτι μὲν δὴ δεῖ
βοηθεῖν, εἴποι τις ἂν πάντες ἐγνώκαμεν καὶ
βοηθήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τῷτο λέγε. μὴ
τοίνυν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, θαυμάσητε,
ἂν παράδοξον εἴπω τι τοῖς πολλοῖς, νο-
μοθέτας καθιστᾷτε· ἐν δὲ τέτοις τοῖς νο-
μοθέταις, μὴ θεῶν νόμον μηδένα, εἰσὶ
γάρ

γὰρ ὑμῖν ἱκανοὶ ἀλλὰ τῆς εἰς τὸ παρὸν
 βλάπτοντας ὑμᾶς λύσαιε· λέγω δὲ τοὺς
 περὶ τῶν θεωρικῶν σαφῶς ἔτρωσι, καὶ τῆς
 περὶ τῶν στρατευομένων ἐνίς· ὧν οἱ μὲν,
 τὰ στρατιωτικὰ τοῖς οἴκοι μένεσι διανέμεισι
 θεωρικά· οἱ δὲ, τῆς ἀτακτικῆς ἀδύους
 καθιστᾷσιν· εἴτα καὶ τῆς τὰ δέοντα ποιεῖν
 βυλομένων, ἀθυμοτέρους ποιεῖσιν. ἐπειδὴν
 δὲ ταῦτα λύσῃε, καὶ τὴν τῆς τὰ βέλτιστα
 λέγῃν ὁδὸν παράχῃε ἀσφαλῆ, τῇ καὶ
 τὸν γράφοντα ἅ πάντες ἴξε ὅτι συμ-
 φέρει, ζητεῖτε· πρὶν δὲ ταῦτα πράττειν,
 μὴ σκοπεῖτε τίς εἰπὼν τὰ βέλτιστα ὑπὲρ
 ὑμῶν, ὑφ' ὑμῶν ἀπολέσθαι βουλήσεται·
 ἔγὰρ εὐρήσεται· ἄλλως τε καὶ τέττα μόνος
 περιγίγνεσθαι μέλλοντος, τῆς παθεῖν ἀδί-
 κως τι κακὸν, τὸν ταῦτ' εἰπόντα καὶ γρά-
 φαντα· μηδὲν δὲ ὠφελῆσαι τὰ πράγμα-
 τα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον ἔτι ἢ
 νῦν, τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν φοβερώτερον
 ποιῆσαι. καὶ λύειν γε, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι,

ναῖοι, τῆς νόμους δεῖ τέτῃς αὐτῆς ἀξιούν-
 οῖπερ τεθείκασιν· ὃ γάρ ἐστι δίκαιον, τὴν
 μὲν χάριν, ἣ πᾶσαν ἔβλαψε τὴν πόλιν,
 τοῖς τότε θείσιν ὑπάρχῃν, τὴν δ' ἀπέχ-
 θειαν, δι' ἧς ἂν ἅπαντες ἄμεινον πράξαι-
 μεν, τῷ νῦν τὰ βέλιστα εἰπόντι ζημίαν γε-
 νέσθαι· πρὶν δὲ ταῦτα εὐτρεπίσαι, μη-
 δαμῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδένα ἀξιῶ-
 τε τηλικῶτον εἶναι παρ' ὑμῖν, ὥς τε τοὺς
 νόμους τέτῃς παραβάντα μὴ δοῦναι δίκην,
 μηδ' ὅτως ἀνόητον, ὥς εἰς πρῶτον κα-
 κὸν αὐτὸν ἐμβαλεῖν. ὃ μὲν ὅδ' ἐκείνῳ γ'
 ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι
 ψήφισμα ὕδενός ἀξιὸν ἐστίν, ἂν μὴ προσγέ-
 νηαι τὸ ποιεῖν ἐθέλῃν τά γε δόξαντα προ-
 θύμως ὑμᾶς· εἰ γὰρ αὐτάρκη τὰ ψηφί-
 σματα ἦν, ἣ ὑμᾶς ἀναγκάζειν ἃ προσήκει
 πράττειν, ἣ περὶ ὧν γράφει διαπράξασ-
 θαι, ὅτ' ἂν ὑμεῖς πολλὰ ψηφίζόμενοι,
 μικρὰ, μᾶλλον δ' ὕδεν ἐπράττειε τέτων,
 ὅτε Φίλιππος τοσῶτον ὑβρίζει χρόνον·

D

πάλα

πάλαι γὰρ ἂν ἔνεκά γε ψηφισμάτων ἔδε-
 δώκει δίκην· ἀλλ' ἔχ' ἔτω ταῦτ' ἔχει·
 τὸ γὰρ πράττειν τῷ λέγειν καὶ χειροδοτεῖν
 ὑστερον ὃν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει
 καὶ κρείττον' ἐστὶ τῷτ' ἢν δεῖ προσεῖναι, τὰ
 οἷ' ἄλλα ὑπάρχει· καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δε-
 οντα παρ' ὑμῖν, εἰσὶν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 δυνάμενοι, καὶ γινῶναι πάντων ὑμεῖς ὁξύντα-
 τοι τὰ ῥηθέντα· καὶ πράττειν δὲ δυνήσεσθε
 νῦν, εἰ ἂν ὀρθῶς ποιῆτε. τίνα γὰρ χρόνον,
 ἢ τίνα καιρὸν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ πα-
 ρόντος βελλίῳ ζητεῖτε; ἢ πότε ἂν δεῖ πρά-
 ξειν, εἰ μὴ νῦν; ἔχ' ἅπαντα μὲν ἡμῶν τὰ
 χωρία προεῖληφεν ἄνθρωπος; εἰ δὲ καὶ
 ταύτης κύριος τῆς χώρας γενήσεται, πάν-
 των αἰχίσια πεισόμεθα; ἔχ' ἔς εἰ πολε-
 μήσαιεν, ἐτοίμως σῶσειν ὑπὸ χινοῦμεθα,
 ἔτσι νῦν πολεμῶναι; ἔκ' ἐχθρός; ἔκ' ἔχων
 τὰ ἡμέτερα; ἔκ' βάρβαρος; ἔχ' ὅ, τι ἂν εἴ-
 ποι τις; ἀλλὰ πρὸς θεῶν, ἅπαντα ταῦ-
 τα ἔασαντες, καὶ μονονεχὶ συγκατασκευά-
 σαντες

σαντες αὐτῷ, τότε τῆς αἰτίας οἱ τινές εἰσι
 τέτων ζητήσομεν; ὃ γὰρ αὐτοί γ' αἴτιοι
 φήσομεν εἶναι, σαφῶς οἶδα τῆτ' ἐγώ· ὃδὲ
 γὰρ ἐν τοῖς τῆ πολέμου κινδύνοις, τῶν φευ-
 γόντων ὃδεις ἐαυτῷ κατηγορεῖ· ἀλλὰ καὶ τῆ
 στρατηγῷ, καὶ τῶν πλησίων, καὶ πάντων μάλ-
 λον· ἤτις ἡναι δ' ὅμως διὰ πάντας τῆς φεύ-
 γοντας δῆπρ· μένειν γὰρ ἐξῆν τῷ κατηγο-
 ρῶνι τῶν ἄλλων· εἰ δὲ τῆτ' ἐποίει ἕκα-
 στος, ἐνίκων ἄν· καὶ νῦν ὃ λέγει τις τὰ
 βέλιστα; ἀναστὰς ἄλλος εἰπάτω, μὴ τῆ-
 τον αἰτιάσθω· ἕτερος λέγει τις βελτίω;
 ταῦτα ποιεῖτε ἀγαθῇ τύχῃ· ἀλλ' ὅχ
 ἠδέα ταῦτα; ὅκέτι τῆτ' ὁ λέγων ἀδικεῖ·
 πλὴν εἰ, δέον εὖξασθαι, παραλείπει· εὖ-
 ξασθαι μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ῥά-
 διον, εἰς ταῦτ' ὅσα βέλεται τις
 ἀθροίσαντα ἐν ὀλίγῳ· ἐλέσθαι δὲ ὅταν
 περὶ πράγματων προέβῃ σκοπεῖν, ὅκέτ'
 ὁμοίως εὖπορον, ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλιστα ἀντὶ
 τῶν ἠδέων, ἢ μὴ συναμφοτέρα ἐξῆν, λαμ-

βάνειν. εἰ δέ τις ὑμῖν ἔχει καὶ τὰ θεωρι-
 καὶ ἑᾶν, καὶ πόρος ἐτέρος λέγειν στρατιω-
 κές, ἔχ' ἔτος κρείττων; εἴποι τις ἄν. φη-
 μι ἔγωγε, εἴπέρ ἐστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι·
 ἀλλὰ θαυμάζω εἴ τῳ πολὲ ἀνθρώπων, ἢ
 γέγονεν, ἢ γενήσεται, ἂν τὰ παρόντα ἀναλώ-
 σῃ πρὸς ἅμῃ δεῖ. τῶν ἀπόντων εὐπορήσαι
 πρὸς ἅ δεῖ. ἀλλ' οἶμαι μέγα τοῖς τοιούτοις
 ὑπάρχει λόγους ἢ παρ' ἑκάστου βέλησις· διό-
 περ ῥᾶσον ἀπάντων ἐστὶν αὐτὸν ἔξαπατῆ-
 σαι· ὁ γὰρ βέλειαι, τῷθ' ἑκάστος καὶ οἶλαι· τὰ
 δὲ πράγματα πολλάκις ἐκ ἑτῷ πέφυκεν.
 ὁρᾶτε ἔν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταῦθ' ἑτῶς,
 ὅπως καὶ τὰ πράγματα ἐνδέχεται, καὶ δυ-
 νήσεσθε ἐξιέναι, καὶ μισθὸν ἔξειε. ἔτοι σω-
 φρόνων, ἔδὲ γενναίων ἐστὶν ἀνθρώπων, ἐλ-
 λείποντάς τι δι' ἐνδοξάν χρημάτων τῷ πο-
 λέμῃ, εὐχερῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν·
 ἔδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους, καὶ Μεγαρέας, ἀρπά-
 σαντάς τὰ ὅπλα πορεύεσθαι· Φίλιππον
 δ' ἑᾶν πόλιν Ἑλληνίδας ἀνδραποδίζεσθαι,

δι'

δι' ἀπορίαν ἐφοδίω τοῖς στρατευομένοις· καὶ
 ταῦτ' ἔχ' ἵν' ἀπέχθωμαί τιςιν ὑμῶν, τη-
 νάλλως προσήρημαι λέγειν· οὐ γὰρ ἔτως
 ἄφρων ἔδὲ ἀτυχὴς εἰμι ἐγώ, ὥς τε ἀπεχ-
 θάνεσθαι βέλεσθαι, μηδὲν ὠφελεῖν νομί-
 ζων· ἀλλὰ δικαίως πολίτε κρίνω, τὴν τῶν
 πραγμάτων σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέ-
 γειν χάριτος αἰρεῖσθαι· καὶ γὰρ τὸς ἐπὶ
 τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκῶ, ὥς-
 περ ἴσως καὶ ὑμεῖς, ὅς ἐπαινεῖσι μὲν οἱ πα-
 ρόντες ἅπαντες, μιμνήσκει δὲ ὅτι πάντῃ, τέτρω-
 τῷ ἔθει καὶ τῷ τρόπῳ τῆς πολιτείας χρῆσ-
 θαι, τὸν Αἰσείδην ἐκεῖνον, τὸν Νικίαν,
 τὸν ὁμώνυμον ἑμαυτῷ, τὸν Περικλέα· ἐξ
 ὧ δὲ οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς ἔτοι πεφῆνασι ῥή-
 τορες, τί βούλεσθε, τί γράφω, τί ὑμῖν
 χαρίζομαι, προπέποιται τῆς παραυτίκα
 ἡδονῆς καὶ χάριτος τὰ τῆς πόλεως πράγ-
 ματα, καὶ τοιαυτὶ συμβαίνει· καὶ τὰ μὲν
 τέτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δὲ ὑμέτερα
 αἰχρῶς. καὶ τοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Α-
 θηναῖοι,

Ἀθηναῖοι, ἃ τις ἂν κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι,
 τῶν τ' ἐπὶ τῶν προγόνων ἔργων, καὶ τῶν
 ἐφ' ὑμῶν· ἔσαι δὲ βραχὺς καὶ γνώριμος ὑ-
 μῖν ὁ λόγος· ὃ γὰρ ἀλλοτρίοις ὑμῖν χρω-
 μένοις παραδείγμασιν, ἀλλ' οἰκείοις, ὧ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, εὐδαίμοσιν ἔξεσι γενέσθαι.
 ἐκεῖνοι τοίνυν, οἷς ὃκ' ἐχαρίζοντο οἱ λέγον-
 τες, οὐδ' ἐφίλκεν αὐτὰς ὥσπερ ὑμᾶς ἔτοι-
 νῦν, πέντε μὲν καὶ τετταράκοντα ἔτη τῶν
 Ἑλλήνων ἤρξαν ἐκόντων· πλείω δ' ἢ μύρια
 τάλαντα εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνήγαγον·
 ὑπήκεε δὲ ὁ ταύτην τὴν χώραν ἔχων αὐ-
 τοῖς βασιλεὺς, ὥσπερ ἔσι προσῆκον βάρ-
 βαρον Ἑλλησι· πολλὰ δὲ καὶ καλὰ, καὶ
 πεζῇ καὶ νομαχῶντες, ἔσησαν τρόπαια αὐ-
 τοῖς στρατευόμενοι· μόνοι δὲ ἀνθρώπων κρείτ-
 τω τὴν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φθονόν-
 των κατέλιπον· ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλληνι-
 κῶν ἦσαν τοῖς τοῖς· ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν πό-
 λιν αὐτὴν θεάσατο ὅποιοι, ἐν τε τοῖς
 κοινοῖς, καὶ τοῖς ἰδίοις. δημοσίᾳ μὲν τοίνυν,
 οἰκοδο-

οικοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ το-
 σαῦτα καλεσκέυασαν ἡμῖν ἱερῶν, καὶ τῶν
 ἐν τούτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδενὶ τῶν
 ἐπιγινομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι· ἰδίᾳ
 δ', ἔγω σῶφρονες ἦσαν, καὶ σφόδρα ἐν τῷ
 τῆς πολιτείας ἥθει μένοντες, ὥστε τὴν Α-
 ριφεΐδῃ, καὶ τὴν Μιλτιάδῃ, καὶ τῶν τότε
 λαμπρῶν οἰκίαν εἴτις ἄρα οἶδεν ὑμῶν ὁ-
 ποία ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῆς τοῦ γείτονος ὁ-
 δὲν σεμνοτέραν ἔσαν· οὐ γὰρ εἰς περισσίαν
 ἐπράττετο αὐτοῖς τὰ τῆς πόλεως, ἀλλὰ
 τὸ κοινὸν αὐξήν ἕκαστος ὥετο δεῖν. ἐκ δὲ
 τῆς, τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πισῶς, τὰ δὲ πρὸς
 τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς, τὰ δ' ἐν αὐτοῖς ἴσως,
 διοικεῖν, μεγάλην εἰκότως ἐκτήσαντο εὐ-
 δαμονίαν. τότε μὲν δὴ τῆστον τὸν τρό-
 πον εἶχε τὰ πράγματα ἐκείνοις χρωμέ-
 νοις οἷς εἶπον πρὸς ἅτας· νυνὶ δὲ πῶς ὑ-
 μῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν νῦν τὰ πράγ-
 ματα ἔχει; ἄραγε ὁμοίως, ἢ παραπλη-
 σίως; καὶ τὰ μὲν ἄλλα σιωπῶ, πολλὰ
 ἂν

ἂν ἔχων εἰπεῖν· ἀλλ' ὅσης ἅπαντες ὁρά-
 τε ἐρημίας ἐπειλημμένοι, καὶ Λακεδαιμο-
 νίων μὲν ἀπολωλότων, Θηβαίων δὲ ἀσ-
 χόλων ὄντων, τῶν δ' ἄλλων ὕδενός ὄντος
 ἀξιοῦσθαι περὶ τῶν προλεϊσίων ὑμῖν ἀντιτά-
 ξασθαι, ἐξὸν δ' ἡμῖν καὶ τὰ ἡμέτερα αὐ-
 τῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ τὰ τῶν ἄλλων
 δίκαια βραβεύειν, ἀπεσεγήμεθα μὲν χώ-
 ρας οἰκείας· πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντα-
 κόσια τάλαντα ἀνηλώκαμεν εἰς ὕδεν δέον·
 ὅς δ' ἐν τῷ πολέμῳ συμμαχῆς ἐκλήσάμε-
 θα, εἰρήνης ὅσης, ἀπολωλέκασιν οὗτοι·
 ἐχθρὸν δ' ἐφ' ἡμᾶς αὐτὸς τηλικῶτον ἡσ-
 κήκαμεν· ἢ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν,
 πόθεν ἄλλοθεν ἰσχυρὸς γέγονεν, ἢ παρ' ἡ-
 μῶν αὐτῶν Φίλιππος. ἀλλ' ὧ τᾶν, εἰ
 ταῦτα φαύλως, τάγ' ἐν αὐτῇ τῇ πό-
 λει νῦν ἄμεινον ἔχει. καὶ τί ἂν εἰπεῖν
 τις ἔχοι; τὰς ἐπάλξεις ἃς κονιῶμεν; καὶ
 τὰς ὁδοὺς ἃς ἐπισκευάζομεν; καὶ κρήνας;
 καὶ λήρους; ἀποβλέψατε δὴ πρὸς τοὺς

τὰ

τὰ τοιαῦτα πολιτευομένους, ὧν οἱ μὲν ἐκ
 πτωχῶν ταχὺ πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ δ'
 ἐξ ἀδόξων ἐνίμοι, ἐνιοὶ δὲ τὰς ἰδίας οἰκίας
 τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας
 εἰσὶ κατεσκευασμένοι. ὅσω δὲ τὰ τῆς πό-
 λεως ἐλάττω γέγονε, τοσούτω τὰ τέτων
 ἠΐξῃαι. τί δὴ τὸ πάντων αἴτιον τέτων;
 καὶ τί δή ποτε ἅπαντ' εἶχε καλῶς τότε, καὶ
 νῦν ἐκ ὀρθῶς; ὅτι, τὸ μὲν πρῶτον καὶ στρα-
 τεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς ὁ δῆμος, δεσπό-
 της τῶν πολίτευομένων ἦν, καὶ κύριος αὐτὸς
 ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν· καὶ ἀγαπητὸν ἦν
 παρὰ τῷ δήμῳ τῶν ἄλλων ἐκάσῳ καὶ τιμῇς
 καὶ ἀρχῇς καὶ ἀγαθῷ τινὸς μέλαλα βεῖν· νῦν
 δὲ τῶναντίον, κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οἱ
 πολίτευόμενοι, καὶ διὰ τέτων ἅπαντα πράτ-
 τειναι· ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος ἐκνενευρισμένοι, καὶ
 περιτρημένοι χρήματα, συμμάχους, ἐν ὑ-
 πηρέτῃ καὶ προαθήκῃ μέρει γεγέννηδε, ἀ-
 γαπῶντες εἰς μεταδιδῶσι θεωρικῶν ὑμῖν,
 ἢ βοῖδια πέμψωσιν ἔτοι· καὶ τὸ πάντων

Ε

ἀναν-

ἀνάνδρῳτάλον, τῶν ὑμείρων αὐτῶν χά-
 ριν προσοφείλεε· οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει
 καθεύξαντες ὑμᾶς, ἐπάγασιν ἐπὶ ταῦτα,
 καὶ τιθαυσεύσοι χειροήθεις αὐτοῖς ποιῶν-
 τες. ἔστι δ' ὁδέ ποτ' οἶμαι μέγα καὶ νεανικὸν
 φρόνημα λαβεῖν, μικρὰ καὶ φαῦλα πράτ-
 τοντας· ὅποῖ' ἄτλα γὰρ ἂν τὰ ἐπιτηδεύ-
 ματα τῶν ἀνθρώπων ἦ, τοιάτῳ ἀνάγκῃ καὶ
 τὸ φρόνημα ἔχειν. ταῦτα, μὰ τὴν Δῆ-
 μῆρα, ὅκ' ἂν θαυμάσαιμι, εἰ μείζων εἰ-
 πόνῃ μοι γένοιτο παρ' ὑμῶν βλάβη, τῶν
 πεποιηκότων αὐτὰ γενέσθαι· οὐδὲ γὰρ
 παρρησία περὶ πάντων αἰεὶ παρ' ὑμῖν ἔ-
 σιν· ἀλλ' ἐγωγε ὅτι καὶ νῦν γέγονε θαυμά-
 ζω. εἰν ἔν' ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι, ἀπαλλαγέντες
 τύτῳ τῶν ἐθῶν, ἐτελήσῃε σφαλεύεσθαι τε,
 καὶ πράττειν ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν, καὶ ταῖς πε-
 ρισίαις ταῖς οἰκοι ταύταις ἀφορμαῖς ἐπὶ
 τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρήσασθαι, ἴσως ἂν ἴσως,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τέλῳ τι καὶ μέγα κή-
 σασθαι ἀγαθόν, καὶ τῶν τοιούτων λημμά-

των

των ἀπαλλαγείη, ἃ τοῖς ἀδελφεοῖσι πα-
 ρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε· καὶ
 γὰρ ἐκεῖνα ὅτε ἰχθὺν ἐντίθουσιν, ὅτ' ἀποθ-
 νήσκῃν ἔα· καὶ ταῦτα ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς,
 ὅτε τοσαῦτά ἐσιν ὥστε ὠφέλησαν ἔχῃν τινα
 διαρκῆ, ὅτ' ἀπογόνους ἄλλό τι πράτλιν
 ἔα· ἀλλ' ἐσι ταῦτα τὴν ἐκάστην βραθυμίαν
 ὑμῶν ἐπαυξάνοντα. ἔκῃν σὺ μισθοφορὰν λέ-
 γεις; φήσει τις· καὶ παραχρῆμά γε τὴν
 αὐτὴν σύνταξιν ἀπάντων, ὡς ἄνδρες Αἰθη-
 ναῖοι· ἵνα τῶν κοινῶν ἕκαστος τὸ μέρος
 λαμβάνων, ὅτε δέοιτο ἢ πόλις, εἰς τοῦδ'
 ἐτοίμως χρήσιμον ἐαυτὸν παρέχοι. ἔξε-
 σιν ἄγειν ἡσυχίαν; οἶκοι μένων εἰ βελλί-
 ων, τοῦ δὲ ἐνδοῦ ἀνάγκη τι ποιεῖν αἰσχρὸν
 ἀπηλλαγμένος. συμβαίνει τι τοῖσδε οἶον
 καὶ τὰ νῦν; στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ
 τῶν αὐτῶν τέτων λημμάτων, ὥσπερ ἐσι
 δίκαιον, ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἐσί τις ἔξω τῆς
 ἡλικίας ὑμῶν; ὅσα ἔτος ἀτάκτως νῦν λαμ-
 βάνων ἐκ ὠφελεί, ταῦτ' ἐν ἴσῃ τάξει λαμ-

βανέτω· πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν ἅ χρῆ
 πράττεσθαι. ὅλως δὲ ἔτ' ἀφελῶν, οὔτε
 προαδεῖς, πλὴν μικρῶν, τὴν ἀταξίαν ἀ-
 νελῶν εἰς τάξιν ἡγαγον τὴν πόλιν, τὴν
 αὐτὴν τῷ λαβεῖν, τῷ στρατεύεσθαι, τοῦ
 δικάζειν, τῷ ποιεῖν τῷδ' ὅ, τι κατ' ἡλι-
 κίαν ἕκαστος ἔχει, καὶ ὅτε καιρὸς εἴη, τά-
 ξιν ποιήσας. ἔκ' ἐσιν ὅπερ τοῖς μηδὲν ἐγὼ
 ποῖσσι τὰ τῶν ποιησόντων εἶπον ὡς δεῖ νέ-
 μειν· ἔοι' αὐτὰς μὲν ἀργεῖν καὶ χολάζειν
 καὶ ἀπορεῖν, ὅτι δὲ οἱ τῷ δεινῷ νικῶσι ξένοι,
 ταῦτα πυνθάνεσθαι. ταῦτα γὰρ νυνὶ γί-
 νεται· καὶ ἔχῃ μέμφομαι τὸν ποιεῖν τὰ
 τῶν δεόντων ὑπὲρ ὑμῶν· ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς
 ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἀξιῶ πράττειν ταῦτα
 ἐφ' οἷς ἑτέροις τιμᾶτε, καὶ μὴ παρὰ χωρεῖν,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς τάξεως, ἣν ὑμῖν
 οἱ προγόνοι τῆς ἀρετῆς μέγα πολλῶν καὶ
 καλῶν κινδύνων κλῆσάμενοι κατέλιπον. χε-
 δὸν εἴρηκα ἃ νομίζω συμφέρειν· ὑμεῖς δὲ
 ἔλοισθε ὅ, τι καὶ τῇ πόλει καὶ ἅπασι συνοί-
 σειν ὑμῖν μέλλει.

Δ Η.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ολυνθος ἦν πόλις ἐπὶ Θράκης· Ἑλληνικὸν δὲ ταύτῃ τῷ
 ἐνοικούντων τὸ γένος ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ·
 ἡ δὲ Χαλκὶς Ἀθηναίων ἀποικος. πολλοὶ δὲ πόλε-
 μοι καὶ ἐνδοχοὶ τῆς Ολύνθου· Ἀθηναίοις τε γὰρ ἐπολέ-
 μησεν ἄρχαι τῷ Ἑλλήνων τὸ παλαιόν, καὶ αὐτῆς
 Λακεδαιμονίοις· χρόνῳ τε εἰς δύναμιν προσήλθε
 μεγάλην, καὶ τῷ συγγενῶν πόλεων ὑπερέεικεν· ἦν γὰρ
 ἐπὶ Θράκης πολὺ τι γένος Χαλκιδικόν. Φίλιππῳ
 δὲ τῷ Μακεδόνα βασιλεῖ συμμαχίαν οἱ Ολυνθιοὶ
 ποιησάμενοι, καὶ πολεμῶντες μετ' αὐτῷ πρὸς Ἀθη-
 ναίους τοκαταρχάς, καὶ τῷτο μὲν Ἀνδεμῶντα πα-
 ρὰ τῷ Μακεδόνα εἰληφότες, πόλιν ἀμφισβηλήσιμον
 Μακεδόσι καὶ Ολυνθίοις, τῷτο δὲ Πητίδαμαν, ἣν Ἀ-
 θηναίων ἐχόντων ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος, Ολυν-
 θίοις παρέδωκεν, ὕστερον ὑποπλάττειν ἤρξαντο τὸν βα-
 σιλέα, ὁρῶντες αὐτῷ ταχεῖαν καὶ πολλὴν τὴν αὐξήσιν,
 καὶ πιστὴν δὲ τὴν γνώμην· ἀποδημῶντα δὲ τηρήσαντες
 αὐτὸν, πέμψαντες πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους, καλε-
 λύσαντο τὸν πρὸς αὐτὸς πόλεμον, ποιῶντες τῷτο
 παρὰ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς Φίλιππον· συνετέ-
 δεῖτο γὰρ καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς Ἀθηναίους, καὶ ἄλ-
 λό τι δόξῃ, κοινῇ ἀπείσασθαι. ὁ δὲ Φίλιππος, πάλα
 μὲν

μὲν περὶ φάσεως ἐπ' αὐτὸς δέομαι, τότε δὲ ταύτην
 λαβὼν, ὡς τὰς συνθήκας παραβέβηκῃσι, καὶ πρὸς
 τὸς ἐχθρὸς τὸς ἑαυτοῦ φιλίαν ἐπεισμένους, πόλε-
 μον ἐπὶνέβηκεν· οἱ δὲ πετόμφασι πρέσβεις εἰς Αθῆ-
 νας περὶ βοηθείας· οἷς ὁ Δημοσθένης συναγορᾷ, βο-
 ηθεῖν κελεύων τοῖς Ολυνθίοις· καὶ φησὶ τὴν Ολυνθίαν
 σωτήριαν, ἀσφάλειαν ἢ Αθηναίων εἶναι· σωζομέ-
 νων γὰρ ἢ Ολυνθίων, ὃ δὲ ποιεῖ ἥξειν εἰς τὴν Αττικὴν
 Φίλιππον, ἀλλὰ τοῖς Αθηναίοις ἐξουσίαν ἔσθαι
 πλεῖν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν, καὶ καὶ ποιῆσαι τὸν πό-
 λεμον· εἰ δὲ ὑπὸ Φιλίππῳ ᾗτοιο ἡ πόλις αὕτη,
 ἀνείδαι τὴν ἐπὶ τὸς Αθηναίους ὁδὸν τῷ βασιλεῖ· φησὶ
 δὲ μὴ δυσμάχηλον εἶναι τὸν Φίλιππον ὕτως, ὡς ὑ-
 πείληπται· θρασύνων ἐπ' αὐτὸν τὸς Αθηναίους. δι-
 εἰλεχθαι δὲ καὶ περὶ ἢ δημοσίων χρημάτων, συμ-
 βολῶν αὐτὰ ποιῆσαι στρατιωτικὰ ἀντὶ θεραικῶν· καὶ
 τὸ ἔθος ὑπερδῆλον ὅτι, ὡς ἐχρῶτο οἱ Αθηναῖοι, ἀνάγ-
 κη σαφηνίσαι. ἔκ ὅντος τὸ παλαιὸν θεᾶντε λιθί-
 παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ ξυλίνων συμπηγυμῶν ἰκρίων·
 καὶ πάντων καταλαμβάνειν τὸν τόπον ἀδδόντων,
 πληγαὶ τε ἐγίνοντο καὶ πῦρ καὶ τραύματα. τῷτο κω-
 λύσαι βυληθέντες οἱ περὶ τῶν Αθηναίων, ὡνη-
 τὸς ἐποίησαντο τὸς τόπους· καὶ ἕκασον ἔδει δίδοναι
 δύο ὀβολούς, καὶ καθάβαλον δὲ ἑᾶν ἔχειν. ἵνα δὲ μὴ
 δοκῶσιν οἱ πένητες τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, ἐκ τῶ
 δημοσίου λαμβάνειν ἕκασον ἐτάχθη τὸς δύο ὀβο-
 λούς· ἐντεῦθεν μὲν ἔν τὸ ἔθος ἤρξατο· περὶ δὲ
 εἰς τοῦτον, ὥστε καὶ εἰς τῷτο μόνον ἐλάμβανον, ἀλ-
 λά ἀπλῶς πάντα τὰ δημόσια χρήματα διενέμοιτο·
 ὅθεν καὶ περὶ τὰς στρατείας ὀκνηροὶ κατέστησαν· πα-

λαί μὲν γὰρ στρατιώται, μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως
 ἐλάμβανον· τότε δὲ, ἐν ταῖς θεωρίαις καὶ ταῖς ἐορ-
 ταῖς, οἵκοι μόνοντες, διενέμοντο τὰ χρήματα· ἔκ-
 ἔτι ὅν ἤθελον ἐξιέναι καὶ κινδυνεύειν· ἀλλὰ καὶ νόμον
 ἔθεντο περὶ τῶν θεωρικῶν τύτων χρημάτων, δάτα-
 τον ἀπειλῶντα τῷ γραφάντι μεταβιῆναι ταῦτα εἰς
 τὴν ἀρχαίαν τάξιν, καὶ ἡμέρας στρατιωτικά· διὸ δὲ
 Δημοδένης εὐλαβῶς ἄπτεται τῆς περὶ τούτου συμ-
 βολῆς, καὶ ὑπερωτήσας ἑαυτὸν, ὅτι σὺ γραφὴς ταῦ-
 τα εἶναι στρατιωτικά; ἐπιφέρει, μὰ Δί' ἐκ ἔγωγε·
 τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν θεωρικῶν. διείλεται δὲ ὁ
 ῥήτωρ καὶ περὶ πολιτικῆς δυνάμεως, ἀξίων αὐτὸς
 στρατεύεσθαι, καὶ μὴ διὰ ξένων, ὥσπερ εἰώθεσαν, ποι-
 εῖναι τὴν βοήθειαν, τῷτο γὰρ ἄτιον εἶναι φησι τῷ
 τὰ πράγματα ἀπολλύεσθαι.

ΑΝΤΙ πολλῶν ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέεσθαι νο-
 μίζω, εἰ φανερόν γένοιτο τὸ μέλλον συνοί-
 σαι τῇ πόλει, περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. ὅτε
 τοίνυν τῷδε ἔτῳ ἔχει, προσήκει προθύ-
 μως ἐδέλναι ἀκχεῖν τῶν βελομένων συμ-
 βλεύειν. ὃ γὰρ μόνον εἴ τι χρήσιμον ἐσ-
 κεμμένος ἦκει τις, τῷτ' ἂν ἀκχέσαις λά-
 βοίτε· ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμέτερας τύχης ὑπο-
 λαμ-

λαμβάνω, πολλά τῶν δεόντων ἐκ τῆ πα-
 ραχρήμα ἐνίοις ἂν ἐπελθεῖν εἴπειν· ὥς
 ἔξ ἀπάντων ῥαδίαν τὴν τῆ συμφέροντος ὑ-
 μῖν αἵρεσιν γενέσθαι. ὁ μὲν ἔν παρὼν και-
 ρός, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μονοεσχὶ λέγει
 φωνήν, ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν
 ἐκείνων αὐτοῖς ἀνίληπτόν ἐστιν, εἴπερ ὑ-
 πὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε. ἡμεῖς δὲ
 ἐκ οἷδ' ὅν τινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον
 πρὸς αὐτά. ἔστι δὴ, τά γ' ἐμοὶ δοκοῦντα,
 ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν, καὶ πα-
 ρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐν-
 δένδε βοηθήσῃτε, καὶ μὴ πάθῃτε τ' αὐτόν,
 ὅπερ καὶ πρότερον· πρεσβείαν δὲ πέμπειν,
 ἣτις ταῦτ' ἐρεῖ, καὶ παρέσαι τοῖς πράγ-
 μασιν· ὥς ἔστι μάλιστα τῆτο δέος, μὴ πα-
 νουργὸς ὢν, καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι
 χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκων, ἡνίκα ἂν τύχη,
 τὰ δὲ ἀπφλῶν, (ἀξιοπίστος δ' ἂν εἰκότως
 φαίνοιτο) τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων, καὶ τὴν
 ἀπιστίαν τὴν ἡμετέραν, τρέφῃ καὶ παρα-
 σάσῃ αἰ

σπάσηαί τι τῶν ὅλων πραγμάτων. ἔμην
 ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ ὃ
 δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγ-
 μάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν. τὸ γὰρ εἶναι
 πάντων ἐκείνων ἓνα ὄντα κύριον καὶ ῥητῶν καὶ
 ἀπορρήτων, καὶ ἅμα στρατηγόν, καὶ δεσπό-
 την, καὶ ταμίαν, καὶ πανταχῶς αὐτὸν παρεῖ-
 ναι τῷ στρατεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ
 πολέμου ταχὺ καὶ καλὰ καιρὸν πράττειν, καὶ
 πολλῶν προέχει· πρὸς δὲ τὰς καταλλα-
 γὰς, ἃς ἂν ἐκείνος ποιήσῃαι ἄσμενος πρὸς
 Ολυνθίους, ἐναντίως ἔχει. δῆλον γὰρ ἐστι
 τοῖς Ολυνθίοις, ὅτι νῦν ἔτι περὶ δόξης, ἔδ'
 ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμῶσιν, ἀλλ' ἀνα-
 σάσεως καὶ ἀνδραποδισμῶ τῆς πατρίδος· καὶ
 ἴσασι καὶ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τὰς πα-
 ραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν, καὶ Πυδναίων
 τὰς ὑποδεξαμένους. καὶ ὅλως ἀπίστον οἶμαι
 ταῖς πολιτείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ἂν
 ὁμορον χώραν ἔχωσι. ταῦτ' ἐν ἐγνωκό-
 τας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰλλ'

F

ἀπρὸς

ἂ προσήκη πάντα ἐνθυμεμένους, φημί δεῖν
 ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι, καὶ τῷ πολέμῳ
 προσέχην, εἴπέρ ποτε, καὶ νῦν· χρήματα
 εἰσφέροντας παροθύμως, καὶ αὐτὰς ἐξιόντας,
 καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. ὁδὲν γὰρ λόγος,
 ὁδὲ σκήψις ἔσθ' ὑμῖν τῷ μὴ τὰ δέοντα ποι-
 εῖν ἐθέλειν ὑπολείπεσθαι· νυνὶ γὰρ ὁ πάν-
 τες ἐθρυλλεῖτε, ὡς Ολυθίδες ἐκπολεμῶ-
 σαι δεῖν Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόμαλον, καὶ
 ταῦτα ὡς ἂν ὑμῖν μάλισα συμφέροι. εἰ
 μὲν γὰρ ὑφ' ἡμῶν περὶ Δένιες ἀνείλοντο τὸν
 πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι, καὶ μέχρι
 τῶν ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν ἴσως· ἐπεὶ δὴ
 δὲ ἐκ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐγκλημάτων μισῶ-
 σι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτὰς, ὑ-
 πὲρ ὧν φοβῆσθαι καὶ πεπόνθασιν, ἔχειν. ὁ
 δεῖ δὴ τοῖσδε, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρα-
 πεπτωκότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν
 τ' αὐτὸν, ὅπερ ἤδη πολλάκις πρότερον πε-
 πόνθατε. εἰ γὰρ, ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βε-
 βοηθηκότες, καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολίῳ Ἰέ-
 ραξ,

ραξ, καὶ Στρατοκλῆς ἐπὶ τσὶ τὸ βῆμα, κε-
 λεύοντες ὑμᾶς ἐκπλεῖν, καὶ παραλαμβάν-
 νειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ'
 ἡμεῖς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, ἥν-
 περ ὑπὲρ τῆς τῶν Εὐβοέων σωτηρίας· εἴ-
 χετ' ἂν Ἀμφίπολιν τότε, καὶ πάντων τῶν
 μετὰ ταῦτα ἂν ἦτε ἀπηλλαγμένοι πραγ-
 μάτων. καὶ πάλιν ἡνίκα Πύδνα, Πολί-
 δαμα, Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα (ἵνα
 μὴ κατ' ἑκάστα λέγων διαίριζω) πολιορ-
 κέμενα ἀπηγγέλλετο· εἰ τότε τέτων ἐνὶ
 τῷ πρώτῳ προθύμως, καὶ ὡς προσῆκεν,
 ἐβοηθήσαμεν αὐτοῖ· ῥάονι καὶ πολὺ ταπφ-
 νοιέρων νῦν ἂν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίπῳ. νῦν
 δὲ τὸ μὲν παρὸν αἰεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλ-
 λοντα αὐτόματα οἴομενοι χήσφιν καλῶς, καὶ
 ἠυξήσαμεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι Φίλιππον
 ἡμεῖς, καὶ κατεσθήσαμεν τηλικῶτον, ἡλίκε-
 ὅδεῖς πω βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. νυνὶ
 δὲ καιρὸς ἦκει. τίς ἔστος; ὁ τῶν Ολυνθί-
 ων αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς ὀδενὸς ἐστὶν ἐ-

λάτλων τῶν πρότερον ἐκείνων. καὶ ἔμοι-
 γε δοκεῖ τις ἂν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, δίκαιος
 λογισῆς τῶν παρὰ τῶν Θεῶν ἡμῖν ὑπηρε-
 μένων καλασὰς, καίπερ ἔκ ἐχόντων ὡς δεῖ
 πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἂν ἔχειν αὐτοῖς
 χάριν· εἰκότως. τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ἀ-
 πολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον, τῆς ἡμε-
 τέρας ἀμελείας ἂν τις θεῖη δικάως· τὸ
 δὲ μήτε πάλαι τῷτο πεπονθέναι, πεφη-
 νέναι τέ τινα ἡμῖν συμμαχίαν τέττων ἀν-
 τίρροπον, ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς
 παρ' ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγω-
 γε θεῖην. ἀλλ', οἶμαι, παρόμοιόν ἐστιν,
 ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κλήσεως·
 ἂν μὲν γὰρ ὅσα ἂν τις λάβῃ, καὶ σώσῃ, με-
 γάλην ἔχῃ τῇ τύχῃ τὴν χάριν· ἂν δ' ἀ-
 ναλώσας λάβῃ, συνανάλωσεν καὶ τὸ μεμ-
 νῆσθαι τῇ τύχῃ τὴν χάριν. καὶ περὶ τῶν
 πραγμάτων ὅτως· οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς
 καιροῖς ὀρθῶς, ἔδ', εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν
 Θεῶν χρηστὸν, μνημονεύουσι. πρὸς γὰρ τὸ
 τέλευ-

τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν προὔπαρ-
ξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται. διὸ καὶ σφό-
δρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, φρονίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσά-
μενοι τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀδοξίαν
ἀπορριψώμεθα. εἰ δὲ προησόμεθα, ὧ ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τῆς ἀνδρώπης,
εἴτ' Ολυνθον ἐκεῖνος κατασρέψεται· φρα-
σάτο τις ἐμοὶ, τί τὸ κολύον ἐστ' αὐτὸν ἔ-
σαι βαδίζειν ὅποι βύλεται; ἀρά γε λογί-
ζεται τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ
θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν
ἀδυνεὴς ὢν τοκαίαρχας, Φίλιππος; τὸ
πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα
Πύδναν, πάλιν Ποτίδαιαν, Μεθώνην αὖ-
τις, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη. μετὰ ταῦτα
Φερὰς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' ὃν
ἐβούλετο εὐτρεπίσας τρόπον, ὥχετ' εἰς
Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ, τῆς μὲν ἐκβαλὼν, τῆς δὲ
κατασέσας τῶν βασιλέων, ἠοθένησε· πάλιν
ῥαΐσας, οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλι-
νεν,

νεν, ἀλλ' εὐθὺς Ολυμπίοις ἐπεχείρησε.
 τὰς δὲ ἐπ' Ἰλλυριῶς καὶ Παίονας αὐτῷ, καὶ
 πρὸς Ἀρύμβαν, καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι, πα-
 ραλείπω στρατείας. τί ἔν, ἂν τις εἴποι,
 ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν; ἵνα γνῶτε, ὧ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰδοῦμαι ἀμφοτέρω, καὶ τὸ
 προῖεσθαι καθ' ἕκαστον αἰεὶ τι τῶν πραγ-
 μάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγ-
 μοσύνην ἣ πρὸς ἅπαντας χρηταὶ καὶ συζῆ
 Φίλιππος, ὑφ' ἧς ἔκ' ἔστιν ὅπως, ἀγαπή-
 σας τοῖς πεπραγμένοις, ἡσυχίαν χήσει.
 εἰ δ' ὁ μὲν, ὡς αἰεὶ τι μεῖζον τῶν ὑπαρ-
 χόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκῶς ἔσαι· ὑμεῖς
 δὲ, ὡς ὕδενός ἀντιληπλέον ἐρῶμένως τῶν
 πραγμάτων· σκοπεῖτε, εἰς τί ποτε ἐλπίς
 ταῦτα τελευτήσῃ. πρὸς θεῶν, τίς ἔτι
 εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκείθεν
 πόλεμον δεῦρο ἥζοντα, ἂν ἀμελήσωμεν;
 ἀλλὰ μὴν εἰ τῷτο γενήσεται, δέδοικα, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον,
 ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ τοῖς με-
 γάλαις

γάλοις τόκοις, μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον,
 ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν· ἔτω καὶ
 ἡμεῖς ἂν ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρράθυμη-
 κότες, καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες,
 πολλὰ καὶ χαλεπὰ, ὧν ἔκ ἡβηλόμεθα,
 ὕστερον εἰς ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ
 κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώ-
 ρᾳ. τὸ μὲν ἔν ἐπιτιμᾶν, ἴσως φῆσαι τις
 ἂν ῥάδιον καὶ παντὸς εἶναι· τὸ δ' ὑπὲρ
 τῶν παρόντων ὅ, τι δεῖ πράττειν ἀπο-
 φαίνεσθαι, τῷτ' εἶναι συμβῆλκ. ἐγὼ δὲ
 οὐκ ἄγνοω μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷτ',
 ὅτι πολλάκις ὑμεῖς, καὶ τὰς αἰτίαις, ἀλλὰ
 τὰς ὑσάτας περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόν-
 τας, ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, ἂν τι μὴ κατὰ γνώ-
 μην ἐκβῇ· καὶ μὴν οἶμαί γε δεῖν τὴν ἰδίαν
 ἀσφάλειαν σκοπεῖν καὶ ὑποσεύλασθαι, περὶ
 ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγῶμαι. φημὶ δὴ, δι-
 χῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασι ὑμῖν,
 τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ολυνθίοις σώζειν,
 καὶ τὰς τῷτο ποιήσουσας στρατιώτας ἐκπέμ-
 πειν·

πειν· καὶ τῷ τὴν ἐκείνῃ χώραν κακῶς ποι-
 εῖν, καὶ τριήρεσι, καὶ στρατιώταις ἑτέροις. εἰ
 δὲ θαλέρῃς τούτων ὀλιγωρήσετε, ὅκνῳ μὴ
 μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. εἴτε γὰρ
 ὑμῶν τὴν ἐκείνῃ κακῶς ποιήσων, ὑπομεί-
 νας τῷτο, Ολυνθον παραστήσει, ῥαδίως
 ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε
 βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ολυνθον, ἀ-
 κινδύνως ὥρων ἔχοντα τὰ οἴκοι, προσκαθε-
 δεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, καὶ
 περιέσσει τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων.
 δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι.
 καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γινώσ-
 κω. περὶ δὲ χρημάτων πόρος, ἔστιν, ὃ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, χρήματα ὑμῖν, ἔστιν ὅσα ὕδενι
 τῶν ἄλλων ἀνθρώπων στρατιωτικά· ταῦτα
 δὲ ὑμεῖς, ὅπως ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε.
 εἰ μὲν ὅν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀπο-
 δώσετε, ὕδενός ὑμῖν προσδεῖ πόρος· εἰ δὲ
 μὴ, προσδεῖ· μᾶλλον δ' ἀπάνιος ἐνδεῖ τῷ
 πόρῳ. τί ἔστος; (ἂν τις εἴποι) σὺ γράφεις
 ταῦτ'

ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά; μαὶ Δί', ἔκ' ἐγω-
γε. ἐγὼ μὲν γὰρ ἠγάμαι στρατιώτας δεῖν
κατασκευαοῦναι, καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιω-
τικά, καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι, τὴν αὐτὴν
τῷ τε λαμβάνειν, καὶ τῷ ποιεῖν τὰ δεόντα.
ὕμεῖς δὲ ἔτῳ πως ἄνευ πραγμάτων λαμ-
βάνετε εἰς τὰς ἐορτάς. ἐστὶ δὴ λοιπὸν οἶμαι
πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέῃ, πολ-
λά· ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. δεῖ δὲ χρημά-
των, καὶ ἄνευ τούτων ἔδέν ἐστι γενέσθαι τῶν
δεόντων. λέγῃσι δὲ καὶ ἄλλες τινὰς ἄλλοι
πόρους· ὧν ἔλεοθε, ὅστις ὑμῖν ἂν συμφέρῃν
δοκῇ· καὶ ἕως ἐς τὸ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν
πραγμάτων. ἄξιον δὲ ἐνθυμηθῆναι καὶ λο-
γίσασθαι, ἰὰ πράγματα ἐν ᾧ καθέστηκε νυνὶ
τὰ τῷ Φιλίππῳ. ἔτε γὰρ, ὡς δοκεῖ, καὶ
φῆσθέ τις ἂν, μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐπρε-
πῶς, οὐδ' ὡς ἂν κάλλιστα αὐτῷ τὰ πα-
ρόντ' ἔχῃ· ἔτ' ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν
πολετῶτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ὤθη δεή-
σειν αὐτόν· ἀλλ' ὡς ἐπιὼν, ἅπαντα τότε

G

ἤλπιζε

ἤλπιζε τὰ πράγματα ἀναιρήσεσθαι, καὶ
 τα διέφευσαι. τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν
 ταρατίψ, παρὰ γνώμην γεγονὸς, καὶ πολ-
 λὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει. εἶτα, τὰ
 τῶν Θετταλῶν. ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν
 ἦν δὴ περ φύσει, καὶ αἰεὶ, πᾶσιν ἀνδράποισ·
 κομιδῇ δὲ ὥσπερ ἦν, καὶ ἔτι νῦν τέτρω. καὶ
 γὰρ Παγασὰς ἀπαίλειν αὐτόν εἰσιν ἐφη-
 φισμένοι, καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τει-
 χίζειν. ἤκουον δὲ ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ
 τὰς λιμένας, καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν
 αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τὰ
 Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ
 Φίλιππον λαμβάνειν. ἂν δὲ τέτρων ἀπο-
 σερῇ τῶν χρημάτων, εἰς ξενὸν κομιδῇ
 τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ κατασῇ-
 σεται. ἀλλὰ μὴν τὸν γε Παίονα, καὶ τὸν
 Ἰλλυριὸν, καὶ ἀπλῶς τούτους ἀπανίας, ἡ-
 γεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἡδίων ἂν, καὶ ἐλευ-
 θέρας, ἢ δέλτας εἶναι. καὶ γὰρ ἀήθης τῷ κα-
 λακέρῃ τινὸς εἰσι, καὶ ἄνθρωπος ὕβριστης, ὡς
 φασι·

φασι· καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἄπιστον ἴσως. τὸ
γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν, ἀφορμὴ
τῷ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεσθαι. διό-
περ πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάττειν τὰ γαθὰ
τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι. δεῖ
τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Αθηναῖοι, τὴν ἀ-
καιρίαν τὴν ἐκείνης καιρὸν ἡμέτερον νομί-
σαντας, ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγμα-
τα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἃ δεῖ, καὶ στρατευ-
ομένους αὐτὰς, καὶ παροξύνοντας τὰς ἄλλας
ἅπαντας, λογιζομένους, ὥς εἰ Φίλιππος
λάβοι καὶ τὴν ἡμῶν τοιούτον καιρὸν, καὶ πό-
λεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐ-
τὸν οἶεσθε ἐτοίμως ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν. εἴτ'
ἐκ αἰχλύνεσθε, εἰ, μὴδ' ἂν πάθοιτ' ἂν, εἰ
δύνασθαι ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι, καιρὸν ἔ-
χοντες, ὃ τολμήσειε; ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες
Αθηναῖοι, μὴδὲ τῷδε ὑμᾶς λανθανέτω,
ὅτι νῦν αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερον ὑμᾶς ἐ-
κεῖ χρὴ πολεμεῖν, ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον.
εἰ μὲν γὰρ ἀντέχη τὰ τῶν Ολυνθίων,

ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσειε, καὶ τὴν ἐκείνῃ κα-
 κῶς ποιήσειε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκεί-
 αν ταύτην ἀδεῶς καρπύμενοι· ἂν δ' ἐκεῖ-
 να Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν ἔτι κωλύ-
 σει δεῦρο βαδίζειν; Θεβαῖοι; μὴ λίαν πι-
 κρὸν εἰπεῖν ἦ, καὶ συνεισβαλῶσιν ἐτοίμως.
 ἀλλὰ Φωκεῖς; οἱ τὴν οἰκείαν ἔχ' οἷοί τε
 ὄντες φυλάττειν, εἰ μὴ βοηθήσῃ ὑμεῖς.
 ἢ ἄλλος τίς; ἀλλ', ὦ τᾶν, ἔχι βεβλήσε-
 ται. τῶν ἀτοπωλῆάτων μέντ' ἂν εἴη, εἰ
 ἂ νῦν ἄνοιαν ὀφλισκάνων, ὅμως ἐκλαλεῖ,
 ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράττει. ἀλλὰ μὴν ἡ-
 λικά γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδε ἢ ἐκεῖ πο-
 λεμεῖν, ἔδὲ λόγος προσδεῖν ἡγῆμαι. εἰ γὰρ
 ὑμᾶς δεήσεν αὐτὸς τριάκοντα ἡμέρας μό-
 νας ἔξω γενέσθαι, καὶ ὅσα ἀνάγκη στρατο-
 πέδῳ χρωμένους, τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμ-
 βάειν, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ πολεμίσ-
 λεω, πλεον ἂν οἶμαι ζημιωθῆναι τὰς γεωρ-
 γῶντας ὑμῶν, ἢ ὅσα εἰς ἀπαντὰ τὸν πό-
 λεμον πόλεμον δεδαπάνησε. εἰ δὲ δὴ πόλε-
 μός

μός τις ἥξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιωθή-
σεσθαι; καὶ πρόσσεοδ' ἡ ὕβρις· καὶ ἔτι ἡ
τῶν πραγμάτων αἰχὺνη, ὕδαμιᾶς ἐλάτ-
των ζημία, τοῖς γε σώφροσι. πάντα δὴ
ταῦτα δεῖ συνιδόνας ἀπανίας, βοηθεῖν καὶ
ἀπωθεῖν ἐκείσε τὸν πόλεμον· τὸς μὲν εὐ-
πόρους, ἵν' ὑπὲρ τῶν πολλῶν, ὧν, καλῶς
ποιῶντες, ἔχουσι, μικρὰ ἀναλίσκοντες, τὰ
λοιπὰ καρπῶναι ἀδεῶς· τὸς δ' ἐν ἡλικίᾳ,
ἵνα τὴν τῷ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν τῇ τῷ
Φιλίππῳ χώρα κλησάμενοι, φοβεροὶ φύ-
λακες τῆς οἰκείας ἀκεραίᾳ γένωνται· τὸς
δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων
αὐτοῖς εὐθύναι ῥάδιαι γένωνται. ὥς ὅποι'
ἀτ' ἂν ὑμᾶς περιστῇ τὰ πράγματα, τοι-
οῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς
ἔσεσθε. χρηστὰ δὲ εἶη, παντὸς εἵνεκα.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME
IN TWO VOLUMES
BY NATHANIEL BENTLEY
OF THE BARR

D

A

C
A

C
R
d
v
n
P
R

DEMOSTHENIS

PHILIPPICA I.

LIBANII ARGUMENTUM

In Pilippum Orationis I.

Athenienses, quum bellum infeliciter contra Philippum gererent, in concionem convenerunt desperabundi. Orator igitur et erigere abjectos animos conatur (neque enim esse mirum, si in tanta socordia victi sint) et qua ratione bellum rectissime administrent, docet. Jubet autem geminas copias comparari: alteras majores urbanas, quae domi maneant, in omnem eventum paratae: alteras minores, quae militibus peregrinis constent, permittit civibus, et eum exercitum non Athenis manere, neque ex urbe opem ferre jubet: sed circa Macedoniam versari, belligerantem continenter: ne flatu Etesiarum Philippus observato, aut etiam hyeme, cum Athenis in Macedoniam navigari non possit, rem aggrediatur, et per absentiam Atheniensium omnia obtineat: sed exercitum qui cum eo dimicet, vicinum potius ei esse oportere censet.

SI de(p.2) novo aliquo negotio concio indicta esset, Athenienses, expectassem, dum plurimi eorum qui solent, sententias dixissent: ac si quid ab eis dictum mihi placuisset, quievissem. Sin minus: tum et ipse meum consilium explicare studuissem. Posteaquam autem sic accidit, ut quibus de rebus isti saepe prius dixerunt, de his nunc etiam sit deliberandum: arbitror me, tametsi primus surrexerim, jure tamen veniam impetraturum. Nam si superiore tempore opportune ipsi consuluissem, nihil vos nunc necesse esset deliberare. Primum igitur, non desperandum est, Athenienses, de hoc statu rerum, etsi is omnino malus esse videatur. Nam quod

A

in

in eo superioribus temporibus fuit pessimum: id ipsum est ad ea quae restant optimum. Quid illud igitur est? quod propter socordiam vestram, et neglectum officii, res (3) adversae sunt. Nam si vobis omnia quae decet agentibus, res ita se haberent: ne spes quidem ulla relinqueretur, eas fore meliores. Deinde cogitandum id, quod partim ex aliis auditis, partim ipsi nostis: atque in memoriam revocandum, quanta aliquando potentia Lacedaemoniis praeditis, idque non ita olim, quam praeclare et convenienter, nihil alienum dignitate urbis admiseritis: sed pro defensione juris, bellum illorum sustinueritis. Qua igitur gratia haec dico? ut sciatis, Athenienses, et videatis, nec quicquam praecaventibus vobis esse formidabile: neque, si neglexeritis, ex animi vestri sententia quicquam successurum: utque exemplis utamini, potentiae quae tum fuit Lacedaemoniorum, quam vigilantia vestra superastis: et nunc insolentiae Philippi, propter quam aestuamus, eo quod nihil eorum quae curanda erant curavimus. Si quis autem vestrum, Athenienses, et multitudinem copiarum quas Philippus habet, (4) considerans, et omnia loca amissa a nostra republica intuens, difficilem oppugnatu eam esse opinatur: is, etsi recte sentit, illud tamen reputet, habuisse nos aliquando, Athenienses, Pydnam, et Potidaeam, et Methonen, et undique omnem illum tractum conjunctum: et multas, quae nunc cum eo sunt, gentes, sui fuisse juris et liberas, et vestram amicitiam illius conjunctioni praetulisse. Philippus igitur, si tum eum habuisset animum, esse difficile belligare cum Atheniensibus, qui tales arces ad ditionem ipsius oppugnandam haberent, qui sociis destitueretur: nihil eorum quae nunc fecit, egisset, neque tantam potentiam comparasset. Sed illud, Athenienses, is praeclare norat, loca illa omnia belli esse praemia, in medio posita: et naturam ita ferre, ut opibus absentium praesentes, et qui laborare (5) periclitarique volunt, negligentium potiantur. Proinde cum ita sentiret, omnia subegit et tenet: alia, ut bello capta teneri solent: alia, in ita societate et amicitia. Nam adungere se et adhaerere illis volunt omnes, quos instructos esse vident, et ea quae opus sunt agere velle. Quare si et vos, Athenienses, eodem velitis esse animo nunc, quando prius id factum non est, et quisque vestrum id quod et opus sit, et praestare ipse possit, in usum reipublicae, omni omissa tergiversatione, facere sit paratus: locupletes tributo conferendo, juvenes militando: et ut simpliciter breviterque dicam, si vestri compotes ipsi fieri volueritis, et deseritis ipsi nihil agere, dum speratis alium pro vobis facturum esse omnia: sic et vestras opes recuperabitis, annuente Deo, amissaque per socordiam, denuo recipietis,

pietis, (6) et illum ulciscimini. Neque enim putetis, tanquam Deo, res istas illi fixas esse, et immortales. Nam et odit eum aliquis, et metuit, Athenienses, et invidet, eorum etiam qui nunc ei videntur esse conjunctissimi: et universa quae fere in aliis hominibus insunt, ea in ejus quoque familiaribus existimandum est inesse. Nunc tamen haec omnia supprimuntur, cum nullum confugium habeant, propter vestram tarditatem et socordiam: quam deponendam esse dico jam. Videtis enim, Athenienses, rem: quo improbitatis homo evaserit, qui nec optionem vobis dat res gerendi, aut quiescendi: sed minitatur, et verba superba, ut ajunt, usurpat: et iis habendis quae subegit, contentus esse non potest: quin semper plura molitur, et circum undique vos cunctantes et desidentes irretit. Quando igitur, Athenienses, agenda quae sunt, ageris? (7) ubi aliquid acciderit? ubi credo necessitas aliqua fuerit? quid vero de iis quae nunc sunt, est existimandum? nam ego quidem arbitror liberis hominibus maximam esse necessitatem, susceptum in rebus gerendis dedecus. Num vultis, circumeuntes alius percontari alium in foro: age die mihi, nunquid affertur novi? potestne quid magis novum fieri, quam quod homo Macedo subigit Athenienses, et Graciam administrat? obiit Philippus? non certe quidem, sed aegrotat. Quid vero vestra interest? etsi enim aliquid ei acciderit, celeriter vos alium Philippum facietis, si rebus ita eritis intenti. Neque enim tam suis viribus auctus est, quam vestra negligentia. Quanquam illud etiam, si quid ei accideret: et fortunae favor nobis adesset, quae semper nos melius quam nosmetipsi curamus (etenim fortasse absolverem, suumque beneficium consummatum reddet) scite vos, si prope essetis, et (8) rebus omnibus turbatis ingrueretur, eas vos vestro arbitratu posse administrare. Ut vero nunc estis, nec si vobis tempora darent Amphipolim, accipere posses, vestris et apparatusibus et animis fluctuantes. Itaque illud praetermitto, oportere vos ultro ad faciendum officium, omnes esse paratos: tanquam vos ita sentiat, idque persuasum habeatis. De ratione autem instructionis, qua vos talibus liberari posse negotiis putem, et multitudo quanta esse debeat, et quae pecuniae subsidia, caeteraque ut mihi rectissime et celerissime comparanda videantur, equidem operam dabo ut dicam: tantum precatus a vobis, postquam audieritis omnia, ut judicetis, neque antevertatis: neque tametsi primum videbor novam instructionem dicere, res a me differri quisquam existimet. Neque enim qui festinari et hodie rem geri jubent, opportunissime dicunt (cum, quo quidem in loco res nunc (9) sunt, auxiliis, quae nunc mittimus, pericula propulsare non

possimus) sed qui ostenderit, quae et quanta instructio esse, et unde comparari atque retineri possit: donec aut pacem aequis conditionibus fecerimus, aut hostes devicerimus. Sic enim deinceps nullis malis conflictabimur. Me igitur haec posse dicere arbitror: nec impedio si quis alius pollicetur aliquid. Ac promissum quidem est adeo magnum: ipsa res autem se jam ostendet: vos iudices eritis. Primum omnium, Athenienses, triremes quinquaginta comparandas esse dico: deinde vos iis animis esse oportere, ut si quid sit opus, ipsi conscensis eis, navigetis. Post, dimidiaie parti equitum, equestres triremes et copiam navigiorum instrui jubeo. Atque haec in promptu esse censeo oportere, ad subitas istas ejus regno suo eruptiones, in Pylas, et (10) Chersonesum, et Olynthum, et quo libet. Haec enim in ejus animo excitanda est opinio: vos ex immensa ista negligentia, ut in Euboeam, et prius aliquando ad Haliartum, et postremo nuper in Pylas, fortasse cum impetu erupturos. Non omnino, tamen non feceritis, ut ego faciendum esse dico, fuerit hoc contemnendum: ut aut metu, si scierit paratos esse vos (certo enim sciet. Sunt enim, sunt apud vos ipsos, qui de omnibus rebus cum certiore faciant, plures quam expedit) otium agat: aut his despectis, incautus opprimatur: obstante nemine, quo minus in ejus regnum, si per occasionem licuerit, navigetis. Haec igitur sunt, quae probata esse vobis oportere dicam, et ut instructi sitis, convenire arbitror. Praeter haec, copias aliquas, Athenienses, in procinctu habendas censeo, quae continenter belligerent, et illum infestent. Nemo mihi dicat decies mille, neque (11) vicies mille peregrinos: neque conductitios illos exercitus: eas volo copias, quae civibus consent: quae, si vos unum si plures, si illum, si quemcunque ducem creaveritis, ei pareant, et sequantur: et his com meatum curari jubeo. Quae autem erunt hae copiae, et quantae, et unde com meatum habiturae? et quomodo haec facere voletis? ego dicam, et horum singula scorsim explicabo. Peregrinos dico (neque id feceritis, quod saepe vobis nocuit, dum minora putatis omnia quam oporteat, et maxima in decretis suscipientes, cum ad rem ventum est, ne parva quidem facitis: sed ubi parva feceritis et comparaveritis, illis adjicite, si minora videbuntur.) Dico igitur universos milites esse oportere, bis mille. Ex his, Athenienses, oportere esse dico quingentos, e quacunque illi deligendi vobis aetate videbuntur, qui certum tempus militent, non longum (12) illud, sed quantum commodum esse videbitur, ut subinde alii alii succedant. Reliquos peregrinos esse jubeo: et cum his equites ducentos, quorum quinquaginta sint Athenienses minimum,

eodem

eodem quo pedites modo militaturi, et equestres naves quibus hi utantur. Esto: quid ad haec amplius? celeres triremes decem. Opus enim nobis est, cum ille classem habeat, etiam velocibus triremibus, ut tuto copiae navigent. Unde igitur haec alentur? ego et hoc dicam, et ostendam, postquam, cur tantulas copias satis esse putem, et cives militare jubeam, docuero. Tantulas, Athenienses, propterea quod nobis nunc exercitum parare non licet, qui collatis signis cum eo dimicaret: sed latrocinari est necesse, et hac gerendi belli ratione utendum primum. Quare nec immensas eas (nec enim stipendia et commeatus suppetunt) nec prorsus (13) exiguas esse oportet. Cives autem adesse, et navigare una propterea jubeo, quod prius etiam aliquando audio peregrinum aluisse Corinthi militem nostram urbem, cui Polystratus praefuerit, et Iphicrates, et Chabrias, et alii quidam, et vosmetipsos una militasse. Et ut auditione cognovi, peregrini illi vobiscum conjuncti, et vos cum illis, Lacedaemonios vicistis. Postquam autem ipsi peregrini per sese bella vobis obeunt, amicos vincunt et foederatos: hostes autem facti sunt majores quam expediret: et cum vix nostrae civitatis bellum attigerunt, ad Artabazum et quovis gentium potius abeunt: imperator eos sequitur: non injuria. Neque enim is imperare potest, qui stipendia non solvit. Quid igitur jubeo? causas adimi et duci et militibus, mercede numeranda: et domestico milite velut eorum inspectore, quae a duce geruntur, adiungendo. Nam ut nunc fit, ridicula est nostra (14) rerum administratio. Si quis enim vos roget, Pacemne agitis, Athenienses? minime vero nos quidem, dicturi sitis: sed cum Philippo bellum gerimus. Nonne vero creastis e vestris civibus decem centuriones, et duces, et tribunos, et magistros equitum duos? quid autem isti plus agunt uno viro, quem miseritis ad bellum? reliqui pompas vobis obeunt cum sacrificulis. Ut enim ii qui luteos fingunt, in forum creatis centuriones et tribunos, non ad bellum. An non oportuit, Athenienses, centuriones cives, magistros equitum cives, magistratus domesticos esse: ut revera essent copiae civitatis? at in Lemnum vestro magistro equitum navigandum est: eorum autem qui pro nostrae urbis possessionibus praeliantur, Menelaus est magister equitum. Neque haec hominis reprehendendi causa dico: sed a vobis eum creatum esse oportebat, quisquis tandem sit. (15) Fortassis autem haec recte dici putatis: pecunia vero quanta et unde comparanda sit, maxime audire cupitis. Id igitur sane expediā. Ea est pecuniae ratio, ut ad alendum hunc exercitum, et cibaria duntaxat militibus comparanda, nonaginta sint talenta numeranda, et paulo amplius:

us: decem celeribus navibus quadraginta talenta, vicenae minae in navem singulis mensibus: militum duobus millibus totidem alia, ut duas singuli milites drachmas in mensem pro cibariis accipiant: equitibus ducentis numero, si tricenas drachmas in mensem accipiant singuli, duodecim talenta. Si quis vero putat, commeatum parvo esse subsidio iis qui militant: non recte sentit. Ego enim compertum habeo, si hoc factum fuerit, ipsum exercitum e bello sibi reliqua comparaturum, sine ulla vel Graecorum, vel sociorum injuria, ut integrum stipendium habeat. Atque egoultro(16) navigabo una, quidvis pati paratus, nisi haec ita erunt. Unde igitur pecunia, quam requiro a vobis, comparabitur? hoc jam dicam.

PECUNIARIA RATIO.

QUAE nos, Athenienses, invenire potuimus, haec sunt. Postquam autem sententias rogaveritis: ea quae vobis probata fuerint, decernite: ut non tantum decretis et literis belligeretur cum Philippo, sed etiam factis. Multo autem melius, ut mihi videtur, de bello et tota instructione deliberabitis, si locum, Athenienses, regionis, cui bellum inferetis, cogitabitis: et considerabitis, ventis et anni temporibus anticipatis, pleraque perficere Philippum: et expectatis Etefais, aut hyeme, bellum aggredi, cum nos(17) illuc pervenire non possumus. His itaque consideratis, non mittendo tumultuario milite vobis bellandum est (negligemus enim omnes occasiones) sed instructione perpetua atque exercitu. Licet autem vobis Lemni et Thasi, et Sciathi, et in aliis illius loci insulis hybernare cum exercitu: in quibus et portus, et frumentum, et omnia quae requirit exercitus, parata sunt. Anni autem tempus, cum et appellere ad terram facile, et a ventis juxta ipsam regionem, et mercatum aditus, versantibus nihil periculi est: haud difficulter intelligetis. Quemadmodum igitur, et quando utendum sit exercitu: ipsum tempus docebit eum, in quem vos imperii auctoritatem contuleritis. Quae autem a vobis praestari debeant, haec sunt quae ego scripsi. Quod si hanc, Athenienses, pecuniam comparaveritis primum quam dico: deinde caetera etiam omnia perfecte instruxeritis, milites, triremes, equites: omnesque copias lege(18) obstrinxeritis, ut bello continenter incumbant, ipsique vos pecuniae quaestores et praebitores, ab imperatore rerum gestarum rationes requiretis: iisdem de rebus sine ullo successu deliberare perpetuo, desinetis. Accedit illud etiam, Athenienses, maxima illi emolumenta intercipientis. Ea quae sunt? a nostris sociis extorta pecunia nos oppugnat, navibus hostiliter

hostiliter diripiendis. Quid praeterea? vos illud eritis consecuti, ut vobis noceri non possit: non ea fient, quae superiori tempore, cum in Lemnum et Imbrum facta impressione, vestros cives captivos abduxit: et ad Geraestum comprehensis navibus, immensam pecuniam coegit: postremo in Marathonem exscendit, et sacra triremi e nostra ditione abrepta, abiit: vos autem neque haec prohibere potuistis, neque constitutis a vobis temporibus opitulari. Verum cur (19) tandem putatis, Athenienses, Panathenaeorum serias, et Bacchanalium, semper convenienti tempore fieri, sive peritis harum utrarumque curatio sorte obvenerit, sive imperitis: in quas tantos sumptus facitis, quantos nec in unam classem: et tantam turbam adhibetis, et tantum apparatus, quantum haud scio an ullus omnium habeat: classes autem omnes vestras, occasionebus demum amissis venire? illa Methonen, illa Pagasas, illa Potidaeam missa? quod illa omnia lege sancita et ordinata sunt, et quisque vestrum multo ante novit, quis aedilis aut gymnasiarchus suae tribus, quando et a quo et quid accipiendum, quidque faciendum sit. Nihil non exquisitum, nihil non definitum, nihil denique neglectum est. In rebus autem bellicis, et belli apparatione, inordinata, indefinita, incomposita omnia. Quapropter simulatque audivimus aliquid: et triremium praefectos constituimus, et inter eos permutationes opum instituimus, (20) et de parandae pecuniae ratione deliberamus. Postea decernitur, ut inquilini conscendant, et libertini, qui suam ipsi rem familiarem administrant. Deinde ut cives illis iterum succedant. Sic interim dum haec prorogatis, interierunt ea quo classem mittimus, ante adventum nostrum. Nam rei gerendae tempus in apparando consumimus: rerum autem occasiones non expectant nostram tarditatem et socordiam. Quas vero interjecto tempore copias nos habere putamus, eae, cum ad ipsam rem ventum est, nihil posse gerere deprehenduntur. Ille autem eo venit insolentiae, ut scribat Eubœensibus tales jam literas.

L I T E R A E.

HAEC igitur, Athenienses, quae lecta sunt, vera pleraque sunt, aliter quam oportebat: non autem fortasse jucunda sunt auditu. Verum, si res, offensionis vitandae causa, ut taceri a dicente, sic etiam (21) revera possent amoveri: ad voluptatem auditorum conciones instituendae essent. Sin orationis jucunditas, alieno tempore usurpata, re ipsa detrimentosa sit: turpe est semetipsum decipere, et ea omnia quae molesta sunt, differendo, negligere omnes rei gerendae occasiones:

casiones: ac ne illud quidem posse intelligere, eorum esse officium qui bellum administrant, non sequi res, sed rebus antecedere: et quemadmodum receptum est, ut exercitum ducat imperator: sic et a cordatis viris res ducendas esse, ut quae ipsis videntur, ea gerantur, non ut eventum persequi cogantur. Vos autem, Athenienses, cum copias habeatis omnium maximas triremes, legiones, equites, pecuniae reditus, ne harum quidem rerum in hunc usque diem ulla unquam opportune estis usi, et neminem non sequimini: et ut (22) Barbari pugiles dimicare solent, ita vos bellum geritis cum Philippo. Ex iis enim, is qui ictus est, ictui semper inhaeret: quod si eum alibi verberes, illo manus transfert: ictum autem depellere, aut contra intueri neque scit, neque vult. Ita et vos: si esse in Chersoneso Philippum auditis: illuc mittenda esse auxilia decernitis. Si in Pylis, illuc itis. Si alibi uspiam: affectamini sursum et deorsum: et eum, ut ducem milites, sequimini: neque ullum vobis utile de belli gerendi ratione consilium initis: neque quicquam prospicitis, antequam aut factum esse aliquid, aut fieri audiat. Ista vero factitare olim fortasse licuit: nunc in ipsum discrimen rerum ventum est. Quare non jam idem licet. Ac mihi cogitanti videtur, Athenienses, deorum aliquis: quem nostrae urbis vicem, eorum quae fiunt, pudet, illum rerum gerendarum ardorem iniecisse Philippo. Qui si quae subegit et intercepit, ea tenere et quiescere vellet, neque quicquam (23) praeterea moliretur: vestrum quidam ea non aegre laturo mihi viderentur, quae reipub. dedecus et ignaviae crimen et summa omnia probra attulissent. Nunc, dum semper aggreditur aliquid, et plus appetit: fortasse vos evocabit, nisi de vobis omnino desperastis. Ego vero miror, si nemo vestrum neque cogitat, neque indignatur, quando videt, Athenienses, bellum coepisse initium de ulciscendo Philippo: finem autem in eo jam versari, ne ipsi cladibus afficiamur a Philippo. Verum eum non quieturum, perspicuum est, nisi ab aliquo coerceatur. Id igitur nos expectabimus: et triremes vacuas, et spem a nescio quo factum si miseritis, omnia praeclare se habere putabitis? non egrediemur? non exhibimus ipsi parte saltem aliqua domesticorum militum nunc, siquidem id prius factum non est? non ditionem ejus classe invadimus? at quo appellamus? roget aliquis. Inveniet ac deprehendet (24) labefactatas res illius, Athenienses, ipsum bellum, modo aggrediamur. Verum si domi sedebimus, conviciantes audituri et criminantes inter se oratores: non fieri ulla ratione unquam potest, ut quicquam rite conficiamus. Nam, ut mea quidem fert opinio, quocunque pars aliqua civitatis ablegabitur, tamen si

tota

rota non adfit: ibi et deorum et fortunae benevolentia nobis opitulabitur. Cum autem imperatorem, et decretum inane, et spes concionales mittitis: nihil a vobis feliciter geritur: sed ut hostes derident istiusmodi expeditiones, ita socii metu emoriuntur. Non enim potest, non potest fieri, ut unus vir unquam vobis ea conficiat omnia, quae vultis: polliceri quidem et affirmare, et accusare hunc et illum licet. Sed his rebus omnia perierunt. Si enim dux miserorum mercede fraudatorum militum succubuerit: qui vero de rebus (25) illic ab eo gestis, ad vos ex hoc loco expedite mentiantur, extiterint: et vos ex auditu, quicquid in mentem venerit, temere decreveritis: quid, quaeso vos, expectandum est? sed quodnam istis malis remedium invenietur? hoc: si vos, Athenienses, eosdem designabitis et milites et testes actorum ducis: et ubi domum reversi fuerint, iudices rationum referendarum. Neque enim vobis audienda tantum vestra sunt, sed et coram intuenda. Nunc eo flagitii ventum est, ut quique duces bis et ter capitis causam apud vos dicant, cum hostibus autem eorum nemo vel semel de vita dimicare sustineat: utque plagiariorum et furum interitum honestae morti praeferant. Malefici enim est, iudicum sententia condemnatum emori: ducis, cum hostibus praeliantem. Vestrum autem alii circumeuntes, cum Lacedaemoniis agere dicunt Philippum, de Thebanorum eversione, (26) et respublicas divellere: alii, eum misisse legatos ad regem Persarum: alii, oppida munire in Illyriis: alii, suas quisque commenti fabulas, obambulamus. Ego vero equidem existimo, Athenienses, ebrium esse cum rerum gestarum magnitudine, et ejusmodi somnia multa suo cum animo agitare, cum quia videt neminem esse qui impediat, tum successibus elatum: non tamen ea sic agere instituisse, ut qui apud nos sunt amentissimi, norint quid ille sit facturus. Stolidissimi enim sunt isti nugatores. At si, his omissis, illud spectaveris, hominem esse nobis inimicum: et nostras nobis opes eripere: et longo jam tempore insolenter se gessisse: et quaecunque speravimus aliquem pro nobis esse acturum, ea, ut constat, contra nos esse omnia: et caetera in nobismet ipsis esse posita: et, si nunc illic belligerare noluerimus cum eo: idem fortasse nobis hic facere necesse fore: haec (27) si statuerimus: et recte sentiemus et inanes fabulas missas faciemus. Neque enim quae sint futura, quaerendum est: sed adversa futura (nisi rebus gerendis intenti fueritis, et Iungi officio volueritis) pro comperto habendum. Ego igitur nec unquam alias ad gratiam loqui institui, nisi idem et profuturum vobis persuasum haberem: et nunc quae sentio simpliciter omnia, sine ulla tergiversatione libereque sum elocutus. Ve-

lim autem, ut exploratum habeo, e re vestra esse, ut ea quae optima sunt, audiat: sic scire me, etiam fidelissimo suafori idem profuturum. Multo enim minus gravate dixissem. Nunc, quanquam obscurum est, quid nam hinc consecuturus sim: tamen quia persuasum habeo, haec factu vobis fore utilia, dicere institui. Vincat autem id, quod vobis omnibus profuturum est.

DEMOSTHENIS PHILIPPICA II.

LIBANII ARGUMENTUM

In Philippum Orationis II.

Monet Athenienses hac oratione Orator, Philippum ut hostem suspectum esse habendum: neque pace fidendum nimis, sed expurgandum, et rebus gerendis animum adjiciendum, et bellum apparandum esse. Criminatur enim Philippum, ut qui et Atheniensibus et Grecis omnibus insidietur: idque satis ipsius testari facta dicit. Pollicetur etiam, se responsurum legatis qui advenierunt: quod Athenienses aestuabant, cum respondendum esset. Unde vero illi, et quibus de rebus venerint, etsi in oratione non exprimitur, tamen e Philippicis historiis cognosci potest. Per id enim tempus legatos miserat Philippus ad Athenienses, conquerens, se apud Graecos sine causa traduci, ut qui multa et magna pollicitus, nihil eis praestitisset. Negat enim, se vel pollicitum, vel frustratum esse: et ea probari postulat. Atque etiam Messenii et Argivi legatos cum Philippo Athe-

nas

nas miserant, et ipsi criminantes populum, qui Lacedaemoniis Peloponnesum opprimentibus et faveret, et adesset : sibi autem de libertate dimicantibus, (29) adversaretur. Athenienses igitur non habent, quid vel Philippo vel civitatibus respondeant. Nam et Lacedaemoniis bene cupiunt, et Argivorum ac Messeniorum cum Philippo conspirationem, simul et oderunt, et suspectam habent : neque tamen pronunciare audent, recte facere Lacedaemonios. Quod vero ad Philippum attinet, etsi spe frustrati sunt, non tamen ab eo decepti esse videntur. Philippus enim neque ullam pollicitationem literis inscripserat, neque per suos legatos quicquam promiserat : sed Atheniensium quidam in spem erexerant populum, fore ut Philippus Phocenses conservaret, et Thebanorum ferociam retunderet. Propterea Demosthenes responsionum facta mentione, se eas daturum pollicetur : sed justum esse ait, ut ab illius difficultatis autoribus, etiam responsiones exigantur, illis nimirum qui populum deceperint, et Pylas Philippo aperuerint. Quibus verbis Aeschinem obscure perstringit, jam tum (ut ajunt) contra eum falsae legationis actionem parans, quam post intendit : eumque multo ante apud Athenienses criminans.

CUM verba fiunt, Athenienses, de Philippi factis et violentia, et pacis violatione perpetua : vestri defensiones et aequas et humanas apparere video : (30) semperque probari orationes eorum, qui Philippum accusarint : sed, ut ingenue dicam, nihil recte geri, aut ejusmodi, ut sit illas audire operae pretium. Nam eo jam tota respublica redacta est, ut quo magis et evidentius ostensum fuerit, Philippum et pacem nobiscum factam violare, et Graecis omnibus insidiari : eo difficilius sit suadere, quid agi conveniat. In causa haec sunt. Cum, Athenienses, omnes ii qui per injuriam plus aequo concupiscunt,

cupiscunt, facto coercendi sint, et actionibus, non orationibus: primum nos, qui suggestum conscendimus, haec decernere et suadere, metu vestrae offensionis dubitamus: quae vero designet, quam atrocia et gravia, et ejus generis alia, commemoramus. Deinde vos auditores ad aequa cum ipsi dicenda, tum dicente alio intelligenda, melius Philippo parati estis: ad ejus autem conatus, in quibus nunc est, (31) prohibendos, omnino estis ignavi. Evenit igitur res necessaria, opinor, nec minus consentanea: in quae utrique studetis, et quibus occupati estis, in iis utrique ut excellatis: ille actionibus, vos orationibus. Quod si nunc aequiora dicere, satis habetis: facile id quidem est, nulloque labore constat. Sin, ut hic status rerum corrigatur, providendum est, ne imprudentibus nobis omnibus ruat in deterius, neve ea magnitudo copiarum ingruat, cum qua ne congredi quidem possimus: non eadem ratio est, quae prius fuit, consulendi. Sed et oratores omnes, et vos auditores oportebit optima et salutaria facillimis et jucundissimis anteferre. Primum igitur, si quis, Athenienses, securus est, cum videat quantus jam, et quam multis potius sit Philippus, et nullum putat periculum ex eo impendere civitati, neque contra vos ea (32) omnia comparari: miror, et aequae vos omnes oratos volo, ut meas rationes paucis audiat, quibus adductus diversum expectem, et hostem esse Philippum judicem: ut si longius aliis ego prospicere videbor, mihi obtemperetis: sin securi isti et ii qui eo freti sunt, illis assentiamini. Ego igitur, Athenienses, considero, quae Philippus primum post pacem obtinuerit, Pylas et Phocensem regionem. Quid igitur? quomodo his usus est? quae Thebanis expediunt, non quae reipublicae nostrae, agere instituit. Quamobrem tandem? nimirum quod ad opes et potentiam, quo jure qua injuria augendam, consilia sua referens, non ad pacem aut tranquillitatem, aut ullam aequitatem: prudenter hoc intelligit, se nostrae civitati, nostrisque institutis, nihil ejusmodi posse vel polliceri, vel praestare, quo adducti (33) vos, privati emolumenti gratia, caeterorum Graecorum aliquos ipsi condonetis. Sed et justitiae studio, et conjunctae cum ea re ignominiae fuga, et providentia rerum quae decent omnium, aequae adversaturos, si quid tale conaretur, ac si bellum gereretis. Thebanos autem putabat, id quod accidit, modo ipsi lucrum facerent, situros, ut suo arbitratu caetera administraret: et adeo non adversaturos et prohibituos, ut armis etiam adjuturi essent, si jussisset. Et nunc, eodem consilio, de Messeniis et Argivis bene meretur: quae maxima vestra laus est, Athenienses. Ut enim ex his factis apparet, de solis vobis ita judicatur, vos nullius emolumenti causa, Graecorum

Graecorum defensionem deserturos, nulla gratia, nullo com-
 modo benevolentiam erga Graecos commutatu-
 ros. Atque adeo jure et de vobis ita (34) sentit, et de Argivis ac Thebanis
 aliter: non in haec modo tempora intuens, sed et superiora
 considerans. Invenit enim scilicet, atque audit, vestros ma-
 jores, cum eis pliceret reliquis imperare Graecis, ut ipsi regi
 Persarum parerent, eam conditionem non modo esse asperna-
 tos, cum Alexander, a quo isti oriundi sunt, ea de re nunci-
 us venisset: sed et urbem deferere maluisse, et nullas pati
 aerumnas recusasse: talesque res gessisse postea, quas ut omnes
 celebrare perpetuo gestiunt, sic pro dignitate ornare nemo
 potuit. Qua de causa eas et ego jure praetereo. Majora
 enim sunt eorum facinora, quam quae oratione explicentur.
 At Thebanorum et Argivorum majores, illos in exercitu fuisse
 Barbari, hos ei non esse adversatos. Intellexit igitur, utro-
 que privato commodo fore contentos, non communem Grae-
 ciae utilitatem spectatu-
 ros. (35) Proinde putavit, se, si vos a-
 micos delegisset, propter justitiam fuisse delecturum: sin illis
 se adjunxisset, adjutores habiturum suae cupiditatis. Ob haec
 illos vobis et tunc et nunc praefert. Neque enim triremes
 eis plures adesse videt, quam vobis: neque cum in mediter-
 raneis quoddam invenerit imperium, maritimum imperium
 et mercatus contemnit: neque oblitus est verborum et polli-
 citationum, per quas pacem impetravit. At mehercule, di-
 cat aliquis, eum scire haec omnia, neque ex avaritia, iisque
 de causis, quas ego criminer, tum haec egisse: sed quod ae-
 quiora, quam nos, Thebani postularint. Verum hanc vel
 solam causam ex omnibus ei nunc praetexere non licet. Qui
 enim Messenam Lacedaemonios relinquere jubet, quo pacto
 Orchomeno et Coronea tum Thebanis tradita, se illa fecisse,
 quae aequa esse putaret, simulabit? At vero coactus est? hoc
 (36) enim restat scilicet: et praeter animi sui sententiam, a
 Thessalico equitatu, Thebanisque legionibus circumventus,
 illa concessit? bene. Proinde dicunt, Thebanos eis suspec-
 tos fore: et fabulatur quidam passim, eum Elateam munitu-
 rum. Is vero haec nondum facit, nec, ut ego judico, un-
 quam faciet. Cum Messeniis autem et Argivis contra La-
 cedaemonios impressionem non faciet: sed et milites jam eo
 mittit, et pecuniam suppeditat, et ipse cum magno exercitu
 expectatur. Igitur eos qui Thebanorum hostes sunt, Lacedaemonios
 evertit: quos vero prius ipse perdidit Phocenses, in integrum nunc restituit. Ecquis ista credat? ego vero ex-
 istimo Philippum, neque si primum coactus fecisset, neque
 si nunc eis diffideret, eorum hostibus continenter adversatu-
 rum: sed ex his quae nunc facit, illa etiam consilio se fecisse
 decla-

(37) declarat. Quod si quis recte aestimet, ex omnibus perspiciet, cum haec instruere et moliri contra nostram rempublicam: idque nunc necessario quodam modo ei usu venit. Quod hoc modo intelligetis: imperare vult. In eo autem vos solos eos esse putat, qui possint adversari: injurius est longo jam tempore, cujus ipse rei sibi est optime conscius. Iis enim quae nobis erepta tenet, utitur ad caetera omnia in tuto collocanda. Nam si Amphipolim et Potidaeam amitteret: nec domi se tuto posse manere duceret. Utrumque igitur scit, et se vobis insidiari, et vos id animadvertere. Cum autem vos cordatos esse putet: se jure vobis esse odio existimat, et concitatus est, malum se accepturum putans, si occasionem nanciscamini, nisi ipse antevererit. Propterea vigilat, imminet urbi, colit Thebanorum quosdam et Peloponnesium, qui illis assentiuntur: quos ut propter avaritiam (38) in hoc rerum statu acquieturos putat: sic propter ingenii stuporem, nihil eorum quae sequentur, prospecturos. Ac si qui vel mediocri prudentia sunt, evidentia iis exempla est cernere: quae cum res ita ferret, et apud Messenios, et apud Argivos retuli. Praestat autem fortasse vobis etiam exponi eadem. Quam aegre, inquam, Messenii, audituros fuisse putatis Olynthios, si quis in Philippum dixisset illis temporibus, cum Anthemuntem eis concederet, quam urbem sibi omnes priores Macedoniae reges vendicarant? cum Potidaeam donaret, Atheniensium colonis ejectis? cum et nostras inimicitias ipse susciperet, et provinciam illis fruendam daret? nunquid expectasse, ita secum actum iri, aut aliquo dicente credituros? ne vero putetis. Sed tamen, inquam, cum exiguo tempore alienae terrae fructus percepissent, longo suapte privantur ab eo, turpiter ejecti, non (39) videri tantum, sed et proditi alii ab aliis, et venditi. Neque enim tuta est liberis civitatibus nimia ista tyrannorum familiaritas. Quid porro Thefsali? num putatis, inquam, cum eorum tyrannos ejiceret, et rursus, cum Nicaeam et Magnesiam daret, expectasse decurionatum fore apud se, nunc receptum? aut qui Pylaeam reddidisset, cum privatos ipsorum reditus intercepturum? nequaquam credidissent. Sed tamen facta sunt haec, et in conspectu omnibus. Vos autem, inquam, largientem et pollicentem spectatis Philippum: eum autem cum vos jam deceiverit, et in fraudem pellexerit, deprecamini, si sapitis, ne videatis. Sunt, quidem certe, inquam, varia reperta ad urbium custodiam et defensionem, veluti aggeres et moenia et fossae, et quae sunt ejus generis alia: quae omnia manu fiunt, et magnos sumptus postulant. Unum autem quoddam (40) commune animus prudentium in semetipso possidet praefidum,

um, quod cum omnibus bono est et salutare, tum vel maxime liberis civitatibus contra tyrannos. Quodnam igitur illud est? dissidentia. Hanc custodite, hanc amplectimini: hanc si conservabitis, extra omne periculum eritis. Quid vero quaeritis, inquam? libertatem? an vero non videtis, Philippum alienissimas huic vel appellationes habere? rex enim et tyrannus omnis, est libertatis inimicus, et legibus infestus. Non prospicietis, inquam, ne dum belli finem quaeritis, dominum inveniatis? his illi auditis, et applaudentes ut recte dictis, et multis etiam aliis orationibus a legatis, et praesente me, et denuo post habitis, ut credibile est: nihilo magis avellentur a Philippi amicitia, ejusque pollicitationibus. Neque hoc est absurdum, si Messenii et Peloponneses quidam contra ea quae animo esse optima perspiciunt, aliquid (41) agent: sed vos ipsi, qui et intelligitis ipsi, et e nostris concionibus auditis, vobis insidias fieri, vos circumvallari, quae jam vestra socordia est, omnibus his, ut mihi videtur, nec opinantes opprimemini. Sic brevis voluptas et otium plus valet aliquando, post secutura utilitate. Ac de iis quidem quae vobis agenda sint, ipsi deinceps seorsim deliberabitis, si sapietis. Quae vero nunc respondere possitis, ut vestra decreta recta esse videantur, ea jam dicam. Aequum esset, Athenienses, eos qui pollicitationes attulerunt, quibus adducti pacem fecistis, citari. Neque enim ipse unquam sustinuissem obire legationem, neque vos, satis scio, belligerare desissetis, si ita acturum Philippum, pace impetrata, putassetis. Nam quae tum dicebantur, multum ab his dissidebant. Et rursus alios citari est aequum. Quos? eos qui, cum ego, facta jam pace, a (42) posteriore legatione quae ad exigendum jusjurandum missa erat, reversus, fucum reipub. fieri sentiens, haec praedicebam, et intercedebam et Pylas atque Phocenses amittit non sinebam, dicebant: me, qui aquam potarem, non injuria difficilem et morosum esse hominem: Philippum autem, quod optaretis vos, si intra Pylas progressus esset, facturum, et, tum Thespias et Plataeas muniturum, tum Thebanorum ferociam repressurum, tum Chersonesum suis sumptibus perfolurum, tum Euboeam et Oropum pro Amphipoli vobis redditurum. Nam haec omnia hic pro suggesto, sat scio, meministis esse dicta, quanquam parum acres in animadvertendis improborum injuriis. Et quod est omnium turpissimum, etiam posteros, ad quos ejus spei quam vos habetis, pertinet haereditas, eadem pace implicastis. Usque adeo in fraudem estis illecti. Quid igitur haec nunc dico? et illos citari jubeo? ego, ita me dii ament, verum apud vos libere dicam, et non dissimulabo: (43) non ut

ut in convitium delapsus, efficiam ut ego vicissim convitiis apud vos incessar: iis autem qui ab initio mihi infesti fuerunt, novam praebeam occasionem aliquid accipiendi a Philippo; neque ut frustra garriam: sed quod aliquando vobis molestiora fore Philippi facta puto, quam nunc. Rem enim progredi video: neque sanè velim conjecturas meas esse veras: sed vereor ne id jam nimis in propinquo sit. Quando igitur vobis non jam liberum erit, ea quae eveniunt negligere: neque, ista contra vos parari et strui, ex me audietis, aut alio quopiam, sed ipsi omnia videbitis, et probe scietis: iracundos et asperos fore vos existimo. Vereor autem, ne, cum ea legati reticuerint, ob quae se largitionibus corruptos esse sciunt, iis qui ea quae per istos perierunt, instaurare conantur, vestram experiri iracundiam usu veniat: cum videam quosdam fere non insontes, sed (44) in proximos quosque potissimum, irac dirigere impetum. Dum igitur res differtur, et comparatur, et aliud aliud exaudimus, unumquemque vestrum, licet probe gnarum, tamen commonefactum volo, quis ille sit qui Phocenses et Pylas vobis deferendas suaserit: quibus ille potitus, via potitus est et in Atticam, et in Peloponnesum invadendi: eoque rem redegit, ut vobis non jam de tuendo jure Graecorum et provinciis defendendis consultandum sit: sed de patrii soli agris, et bello Atticae imminente: quod ubi aderit, vestrum unicuique molestum erit, sed illo die factum est. Nisi enim tum decepti essetis vos, res publica non laboraret. Neque enim navali bello superior, classe unquam in Atticam venisset Philippus: neque itinere pedestri supra Pylas et Phocenses pervasisset: sed aut aequa fecisset, et servata pace quievisset: aut è vestigio bello esset (45) non minore circumventus, quam id fuit, propter quod tum prius pacem expetiverat. Haec igitur, ut admonendi gratia, nunc dixisse sufficiat: absit autem, idque Dii omnes prohibeant, ne experiundo certissime comprobentur. Neminem enim velim equidem, et si exitio sit dignus, cum omnium periculo et damno, suae improbitatis dare poenas.

DEMOSTHENIS

PHILIPPICA III.

LIBANII ARGUMENTUM.

Simplex orationis hujus est argumentum. Nam cum Philippus verbo pacem ageret, revera Athenienses multis injuriis lacefferet: hortatur eos Orator, ut insurgant, et regem ulciscantur: quod magnum periculum et ipsis impendeat, et omnibus communiter Graecis.

QUUM multa verba fiant, Athenienses, in omnibus fere concionibus, de injuriis Philippi, quibus, ex quo pacem fecit, non solum vos, sed et reliquos Graecos afficit: cumque omnes, res ipsa confiteri cogat (etsi id quidem non faciunt) necesse esse et convenire, ut omnes ea tum dicant, tum agant, per quae ejus insolentia reprimatur et puniatur: eo rediisse tamen omnia negotia, et per incuriam prolapsa esse video: ut verear, ne dictu odiosum, (47) verum tamen sit: si omnes oratores dicere, vosque decernere velletis ea, per quae res quam afflictissimae fierent: existimare me, statum earum, quam nunc est, non posse fieri deteriorem. Ac multae fortasse sunt causae, cur haec ita se habeant: neque propter unum atque alterum vitium res huc redierunt. Potissimum tamen, si recte consideretis, ii sunt in culpa, qui jucundissima dicere malunt, quam utilissima: quorum alii, Athenienses dummodo, quibus rebus ipsi gloria florent et valent, eas tueantur, nullam futurorum rationem habent: quare nec vos habere oportere putant: alii, eos qui in rerum administratione constituti sunt, criminando et calumniando, nihil aliud faciunt, nisi ut civitas ipsa de se poenasumat, et ea re occupetur: Philippo autem quidvis et agere, et dicere liceat. Quae instituta ut usitata vobis, ita causae sunt (48) perturbationis et delictorum. Peto autem a vobis, Athenienses, si quid veri libere dixero: ne propterea mihi irascamini: sed sic potius rem consideretis: vos loquendi libertatem in aliis rebus ita communem putatis esse oportere omnibus in urbe degentibus: ut et hospitibus et servis eam impertieritis: et multos apud vos servos videre est, quidvis loqui liberioris, quam cives in quibusdam aliis urbibus: a consulendo autem, omni-

no eandem repulistis. Unde id consequimini, ut in concionibus fastidiatis, assentionibus deliniti, et omnia quae voluptati sunt, audiat: in rebus autem et factis, de extremis jam periclitemini. Quod si nunc etiam sic affecti estis, non habeo quid dicam. Sin quae in rem vestram sunt, sine adulatione audire voletis: dicere sum paratus. Tametsi enim⁽⁴⁹⁾ res omnino male se habent, multaque per socordiam perierunt: tamen eae, si vos vel nunc officio fungi volueritis, omnes corrigi possunt. Ac mirum fortasse videbitur quod dicam, sed verum: quod praeteritis temporibus fuit pessimum, id ad futura est optimum. Quid igitur id est? quod dum vos neque magnum neque parvum quicquam quod oportet, facitis: res male se habent. Quae si vobis omni officio fungentibus, in hoc loco essent: ne spes quidem relinqueretur, eas fore meliores. Nunc, socordiam vestram et negligentiam superavit Philippus: civitatem non superavit: neque vixi vos, imo ne loco quidem moti estis. Quod si omnes in eo consentiremus: Philippum gerere bellum cum repub. et pacem violare: nihil aliud suaforem dicere et consulere oporteret, quam quo pacto Philippum et tutissime et facillime ulcisceremur. Cum autem eae sint quorundam ineptiae: ut, ⁽⁵⁰⁾urbes illo occupante, et multa quae vestra sunt, obtinente, et omnes mortales exagitante: quosdam ferant, in concionibus subinde diffitantes: nostrum esse quosdam qui bellum excitamus: caute nobis agendum, et ea opinio minuenda et refutanda est: cum verendum sit, ne quis, ubi scripserit et suaserit, propulsandas esse injurias: in crimen excitati belli veniat. Ego vero hoc primum omnium dico et pronuncio: si civitati vel pacem agere, vel gerere bellum licet, idque in nostra potestate est (ut hinc ordiar) affirmo ego, pacem agendam esse nobis: et postulo, ut is qui haec dicit, decernat et agat, non faciat imposturam. Sin alius, cum arma in manibus habeat, et magnas copias circa se, nomen pacis nobis objicit, factis belli ipse utitur: quid ⁽⁵¹⁾ reliquum est aliud, praeter ultionem? quod si profiteri vultis, ut ille, vos pacem agere: non refragor. Si quis autem eam pacem esse putat: per quam ille, caeteris captis omnibus contra nos venturus est: is primum insanit: deinde pacem vestram erga illum, non illius erga vos, commemorat. Illud autem est quod omnibus suis largitionibus Philippus mercatur, ut, cum ipse bellum vobiscum gerat, a vobis bello non petatur. Verum si tantisper cunctabimur, dum se nobiscum belligerare fateatur: erimus omnium stolidissimi. Neque enim, tametsi Atticam ipsam invaserit, et Piræum, hoc dicet: si ex iis, quae in alios fecit, conjectura capienda est. Nam et Olynthiis, cum qua-

draginta

draginta ab urbe stadiis abesset, edixit, alterutrum fieri oportere, vel Olyntho illis excedendum, vel sibi Macedonia. Superiore autem tempore, si quis ei tale aliquid crimini daret, (52) indignabatur, et se per legatos excusabat: et ad Phocenses, tanquam ad socios et amicos est profectus, et legati Phocensium eum proficiscentem comitabantur: et apud nos multi contendebant, ejus ingressum non e re fore Thebanorum. Quin et Pheras nuper, ut amicus et socius, in Thessaliam ingressus, occupavit et tenet. Ac postremo miseris illis Oritis dixit, se misisse ad eos ex benevolentia milites, qui eos viserent: audire enim se, laborare illos, et seditionibus agitari. Esse autem socii et veri amici, hujusmodi adesse temporibus. Putatis igitur eum esse Philippum, qui, cum eos homines, qui nihil ei nocere potuissent, ne vero sibi noceretur, fortasse cavere potuissent, decipere, quam indicto bello cogere maluerit: vobiscum sit ex professo belligeraturus? idque, dum ultro fallimini? non ita est. Etenim mortaliū omnium (53) vaecordissimus esset, si dum vos, qui injuriis afficimini, nihil eum accusatis, sed civium vestrorum quosdam culpatis, et mulctare vultis: ipse consopita vestra inter vos lite et contentione, denunciaret, in se arma esse convertenda, et mercenariis suis ea verba eriperet, quibus vos differunt, negantes eum gerere bellum cum republica. Verum, estne, proh Divūm fidem, quisquam sanæ mentis qui vel pacem servantem, vel bellum secum gerentem, e verbis magis quam e factis aestimarit? nemo sane. Atqui Philippus ab initio, pace recens facta, Diopithe nondum ducente exercitum, neque missis iis qui nunc in Chersoneso sunt, Serrium et Doriscum occupabat: et Serrii castrī et Sacri montis milites ejiciebat, quos noster imperator ibi collocarat. At ista agendo quid faciebat? in pacem quidem jurarat. Neque quisquam dicat, Quanti vero (54) ista sunt? aut, Quid ista attinent ad rempublicam? utrum ea enim parva sint, aut nulli curae vobis fuerint: alia erit ea disputatio. Sed iurandi religio et justitia, sive in parvis, sive magnis in rebus violetur, eandem utrumque vim habet. Age jam, cum Chersonesum, quam rex Persarum omnesque Graeci nostram esse judicarunt, et milites immitit, et has literas mittit: quid agit? se belligerare negat. Ego vero tantum absum, ut eum agentem talia, pacem vobiscum factam servare fatear: ut et Megaris invadendis, et in Euboea tyrannide molienda, et nunc in Thraciam prodeundo, et insidiis in Peloponneso comparandis, et quae facit, omnia cum exercitu faciendo, solvere affirmem pacem, et bellum vobiscum gerere. Nisi eos fortasse qui machinas admoliuntur, pacem agere dicatis,

donec eas jam ad ipsa moenia adduxerint. Sed non dicetis, (55) Qui enim quibus ego capiar, ea agit et instruit: is bellum mecum gerit, etsi me nondum vel jaculis vel sagittis petat. Quo igitur vos in periculo eritis, si quid acciderit: in eo, quod Hellespontus a vobis alienabitur: quod is qui vobiscum bellum gerit, Megaris et Euboea potietur: quod Peloponneses cum eo conspirabunt. Eum igitur qui hanc machinam contra urbem erigit atque apparat, pacem agere dicam erga vos? multum certe abest. Nam quo die Phocenses sustulit: ab eo ego vobiscum eum belligerare statuo. Vos autem, si nunc eum propulsetis: prudenter facturos dico. Sin differetis: id neque cum voletis, facere poteritis. Et usque adeo ab aliorum consiliis mea discrepant, ut mihi videatur, nec de Cherfoneo, nec de Byzantio esse nunc consultandum: sed tum his succurrendum, et praecavendum ne quid eis (56) accidat: et ducibus, qui nunc sunt illic, omnia quibus indigent, mittenda: tum de omnibus Graecis deliberandum, ut in maximo periculo constitutis. Exponam autem vobis, qua de causa rebus ita metuum: ut, si recte sentio, sententiae meae accedatis, et rationem aliquam vestrum ipsorum saltem, si omnino alios negligitis, habeatis; sin nugari et mentis affici errore videbor: neque nunc neque in posterum mihi ut sano auscultetis. Philippum igitur magnum e parvo et humili ab initio paulatim esse factum, et Graecos diffidere mutuo, et agitari seditionibus: et multo minus credibile fuisse, tantum eum e tantillo fore, quam nunc, cum adeo multa intercepit, etiam caetera subacturum, et reliqua ejus generis omnia, quae commemorare possem, praetermittam: sed illud ei video concessisse mortales omnes, a vobis initio factum, (57) de quo antea semper universa Graeca bella extiterunt. Quid igitur illud est? agere quicquid ei libet, et singulatim quosvis ita concidere, et spoliare Graecos, et invadere atque opprimere urbes servitute. Atqui patroni vos tres et septuaginta annos Graecorum fuistis: patroni item undetriginta, Lacedaemonii. Fuerunt et Thebanorum extremis hisce temporibus aliquae vires, post pugnam Leuctricam. Sed tamen neque vobis, neque Thebanis, neque Lacedaemoniis ullo unquam tempore, Athenienses, concessum fuit hoc a Graecis, ut quod libitum esset, ageretur. Neque multis verbis est opus. Sed et vobis, ac potius illius temporis Atheniensibus, cum quosdam non tractare moderate viderentur, omnes putabant bellum esse inferendum: non modo qui affecti erant injuria: sed etiam, qui nihil queri de eis poterant: et rursus, Lacedaemoniis imperantibus, et eundem quem vos tenueratis, (58) principatum adeptis, cum inolescere coepissent, et immoderatus instituta

instituta vetera convellerent, omnes bellum intulerunt, ii etiam, qui nihil de eis querebantur. Et quorsum attinet referre caeteros? quin nos ipsi, et Lacedaemonii, cum ab initio nihil dicere possemus, quo alteri ab alteris violati essemus: tamen propter injurias, quibus alios affici videbamus, bellum esse gerendum putavimus. Verum omnia quae a Lacedaemoniis peccata sunt per triginta illos annos, et a majoribus nostris per septuaginta, minora sunt, Athenienses, iis, quae Philippus tribus et decem non totis annis, quibus aliquid esse coepit, in Graecos commisit: imo nec minima pars illa sunt horum, idque paucis ostendi verbis facile potest. Ac Olynthum quidem, et Methonam, et Apolloniam, et duas et triginta urbes in Thracia omitto: quas universas adeo crudeliter excidit, ut si accesseris, (59) nec an unquam habitatae fuerint, facile dicas: et gentem tantam Phocensium deletam taceo. Sed Thessaliae qui status est? nonne et urbes et respublicas eis ademit? et Thessaliam in quatuor praefecturas divisit: ut non singula oppida duntaxat, sed gentes etiam fervirent. Euboicae porro urbes nonne jam tyrannis parent, eaeque in insula vicina Thebis et Athenis? nonne aperte scribit in literis, Mihi vero pax est cum iis, qui mihi parere volunt? neque vero haec scribit, reipsa non exequitur: sed Hellepontum invadit, et pridem Ambraciam aggressus fuit: Elidem habet, tantam Peloponnesi urbem: Megaris nuper insidiatus est. Neque Graecia, neque Barbaria hominis avaritiam capit. Quae cum Graeci omnes et audiamus, et videamus, non alii legatos mittimus ad alios, non indignamur: sed adeo (60) fumus amentes, atque oppidatim, tanquam fossis interjectis et vallis, separati, ut in hunc usque diem neque rationibus nostris consulere quicquam, neque officio ulla ex parte fungi possimus, neque inire concordiam, neque societatem auxilii et amicitiae ullam facere: sed incrementa potentiae Philippi secure negligamus: idque tempus dum alius perit, unusquisque in lucro deputare decreverit, (ut mihi quidem videtur) non de procuranda Graecorum salute cogitationis aliquid laborisque suscipiat. Atqui eum, tanquam conversionem atque accessionem febris, aut alterius mali, etiam in illum qui sibi procul a periculo nunc abesse videtur, invasurum: nemo est qui nesciat. Jam illud quoque nostris, quicquid a vobis et Lacedaemoniis Graeci perpeSSI fuerunt, ea saltem a germanis Graeciae civibus esse perpeSSos: idque perinde aestimari potuit, ac si filius natus in ampla familia legitimus, aliquid non bene neque recte administraret. Is, ob id ipsum (61) dignus esset reprehensione et accusatione: sed cum ut alienum, aut non haeredem

eorum,

eorum, illa facere, non posset dici. Quod si servus aut subdititius ea, quae nihil ad ipsum attinerent, perderet et vastaret, ô Jupiter, quanto id indignius et gravius ferendum esse omnes dicerent? num vero erga Philippum et ejus actiones ita nunc affecti sunt? qui tantum abest ut Graecus sit, Graecive ullo modo conjunctus: ut nec inter Barbaros sit honesto loco natus, sed perditus Macedo; unde frugi mancipium olim nullum emi potuit. At qua extrema contumelia abstinet? nonne praeterquam quod urbes evertit, etiam Pythiis praest, communibus Graecorum ludis: quod si ipse abfuerit, servos suos mittit certamini praefuturos? nonne Pylas, et Graeciae aditus tenet? nonne praesidiis et peregrino milite loca illa tuetur? nonne etiam in accipiendis Apollinis oraculis praerogativam habet, repulsis (62) nobis et Thessalis et Dorienibus et aliis Amphictyonibus: in cujus dignitatis societatem nec Graeci omnes veniunt? nonne Thessalis praescribit rationem gerendae reipublicae? nonne peregrinos milites ad Porthmum mittit, populum Eretriensem ejecturos? nonne alios Oreum, Philistidem tyrannum imposituros urbi? sed Graeci tamen haec tolerant: eodemque modo, quo qui grandinem (ut mihi quidem videtur) spectant: optat quisque, ne in suos agros deferatur: prohibere conatur nemo. Tantum autem abest ut illatas ab eo Graeciae contumelias quisquam vindicet: ut neque suas quisque injurias ulciscatur. Hoc enim jam extremum est. Nonne Corinthiorum oppida, Ambraciam et Leucadem, invasit? nonne Achaeis Naupactum ademptam, Aetolis traditurum juravit? nonne Thebanis Echinum eripuit? an non contra Byzantios nunc ducit exercitum, focios quorum? nonne vestros? Omitto (63) caetera, sed Chersonesi maximam habet urbem Cardiam. Cum ad hunc modum tractemur omnes: cunctamur, et effoeminati sumus, et ad proximos respicimus, aliis alii diffidentes, eo tam aperte nobis insultante. Quid vero facturum putatis eum, qui in universos ita est petulans: ubi nos singulatim omnes subegerit? quae igitur causa est harum rerum? neque enim sine ratione et iusta causa, vel tum adeo alacres erant ad libertatem defendendam omnes Graeci, vel nunc, ad tolerandam servitutem? fuit tum aliquid, fuit, Athenienses, in populi animis, quod nunc non est: quod Persarum opulentiam vicit: quod Graeciae libertatem asseruit: quod neque navalibus, neque terrestribus in praeliis succubuit. Id postquam nunc perditum est, omnia corrumpit, et totam Graeciam sursum deorsum permiscuit. Quid igitur fuit illud? nihil multiplex, aut artificiosum: sed universale et perpetuum odium eorum, qui a dominandi (64) cupidis, aut etiam Graeciam corrumpere conantibus,

nantibus, pecuniam accipiebant. Gravissimum crimen erat, si quis acceptorum munerum convinceretur: eumque maximis poenis afficiebant: neque deprecationi erat, aut veniae quicquam loci. Proinde occasionem singularum rerum, quam Fortuna etiam negligentibus contra attentos, et ignavissimis contra strenuissimos saepe suppeditat, a nemine vel oratore, vel imperatore nundinari licebat: neque etiam concordiam inter nos: neque diffidentiam adversus Barbaros et tyrannos: neque denique tale quicquam. Nunc tanquam e foro et divendita sunt haec omnia: et contra importata ea, per quae Graecia et periit, et laboravit. Ea quae sunt? Admiratio, si quis aliquid accepit: Ritus, si consitetur: Venia, si convincitur: Odium, si quis ista reprehendit: caetera omnia, quae pendent a corruptelis. (65) Nam et triremes, et multitudo hominum, et pecuniarii reditus, et reliqui apparatus copia, caetera denique quibus urbium vires aestimari solent, nunc omnia multo et plura et majora sunt, quam superiori aetate. Sed universa haec inutilia, irrita, manca fiunt per eos qui cauponantur. Ac eum quidem esse nunc statum rerum, ipsi profecto videtis: neque meo testimonio indigetis. Superioribus autem temporibus contrariam fuisse rationem: ego declarabo: non mea verba proferendo: sed scriptum majorum nostrorum ostendendo: quod illi in aeream pilam incisum, in arce collocarunt: non ut ipsis usui esset (nam vel sine illo scripto satis erant prudentes) sed ut vos monumenta et exempla haberetis, quanta res tales sollicitudine sint curandae. Quid igitur ait illud scriptum? Arthmius, inquit, Pythonactis F. Zelites, ignominiosus esto, et (66) hostis populi Atheniensis et sociorum, ipse et genus ejus. Deinde causa est adscripta, propter quam id factum est: quod aurum e Media in Peloponnesum vexit, non Athenas. Hoc scriptum illud est. Considerate igitur, per Deos, et cogitate vobiscum, quae mens fuerit Atheniensium illius temporis, qui talia facerent, quaeve dignitas? illi Zelitam quandam Arthmium, servum regis (Zelea enim Asiae est oppidum) quod de domini mandato aurum vexisset in Peloponnesum, non Athenas, hostem judicarunt et suum et sociorum, ipsum et cognationem ejus, et ignominia notarunt. Id vero non est usitatum quoddam genus ignominiae. Quid enim Zelitae illius intererat, si republica Atheniensi non frueretur? scriptum igitur hoc non vult. Sed cum in legibus capitalibus contineatur, Quorum rerum poenas non dederit, capitis anquiratur: (67) fas erat eum occidere, et, ignominiosus, inquit lex, moriatur. Proinde caedis absolvit eum, qui horum aliquem occiderit. Itaque putabant illi, curam sibi salutis Graecorum omnium

omnium suscipiendam esse. Alioqui non curassent, si quis in Peloponneso aliquos emeret, aut corrumpere, nisi ita sensissent: neque sic multassent, atque ulti essent, quos accipere munera animadvertissent, ut eos in pilis proscriberent. Quae cum fierent, merito Graecia Barbaro erat formidabilis, non Barbarus Graecis. Nunc aliter. Vos enim non ita animati estis, neque his, neque caeteris in rebus. Sed quomodo? nostis ipsi. Quorsum enim attinet accusare vos in omnibus? Eadem plane ratio est caeterorum Graecorum omnium: qui nihilo sunt meliores vobis. Quapropter ego assero, et magnum studium, et bonum consilium requirere haec negotia. Quod? dicam? jubetis? et non irascimini? E (68) tabula recita. Recitatio tabulae. Objicitur autem inepta quaedam ratio ab iis, qui consolari civitatem volunt: Philippum nondum esse talem, quales aliquando fuerint Lacedaemonii: qui et mari dominarentur, et terra universa: qui regem Persarum socium haberent: quibus nihil obisteret: et tamen illos ultam esse nostram civitatem, et non abreptam e medio. Ego vero, cum omnia, ut in universum dicam, magna incrementa coeperint, et haec veteribus nulla re similia sint: nihil esse magis arbitror, quam res bellicas, mutatum et auctum. Primum, audio Lacedaemonios tunc, et omnes caeteros Graecos, quatuor aut quinque menses opportuno belli tempore militasse: ac tum impressione facta, et hostium agro infestato, legionibus et urbanis copiis, domum rediisse. Adeo autem fuerunt simplices, vel potius civiles, ut ne pecunia quidem quicquam ab ullo redimerent: (69) legitimum quoddam et apertum bellum gerebatur. Nunc videtis utique proditorum opera, plurima periisse: nihil instructa acie collatisque signis geri. Auditis Philippum, non quia legiones armatis ducit, ire quo libet: sed quod ferentariis, equitibus, sagittariis peregrinis, tali exercitu instructus est. Quibus dum pollet, cum in eos irruit qui discordia laborant, turbatique sunt: quorum nemo pro agri defensione, propter diffidentiam, prodit: adductis machinis illos oppugnat. Ut interim taceam: nihil eum habere discriminis inter hyemem et aestatem: neque ullum illi esse tempus eximium, quod intermittat. Quae cum omnes sciatis, providendum vobis, et non committendum est, ut bellum in nostram ditionem ingruat: ne, dum ad Laconici belli simplicitatem respicitis, colla frangatis: sed quam diutissime ante cavendum: ac rebus gerendis et apparatus, ne domo se moveat, efficiendum: non (70) confertis manibus decertandum. Nam ad bellum, multae naturae nobis sunt commoditates: modo ea facere velimus, quae debemus,

mus, Athenienses : natura regionis illius : cuius magnam partem hostiliter diripere et infestare poterimus : alia sexcenta. Sed ad praelium melius ille, quam nos, est exercitatus. Neque vero solum ita sentiendum est, aut ille belli operibus ulciscendus : sed et animo et cogitatione : quique apud vos ejus causam agunt, odio prosequendi sunt. Neque enim hostes extra urbem superari possunt, priusquam eos qui intra urbem illi operam navant, puniveritis. Quod, ita me amet Jupiter, aliique dii, neque potestis vos facere, neque vultis. Sed in eam stultitiam venistis, aut delirium, aut nescio quid dicam (saepe enim illud etiam vereri mihi subit, ne quod numen res agitet) ut convitii, aut invidiae, aut diserii gratia : quaecunque vobis causa in mentem (71) inciderit : homines mercenarios (quorum quidam haud negaturi sint se esse tales) dicere jubeatis : et rideatis, si quibus convitijs fecerint : neque dum hoc grave est, quanquam grave : sed et illud eis dedistis, ut minore cum periculo rempub. gerant, quam vestri defensores. Atqui spectate, quanta ex eo mala existant : quod eos qui tales sunt, audire vultis. Dicam autem ea quae omnes intelligetis. Erant Olynthi quidam in magistratu, Philippi studiosi, et in omnibus ei rebus obsequentes : quidam optime sentiebant, et servitutem a civibus depellere nitebantur. Utri autem patriam perdiderunt ? aut utri equites prodiderunt, quibus proditis, Olynthus interiit ? Philippi studiosi, atque iidem urbe incolumi, eos qui civibus suis optime consulebant, ita calumniabantur, ita criminabantur, ut etiam ad ejiciendum Apollonidem populus Olynthiorum impelleretur. Neque (72) vero apud hos solos ista consuetudo malorum omnium causa fuit, alibi vero nusquam : sed Eretriae, postquam digressio Plutarcho, et peregrino milite, populus urbem tenebat, et Porthmum : alii summam rerum ad nos transferebant, alii ad Philippum : his in plerisque, ac potius in omnibus auscultantes miseri et infelices Eretrieneses, tandem adducti sunt, ut suos defensores ejicerent. Proinde missio Hipponico, socius et amicus eorum Philippus, et peregrinis mille, muros Porthmi diruit, et tres imposuit tyrannos, Hipparchum, Automedontem, Clitarchum : et postea bis regione expulit, cum jam servari vellent : missis primum illis cum Eurilocho militibus : deinde aliis cum Parmenione. Et quorsum attinet agere pluribus ? Orei porro Philippi negotium agebant, Philistides et Menippus, et (73) Socrates, et Thoas, et Agapaeus, qui nunc tenent urbem : et haec norant omnes. Homo autem quidam Euphraeus, qui aliquando hic apud vos habitavit, hoc efficere conabatur, ut liberi essent, et servirent nemini. Quibus is injuriis et contumeliis ab Oritano populo fuerit affectus,

D

multa

multa dici possent. Anno autem ante excidium, proditionis
 reum fecit Philistidem, et gregales ejus: animadversis eorum
 conatibus. Concitati autem homines multi, et praebitores
 habentes Philippum, et consiliis ejus instructi, abducunt Eu-
 phraeum in carcerem, ut reipublicae perturbatorem. Ea vi-
 dens populus Oritanus, hunc adeo non adjuvit, illosque in
 cruciatum egit: ut nec his irasceretur, et illum merito illa
 ferre diceret, eique insultaret. Deinde illi tantam naeti po-
 testatem, quantam voluerant: id agebant, ut oppidum cape-
 retur: et (74) rem confecerunt. Quod si quis e populo sensisset,
 tacebat, et erat attonitus, memor quid Euphraeo accidisset,
 adeoque misere cum eis agebatur. Ut non prius auderet quis-
 quam, tali imminente malo, vocem rumpere, quam instructa
 acie ad muros accederent hostes. Tum demum hi oppidum
 defendebant: illi prodebant. Oppido ita capto, flagitiose et
 male, isti imperant, et tyrannide potiuntur: iis qui tum et
 semetipsos et Euphraeum defendebant, omnique fungi officio
 cupiebant, partim ejectis, partim occisis. Euphraeus autem ille
 semetipsum jugulavit: re ipsa testatus, se jure et integre proci-
 vibus restitisse Philippo. Quidnam igitur causae sit, miramini
 fortasse, cur et Olynthii, et Eretrieneses, et Oritae magis Philip-
 pi defensoribus saverint, quam suis? eadem causa, quae et apud
 vos: quod ii qui reipub. consultum volunt, ne quidem si (75)
 cupiant, quicquam ad gratiam dicere aliquando possunt.
 Nam res ipsae ut incolumes sint, providendum est: illi, his
 ipsis quae in Philippi commodum agunt, gratiam incunt.
 Tributum conferre jubebant: illi nihil: bellum gerendum
 esse dicebant, et diffidendum: illi pacem agendam, donec
 circumventi sunt. Caetera eodem fere modo omnia, ne sin-
 gula referam. Alteri igitur ea dicebant, quae in praesentia de-
 lectarent: alteri, quae ad incolumitatem in posterum retinen-
 dam pertinerent: eaque cum offensione conjuncta. Multa
 autem vulgus etiam postremo, non tam vel gratiae causa,
 vel per ignorationem ferebat: quam quod cedendum esse
 temporibus videbatur: postquam se omnino esse impares pu-
 tabant. Quod idem, ita me amet Jupiter et Apollo, vere-
 or, ne vobis etiam accidat, posteaquam videritis vos consi-
 lio nihil proficere. Atque eos qui vos eo redigunt, non hor-
 reo, sed detestor. Aut enim de industria, aut per ignorantia-
 m, in difficultatem adducunt rempublicam. Verum (76) absit,
 Athenienses, ut res eo redeant. Mori enim millies praestat,
 quam per assentationem Philippo quicquam conficere, et ali-
 quos vestri defensores abjicere. Praeclara nunc Oritano po-
 pulo relata est gratia, quod Philippi amicis se commiserunt,
 Euphraeum autem impulerunt. Praeclara populo Eretrien-
 sum,

sum, quod vestros legatos repulerunt, Clitarcho se dediderunt. Serviunt illi sane, flagris afficiuntur, et torquentur. Praeclare Olynthiis pepercit, qui ut Laesthenem magistrum equitum creaverunt, sic Apollonidem ejecerunt. Stultitiae et ignaviae est talia sperare, atque interim male consulere, et nusquam officio fungi velle: iis autem qui hostium causam agunt, audiendis, urbem tanta magnitudine se incolere existimare, ut extra omne periculum posita sit. Atqui turpe illud est, si quid post acciderit, (77) dicere: quis vero putasset haec futura? Hercule vero: illud enim atque illud faciendum fuerat: et hoc et hoc non faciendum. Multa nunc dicere possunt Olynthii, quae tum si praevidissent, non perissent: multa Oritae, multa Phocenses, multa quicumque perierunt. Sed quidnam haec eis profunt? dum navis est incolumis, five ea major five minor sit: tum decet et nautam, et gubernatorem, et omnem virum esse strenuum: utque nec de industria, nec imprudens, quisquam eam evertat, providere. Nam ubi mare superat, inane est studium. Quare nos quoque Athenienses, dum sumus incolumes: dum urbem maximam habemus, dum opportunitates plurimas: dum existimationem honestissimam: quid agamus, jamdudum aliquis in hoc confessu libenter fortassis rogaret? ego profecto dicam, atque etiam decernam: ut, si voletis, exequamini. Ubi ipsi in primis vim propulsamus, et instruimur, triremibus, (78) pecuniis, et militibus dico (etenim si alii universi in servitutum consentiant, vobis certe pro libertate certandum est) haec igitur omnia ubi instruxeritis, et Graecis declaraveritis: ceteros jam convocemus, et qui haec edocturi sint, legatos passim dimittamus, in Peloponnesum, Rhodum, Chium, ad regem Persarum inquam. Neque enim ab illius rationibus abhorret, ne istum evertere sinamus omnia: ut, si persuaseritis, socios habeatis et periculorum et sumptuum, si sit necesse: sin minus, rem saltem differatis. Quia enim cum viro, non cum conjunctae civitatis viribus bellum est: ne hoc quidem nullum habet usum: neque superioris anni legationes in Peloponnesum illae fuerunt irritae, quas ego et Polyeuctus optimus ille vir, et Hegesippus, et Clitomachus, et Lycurgus, et alii (79) legati passim obivimus: neque accusationes, quibus rebus effecimus, ut ille represso impetu nec Ambraciam invaderet, nec in Peloponnesum irrueret. Illud autem non dico, si ipsi nihil quod necesse est, pro nobismet ipsis agere velimus, alios esse convocandos. Etenim absurdum fuerit, ut qui ipsi sua deserunt, aliena se curare profiteatur, et dum praesentia negligunt, rerum futurarum metum aliis proponant. Non dico haec: sed Cherfonefitanis militibus pecuni-

am dico esse mittendam, et alia quaecunque postulant, facienda: ipsi autem nos instruamur, et fungamur officio primi: ac tum demum caeteros Graecos convocemus, congregemus, doceamus, admoneamus. Haec sunt civitatis tanta praeditae auctoritate, quantam vos obtinetis. Sin putatis Chalcidenses Graeciam servaturos, aut Megarenses, vos molestias actionum vitaturos: non recte putatis. Bene enim cum illis agitur, si eorum quisque manserit incolumis. Vobis, vobis id est agendum: (80) vobis majores vestri munus et decus id per multa et praeclara et magna discrimina partum reliquerunt. Sed si unusquisque, quod cupit, id requirens sedebit, et hoc spectabit ne quid sibi laboris capiendum sit: primum nunquam eos inveniet qui rem gerant. Deinde metuo, ne omnia quae nolumus, facere sit necesse. Nam si qui essent, jam olim inventi essent, cum quidem vos ipsi nihil agere velitis. Sed non sunt. Ego igitur haec dico, haec decerno: et puto nunc etiam res posse emendari, si haec fiant. Si quis autem his melius aliquid habet: dicat et suadeat. Quod autem vobis probatum fuerit: id omnes Deos precor ut sit ex usu rei-publicae.

DEMOS.

DEMOSTHENIS

PHILIPPICA IV.

LIBANII ARGUMENTUM.

Idem et hujus orationis argumentum est, quod precedentis, neque quicquam in ea inest amplius aut peculiare, praeter illam de concordia rationem. Quum enim divites a pauperibus dissentiant, Demosthenes operam dat, ut seditionem compescat: plebi suadens, ne divitum fortunas publicet: divitibus, ne lucellum illud quod e publico percipiunt, tenuioribus invideant. Suadet etiam Atheniensibus, ut regis Persarum per legatos societatem expetant.

QUUM et gravibus vos, Athenienses, et reipublicae necessariis de rebus deliberare putem: operam dabo ut ea dicam, quae e republica esse arbitror. Quanquam autem peccata non pauca sunt, neque parvo tempore cummulata, per quae in haec mala incidimus: nihil tamen omnium est, Athenienses, in praesentia difficilius, quam quod vos (82) animis a rebus gerendis abhorretis: et tantisper navatis operam, dum sedetis, et auditis, ubi quid novi nunciatum fuerit: deinde vestrum quisque digressus, non modo non curat ea, sed nec meminit. Ac petulantiae quidem et avaritiae, qua erga universos mortales Philippus utitur, tanta magnitudo est, quantam auditis. Eum autem non posse coerceri verbis et concionibus, nemo certe ignorat. Etenim si e nulla re alia id cognosci posset, ita considerandum esset: nos nullo unquam loco, cum de jure disputandum fuit, victi, nec injuriam fecisse visi sumus: sed omnes ubique superamus, et vincimus oratione. Nunquid igitur propterea illi res adversae sunt, aut reipublicae prosperae? multum certe abest. Cum enim ille sumptis post armis progreditur, omnes fortunas alacriter in discrimen adducens: nos vero sedemus, postquam alii aequa (83) diximus, alii audivimus: fit, ut facta orationibus antevertant, et omnes curent non acquitates quasculque nos diximus, aut nunc dicemus, sed ea quae facimus.

cimus. Atqui ejusmodi ea sunt, ut neminem oppressum injuria, servare possint. Neque enim plura de iis dici opus est. Proinde cum oppidani in duas hasce sint divisi partes, alii, ut neque vi imperare velint, neque servire cuiquam, sed in libertate et legibus ex aequo vivere: alii, ut civibus imperare cupiant, et alteri parere, per quemcunque id se consecuturos putarint: ii qui illius sectam sequuntur, quique tyrannides et principatus concupiverunt, ubique dominantur: et urbs in qua constanter colatur libertas populi, haud scio an ulla sit reliqua ex omnibus, vestra excepta: et sunt, qui illius arbitratu praesunt oppidis, omnibus iis rebus quibus negotia (84) conficiuntur, superiores, quorum illud primum omnium et maximum est, quod praebitorem habent, ad eos corrumpendos, qui pecuniam accipere volunt. Alterum, et nihilo minus hoc, quod illis copiae, quibus eorum adversarii evertantur, quocunque tempore postularint, praesto sunt. Nos vero non his modo rebus sumus inferiores, Athenienses, sed nec expergeri possumus, hominibus qui mandragoram, aut simile aliquod venenum biberunt, similes. Deinde (vera enim, ut ego judico, fatenda sunt) eo utique pacto in eam calumniam et contemptum venimus, ut qui in ipsis periculis versantur, partim de principatu vobis contradicant, partim de concilii loco: quidam etiam soli potius, quam vobis adiutoribus, se defendere decreverint. Qua tandem gratia haec dico, et recenseo. (Neque enim, ita me amet Jupiter, omnesque dii, odium quaero) eo, ut unusquisque vestrum, (85) Athenienses, hoc cognoscat, et videat, quotidianam segnitiam, et socordiam, ut in privata vita, sic etiam in urbibus, non in iis singulis quae negliguntur, statim animadverti, sed in summa rerum occurrere. Videtis Serrium et Doriscum: haec enim primum neglecta sunt post pacem factam, quae multis vestrum nec nota sunt fortasse: ea tamen tum neglecta et despecta, perdidere Thraciam et Cersobleptem socium vestrum. Rursus ea negligi cum videret, et nullis defendi vestris auxiliis: subruit Porthmum, et tyrannidem e regione Atticae, tanquam vallum, vobis objecit in Euboea. Hac neglecta, Megara propemodum capta sunt. Nihil curastis, neque commoti estis harum rerum ulla: neque ostendistis hoc, vos ei haec non permissuros. Antronas largitionibus cum emisset, non multo post Orei potitus est. (86) Multa praeterea, Pheras, viam ad Ambraciam, factas Elide caedes, alia infinita. Non enim ut enumerarem vi subactos et injuriis affectos a Philippo, haec recensui: sed ut hoc vobis ostenderem, non desitutum omnes mortales vexare, omnia suae ditionis facere Philippum, nisi quis eum prohibuerit. Sunt autem quidam,

quidam, qui, priusquam rem perfecte audierint, statim interrogare soleant: quid igitur est agendum? non ut eo audito, faciant (omnium enim utilissimi essent) sed ut audiendi molestia liberentur. Dicendum tamen est, quid sit agendum. Primum, Athenienses, hoc certo apud vos statuetis: Philippum bellum gerere cum nostra republica, et solvisse pacem, et malevolum atque hostem esse toti urbi, et urbis solo: addam etiam diis urbanis, qui eum (87) eradicent: cum nulla re tamen aequè bellum gerere, ut cum forma reipublicae: neque per insidias quicquam aliud omnium moliri ac meditari magis, quam ut eam destruat. Idque necessario quodammodo, nunc quidem agit. Quod sic intelligetis. Imperare vult: ejus rei aemulos et adversarios solos esse vos existimat. Injurius est longo jam tempore: idque ipse sibi est optime conscius. Quae enim vestra sunt, iis utitur ad omnia caetera defendenda, et tuto tenenda. Si enim Amphipolim et Potidaeam amitteret: ne in Macedonia quidem tuto se manere posse existimaret. Utrumque igitur scit, et se vobis insidiari, et vos id animadvertere. Quia vero vos cordatos esse viros putat: jure se vobis invisum esse censet. Praeter haec tam multa, compertum habet, etsi caeterorum omnium potiatur, se, dum popularis status apud vos fuerit, nihil firmi habiturum: sed, si quam cladem aliquando acceperit (multae autem homini accidere possunt) (88) fore, ut qui nunc vi tenentur, veniant, et ad vos confugiant. Non enim vos estis ipsi ad avaritiam et dominatum vi obtinendum a natura bene parati: sed ad impediendum alium, quo minus et potiat, et si teneat, ut eripiat: denique ad vexandos imperii cupidos, et omnes homines in libertatem asserendos, instructi. Non igitur vult vestram libertatem sibi in rebus adversis esse formidolosam. In quo non malae, nec ignavae sunt ejus rationes. Primum igitur hac de causa hostis reipublicae est existimandus, et popularis status, irreconciliabilis. Secundo loco certo tenendum, eum omnia quae molitur atque apparat nunc, contra nostram urbem apparare. Neque enim quisquam vestrum ita vaecors est, ut Philippum existimet, mala in Thracia (quo enim alio nomine appelles Drogilum, et Cabylen, et Mastiram, et ea quae nunc tenere dicitur) haec inquam eum (89) appetere, et ut ea obtineat, et labores et hyemes et extrema pericula tolerare: Athenienses autem portus, et navalia, et triremes, et argentifodinas, et tantos redditus, et locum et gloriam (quibus absit ut vel ille, vel quisquam alius, urbe nostra subacta, potiatur) non desiderare: sed futurum esse, ut haec vos habere sinat: propter panicum autem et filiginem in Thraciis specubus conditam,

in

in Barathro hybernaturum? non haec ita sunt. Sed et illa, quo his potiat, et reliqua molitur omnia. Haec igitur unusquisque scire et tenere debet: neque jubere medius fidius, ut bellum decernat is, qui optimo animo utilissima suadet. Id enim eorum est, qui detestandi belli causam quaerunt non qui ea quae sint ex usu reipublicae, agere decreverunt. Videtis enim, si quis propterea, in quibus Philippus primum, (90) secundum, aut tertium, foedus violarat (multa enim ordine sunt) decrevisset, ei bellum esse inferendum: is vero aequae ut nunc, nemine Atheniensium bellum decernente, Cardianis opem tulisset: an non abreptus esset e medio decreti autor, et omnes quæsti essent, Philippum propter hoc decretum Cardianis opem tulisse? ne igitur quaeritote, quem pro Philippi delictis oderitis, et illius mercenariis dilaniandum obiciatis: neque, si bellum ipsi decreveritis, velitis inter vos disceptare, utrum id vos fecisse decuerit, vel non decuerit: sed quemadmodum ille bellum infert, ita vos propulsate: iis, qui nunc propulsant, pecuniam date, et caetera quibus egent: ipsi autem tributum conferte, Athenienses, et comparate exercitum, triremes celeres, equos, hippagines, et caetera quae ad bellum requiruntur. Ut enim nunc res administramus, ridiculum est. Quin ipsum, etiam (91) Philippum, ita me dii ament, optare puto, ut non aliud agat respublica nostra, quam quae nunc agitis: cessatis, sumptus facitis, cui res mandetis quaeritis, succensetis, alius alium accusatis. Unde autem ista fiant, ego docebo: et quomodo compefcenda sint, dicam. Nihil unquam, Athenienses, ab initio recte instituitis, aut instruxistis; sed eventum semper assectamini: deinde, si serius venistis, cessatis. Rursus, si quid aliud evenerit, instruitis vos, et tumultuamini: quum non ita sit agendum. Neque enim fieri potest, ut mittendis auxiliis quicquam recte unquam conficiatur: sed comparandus exercitus est, et huic de comœatu prospiciendum, et publici quaestores constituendi, et ea ratio ineunda, qua quam accuratissime potest, pecunia custodiatur. Sic agendum est, et expensi rationes a quaestoribus reposcendae: rerum gestarum, a duce: (92) neque navigandi alio, aut aliquid aliud agendi causa ulla duci relinquenda. Quod si sic feceritis, et hoc volueritis, revera justam servare pacem, et manere domi, suoque contentum vivere Philippum cogetis: aut bellum ex aequo geretis. Et fortassis, Athenienses, fortassis, ut vos nunc sciscitami, quid agit Philippus? quo proficiscitur? sic et ille sollicitus erit, quo nostrae urbis copiae se contulerint, quo erupturae sint? quod si cui videntur haec et magni sumptus, et laboris ingentis atque occupationis esse: omnino rec-

te videntur. Sed si reputet, quae reipub. post eventura sint, nisi haec facere voluerit: inveniet expedire, ut officium ultro faciamus. Nam si quis deorum sponsor nobis sit (neque enim mortalium ulli tanta de re fides haberi potest) cum, si vos (93) otium agatis, et negligatis omnia, non tandem vos ipsos invasurum: turpe tamen fuerit (ita me amet Jupiter, omnesque dii) et indignum vobis, et autoritate civitatis, et rerum a maioribus gestarum gloria, propter vestrum otium alios Graecos universos objicere servituti. Atque egomet emori me malim, quam hujus consilii esse autorem. Verum si quis alius id dicit, vobisque persuadet, esto: ne defendite vos, amittite omnia. Sin hoc nemini consultum videtur, sed contrarium praescimus omnes, quo pluribus eum potiri sinamus, eo nos acriorem illum et potentiorum hostem habituros: quid tergiversamur? quid cessamus? quando, Athenienses, officio fungi volumus? quando, me hercule, necessitas aliqua fuerit? sed quae liberorum hominum necessitas dici queat, ea non modo jam adest, sed olim etiam praeteriit: at servilis illa, ne quando ingruat, (94) optandum est. Quid vero interest? quod ingenuo homini maxima est necessitas rerum gestarum dedecus, eaque major haud scio an ulla sit: servo autem, plagae, et corporis cruciatus, quod absit ut fiat et dictu indignum est. Ac illud quidem, Athenienses, ad ea esse segnes et tardos, quae corporibus et facultatibus praefanda reipublicae sunt ab omnibus: non probandum est ullo modo. (Neque verbis est opus) veruntamen excusationis aliquid habet. Sed nec ea quae audienda sunt, quaeque in deliberationem cadunt, audire velle: id vero meretur omnem reprehensionem. Vos autem nec audire, priusquam res ipsae adsint, ut nunc: nec ulla de re deliberare soletis per otium. Sed dum ille se contra vos instruit, idem agere, et vicissim instrui cessatis: et si quis (95) aliquid tale dixerit, ejicitis. Postquam autem periisse, aut obsideri aliquid intellexistis: tum demum auditis, et instruimini. Fuisset autem audiendi tempus, et comparandi sese, tum, cum vos noluisse: rei autem gerendae, et utendi apparatu, nunc cum auditis. Itaque his moribus soli mortalium omnium, contra quam alii solent, factitatis. Nam omnes alii homines ante negotia deliberare solent: vos, post negotia. Quod igitur est reliquum, et olim factum oportuit, sed neque nunc ferum est, id dicam. Nihil omnium rerum, ad ea negotia quae instant reipublicae, perinde est opus ut pecunia. Ultro autem felicitas quaedam nobis offertur: qua si recte utamur, fortassis etiam nunc aliquid utile confici poterit. Primum enim, quibus rex Persarum fidem habet, quosque

de se bene esse meritos putat: hi oderunt, et bello infestant (96) Philippum. Deinde qui adjutor et conficius fuit omnium Philippi contra Persarum regem instructionum, is abreptus est, et omnem rem non nobis accusantibus rex audiet, quos propter privatam utilitatem verba facere putaverit: sed ex eo qui ipse egit, et administravit. Quare fides habebitur accusationibus, et ea vestris legatis reliqua erit oratio, qua rex maxime delectabitur: cum qui utrosque laeserit, communiter esse ulciscendum: dicent, regi multo fore formidabiliorem Philippum, si nos priores invaserit. Si quid enim nobis derelictis acciderit: secure in illum esse impetum facturum. Propter haec igitur omnia, censeo legatos esse mittendos, qui cum rege colloquantur: et simplicitatem istam deponendam, quae vobis saepe detrimento fuit: enimvero barbarus est, et communis omnium hostis, et reliqua ejus generis omnia. Ego enim, cum video esse quosdam, qui illum qui (97) Susi et Ecbatanis degit, metuant, et reipub. male velle dicant: qui prius etiam ad rempub. nostram erigendam adjutor fuit, et nuper pollicebatur (quod si vos non acceperitis, sed senatusconsulto repudiastis, per illum quidem non stetit) de eo autem, qui in foribus adeo, prope in media Graecia crescit, praedone Graecorum, aliud aliquid dicat: demiror, eumque metuo, quisquis ille sit, cum ipse Philippum non metuat. Est et alia res, quae reipublicae nocet, injusta maledicentia, verbisque non convenientibus adducta in invidiam: quae iis occasionem, qui nihil aequi agere volunt in republica suppeditat. Denique omnium quae defunt, cum id ab aliquo fieri oporteat, in eam rem transferri culpam invenietis. De qua omnino dicere vereor, sed dicam tamen. Puto enim me habiturum, quod ad reipublicae utilitatem, et pro pauperibus contra divites (98) dicam, et pro locupletibus contra egenos: si sublatis e medio convitiis, quae propter theatralem pecuniam quidam iniqui dicunt: et timore illo, non sine magno malo posse hoc consistere, omisso, audiveritis: quo nihil majus ad res gerendas conferre, nihil quod totam urbem magis corroboret, praestare possumus. Sic autem considerate, verum priore loco de iis dicam, quos premi apparet inopia. Non ita olim vestigalia nostrae civitatis centum et triginta talenta non superabant: et nemo ex iis erat qui triremi praeesse, aut conferre tributum poterat, qui non sua sponte sibi faciendum officium putaret, quod pecuniae copia non erat. Nam et triremes instructae ibant, et pecunia in promptu erat, et omni officioungebamur. Post haec Fortunae benignitas auxit rempublicam, ut talenta pro centum illis quadringenta redeant, sine ullo (99)

divitum

divitum detrimento, sed cum eorum emolumento potius. Divites enim omnes veniunt in partem eorum: et recte faciunt. Qui fit igitur, ut id aliis alii exprobremus, et per eam speciem, facere quae decent, recusemus? nisi forte auxilium pauperibus a Fortuna oblatam invidemus: quos nec ipse reprehendo, nec censeo reprehendendos. Neque enim in privatis familiis adolescentem erga seniores ita affectum esse video, neque adeo vaecordem aut ineptum quenquam omnium, ut, nisi omnes ea agant quae ipse agit, se quoque neget acturum esse quicquam. Is enim tum legibus malae tractationis teneretur. Decere enim censeo, constitutam ab utraque stipem, et a natura et a lege, iuste reddi, et ultro pendi. Sicut igitur uniuscujusque nostrum parens est aliquis: sic universae civitatis communes parentes, cives universi sunt (100) existimandi: atque, adeo non eripiendum eis quicquam est, quod respublica largitur: ut, si horum nihil fieret, eis aliunde prospiciendum esset, ne qua re egerent. Quod si locupletes in hac sententia sint: eos non modo aequa facturos puto, sed utilia quoque. Nam rebus necessariis publice fraudare aliquos, id efficere est, ut reipublicae multi male velint. Inopibus autem suaferim, ut quae res locupletibus oneri est, et de qua haud injuria queruntur, eam removerent. Progreddi autem eodem modo quo dudum, et pro divitum defensione vera dicere non dubitabo. Mihi enim nemo ita inhumanus, aut crudeli animo esse videtur, nedum Atheniensium, sed nec caeterorum: ut pauperes et rerum necessariarum egenos, capere ista cum videt, aegre ferat. Sed ubi colliditur res? in quo (101) est difficultas? cum institutum illud a publico ad privatum transferre vident quosdam, et magnum esse statim apud vos ejus sententiae autorem, et (quod ad securitatem quidem attinet) immortalem: atque aliud esse occultum suffragium a manifesto plausu. Haec dissidentiam, haec iracundiam movent. Est enim, Athenienses, ex aequo et bono colenda reipub. societas: ita uti divites vitam fortunaeque suas in tuto collocatas esse putent, deque iis non sollicitentur: in periculis autem, ut pro patriae salute opes suas in commune conferant. Reliqui, ut communia pro communibus habeant, iisque pro portione fruantur: privata vero, pro propriis possessoris. Sic et parva urbs magna sit, et magna conservatur. Quae igitur ab utrisque praestanda esse videantur, haec fere sunt. Quo autem pacto rite fieri queant, distinctius est explicandum. Sunt horum negotiorum et perturbationis, multae jam olim collectae causae, (102) quas, si vobis audire cordi est, narrabo. Emoti estis, Athenienses, ex eo fundamento, in quo vos majores vestri colloca-

runt: ac praesse Graecis, et legionibus instructis, omnes affectos injuriis adjuvare, supervacanei et inanis esse sumptus, persuasum vobis ab iis est, quorum istae sunt in republica actiones. Otium autem agere, et nusquam officio fungi, sed singulatim omnia projicere, et sinere ut alii ea intercipient, admirabilem felicitatem, et rem nullo cum periculo esse conjunctam putatis. Quae dum fiunt, alius occupavit eum locum, quem vos tenere oportebat: is felix, et magnus, et multorum dominus evasit: idque merito. Rem enim magnam et honorificam, et splendidam, de qua omni tempore maximae urbes inter se contenderunt: postquam et Lacedaemonii cladem acceperunt: et Thebani Phocensi bello occupati sunt: et vos (103) negligitis, desertam suscepit. Proinde formido ad alios, multitudo fociorum et magnitudo potentiae ad eum devenit: tantisque et talibus rebus Graeci jam circumventi sunt universi: ut etiam quid consuli debeat, non sit in promptu. Quaquam autem, Athenienses, hae res, ut ego judico, omnibus sunt formidolosae: nulli tamen omnium in majore sunt periculo quam vos: non eo tantum, quod vobis Philippus potissimum insidiatur: sed ob illud etiam quod omnium estis ignavissimi. Quod si rerum venalium copiam et annonae in foro ubertatem intuentes, iis deliniti estis, tanquam extra omne periculum sit respublica: neque convenienter, neque recte rem judicatis. Forum enim et celebritas vel male vel bene instructa, ex his rebus aestimari queat. Urbs autem, quam perpetuo Graecis imperare velle, ac vel solam (104) adversaturam, et libertatis omnium defensionem suscepturam, censeas: non, ita me Deus amet, e rerum venalium copia et utilitate aestimanda est: sed illud videndum, an fociorum benevolentia freta sit? an armis valeat? haec in urbe considerata sunt. Quae male se apud vos: et non bellè universa habent. Idque ea ratione intelligetis, si cogitabitis, quando perturbatissimus fuerit Graeciae status? nullum certe tempus hoc fuisse perturbatus, quisquam dicet. Omni enim superiori aetate, in duas has factiones divisi fuerunt Graeci, Lacedaemonios et vos: caeteri autem Graeci, partim nobis, partim illis obediabant. Regi vero Persarum per se quidem aequè apud omnes nulla erat fides: sed bello victis sibi adjungendis, tantisper fidem inveniebat, dum horum opes alteris acquasset. Post, iis quos conservarat, non minus erat invisus, quam veteribus inimicis. Nunc vere rex Persarum omnibus Graecis est conjunctus: nobiscum autem minime (105) omnium: nisi nunc ex parte correxerimus. Deinde pratrocinia multa sunt, et undelibet conciliantur: etsi autem principatum omnes

sibi

sibi vendicant, desciscunt tamen quidam, et invident, et diffidunt inter se, secus quam oportebat: divulsique sunt singuli, Argivi, Thebani, Corinthii, Lacedaemonii, Arcades, nos. Sed tamen, cum in tot partes et tot principatus res Graecorum sint diremptae: si verum libere dicendum est: apud horum neminem Curias et praetoria magis deserta videas a Graecorum negotiis, quam nostratia, merito. Neque enim sive amet, sive confidat, sive metuat, quisquam vos appellat. Causa vero harum rerum est non una, Athenienses, (nam alioqui facile mutaremus) sed multa et varia commissa ab omni aevo delicta sunt: quorum singulis omisiss, unum quo omnia tendunt, dicam: precatus a vobis, si (106) vera libere dixerò, ne mihi succenseatis. Quaecunque fuerunt rei gerendae occasiones, a proditoribus venditae sunt: atque otii sane vos et tranquillitatis participes fuistis: quibus deliniti, dum iis qui vos laedunt, non graviter irascimini, alii honores abstulerunt. Ac quae ad caetera quidem attinent, ea non est exquirere nunc operaepretium: sed ubi aliqua Philippi mentio inciderit, statim quidam surgens dicit: non esse nugandum, nec decernendum bellum: atque ordine collationem instituit: in pace vivere, quam praeclarum? et, magnum alere exercitum, quam difficile? et, quidam diripere volunt aerarium: aliasque fabulas narrant, ut opinantur, verissimas. Verum, pacem, ut servetis, non vobis certe est persuadendum, quibus persuasum est: sed illi, qui rei militari vacat. Cui persuasum si fuerit: in vobis sane mora nulla erit. Molesta autem existimanda sunt, non quae tuendae salutis causa insumpserimus: sed ea quae (107) perferemus, nisi haec facere voluerimus: ac direptio aerarii, inventa custodia qua conservetur, prohibenda est, non desertione utilitatis. Quamquam id ipsum iniquo animo fero, si vestrum quibusdam pecuniae direptio est molesta: quam vobis et custodire, et peculatores punire licet: Philippus autem Graeciam universam ordine sic diripiens, eamque cum vestro periculo diripiens, non est molestus. Qui sit igitur, Athenienses, ut, eum qui tam aperte injurias facit, et urbes occupat, nemo unquam, injuste facere, aut movere bellum, dixerit: qui vero non concedenda, neque negligenda haec esse suadent, eos bellum facere dicant? quod causam secuturarum e bello difficultatum (necesse enim, necesse est multas oriri e bello molestias) in eos, qui vestra causa optima dicere solent, universi conferre (108) volunt. Censent enim, si vos concorditer, unoque animo, Philippum ulciscamini: et illum superatum iri a vobis, et se, a quo mercedem accipiant non habituros. Sin a primis tumultibus irati aliquibus, ad exercenda judicia conver-

tamini;

tamini: tum se iis accusandis utrumque consecuturos, et laudationem a vobis, et largitionem ab illo: tum vos, ob ea propter quae ipsi multandi essent, poenas de vestris defensoribus sumpturos. Ac spes quidem istorum haec sunt. Hinc illud est ut dicant, velle aliquos bellum facere. Ego vero exploratum habeo, cum Atheniensium nemo bellum decrevisset, tum alia multa quae nostrae urbis sunt, tenere Philippum, tum nunc auxilia misisse Cardiam. Quod si nos dissimulare volumus, eum bellum gerere nobiscum: mortaliū omnium stolidissimus esset, si id coargueret. Nam si violati negant, quid est (109) violanti faciendum? sed ubi nos ipsos invaserit: quid tum dicemus? ille quidem se bellum gerere negabit: sicut nec Oritis dixit, militibus in eorum agro versantibus: nec Pheraeis, priusquam in moenia faceret impetum: nec Olynthiis ab initio, donec in ipsorum agro cum exercitu adesset: num tum quoque dicemus, eos, qui vim propulsare jubent, concitare bellum? proinde illud restat ut serviamus. Neque enim quicquam est tertium. Neque vero nos in iisdem, quibus alii, discriminibus versamur. Non enim subigere nostram urbem vult Philippus: non, sed funditus evertere. Satis enim intelligit, servire vos neque velle: neque si velitis, posse: nam imperare consuevistis. Negotia vero ei facessere, si detur occasio, posse, plura quam ceteros homines omnes. Quapropter vobis non parcat, si in potestatem suam (110) redegerit. Tanquam igitur de ariset focis decertandum sit, sic statuendum vobis est: et qui se illi aperte vendiderunt, odio prosequendi, et in cruciatum abripiendi. Non enim possunt, non possunt externi hostes superari, antequam domesticos hostes puniveritis. Alioqui nequit fieri, dum in hos tanquam scopulos impingitis, quin sitis illis posteriores. Undenam enim putatis, eum nunc in vos esse contumeliosum? nam quid faciat, si hoc non facit, equidem non video: qui cum alios benefaciendo, si nihil aliud, seducat, vobis jam minatur? veluti, Thessalos multis beneficiis pellexit in hanc servitutem: neque dicendo quisquam consequi possit, quam multis rebus infelices Olynthios, data prius Potidaea, multisque aliis, deceperit. Thebanos nunc pellicit, Boeotia eis tradita, posteaquam eos bello magno et difficili liberavit. Proinde hi omnes emolumento aliquo percepto, partim (111) jam ea perpeSSI sunt quae omnes sciunt: partim quicquid tandem casus tulerit, ferent. Vobis autem erepta quae sint, taceo: sed in ipsa pacificatione, quantis fraudati estis? quantis spoliati? nonne Phocensibus? nonne Pylis? nonne in Thracia, Dorisco, Serrio, Cersoblepte ipso? nonne Cardiam nunc habet, et confitetur? cur igitur eo modo cum illis,

lis, et alia ratione vobiscum agit? quod in sola nostra republica inter omnes, impunitas agenda hostium causae datur: et si quis pecuniam acceperit, tuto apud vos dicendi potestatem habet, etsi vestris opibus spoliati sitis. Non tutum Olynthi fuisset, causam Philippi agere, nisi beneficii partem aliquam multitudo Olynthiorum e Potidæae fructibus percepisset. Non licuisset in Thessalia causam Philippi agere, nisi ad multitudinem Thessalorum, ejectionis a Philippo (112) tyrannis, et Pylaea restituta, beneficii pars pervenisset. Non fuisset Thebis tutum ante redditam Boeotiam, et Phocenses deletos. Sed Athenis, cum non modo Amphipolim et Cardianorum regionem Philippus eripuerit: sed et Euboeam contra nos tanquam arcem munierit: et nunc ad Byzantium accedat: tutum est defendere Philippum. Itaque istorum aliqui e mendicis repente facti sunt divites: ex ignobilibus et obscuris, clari atque illustres: vos contra, e claris obscuri, e locupletibus egentes. Urbis enim opes ego esse existimo, socios, fidem, benevolentiam: quorum vos omnium estis inopes. Quae quia negligitis, et ad istum modum res ferri finitis: ut ille beatus et magnus et formidolosus est omnibus Graecis et Barbaris: ita vos deserti et humiles: prosperitate fori et annonae splendidi: rerum earum quae (113) requiruntur instructione ridiculi. Non autem eodem modo quosdam oratorum et vobis et sibimetipsis consulere video. Vos enim quiescere jubent, tametsi vos aliquis violarit: quum ipsi apud vos quiescere non possint, nemine eos violante. Quod si quis sine convitio roget, dic mihi, quamobrem, cum exploratum habeas Aristodeme (nemo enim talia ignorat) ut privatorum hominum vitam esse tutam et otiosam, et extra periculum positam: sic eorum, qui versantur in republica criminofam, et lubricam, et quotidianorum certaminum et malorum plenam: non quietam et otiosam, sed periculofam amplecteris? quid respondeas? nam si (quod optimum dicere posses, id te vere dicere concederemus) te honoris et gloriae studio ista facere omnia: demiror equidem, cur tibi propter ista facienda esse omnia censeas, neque ullum vel laborem vel (114) periculum recusandum: reipub. autem sis autor, haec per socordiam ut amittat? neque enim illud dices, te oportere in repub. esse conspicuum: reipub. nullam esse oportere apud Graecos autoritatem. Quin nec illud video, reipub. tutum esse suum agere negotium: tibi periculofum, nisi te in aliena negotia curiose ingesseris: imo contra tibi ex factis tuis et curiositate extrema impendere pericula, reipub. ex otio. At Hercule avita et patria gloria te excitat, quam tibi turpe fuerit amittere: respublica vero nullam claritatem

et

et celebritatem accepit a maioribus? sed ne hoc quidem ita se habet. Tibi quidem peculator fuit pater, siquidem similis fuit tibi: a repub. vero nostra, ut omnes sciunt, Graeci bis e maximis periculis, majorum nostrorum temporibus, sunt liberati. Verum non aequaliter, neque civiliter sua quidem et (115) publica administrant. Quo pacto enim aequum est, istorum quosdam e carcere progressos, semetipsos ignorare: repub. autem, quae aliis Graecis haftenus praefuit, et principatum obtinuit, nunc in obscuritate omni et humilitate versari? etsi autem habeo praeter ea quae dicam multa, et de multis desinam; neque enim penuria verborum vel nunc, vel unquam alias, malus mihi rerum esse status videtur: sed cum vos audivistis omnia quae expediunt, et in eo consentitis, ea recte dici: eos qui inturbare illa et pervertere student, ex aequo in hoc confesso auditis, cum non ignoretis eos. E primo enim aspectu certo scitis, qui mercede concionetur, et quis in repub. Philippo subserviat, et quis revera consultum rebus esse cupiat: et quis id agat, ut his reprehensis, re in risum et convitium versa, nihil ipsi quod ad rem faciat, faciat. Haec vera sunt, magna cum (116) libertate, simpliciter, ex benevolentia, rectissime dicta: non assentationis et detrimendi et imposturae plena oratio: argentum allatura dicenti, reipub. negotia hostibus traditura. Aut igitur a talibus moribus est recedendum: aut depravatio et clades rerum omnium adscribenda nemini, quam vobis ipsis.

DEMOSTHENIS

OLYNTIACA I.

LIBANII ARGUMENTUM.

Admiserant legationem Olynthiorum Athenienses, et auxilia eis decreverant: sed expeditionem differebant, metuentes, ne sibi difficile cum Philippo bellum esset futurum. Demosthenes igitur progressus, confirmare populum studet: atque ostendit quam infirmæ sint opes Macedonis. Nam et sociis eum suspectum esse ait, et suis viribus parum valere, quum Macedones per se infirmi sint.

CUM multis ex rebus, Athenienses, perspicui mihi posse videtur deorum immortalium benevolentia declarata erga hanc rempublicam, tum vero maxime ex praesenti rerum statu. Quod enim hostes Philippi extiterint ii, qui et finitimam ei regionem tenent, et potentia nonnulla praediti sunt, et, quod omnium maximum est, de hoc bello ita sentiunt, ut omnem quae cum illo fiat reconciliationem, primum infidam, deinde (2) patriae suae exitiosam esse putent, admirabile quoddam ac divinum prorsus beneficium esse videtur. Illud igitur jam providendum erit, Athenienses, ne ipsi de nobis peius mereri, quam fortuna, videamur. Nam turpe, imo potius omnium turpissimum, fuerit, non modo urbes et loca, quae aliquando tenuimus, palam abjicere, verum etiam a fortuna comparatos et socios et occasiones. Ac Philippi quidem vires recensere, Athenienses, et ejusmodi oratione ad officium faciendum vos exhortari, non consultum esse existimo. Quamobrem? quia quicquid ea de re dixeris, id, ut ei aliquid asserre laudis, sic nobis res non praeclare administratas exprobrare, videtur. Quo enim is plura supra dignitatem suam gessit, eo admirabilior apud omnes habetur: vos, quanto deterius quam decuerat usi rebus estis, (3) tanto majorem ignominiam suscepistis. Haec igitur omittam. Etenim, si quis vere consideret, Athenienses, hinc eum videat magnum esse factum, non a semetipso. Proinde quas ille res acceptas iis referre debeat, qui ex ejus commodis rempublicam administrant,

A

runt,

runt, quosque vos suppliciis coercere deceat, nunc non esse video narrandi locum. Quae autem etiam praeter haec se offerunt, et vobis omnibus utilissima sunt auditu, et magno, Athenienses, illi esse probro apparebit, si qui recte aestimare velint; ea dicere conabor. Eum igitur perjurum et perfidum vocare, sine demonstratione facinorum, convicium esse inane quis jure dicat. Quae autem unquam gessit, ea recenseri ac coargui omnia brevi posse, et mihi quidem duabus de causis utilia esse dictu, videntur: tum ut illum, id quod res est, improbum esse constet; tum ut qui Philippi timore⁽⁴⁾ attoniti sunt, quasi is superari non possit, videant, eum percussisse omnia, quibus dudum homines ludificatus in hanc magnitudinem excrevit, et ad ipsum accedere finem res ejus. Equidem, Athenienses, valde ducerem et ipse formidabilem esse, et admirabilem Philippum, si honestis eum crevisse rationibus viderem. Nunc vero, cum rem diligenter considero, reperio, eum nostram primo simplicitatem, cum Olynthios quidam hinc repulerunt, orationem apud nos habituros, eo quod se Amphipolim nobis traditurum, et arcanum illud quod aliquando jactabatur confecturum, diceret, pellexisse: Olynthiorum deinde amicitiam *sibi adjunxisse*, expugnanda Potidæa nostro oppido, et, creptam nobis prioribus fociis per injuriam, illis tradendo: Thessalos nunc postremo *sibi conciliasse*, promittendo, se eis Magnesium traditurum, et recipiendo, se Phocense bellum pro⁽⁵⁾ eis gesturum. Denique nemo est eorum qui ipso usi sunt quem non deceperit. His enim artibus crevit, ut semper eorum, a quibus ignoraretur, imprudentiam circumveniret atque ascisceret. Ut igitur per haec alte ascendit, dum quisque aliquo se ab eo beneficio affectum ini putabat, sic per eadem haec etiam dejici rursus eum oportet, postquam compertum est, eum ad suam utilitatem referre omnia. In eo igitur loco res Philippi nunc sunt, Athenienses; aut prodeat aliquis, et mihi, ac potius vobis, ostendat, vel haec a me non vere dici, vel qui ante decepti sunt, de reliquo ei fidem habituros, vel, contra ipsorum dignitatem, servitute oppressos Thessalos, nunc non teneri desiderio recuperandae libertatis. Quod si quis vestrum haec quidem ita esse ducit, sed eum vi retenturum imperium opinatur, quod loca et portus, et alia ejus generis, praecoecupavit: non⁽⁶⁾ recte opinatur. Cum enim benevolentia res componantur, et omnibus belli fociis eadem expediant, tum et conferre operam, et ferre aerumnas, et perseverare volunt homines. Si quis autem per avaritiam et improbitatem, ut ille, fit potens: prima quaeque occasio et levis offensio omnia excutit et dissolvit. Non enim fieri, non fieri potest, Athe-
nenses,

menses, ut per injurias, et perjuria, et mendacia stabilem quis potentiam comparet. Nam talia semel et ad breve tempus consistunt, et spe fortasse *atque opinione* efflorescunt, sed tandem patefiunt, et ultro collabuntur. Nam, meâ quidem sententiâ, ut aedium, et navis, et aliarum rerum ejus generis, infimas partes firmissimas esse oportet, sic etiam actionum principia et fundamenta vera et justa esse convenit. Id vero non inest nunc in rebus a Philippo gestis. Itaque censeo a nobis et (7) opem ferendam esse Olynthiis (quod quo pulchrius et celerius quis fieri jusserit, eo magis mihi probabitur) et ad Thessalos legationem mittendam, quae alios haec edoceat, alios exhortetur: nunc enim Pagasas reposcere, et de Magnesia cum eo agere decreverunt. Illud tamen providete, Athenienses, ne verba duntaxat afferant legati nostri; sed ut opus aliquid ostendere possint, profectis vobis pro dignitate civitatis ad bellum, et ipsa re suscepta. Nam cum omnis oratio, si res absint, frivolum quiddam habeatur et inane; tum vero maxime ea quae a nostra urbe profisciscitur. Quanto enim expeditius ea uti videmur, eo magis ei diffidunt omnes. Ostendenda igitur est insignis conversio, et magna mutatio, conferendo tributo, militando, omnia alacriter gerendo, si modo quisquam vobis fidem habere debeat. Quae si voletis, ut convenit et oportet, (8) absolvere; non solum, Athenienses, foederatos infirmos et infidos apparebit esse Philippo, sed etiam domesticum ejus imperium et copias laborare deprehendetur. Omnino enim Macedonica potentia et imperium additamenti vice non parvum sane quiddam est; cujusmodi vobis aliquando fuit, imperatore Timotheo, contra Olynthios; atque iterum, contra Potidaeam Olynthiis visum est esse aliquid utrumque conjunctum: nunc Thessalos, laborantes, ac dissentientes, et conturbatos, idem contra tyrannicam (*Aleuadarum*) familiam adjuvit: (denique nihil est opinor, quin, quantumvis parvis, additis viribus adjuvetur) ipsum vero per se infirmum, ac multis malis est refertum. Et enim iste his rebus omnibus, ob quas magnum eum putes, bellis et expeditionibus, ruinosius etiam id, quam suapte natura fuerat, sibi met effecit. Neque enim putetis, Athenienses, iisdem delectari rebus et Philippum et populum ejus. Ille (9) enim gloriam appetit, eamque rem admiratur, atque instituit, gerendis rebus, et periculis adeundis, nullum casum recusare, et hanc opinionem, ut ea perfecisse dicatur, quae nullus alius Macedonum rex, vitae securitati anteponit: ad hos vero illarum rerum gloria nihil attinet; quin moleste ferunt, se assiduis illis fursum deorsum obeundis expeditionibus atteri, et continenter acumnas per-

peti; ut qui nec rei dare operam, nec vivere domi suae sinantur; neque etiam quae lucrati sunt, quomodocunque potuerunt, disponere possint, clausis propter bellum Macedonicis emporiis. Quomodo igitur vulgus Macedonum erga Philippum sit affectum, ex his facile intelligitur. Qui autem cum eo versantur peregrini milites et satellites, opinionem illi quidem excitarunt, se admirandos esse ac strenuos bellatores: sed, ut ego e quodam in Macedonia nato audiui, ⁽¹⁰⁾ optimae fidei viro, nihilo sunt aliis praestantiores. Nam, etsi quidam inter eos viri sint rei militaris et pugnandi periti: eos, ut est ambitiosus, omnes ab eo repelli dixit, omnia volente facinora videri sua esse; praeter enim caetera, et ambitionem viri esse immensam. Si quis autem modestus, aut alioqui vir bonus, quotidianam vitae intemperantiam, et ebrietatem, et saltationes obscenas ferre nequeat; cum negligi et nullo esse numero; reliquos autem quibus familiariter utatur, latrones esse, et adulatores, et ejusmodi homines qui inebriati tales saltare saltationes non recusent, quales ego nunc apud vos dicere vereor. Perspicuum autem est, haec esse vera. Etenim quos hinc omnes expellebant, ut praestigiatoribus multo nequiores, Calliam istum ministrum publicum, et ejus generis homines, qui ridiculis de rebus mimos commentantur, et obscenas cantilenas in sodales suos componunt, ut ⁽¹¹⁾ rideatur: hos amat et secum habet. Quae, tametsi parva quis existimet, magna sunt tamen, Athenienses, indicia, si quis vere cogitet, illius ingenii et infelicitatis. Verum haec nunc ejus successibus obscurantur, quandoquidem res secundae magnam vim habent ad occultanda et obumbranda talia probra. At si paulum impegerit: tum in omnem ejus vitam et fortunas inquiretur. Id quod ipse, mea quidem opinione, videtur, Athenienses, brevi ostensurus, si et dii annuent, et vos voletis. Ut enim in corporibus nostris, dum valeas, nullum adeo sensum doloris afferunt singulae partes labefactae; sin in morbum incideris, omnia moventur, sive ruptum sit, sive luxatum, sive quid aliud vitiatum: sic et civitatem et tyrannorum, dum foris bella gerunt, obscura vulgo mala sunt; quando autem finitimum bellum confertur, omnia elucescunt. Si quis autem vestrum, ⁽¹²⁾ Athenienses, eo difficilem in oppugnatu Philippum esse putet, quod fortunatum esse videat: utitur is quidem sobrii hominis cogitatione. Nam multum in fortuna momenti est, ac ea potius sola in omnibus mortalium rebus dominatur. Ego tamen, si optio mihi detur, nostrae urbis fortunam (modo vos ipsi vel paululum officio fungi velletis) illius fortunae antefeream. Multo enim plures vobis causas ad divinam benevolentiam obtinendam

obtinendam inesse video, quam illi. Verum sedemus, ut opinor, otiosi. Neque vero fas est, ut qui ipse ignavus est, vel amicos aliquid agere sua causa jubeat, nedum deos immortales. Non igitur est mirandum, si ille, cum ipse militet et laboret, et omnibus rebus intersit, et nullam vel occasionem vel horam praetermittat, vos, decreta facientes, atque cunctantes, et *quid novi sit* sciscitantes, superet. Ego quidem hoc non miror. Contrarium potius admiratione dignum esset, si nihil (13) agendo nos, quod bellum gerentibus convenit, eum qui ubique officio fungitur, vinceremus. Illud autem demiror, cum olim vos Lacedaemoniis, Athenienses, bellum intuleritis pro communi Graecorum libertate, et multa saepe privata emolumenta, quae arripere licuit, sitis aspernati; utque alii jus suum obtinerent, vestras opes impenderitis, tributum conferendo, et pericula pro aliis adieritis militando: nunc vos dubitare exire, et segniter conferre pro vestris privatis possessionibus: et cum saepe alios servaveritis, qua universos, qua singulos, vestris amissis opibus vos desiderare: haec miror: atque illud etiam, si vestrum nemo reputare possit, Athenienses, quanto jam tempore cum Philippo bellum geratis; quidque vobis facientibus, omne id tempus praeterierit. Nostis enim hoc scilicet, cessantibus vobis, alios quosdam rem gesturos sperantibus, aliis alios (14) culpantibus, accusantibus, rursus sperantibus, eadem fere, quae nunc, agentibus, universum tempus abiisse. Deinde adeone desipitis, Athenienses, ut, quibus rationibus e secundis adversae res factae sunt civitatis, iis ipsis, speretis, eas ex adversis fore secundas? At istud et incredibile est, et rerum naturae contrarium. Multo enim facilius, quae habeas, defendi solent omnia, quam parari. Nunc possessionum veterum quod tuemur, nihil a bello est reliquum: sed de integro parandae sunt. Vestrum igitur ipsorum id jam officium est. Quare suadeo, ut pecuniam conferatis, ipsi militetis alacriter, neminem culpetis ante recuperatum imperium: ut tum ex ipsis factis facto judicio, et laude dignos honoribus, et maleficos poenis afficiatis: causasque item *deferendi belli ab Imperatoribus* stipendio rite persolvendo praecidatis. Neque (15) enim fas est in aliorum facta acerbe inquirere, nisi in primis ipsi officium faciat. Quid enim? Cur putatis, Athenienses, duces omnes quos mittitis, hoc fugitare bellum, et privatim invenire bella? Si, quod res est, etiam de ducibus est dicendum: quod hic praemia, de quibus bellum geritur, vestra sunt: Amphipolis si capta fuerit, vos eam e vestigio recipietis: pericula autem sunt imperatorum privata, merces nulla: illic, ut pericula minora, sic emolumenta ducum sunt, et militum:

Lampſacus,

Lampfacus, Sigeum, navigia quae spoliarint. Id igitur quique sequuntur quod e re sua est. Vos autem cum in res in-
 tuemini parum prosperas, praefectos arcessitis: ubi vero
 facta dicendi potestate, necessitates *relictis belli* audieritis, eos
 absolvitis. Nobis igitur id est reliquum, ut inter nos litige-
 mus et (16) dissideamus, aliis aliud sentientibus: res publica vero
 male habeat. Olim enim, Athenienses, per classes tributa con-
 ferebatis, nunc per classes rempublicam geritis: Orator utro-
 rumque dux est, et imperator illi subiectus, et trecenti, qui
 suffragentur: reliqui attributi estis, alii aliis. His igitur nunc
 saltem relictis, vobisque ad vosmetipsos redeuntibus, tum di-
 cendi, tum consultandi, tum agendi munus commune facien-
 dum est. Sin vobis imperandi aliquibus, tanquam regnum
 possideant, licentiam permiseritis: aliis instruendarum triremi-
 um, tributum conferendi, militandi necessitatem imponetis: aliis
 id negotii dabit, ut contra hos decreta duntaxat faciant, ali-
 aque re nulla operam navent: nihil, quod usus postulat, un-
 quam tempestive geretur. Semper enim ea pars, quae affecta
 fuerit injuria, cessabit. Tandem vobis id relinquetur, ut eos
 pro hostibus puniatis. Quamobrem in summâ jubeo, ut om-
 nes, pro suis quisque facultatibus, conferatis: (17) ut omnes ex-
 eat per vices, donec omnes militaveritis: ut omnibus iis
 qui prodeunt dicendi potestatem detis, et ex auditis optima
 amplectamini, non ea quae hic vel ille dixerit. Quae si fe-
 ceritis, non oratorem duntaxat in praesentia laudabitis; sed
 et postea vosmetipsos, rebus universis meliori loco, *quam quae
 nunc sunt*, constitutis.

DEMOS-

N
 qui
 fas
 den
 ista
 deli

DEMOSTHENIS

OLYNTIACA II.

LIBANII ARGUMENTUM.

Athenienses Olynthiis auxilia miserant, quibus aliquid profecisse videbantur. Quod cum eis nunciaretur, et populus gaudio exultabat, et oratores ad Philippum ulciscendum hortabantur. Demosthenes autem, veritus ne fiducia pleni, ut qui vicissent omnia, et auxilia satis magna misissent Olynthiis, reliqua negligenter: ea de causa progressus, eorum arrogantiam retundit, et ad modestam cautionem animos traducit: quod non de Philippi ultione nunc eis deliberandum sit, sed de salute sociorum. Sciebat enim, et Athenienses, et alios fortasse nonnullos, cum suas res retinendi curam suscipiant, de ulciscendis adversariis minus laborare. In hac oratione illud etiam consilium de theatrâli pecuniâ attingit apertius, et leges postulat abrogari, quae multam imponant iis, qui decernerent, ut ea fieret militaris, quo suadere optima liceat. Monet eos denique, ut ad majorum aemulationem excitentur, et ipsi cives militent; graviterque objurgat et populum, eo tempore remollescentem atque effoeminatum; et magistratus, ut qui non recte praesint reipublicae.

NON (19) idem statuere possum, Athenienses, cum in res intueor, et in orationes, quas audio. Nam orationes quidem de ulciscendo Philippo haberi, res autem eo progressas video, ut, ne ipsi prius infortunium feramus, sit providendum. Nihil igitur aliud nisi errare mihi videntur ii, qui ista dicunt, cum argumentum tractent prorsus ab hac vestra deliberatione alienum. Ego vero aliquando licuisse civitati

et

DEMOSTHENIS

et sua tenere tuto, et Philippum ulcisci, praeclare memini. Mca enim aetate, non olim, contigerunt haec utraque. Nunc autem sic arbitror, satis esse nobis, si hoc primum anteverterimus, ut socios conservemus. Horum erim salus si in tuto collocata fuerit, tum et quâ ratione illum ulcisci possitis, dispicere (20) licebit. Antequam autem principium recte constituatur, supervacaneum esse duco, de fine ullum facere verbum. Ac tempora quidem haec, Athenienses, si unquam, nunc in primis magnam sollicitudinem, et prudentiam requirunt. Ego vero, non quid in hisce rebus suadendum sit, difficillimum esse duco: sed illud dubito, quo sit pacto, Athenienses, apud vos de eis dicendum. Persuasum enim habeo, quantum coram audiui et intellexi, in plerisque vos frustrari negotiis, propter officii vestri neglectum, non ex insitiâ. Quare peto a vobis, ut me, si paulo liberius verba fecero, feratis; et id spectetis, an vera dicam, eaque de causâ, ut reliqua fiant meliora. Videtis enim, ex eo quod quidam ad gratiam conciones habent, res nostras in omnem progressas esse calamitatem. Necessarium autem existimo, pauca vobis ex iis quae facta sunt, in memoriam revocare. Meministis, (21) Athenienses, nunciatum fuisse vobis, Philippum in Thracia, tertio aut quarto ab hinc anno, Heraeum oppidum obsidere. Tunc igitur mensis erat September. Multis autem verbis et tumultu facto apud vos, decrevistis ut quadraginta triremes deducerentur: utque, qui infra annum aetatis essent quintum et quadagesimum, eas ipsi conscenderent, utque talenta sexaginta conferrentur. Post, eo anno elapso, Junius, Quintilis, Sextilis erat: eo vix tandem mense, confectis *Cereris* mysteriis, Charidemum cum decem navibus vacuis ablegastis, et quinque talentis argenti. Ut enim nunciatum fuit, Philippum aegrotare, et esse mortuum (nam uterque rumor afferebatur) nihil jam opus esse auxilio rati, omisistis, Athenienses, expeditionem. Erat autem ea ipsa occasio. Nam si tunc illo auxilia misissemus, ut strenue decreveramus; non molestus nobis nunc esset Philippus, tum (22) conservatus. Quae igitur tum facta sunt, ea infecta fieri non possunt. Nunc autem alterius belli offertur occasio. Quenam haec? ea propter quam et harum rerum mentionem feci, ne eadem vobis usu veniant. Quomodo igitur hoc utemur, Athenienses? Nisi enim omni robore, quantum potestis, *Olynthiis* opem tuleritis: spectate, ut a vobis omnia ex Philippi commodo, quasi ejus duces essetis, administrata erunt. Ii erant Olynthii, quorum aliquae vires essent: et ita se res habebat, ut neque Philippus hos invadere auderet, neque hi Philippum; fecimus nos et illi pacem inter nos. Erat

rat id tanquam impedimentum quoddam Philippo, et incommodum, urbem magnam velut in statione esse, ad eum prima quaque occasione infestandum, nobis reconciliatam; in eum concitandos *eos* homines omnibus modis existimavimus: et, quod omnes tum distabant, id nunc perfectum est quomodocunque. Quid ergo super sit, Athenienses, nisi ut optulemini fortiter et strenue, equidem non video. Praeter enim (23) eam, quam ex cessatione et negligentia caperemus, ignominiam: non parum etiam ea quae secutura sunt metuenda esse video: dum quidem et Thebani ita erga nos animati sunt, ut sunt, et Phocenses pecunia destituuntur: et Philippum, ubi ea, quae nunc agit, expedierit, nihil futurum sit, quod impediatur, quo minus ad haec se negotia convertat. Verum si quis vestrum eoque cessare in officio instituit, is prope videre vult calamitates, cum liceret eas, aliis in locis ortas, procul audire: et quaerere sibi adjuutores, cum nunc ipsi liceret alios adjuvare. Nam eo tandem rem esse reddituram, si haec neglexerimus, fere omnes satis scimus. At auxilium esse ferendum, dixerit aliquis, omnes statuimus, et feremus: quomodo autem *ferendum sit*, id dicito. Ne vero miremini, Athenienses, si quid praeter vulgi opinionem dixerim. Legumlatores constituite: per eos autem legumlatores nullam sancite legem (sunt (24) enim vobis satis multae) sed eas quae vos in praesentia laedunt, abrogate; istas autem dico, et non dissimulanter dico, quae sunt de theatrâli pecunia, et de his qui merent nonnullas; quarum illae militarem pecuniam, iis qui domi manent, ad spectacula distribuunt; haec vero eos qui militiam detestant indemnes constituunt: deinde etiam iis, qui officio fungi volunt, desperationem injiciant. Postquam vero haec sustuleritis, et viam optima consulendi tutam praeberitis: tum qui ea scribat, quae omnes e republica esse scitis, quaeritote. Priusquam autem haec acta sint, circumspicite, quisnam, dum vobis optime consulat, a vobis interire velit: neminem enim reperietis; praefertim, cum id unum ex eo futurum sit, ut et, qui ea dixerit ac scripserit, per injuriam mulctetur, nec rebus quicquam consulatur; sed optima suadendi studium magis etiam in posterum, quam nunc est, reddatur periculofum. Ac postulandum est, ut (25) eas leges abrogent isti ipsi, qui tulerunt. Non enim aequum est, gratia, quae totam civitatem laesit, illos frui, qui tum tulerunt: odium autem, per quod cum omnibus nobis melius ageretur, ei qui nunc optima suaserit, esse fraudi. Priusquam autem haec rite comparata fuerint, nequaquam, Athenienses, apud vos quenquam velitis esse tantum, ut hisce legibus a se violatis, poenas non det: aut adeo

vaecordem, ut in evidens malum semetipsum conjiciat. Quin nec illud vobis ignorandum est, Athenienses, decreta nullius esse momenti, nisi et hoc accesserit, ut, ea quae decernantur, nos alacriter facere studeamus. Nam si eam vim decreta haberent, ut, aut vos ad officium faciendum compellere, aut ea quae continent perficere, possent; neque vos multa decernendo, *tam* pauca, vel nihil potius, effecissetis: neque Philippus tam diu se insolenter gessisset. (26) Neque enim per decreta quidem stetisset, quo minus olim poenas dedisset. Sed haec non ita se habent. Actiones enim, ut orationibus et suffragiis ordine posteriores, ita vi priores sunt, et potiores. Hoc igitur adjungendum est: reliqua praesto sunt. Nam qui prudenter dicere possint, sunt apud vos, Athenienses: vosque omnium acutissimi estis ad ea, quae dicuntur, percipienda, quin et *eadem* exequi nunc poteritis, si recte facietis. Quod enim tempus, quamve occasionem, Athenienses, meliorem hac quaeritis? aut quando ea, quae fieri debent, agetis, si nunc non agetis? nonne omnia vobis homo loco praeripuit? quod si et hac terra potietur, *nonne* rem omnium turpissimam admitemus? nonne quibus, si bellum gererent, strenue nos opitulaturos spondimus, hi nunc bello petuntur? nonne hostis est? non vestra tenet? non barbarus? quid non denique? sed, Deum immortalem, si haec omnia reliquerimus, et ei tantum non, ad ea obtinenda, (27) operam navaverimus: tum, autores harum rerum qui sint, quaeremus? neque enim nos in causa esse fatebimur: satis hoc ego scio. Nam et in belli periculis fugientium nemo seipsum accusat, sed tum ducem, tum commilitones, et quosvis potius: ut vincerentur tamen, per omnes eos profecto factum est qui fugerunt. Manere enim licuisset ei, qui alios accusat. Quod si facerent singuli, vicissent. Ita nunc, non suadet aliquis optima? surgat alius, et sententiam dicat, non illum criminetur. Alius quispiam meliora dicit? ea facite, diis approbantibus. At ea jucunda non sunt? nulla haec dicentis culpa est: nisi, cum vota essent facienda, non fecerit. Nam paulo momento temporis, omnia, in unum tamquam fascem colligata, quae velis, optare facile est: at *optimam sententiam* amplecti, cum de negotiis consultatio instituitur, non aequè promptum est; sed utilissima jucundissimis, si utraque obtineri nequeunt, sunt praeferenda. (28) At si quis theatralem pecuniam nobis relinquere possit, et alios sumptus ostendere militares, nonne is potior? dixerit aliquis. Assentior equidem, si quis sit *qui hoc fecerit*, Athenienses. Sed miror, si cui mortalium unquam aut evenit, aut eveniet, cum ea, quae habet, in res supervacaneas insumpserit, ut iis, quae non habet, ad res necessarias abundet. Sed magnum istis rationibus,

ex

ex uniuscujusque voluntate nimirum, praesidium est. Quare omnium est facillimum seipsum decipere. Quod enim quisque vult, id etiam sibi fingit. Saepe autem natura rerum alia est. Ista igitur ita considerate, ut res patiuntur: tum et militare poteritis, et stipendium habebitis. Non sane prudentium, neque generosorum, hominum est, omissis, ob pecuniae inopiam, militaribus officiis, hujusmodi dedecora facile perpeti, aut contra Corinthios quidem et Megareses, arreptis armis, proficisci: Philippo autem Graeciae civitates diripundas relinquere, (29) propter inopiam commeatus, quo exercitus sustentetur. Atque haec non temere dicere institui, ut quorundam e vobis odium suscipiam (neque enim ita demens aut infelix ego sum, ut, cum nulla spe publici fructus, privatum mihi odium quaeram) sed boni civis esse duco, reipublicae salutem orationis jucunditati antepone. Nam qui majorum nostrorum temporibus publice dicebant, eos audio, quemadmodum fortasse vos etiam accepistis (quosque etiam omnes, qui nunc conciones habent, laudare, parum vero imitari solent) hac ratione et hoc instituto in republica gerenda uti solitos: Aristidem illum, Niciam, eum qui idem mecum nomen habuit, Periclem. Ex quo autem exorti sunt novi isti oratores qui vos, Quid cupitis? quid scribam? interrogant: qua vobis re gratificabor? praesentis voluptatis et gratiae causa, reipublicae negotia quasi propinata percunt, et talia eveniunt: itaque istorum res omnes praeclare se habent, vestrae turpiter. Atqui considerate, (30) Athenienses, quae capita rerum, et superiorum et horum temporum, commemorari possint: brevis autem erit, et nota vobis oratio. Non enim alienis vos utentes exemplis, sed domesticis, Athenienses, felices fieri licet. Illi igitur, quibus non adlabantur oratores, quos non ita amabant, ut vos isti nunc, quinque et sexaginta annos Graecis volentibus imperarunt: amplius decies mille talenta in arcem congesserunt; et regem hujusce Macedoniae dicto audientem habuerunt, sicut aequum est parere Graecis Barbarum; et multa praeclaraque trophaea, terra marique parva, erexerunt, cum ipsi militarent; et soli mortalium eam rerum gestarum gloriam, ad quam nullus invidiae pateret additus, reliquerunt. Ac intuenda Graecia fuere tales. In ipsa vero urbe spectate quales, et publicis et privatis in rebus, se prae buerint. Publice igitur (31) aedificia et ornamenta talia et tanta instruxere nobis fanorum, et quae his continentur donariorum, ut a posteris superari nequeat illorum excellentia: privatim autem adeo modesti fuerunt, tantaque cura institutum reipublicae observarunt, ut si quis forte vestrum Aristidis et Miltiadis, et illius aetatis illustrium hominum,

aedes novit quae sint, vicini aedibus nihilo esse splendidiore videat. Neque enim rei familiaris amplificandae gratia reipublicam gerebant, sed quisque sibi rem communem augendam esse putabat. Ex eo autem quod res Graecorum fideliter, religionem Deorum immortalium pie, commercia inter ipsos aequabiliter, administrabant, non injuria magnam sibi felicitatem pepererunt. Tunc igitur ad hunc modum, dum illi, quos dixi, summae reipublicae praerant, se res habuerunt. Nunc, dum boni isti praesunt, quis rerum vestrarum status est? idemne, aut omnino similis? Ac caetera quidem taceo, cum multa (32) proferre possim. Sed quanquam in tantam incidimus solitudinem, quantam videtis omnes, cum et Lacedaemonii perierint, et Thebani occupati sint, et caeterorum nemo tantas vires habeat, ut nobiscum de principatu contendere auserit; cumque nobis liceret et privata nostra sine periculo tenere, et reliquorum controversias disceptare: tamen nostris agris spoliati sumus, et plusquam mille et quingenta talenta nullo cum fructu insumpsimus; et quos in bello socios paravimus, hi pacis tempore perierunt, et hostem contra nosmetipsos tantum instruximus. Alioqui progrediatur aliquis, et mihi dicat, unde, nisi per nosmetipsos, ita sint auctae opes Philippi? sed heus tu, si vitiosa haec sunt, at urbanarum rerum status est melior. Ecquid autem dici queat? num propugnacula, quae dealbamus? et viae, quas reficimus? et fontes? et nugae? eos quaeso intuemini, quorum (33) haec acta sunt in republica: quorum alii e mendicis repente facti sunt divites, alii ex obscuris clari, nonnulli privatas aedes publicis aedificiis splendidiore extruxerunt: et quanto res publica plus detrimenti cepit, tanto res istorum factae sunt ampliores. Quae igitur causa est horum omnium? et cur tandem se omnia tum praeclare habuerunt, et nunc haud recte? primum, quod et populus, cum ipse militare auderet, dominus erat magistratuum, omnesque reipublicae facultates in sua potestate habebat: et bene secum agi putabant caeteri omnes, si a populo aut magistratum, aut honorem, aut beneficium aliquod, consecuti essent. Nunc contra, omnes reip. facultates penes sunt magistratus, eorumque arbitrio geruntur omnia: vos populus enervati, et, pecunia, fociis, spoliati, famuli et additamenti vicem obtinetis: contenti, si theatrales pecunias vobis impertiant; aut buculas forte miserint; et, quod est omnium (34) abjectissimum, cum ea vobis dantur, vestra quae sunt; gratiam etiam habetis, quasi beneficia in vos conferantur. Qui vero vos in hanc urbem tanquam carcerem includere, ad talia vos alliciunt, et cicurant, ut vos ad nutum paratos habeant. Neque vero, mea quidem sententia, fieri

fieri unquam potest, ut magnos et generosos animos sumant ii, qui parvis et vilibus rebus occupantur. Nam qualiacunque hominum studia fuerint, talibus eos et animis esse praeditos necesse est. Haec, medius fidius haud mirabor, si mihi, qui dixerim, plus apud vos nocuerint, quam ipsis harum rerum auctoribus: neque enim semper apud vos omnibus de rebus libere loqui licet, idque ego vel nunc licuisse miror. Quod si nunc saltem, moribus istis relictis, militare, et, ut vestra dignitas postulat, rem gerere volueritis, atque istis domesticis opibus velut instrumentis utemini ad externa bona comparanda: fortassis, Athenienses, fortassis perfectum aliquod et magnum bonum consequemini, talibus lucellis (35) repudiatis, quae cum cibis, quos dant aegrotis medici, conferri possunt. Etenim ut illi neque vires augent, neque emori patiuntur; sic et ista, quae vos nunc percipitis, neque tanta sunt ut iustam utilitatem aliquam afferant: neque vos, iis despectis, ad alia converti patiuntur, sed alimenta sunt vestrum omnium socordiae. Tunc ergo stipendium facere jubet? inquiet aliquis. Sane: et e vestigio eundem esse ordinem omnium, Athenienses, ut partem quisque reipublicae capeffat, quaeque res civitati opus fuerit, in ea suam operam strenue navet. Licet agere otium? cum domi manes, melior est tua conditio, quod ad nullum turpe facinus inopia te compellit. Incidit huiusmodi quippiam, quale nunc? de istis ipsis emolumentis pro patria, ut aequum est, militabis. Estne vestrum aliquis extra aetatem *militarem*? is quae nunc sine ordine capit, ad nihil utilis, ea in aequabili ordine accipiat, (36) omnia inspiciens et administrans quae sunt agenda. Ad summam, neque detraxi quicquam, neque addidi, praeter pauca; confusione sublata, rempublicam in ordinem redegi: eodem accipiendi, militandi, judicandi, et id agendi, quod pro aetate quisque potest, quodque tempus postulat, ordine instituto. Nusquam ego dixi, nihil agentibus ea esse distribuenda, quae functuris officio debentur: neque ipsos desiderare, omnique consilio destitutos otium agere, quodque alicujus *vestri imperatoris* peregrini milites vicerint, audire. Haec enim nunc fiunt. Neque reprehendo eos qui reip. inserviunt; sed pro vobis ipsi ea debetis agere, propter quae alios honoratis: neque cedere statione virtutis, Athenienses, quam vobis majores, magnis periculis partam, reliquerunt. Fere dixi, quae conducere putem. Vos autem ea amplectamini, quae et reipublicae et vobis universis profutura sunt.

DEMOS.

DEMOSTHENIS

OLYNTIACA III.

LIBANII ARGUMENTUM.

Olynthus Thraciae fuit urbs, eam Graeci tenuerunt, oriundi Chalcide: quod est Eubæae oppidum, Atheniensium colonia. Multa porro et praeclara Olynthii, ut et cum Atheniensibus, qui Graecis imperarunt olim, et item cum Lacedaemoniis, bella gesserunt: ac magnam tandem adepti potentiam, inter cognatas civitates excelluerunt. Non parva enim in Thracia Chalcidicae gentis multitudo fuit. Post, inita cum Philippo rege Macedoniae societate, Olynthii cum eo primum Atheniensibus arma intulerunt: idque partim ob Anthemuntum oppidum acceptum, de quo inter Macedones et ipsos contentio fuerat, partim ob Potidaeam, quam Philippus, expugnatam ereptamque Atheniensibus, Olynthiis tradiderat. Tandem suspectum habere coeperunt regem, quod et magna ejus subitaque incrementa, et parum fidum esse ingenium, viderent. Observato igitur tempore, quo is peregre abesset, missis legatis pacem cum Atheniensibus fecerunt, in quo ictum cum Philippo foedus violabant. Pacti enim fuerant, se communiter bellum et gesturos cum Atheniensibus, et, si aliud visum esset, communiter composituros. Philippus autem, jampridem(38) causam contra eos quaeritans, tum vero hanc nactus, bellum eis, ut foedis fragis, et cum hostibus suis amicitiae foedere conjunctis, infert. Quare hi legatos Athenas mittunt ad petendum auxilium, iis Demosthenes patrocinator, et opem ferre jubet Olynthiis,

lynthiis, quod in eorum salute sit posita securitas Atheniensium. Nunquam enim Philippum, salvis Olynthiis, in Atticam venturum: Athenienses autem facultatem habituros esse navigandi in Macedoniam, atque in ea gerendi belli: sin urbs haec a Philippo subacta fuerit, apertam esse viam regi ad invadendum Athenienses. Negat autem Philippum tam superatu esse difficilem, quam putetur; ut animos contra eum faciat Atheniensibus. Differit etiam de pecunia publica: suadetque, ut a spectaculis ad militiae usum transferatur. Ac morem, quo Athenienses quondam sunt usi, minus notum explicari necesse est. Cum olim non saxeum esset apud eos theatrum, sed ex ligneis tabulis coassatum, omnesque locum occupare properarent, et verberibus, et vulneribus etiam interdum, alii alios afficiebant. Quod magistratus Atheniensium prohibitori, venalia fecerunt loca, ut nemo, nisi binis obolis numeratis, ad spectandum admitteretur. Ne vero pauperes eo sumptu premi viderentur, constitutum fuit, ut e publico binos illos obolos quisque acciperet. Quae consuetudo, inde orta, eo usque processit, ut non eo nomine duntaxat acciperent, sed prorsus omnem pecuniam publicam distribuerent. Unde etiam ad militiam segnes facti sunt: quam (39) enim pecuniam olim propter expeditiones e publico in stipendium accipiebant, eam tum in spectaculis et festis domi partiebantur. Nolebant igitur jam egredi, et subire pericula: sed et legem sciverant de theatrâli hac pecunia, quae mortem minitaretur ei qui autor esset, ut ea in veterem ordinem reponeretur, fieretque militaris. Quare Demosthenes caute hanc consilii partem attingit, seque ipse interrogans, Tunc jubes, ut haec militaris fiat?

at? respondet, Mimine vero equidem. Atque haec de theatrâli pecunia. Differit orator etiam de urbanis copiis: ipsis civibus esse militandum, non, sicuti solebant, per milites peregrinos opem ferendam, censens, eum enim causam esse asserit, cur res male geratur.

SI, quibus de rebus in hoc tempore deliberatis, Athenienses, in his quid e republica futurum sit, explicetur; multis id arbitror divitiis vos esse praelaturos. Quod cum ita sit, aequum est, ut ultro et alacriter omnes eos, qui consilium dare volunt, audiat. Etenim non solum si quid utile meditatus quis venerit, id debetis, cum audieritis, amplecti: verum etiam vestrae fortunae esse puto, (40) ut multa opportuna dictu subito nonnullis in mentem veniant; ita ut facile vobis sit ex omnibus utilia deligere. Praefens igitur tempus, Athenienses, tantum non edita voce clamat, vobismetipsis esse curam rerum illarum suscipiendam, si modo ullam vestrae salutis curam habeatis. Nos vero nescio quomodo mihi esse videmur erga illas animati. Sunt autem, quae mihi quidem videantur, haec; et auxilia jam esse discernenda, et quam celerrime esse comparanda, ut hinc (*urbanis copiis*) opem feratis; et non idem admittatis, quod etiam prius; et legatos mittendos esse, qui haec dicant, et rebus intersint: quippe quod hoc maxime timendum est, ne Philippus, (ut est homo callidus, et in observandis rerum momentis sagax) partim concedendo, ubi res ita tulerit, partim minitendo, (qua quidem in parte non immerito illi fides habebitur) partim nos et absentiam nostram criminando, de summa rerum intervertat (41) aliquid, et ad sese transferat. Verum illud peropportune cadit, Athenienses, ut quod summo Philippi rebus praesidio est, idem sit etiam vobis utilissimum. Nam quod is, solus, omnia et arcana et aperta moderatur, ac simul et dux est, et dominus, et quaestor, et ipse ubique adest exercitui, in eo ad res bellicas celeriter et tempestive conficiendas longe vobis antecellit: pacificationi autem, quam cum Olynthiis libenter faceret, haec adversantur. Certo enim sciunt Olynthii, se non jam de gloria, nec de agrorum aliqua parte, verum ne evertatur patria sua, atque in servitutem redigatur, bellum gerere; norunt etiam quomodo cum Amphipolitis egerit, qui urbem ei tradiderant, et cum Pydnacis, qui in urbem eum receperant. Denique mea quidem sententia, omnino rebus publicis infida res est regia potestas, praesertim vero si sint finitimae. Quae cum ita esse intelligatis, Athenienses, caetera (42) quae decent omnia,

omnia, vobis cogitanda esse affirmo, ut velitis et excitemini, belloque, si unquam, nunc certe maxime incumbatis: nec pecuniam tantum prompte conferatis, sed et ipsi militetis, nec in vobis quicquam desiderari patiamini. Nulla enim jam ratio vobis, nulla excusatio, quo minus officio fungi velitis, relinquitur: nam quod omnes jactabatis, Olynthios in Philippum esse concitandos, id ultro nunc accidit: eaque ratione, qua maxime vobis expediat; nam si vestro impulsu bellum suscepissent, socii fortasse parum firmi, atque ad tempus in ea sententia fuissent. Quoniam autem eum ob illata sibi crimina oderunt: firmas eos probabile est cum eo, propter ea quae et metuunt et perpeffi sunt, gerere inimicitias. Quare non negligenda est talis oblata occasio: neque committendum, ut idem vobis accidat, quod saepe jam prius accidit. Si enim nos, cum defensis Eubœensibus rediremus, atque Hierax⁽⁴³⁾ et Stratocles Amphipolitae, hoc suggestu consensio, vos solvere, atque oppidum in fidem accipere, juberent, pari studio privatis rationibus nostris consuluissemus, ac salutem Eubœensium tutati eramus; et Amphipolim tum obtinuissetis, et omnibus, quae deinde secuta sunt, negotiis fuissetis liberati. Rursus, cum Pydnam, Potidaeam, Methonem, Pagasas, caetera (ne singulis commemorandis immorer) obsideri nunciaretur, si tum harum urbium vel uni primae, alacriter, et ut decuerat, opem tulissemus ipsi, faciliore et multo humiliore nunc uteremur Philippo. Nunc, dum praesentia semper amittimus, et futura sua sponte se recte habitura opinamur, et auximus, Athenienses, Philippum nos, et tantum effecimus, quantus nemo unquam fuit rex Macedoniae. Nunc autem venit occasio. Quae? haec quam offerunt Olynthii ultro civitati, nulla⁽⁴⁴⁾ priorum illarum deterior. Ac si quis (ut mihi quidem videtur) liberalitatem erga nos divinam recte aestimet, is, tametsi multa non ita sint, ut deberent, magnam tamen diis gratiam sit habiturus, idque jure ac merito. Nam quod multa bello amisimus, id negligentiae nostrae acceptum referre jure possis. Quod autem neque olim hoc factum, et ostensa jam nobis est quaedam societas, quae sit idonea cladibus hisce depellendis, modo uti velimus; divinae benevolentiae beneficium equidem interpretor. Sed perinde sit scilicet ut et in paranda pecunia, si quis eam, quam acceperit, etiam servarit, magnam habet fortunae gratiam: sin imprudens consumpserit, una consumpsit et accepti a fortuna beneficii memoriam. Sic etiam in rebus gerendis, qui occasionebus non recte usi sunt, ii tametsi boni quippiam divinitus obtigit, haud meminerunt. Ex ultimo enim⁽⁴⁵⁾ eventu, de iis quae praecesserunt, omnibus sit plerumque judicium.

Quapropter vobis ea quae restant, Athenienses, magnae curae esse debent, ut his vitiis correctis, impressam ob res sic administratas infamiae notam exteramus. Quod si hos quoque homines destituerimus, Athenienses, atque ille Olynthum everterit: dicat mihi aliquis, quid restet, quod illum, quo minus erat quo velit, remoretur? Nunquis vestrum cogitat, Athenienses, et spectat, quibus *tam* magnus evasit rationibus, infirmus cum esset initio, Philippus? primum Amphipoli capta, postea Pydna, mox Potidaea, denique Methone, postremo Thessaliam invasit. Demum, quum Pheras, Pagasas, Magnesium, omnia suo arbitratu composuisset, in Thraciam abiit. Deinde ibi regibus aliis eiectionis, aliis constitutis, in morbum incidit: ex eo paululum recreatus, non ad focordiam se deflexit, (46) sed statim Olynthios est aggressus. Ejus autem in Illyrios, ad Paeonas, et adversus Arymbam, et quo non? praetereo expeditiones. Quid ergo, inquiet aliquis, ista nobis commemoras nunc? utrumque ut cognoscatis, Athenienses, et sentiat, tum, projicere singularem semper aliquid rerum, quam non expediat: tum perpetuum in rebus gerendis alacritatem, qua erga omnes Philippus utitur: prae qua fieri non poterit, ut, rebus gestis contentus, in otio se contineat. Qui si in ea sententia erit, ut augendo semper opes suas, et gloriam augendam censeat, nos autem nullius rei curam constanter et serio suscipiemus: considerate, quem tandem harum rerum exitum fore sit sperandum. Quis vestrum, per Deos, adeo focors est, qui nesciat, bellum inde ad nos venturum, si neglexerimus? verum id si fiat, vereor, Athenienses, ne quemadmodum ii, qui temere pecuniam magnam (47) foenore mutuo sumunt, atque illa paulisper locupletati, post etiam patrimonii evertuntur: sic et nobis segnitiam nostram magno constituisse appareat; et dum ad voluptatem omnia referimus, in necessitatem tandem veniamus, multa, eaque gravia, quae minime vellemus, faciendi, deque agris nostris sit dimicandum. Ac reprehendere quidem, dixerit forsitan aliquis, esse facile et cuiusvis; quid autem de his rebus statuendum sit, pronunciare, id esse consilarii. Ego vero, quanquam illud non ignoro, saepe vos non iis qui sunt in culpa, sed his, qui postremi sententiam dixerint, irasci, ubi quid ex sententia non evenierit: non tamen arbitror meae privatae salutis ita habendam esse mihi rationem, ut quicquam dissimulem, quod e re vestra futurum esse ducam. Censeo igitur, duobus vos oportere modis rebus succurrere, tum urbes Olynthiorum tuendo, et milites, qui id agant, mittendo; (48) tum regnum ejus vastando, et triremibus, et militibus aliis. Quod si alterutrum neglexeritis, vereor ne irrita sit futura

futura expeditio vestra. Sive enim, agrum suum a vobis diripi vexarique passus, ipse interim Olynthum subegerit, videns rem domi in tuto esse, assidebit et ducet bellum, moraque obsidionis eos superabit. Auxilia igitur et magna et bipertita esse oportet. Ac de auxiliis haec statuo. Quod autem ad pecuniam comparandam attinet, est, Athenienses, pecunia vobis, est quanta omnium mortalium nemini, militaris: eam vero vos, sic ut vultis, capitis. Quam si militantibus restitueritis, nullo erit opus commeatu; sin minus, opus erit, vel nullus potius satis erit commeatus. Quid igitur? dicat aliquis, Tunc autor es, ut ea (49) sit militaris? ego vero nequaquam. Equidem conscribendum exercitum censeo, et propterea militari pecunia opus esse, et unam esse rationem, eandem et faciendi et accipiendi quae oporteat. Eam vero vos ita capitis, ut festa celebretis, et res fere nullas geratis. Reliquum igitur id est, scilicet, ut omnes tributum conferant; si multis opus erit, multum, sin paucis, parum. Omnino certe pecuniis est opus, nec sine his quicquam potest rite administrari. Indicant etiam alias alii comparandae pecuniae rationes; e quibus eam vos sequamini, quae maxime conducere videbitur, et rerum curam, dum occasio adest, suscipite. Illud etiam est operae pretium cogitare et reputare, quo in loco nunc sint res Philippi. Neque enim (ut videatur, et dici possit, re non satis considerata) status ejus hoc tempore praeclarus est, aut pulcherrimus. Neque intulisset ille hoc bellum unquam, si gerendum fore censuisset; nam tum primo statim impetu se omnem rem confecturum (50) sperabat: quam spem falsam habuit. Hoc igitur primum illum turbat, cum praeter expectationem evenerit, et magnam illi movet aegritudinem. Deinde motus etiam Thessalorum. Nam hi quidem, natura nimirum, et semper, omnibus mortalibus infidi fuerunt. Quales autem sunt, tales eos nunc et ille cum primis experitur. Decreverunt enim Pagasas ab eo reposcere, et Magnesiam muniri vetuerunt. Praeterea quosdam auctivi ego, qui dicerent, non concessuros ei Thessalos posthac portiorum et vestigalium usumfructum, quod Thessalorum rempublicam inde sustentari, non ea intercipi a Philippo, oporteat; qua pecunia privatus si fuerit, in arctum admodum ei stipendia peregrini militis redigerentur. Jam Paeonem et Illyrium, caeteros denique omnes, existimandum est sui juris et liberos, quam servos, esse malle. Insuper enim sunt cuiquam parere, et homo importunus est, ut (51) aiunt: neque profecto id incredibile fortassis est. Nam res secundiores quam par est, temeritatis occasionem incautis praebent. Quare saepe videtur parta tueri bona esse difficilius, quam parare. Statuetis

tuetis igitur, Athenienses, incommoditates illius vestras esse commoditates, et occasionem strenue urgebitis, nec legatos duntaxat mittetis, quo mittendi sunt, sed et ipsi militabitis, et alios omnes concitabitis. Nam si Philippo talis contra nos daretur opportunitas, et bellum prope nostros fines oriretur, quam cupide putatis eum in nos invasurum? et nonne pudeat vos, si nec ea, quae ipsi ferretis, si posset ille, data occasione facere audeatis? Praeterea ne hoc quidem vos praetereat, Athenienses, nunc optionem dari vobis, utrum vos illic oporteat bellum gerere, an apud vos illum? si enim Olynthiorum opes manserint incolumes, (52) vos illic pugnantes, cum illius regnum vastabitis, tum secure hac vestra terra fruamini. Sin illa Philippus occuparit: quis eum porro huc ire prohibebit? Thebani? ne sit dictu acerbius, etiam expedite una irrumpent. An Phocenses? qui ne sua quidem sine vestris auxiliis tueri possunt. Aut alius quispiam? at Hercules nolet. Omnium certe absurdissimum fuerit, si, quae nunc etiam cum stultitiae reprehensione, tamen eloquitur, ea data potestate non faceret. Quantum autem intersit, hic an illic bellum geratur, verbis nihil opus esse arbitror. Si enim porteret vos ipsos triginta duntaxat dies foris esse, et quae alendo sunt exercitui, ea e nostri agri proventus petere (et si nullus inquam hostis in eo versaretur) id damnum quod ii vestrum, qui agros colunt, admitterent, majus fore totius belli superioris impensis arbitror. Quod si quae hostiles (53) copiae venerint, quantae clades erunt metuendae? accedet protervitas, atque insuper ipsius rei dedecus, quod nullo minus est detrimento, sanis quidem hominibus. Quare omnia haec in conspectu habentes, universi opem ferre, et bellum illuc amoliri debent; divites, ut, pro multis, quae Deum benignitate possident, pauca impendentes, reliqua secure teneant: juvenes, ut in Philippi regno parta bellandi peritia, formidabiles incolumis patriae custodes fiant: oratores, ut in reddendis rationibus administrationem suam facile tueri possint. Nam ut eae res erunt, quae vobis evenient, ita et vos de actis eorum judicabitis. Quae utinam bonae sint, et officio fungantur omnes.

F I N I S.

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΕΙΡΗΝΗΣ

ΛΟΓΟΣ.

THE

LIBRARY

OF

ΛΙΒΑΝΙΟΥ
ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ
ΛΟΓΟΥ.

Μηκροκόμῃ τῷ πολέμῳ τῷ περὶ Ἀμφιπόλεως, εἰ-
ρήνης ἐπεθύμησαν ὅ, τε Φίλιππος, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι·
οἱ μὲν Ἀθηναῖοι, κακῶς ἐν τῷ πολέμῳ φερόμενοι·
ὁ δὲ Φίλιππος, βυλόμενος ἂν ὑπέχετο Θετταλοῖς
τε καὶ Θηβαίοις ἐπιτελέσαι. ὑπέχετο δὲ, τοῖς μὲν
Θηβαίοις, Ὀρχομένον παραδώσιν καὶ Κορώνην,
πόλεις Βοιωτίας· ἀμφοτέροις δὲ, τὸν Φωκικὸν κα-
ταλύσειν πόλεμον. τῆτο δὲ ἦν ἀδύνατον αὐτῷ, πο-
λεμίων ὄντων Ἀθηναίων· καὶ γὰρ πρότερον βυλιθεὶς
εἰσβαλεῖν εἰς τὴν Φωκίδα, τῶν Ἀθηναίων περι-
πλευσάντων ταῖς ναυσὶν εἰς τὰς καλυμμένας Πύ-
λας, ὑπ' ἐνίων δὲ Θερμοπύλας, ἀπεκωλύθη τῆς
εἰσόδου. νῦν τοίνυν εἰρήνην ποιησάμενος πρὸς τὴν
Ἀθηναίους, μηδεὶνὸς κωλύσαντος, παρελθὼν εἰσῶ
Πυλῶν, τὸ Φωκέων ἔθνος ἀνάστατον πεποίηκε, καὶ
τὴν Φωκέων ἐν τοῖς Ἀμφικτύοσι χώραν, καὶ τὰς ἐ-
κείνων ἐν τῷ συνεδρίῳ ψήφους παρὰ τῶν ἄλλων
Ελλήνων εἴληφε. τίπομφε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναί-
ους πρέσβεις, ἀξιῶν καὶ αὐτοὺς ταῦτα συγχωρεῖν.
καὶ ὁ Δημοθένης παραγνῆι συγχωρεῖν, ἐ τῷ πράγ-
ματι συνιστάμενος ὡς ὀρθῶς ἔχοντι, καὶ δὲ δίκαιον
εἶναι λέγων μετέχειν Ἑλληνικῷ συνεδρίῳ τὸν Μα-
κεδόνα, ἀλλὰ δεδιέναι φάσκων, μὴ καταναβασ-
θῶσι κοινὸν πόλεμον πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἑλλη-
νας ἔχειν. προσκεκρυμέναι γὰρ λέγει τοῖς Ἀθη-
ναίοις ἄλλους δι' ἄλλας τινὰς αἰτίας, τέτῃς δὲ

κοινῇ πολεμήσειν αὐτὸς· δώσω μὲν, φησὶ, κοινὴν αἴτίαν ταύτην κατ' ἡμῶν, ὅτι μόνοι τοῖς τῆς Ἀμφικτυόνων ἐνιστάμεθα δόγμασιν, ὥςτε κάλλιον τὴν εἰρήνην τηρεῖν, καὶ ταῦτα Φίλιππος παρεληλυθότος ἔσω Πυλῶν, καὶ ἐπελθεῖν δυναμὴς τῇ ἀττικῇ, ἢ περὶ μικρῷ τηλικῶτον κίνδυνον ἄρασθαι. ὅτος δὲ ὁ λόγος, παρεσκευάσθη μὲν, καὶ μὴν εἰρησάξαι μοι δοκεῖ· κατηγορῶν γὰρ ὁ ῥήτωρ Αἰχίνης, καὶ τῆτο ἔμετα τῆς ἄλλων αὐτῷ διαβάλλει, ὅτι συνέβλευε, Φίλιππον Ἀμφικτύονα εἶναι ψηφίσασθαι, μηδενὸς ἄλλου τολμῶντος τῆτο εἰσλησθασθαι, μηδὲ Φιλοκράτους τῷ πάντων ἀναδεσάσθαι. καὶ ἂν ἔν αὐτὸς περὶ τῶν συμβεβλευκώς, τὸν Αἰχίνην ἐπ' αὐτοῖς διέβαλλεν. ἀλλὰ δηλονότι τὴν ὑπόνοιαν ἔδωκε, μὴ δόξῃ φιλιππίζειν, καὶ χρημασιν ὑπὸ τῷ βασιλείῳ πεισθεῖς, τοιαύτην γνώμην ἀποφύνασθαι. ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ λόγῳ πρὸς τοιαύτην τινὰ ὑπόνοιαν ἰσάμηνος φαίνεται, συνιστὰς ἑαυτὸν ὡς ἔνουν τῇ πόλει καὶ ἀδωροδόκητον.

Ο Ρῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχὴν, καὶ μόνον τῷ πολλὰ προεῖσθαι, καὶ μηδὲν εἶναι προὔργου περὶ αὐτῶν εὖ λέγειν, ἀλλὰ καὶ τῷ περὶ τῶν ὑπολοίπων κατὰ ταύ-

τὰ, μηδὲ καθ' ἓν τὸ συμφέρον πάντας
 ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τοῖς μὲν ὧδ', τοῖς δὲ
 ἑτέρως δοκεῖν. δυσκόλῃ δ' ὄντος φύσει
 καὶ χαλεπῷ τῷ βεβλῦεσθαι, ἔτι πολλῷ
 χαλεπώτερον ὑμεῖς αὐτὸ πεποιήκατε,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι
 πάντες ἄνθρωποι, πρὸ τῶν πραγμάτων
 εἰώθασιν χρῆσθαι τῷ βεβλῦεσθαι· ὑ-
 μεῖς δὲ, μετὰ τὰ πράγματα. ἐκ δὲ τέ-
 τος συμβαίνει παρὰ πάντα τὸν χρό-
 νον, ὃν οἶδ' ἐγὼ, τὸν μὲν, οἷς ἂν ἀμάρ-
 τητῇ ἐπιτιμῶντα, εὐδοκιμεῖν καὶ δοκεῖν εὖ
 λέγειν· τὰ δὲ πράγματα, καὶ περὶ ὧν βε-
 βλῦεσθε, ἐκφεύγειν ὑμᾶς. οὐ μὲν ἀλ-
 λά, καίπερ τέτων ὅτως ἐχόντων, οἶμαι,
 καὶ πεπεικῶς ἑμαυτὸν, ἀνέστηκα, ἂν ἐ-
 δελήσητε, τῷ θορυβεῖν καὶ φιλονεικεῖν ἀ-
 ποσάντες, ἀκέειν, ὥς ὑπὲρ πόλεως βε-
 λευομένοις, καὶ τηλικύτων πραγμάτων,
 προσήκει, ἔξειν καὶ λέγειν καὶ συμβεβλῦ-
 ειν, δι' ὧν καὶ τὰ παρόντα ἔσται βελτίω,

καὶ τὰ προειμένα (ωθήσεται. ἀκριβῶς
 δὲ εἰδὼς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ λέγειν
 περὶ ὧν αὐτὸς εἶπέ τις, καὶ περὶ αὐτῷ,
 παρ' ὑμῖν αἰετῶν πάνυ λυσίτελόντων
 τοῖς τολμῶσιν ὄν, ἔτῳς ἡγῆμαι φορτι-
 κὸν καὶ ἐπαχθεῖς, ὥς, ἀνάγκη ἔσαν ὀ-
 ρῶν, ὅμως ἀποκνῶ. νομίζω δ' ἄμεινον ἂν
 ὑμᾶς περὶ ὧν νῦν ἐρῶ κρίναι μικρὰ τῶν
 πρότερόν ποτε ῥηθέντων ὑπ' ἐμῷ μνη-
 μονεύσαντας. ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, πρῶτον μὲν ἡνίκ' ἐπειθὸν τινες ὑ-
 μᾶς, τῶν ἐν Εὐβοίᾳ ταραττομένων πραγ-
 μάτων, βοηθεῖν Πλετάρχῳ, καὶ πόλε-
 μον ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄραοθαι, πρῶ-
 τος καὶ μόνος παρελθὼν ἀντεῖπον· καὶ
 μονονὲ διεσπάρην ὑπὸ τῶν, ἐπὶ μικροῖς
 λήμμασι, πολλὰ καὶ μεγάλα ὑμᾶς ἀμαρ-
 τάνειν πεισάντων· καὶ χρόνον βραχέος δι-
 ελθόντος, μετὰ τῷ προσόφλειν αἰχύ-
 νην, καὶ παθεῖν οἷα τῶν ὄντων ἀνθρώπων
 ἑδένες πώποτε πεπόνθασιν ὑπὸ τέτταν

οἷς ἐβόηθησαν, πάντες ὑμεῖς ἔγνωτε
 τὴν τε τῶν ταῦτα πεισάντων κακίαν, καὶ
 τὸν τὰ βέλτισα εἰρηκότα ἐμέ. πάλιν
 τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλιδὼν Νεο-
 πτόλεμον τὸν ὑποκριτὴν, τῷ μὲν τῆς
 τέχνης προσηύματι τυτχάνοντα ἀδεί-
 ας, κακὰ δὲ ἔργαζόμενον τὰ μέγιστα τὴν
 πόλιν, καὶ τὰ παρ' ὑμῖν διοικούντα Φι-
 λίπῳ, καὶ πρυτανεύοντα, παρελθὼν
 εἶπον εἰς ὑμᾶς, ὁδεμιάς ἔνεκα οὐτ' ἔχ-
 θρας οὔτε συκοφαντίας ἰδίας, ὥς ἐκ τῶν
 μετὰ ταῦτα ἔργων γέγονε δῆλον. καὶ οὐ-
 κέτ' ἐν τέτοις αἰτιάσομαι τῆς ὑπὲρ Νε-
 οπτολέμου λέγοντας· ὁδὲ εἰς γὰρ ἡν' ἀλλ'
 αὐτοὺς ὑμᾶς· εἰ γὰρ, ἐν Διονύσῃ, τραγω-
 δὴς ἐθεάσαοθε, ἀλλὰ μὴ περὶ Ὡτηρί-
 ας καὶ κοινῶν πραγμάτων ἦν ὁ λόγος, οὐκ
 ἂν οὕτως οὔτε ἐκείνῃς πρὸς χάριν, οὔτε
 ἐμῇ πρὸς ἀπέχθειαν, ἤκείτε. καίτοι τῷ
 τό τε ὑμᾶς οἶμαι νῦν ἅπαντας ἠορῆσαι,
 ὅτι τὴν τότε ἀφίξιν εἰς τοὺς πολεμίους

ἐποιήσατο, ὑπὲρ τῶν τὰ ἐκεῖ χρήματα
 ὀφειλόμενα, ὡς ἔφη, κομίσας δεῦρο λείψα-
 γεῖν· καὶ τότε τῷ λόγῳ πλείστω χρησά-
 μενος, ὡς δὴν ὅν εἴ τις ἐγκαλεῖ τοῖς ἐκεῖθεν
 ἐνθάδε τὰς εὐπορίας ἄλυσιν, ἐπειδὴ, διὰ
 τὴν εἰρήνην, ἀδείας ἔτυχεν, ἣν ἐνθάδε ἐκ-
 τηλοῦσίαν Φανεράν, ταύτην ἐξαργυρίσας,
 πρὸς ἐκείνον ἀπάγων ὥχετο. δύο μὲν δὴ
 ταῦτα ὧν προεῖπον ἐγὼ, μαρτυρεῖ τοῖς
 τότε γεγεννημένοις λόγοις ὀρθῶς καὶ δικαί-
 ως, οἵά περ ἦν ἀποφανθέντα ὑπ' ἐμῶ. τρί-
 τον δὲ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μόνον ἐν τούτῳ
 εἰπὼν ἔτι, καὶ δὴ καὶ περὶ ὧν παρελήλυθα
 ἔρω. ἡνίκα τὰς ὀρχας τὰς περὶ τῆς εἰρήνης
 ἀπειληφότες ἤκομεν οἱ πρέσβεις, τότε,
 Θεσπιάς τινῶν καὶ Πλαταιᾶς ὑπὸ χυμῶ-
 νων οἰκισθῆσθαι, καὶ τὰς μὲν Φοκίας τὸν
 Φίλιππον, ἂν γένηται κύριος, ῥῶσθαι, τὴν
 δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν, καὶ τὸν Ωρω-
 πὸν ὑμῖν ὑπάρξαι, καὶ τὴν Εὐβοίαν ἀντ'
 Ἀμφιπόλεως ἀποδοθῆσθαι, καὶ τοιαύ-

τας ἐλπίδας καὶ φανακισμὸς, οἷς ὑπαχ-
 θέντες ὑμεῖς, οὔτε συμφερόντως ἔτε ἴσως
 ἔτε καλῶς προεῖοδε Φωκέας, ἔδεν τέτων
 ἔτ' ἐξαπατήσας ἔτε σιγήσας ἐγὼ φανή-
 σομαι· ἀλλὰ προειπὼν ὑμῖν, ὡς εὖ οἶδ'·
 ὅτι μνημονεύει, ὅτι ταῦτα ἔτε οἶδα οὔτε
 προσδοκῶ, νομίζω δὲ τὸν λέγοντα ληρεῖν.
 ταῦτα τοίνυν πάντα, ὅσα φαίνομαι βέλ-
 τιον τῶν ἄλλων προορῶν, οὐδ' εἰς μίαν, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔτε δεινότησα, ἔτε ἀλα-
 ζονείαν, ἐπανοίσω, ἔδὲ προαποήσομαι δι'
 ἔδὲν ἄλλο γινώσκην, καὶ προαισθάνεσθαι,
 πλὴν οἱ ἅ ἅν' ὑμῖν εἶπω δύο· ἐν μὲν, ὧ ἄν-
 δρες Ἀθηναῖοι, δι' εὐτυχίαν· ἣν συμπάσης
 ἐγὼ τῆς ἐν ἀνθρώποις ἔσης δεινότητος καὶ
 σοφίας ὁρῶ κρατοῦσαν· ἕτερον δὲ, ὅτι
 προῖκα τὰ πράγματα κρίνω καὶ λογίζο-
 μαι, καὶ ἔδεν λῆμμα ἔδειξαι ἂν ἔχοι, πρὸς
 οἷς ἐγὼ πεπολίτευμαι καὶ λέγω, δεῖξαι
 προσηρημένον. ὁρθὸν ἔν, ὅ,τι ἂν ποιεῖ ἀπ'
 αὐτῶν ὑπάρχει τῶν πραγμάτων, τὸ
 συμφέρον φαίνεται μοι. ὅταν δ' ἐπὶ θά-

τερα, ὥσπερ εἰς τρυλάνην, ἀργύριον προσε-
 νέγκης, οἷ' χεῖλαι φέρον, καὶ καθείλκυσε τὸν
 λογισμὸν ἐφ' αὐτὸ· καὶ ἐκέτ' ἂν ὀρθῶς
 εἴδ' ὑγιῶς ὁ τῷτο ποιήσας περὶ ἐδενὸς ἂν
 λογίσαιτο. ἐν μὲν οὖν ἐγωγε πρῶτον
 ὑπάρχον φημι δεῖν. ὅπως, εἴτε σύνταξιν,
 εἴτε συμμαχίας, εἴτ' ἄλλό τι, βούλεται
 τις κατασκευάζειν τῇ πόλει, τὴν ὑπάρ-
 χουσαν εἰρήνην μὴ λύων τῷτο ποιήσῃ· ἔχ-
 ῶς θάυμασθῆναι, εἴδ' ὥς ἀξίαν οὔσαν ὑμῶν
 ἀλλ', ὅποια πότ' ἐστὶν αὕτη, μὴ γενέσ-
 θαι μᾶλλον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν,
 ἢ γεγενημένη νῦν δι' ὑμᾶς λυθῆναι·
 πολλὰ γὰρ προείμεθα, ὧν ὑπαρχόντων,
 τότε ἂν, ἢ νῦν, ἀσφαλές εἰς καὶ ῥάων ἦν
 ἡμῖν ὁ πόλεμος. δεύτερον δέ· ὁρᾶν, ὅ-
 πως μὴ προαζώμεθα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖ-
 οί, τὰς συνεληλυθότας τέτους, καὶ φάσκον-
 τας Ἀμφικίβουνας νῦν εἶναι, εἰς ἀνάγκην
 καὶ πρόφασιν κοινῆς πολέμου πρὸς ὑμᾶς. ἐ-
 γὼ γάρ, εἰ γένοιθ' ἡμῖν πρὸς Φίλιππον

πάλιν πόλεμος δι' Αμφίπολιν, ἢ τι τοι-
 ῦτον ἔκκλημα ἴδιον, ἔμῃ μετέχῃσι Θεί-
 ταλοι, μηδὲ Αργεῖοι, μηδὲ Θηβαῖοι, οὐκ
 ἂν ἡμῖν οἶομαι τέτων ἔδνα πολεμῆσαι·
 καὶ πάντων ἤκιστα, καὶ μοι μὴ θορυβήσῃ
 μηδεὶς πρὶν ἂν ἀκέσῃ, Θηβαίους· ἔχῃ ὥς
 ἡδέως ἔχουσιν ἡμῖν· ἔδλ' ὥς ἔκ ἂν χαρί-
 ζοιντο Φιλίππῳ· ἀλλ' ἴσασιν ἀκριβῶς,
 εἰ καὶ πάνυ φήσῃ τις αὐτὸς ἀναισθήτους
 εἶναι, ὅτι, εἰ γενήσεται πόλεμος πρὸς ὑ-
 μᾶς αὐτοῖς, τὰ μὲν κακὰ πάνθ' ἔξου-
 σιν αὐτοῖ, τοῖς δὲ ἀγαθοῖς ἐφεδρεύων ἑ-
 τερος καθεδεῖται. οὐκ ἐν πρόφῳ ἂν ἑαυ-
 τὸς εἰς τῷτο, μὴ κοινῇς τῆς ἀρχῆς καὶ
 τῆς αἰτίας οὔσης τῷ πολέμῳ· ἔδὲ γε, εἰ
 πάλιν πρὸς τὸς Θηβαίους πολεμήσῃμεν
 δι' Ωρωπὸν, ἢ τι τῶν ἰδίων, οὐδὲν ἂν ἡ-
 μᾶς παθεῖν ἡγοῦμαι· καὶ γὰρ ἡμῖν κα-
 κείνοις τὸς βοηθήσοντάς ἂν, οἶμαι, εἰς τὴν
 οἰκείαν εἴ τις ἐμβάλοι, βοηθεῖν· ἔ συνε-
 πιστραλεύσῃν ἑδτετέροις· καὶ γὰρ αἰ συμμα-

χίαί τῷτον ἔχουσι τὸν τρόπον· ὧν καὶ
 φρονίίσφεν ἂν ἴις, καὶ τὸ πρᾶγμα φύσφι τοι-
 ῶτόν ἐστιν. ἔκ ἄχρι τῆς ἴσης ἕκαστός ἐστιν
 εὖνυς, οὐδ' ἡμῖν, ἔτε Θηβαίοις, ὥστε εἶ-
 ναι καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων· ἀλλὰ σῶς
 μὲν εἶναι ἅπαντες ἂν βέλοιντο ἔνεκα ἑαυ-
 τῶν· κρατήσαντας δὲ τῆς ἐτέρας δεσπό-
 τας ὑπάρχειν αὐτῶν, ἔδὲ εἷς. τί οὖν ἡ-
 γῶμαι φοβερόν; καὶ τί φυλάττασθαι φη-
 μι δεῖν ὑμᾶς; ὅπως μὴ κοινὴν πρόφασιν, καὶ
 κοινὸν ἔγκλημα, ὃ μέλλων πόλεμος πρὸς
 ἅπαντας λάβῃ. εἰ γάρ, Ἀργεῖοι μὲν, καὶ
 Μεσσηνιοὶ, καὶ Μεγαλοπολῖται, καὶ τινες
 τῶν λοιπῶν Πελοποννησίων, ὅσοι γε δὴ τὰ
 αὐτὰ τέτοις φρονοῦσι, διὰ τὴν πρὸς Λα-
 κεδαιμονίης ἡμῖν ἐπικηρυκείαν ἐχθρῶς
 χήσουσιν, καὶ τὸ δοκεῖν ἐκδέχεσθαι τι τῶν
 ἐκείνοις πεπραγμένων· Θηβαῖοι δὲ, ἔχου-
 σι μὲν ὡς λέγουσιν ἀπεχθρῶς, ἔτι δὲ ἐχ-
 θροτέρως χήσουσιν, ὅτι τῆς παρ' ἐκεί-
 νων φεύγοντας ζώομεν, καὶ πάντα τρό-

πον τὴν δυσμένειαν ἐνδὲκνύμεθα αὐτοῖς·
Θετταλοὶ δὲ, ὅτι τὰς Φωκέων φυγάδας
ὥρμεν· Φίλιππος δὲ, ὅτι κωλύομεν αὐ-
τὸν κοινωνεῖν τῆς Ἀμφικτυονίας· φοβοῦ-
μαι μὴ πάντες, περὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος
ὀρρίζομενος, κοινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγῃσι τὸν
πόλεμον, τὰ τῶν Ἀμφικλυόνων δόγματα
προσησάμενοι, εἴτ' ἐπισπασθῶσιν ἕκαστοι,
πέρα τῆς συμφέροντος ἑαυτοῖς, ἡμῖν πο-
λεμῆσαι, ὥσπερ καὶ περὶ Φωκέας. ἴξε γὰρ
δήπερ τῷδε, ὅτι νῦν Θηβαῖοι, καὶ Φίλιπ-
πος, καὶ Θετταλοὶ, οὐχὶ τὰ αὐτὰ μά-
λισα ἕκαστοι ἐσπυδακότες, τὰ αὐτὰ πάν-
τες ἐπραξαν· οἷον, Θηβαῖοι, τὸν μὲν Φί-
λιππον παρελθεῖν, καὶ λαβεῖν τὰς παρ-
όδους, ἐκ ἡδύναντο κωλύσαι, ἔδὲ γε τῶν
αὐτοῖς πεπονημένων ὕψαιον ἐλθόντα τὴν
δόξαν ἔχειν. νυνὶ γὰρ, Θηβαίοις, πρὸς
μὲν τὸ τὴν χώραν κεκομίσθαι, κάλλιστα
πέπρακται· πρὸς δὲ τιμὴν καὶ δόξαν, αἰσ-
χισα. εἰ γὰρ μὴ παρῆλθε Φίλιππος, ἔδεν

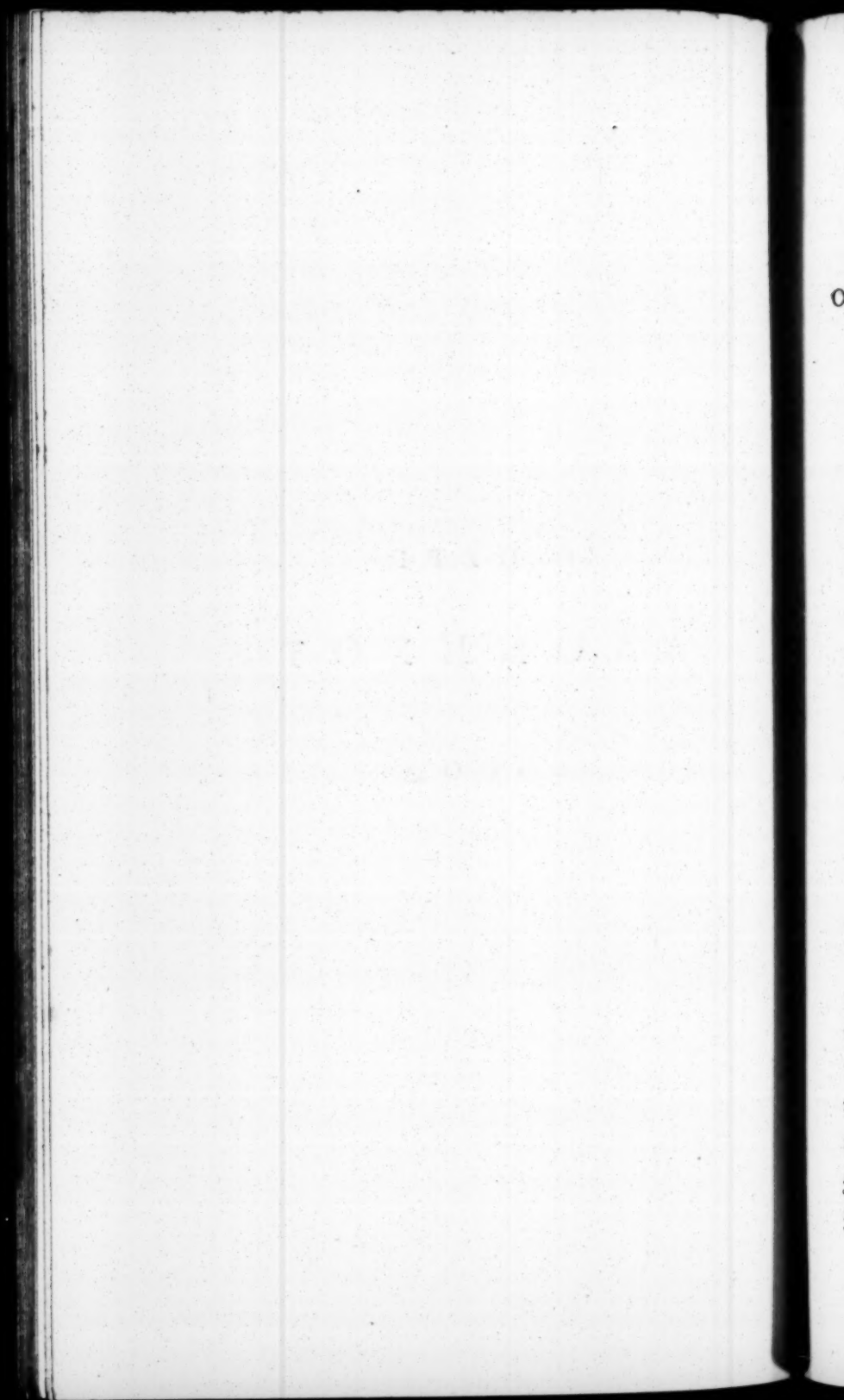
ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι. ταῦτα δὲ ἔκ ἐβό-
 λοντο· ἀλλὰ τῷ τὸν ὀρχομενὸν καὶ τὴν
 Κορώνειαν λαβεῖν ἐπιθυμεῖν, μὴ δύνασ-
 θαι δὲ, ταῦτα πάνθ' ὑπέμειναν. Φί-
 λιππον τοίνυν τινὲς μὲν δήπερ τολμῶσι
 λέγειν, ὡς ἔκ ἐβούλετο Θηβαίοις ὀρχο-
 μενὸν καὶ Κορώνειαν παραδῆναι, ἀλλ' ἡ-
 ναγκάσθῃ. ἐγὼ δὲ τέτοις μὲν ἐρρώσθαι
 λέγω. ἐκείνο δὲ οἶδα, ὅτι ὁ μᾶλλον γε
 ταῦτ' ἐμέλεν αὐτῷ, ἢ τὸ, τὰς παρόδους
 λαβεῖν ἐβόλετο, καὶ τὴν δόξαν τῆς πολέ-
 μῃς, τῇ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι,
 καὶ τὰ Πύθια θῆναι δι' ἑαυτῶν. καὶ ταῦτ'
 ἦν ὧν μάλιστα ἐγλίχετο. Θετταλοὶ δὲ γε
 ὑδέτερα ἐβόλοντο τέτων, ὅτε Θηβαίους
 ὅτε τὸν Φίλιππον μέγαν γενέσθαι· πάν-
 τα γὰρ ταῦτα ἐφ' ἑαυτοὺς ἡγάθοντο εἶναι.
 τῆς Πυλαίας δὲ ἐπεθύμουν, καὶ τῶν ἐν Δελ-
 φοῖς πλεονεκλήματων, δυοῖν κύριοι γενέσ-
 θαι. τῷ δὲ τέτων γλίχεσθαι, τὰδε
 συγκατέπραξαν. τῶν τοίνυν ἰδίων ἕνεκα,

ἕκαστον εὐρήσετε εἰς τὰ πολλὰ προηγμέ-
 νον, ὧν ἕδεν ἐβόλετο πράττειν. τῷτο μὲν
 τοίνυν, ὅτι τοῖσ' τὸν ἐσι, φυλακτέον ἡμῖν.
 τὰ κελευόμενα ἡμᾶς ἄρα δεῖ ποιεῖν ταῦ-
 τα φοβούμενους; καὶ σὺ ταῦτα κελεύεις;
 πολλῷ γε καὶ δέω. ἀλλ' ὥς, οὔτε πράττομεν
 ἕδεν ἀνάξιον ἡμῶν αὐτῶν, οὔτ' ἔσαι πό-
 λεμος, νῦν τε δόξομεν πᾶσιν ἔχειν, καὶ
 τὰ δίκαια λέγειν, τοῦτ' οἶμαι δεῖξιν.
 πρὸς δὲ τῶς θρασέως ὁτιῶν οἰομένους ὑ-
 πομένειν δεῖν, καὶ μὴ προορωμένους τὸν
 πόλεμον, ἐκεῖνα βέλομαι λογίσασθαι.
 ἡμεῖς Θηβαίους ἐῷμεν ἔχον Ὠρωπόν. καὶ
 εἰ τις ἔροιτο ἡμᾶς, κελεύσας εἰπεῖν τὰ-
 ληθῆ, διὰ τί; ἵνα μὴ πολεμῶμεν, φαίη-
 μεν ἂν. καὶ Φίλιππῳ, νυνὶ, κατὰ τὰς συν-
 θήκας, Ἀμφιπόλεως παρακεχωρήκαμεν·
 καὶ Καρδιανὸς ἐῷμεν ἔξω Χερρόνησι^{ων} τῶν
 ἄλλων τετάχθαι· καὶ τὸν Κᾶρα τὰς νή-
 σος καταλαμβάνειν, Χίον καὶ Κῶ, καὶ Ρό-
 δον· καὶ Βυζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα·

δηλονότι, τὴν ἀπὸ τῆς εἰρήνης ἡσυχίαν
πλείονων ἀγαθῶν αἰτίαν εἶναι νομίζον-
τες, ἢ τὸ προσκρῆν, καὶ τὸ φιλονεικεῖν,
περὶ τούτων. ἔκῃν εὐήθες, καὶ κομιδῇ χέ-
λιον, πρὸς ἐκάστας κατ' ἓνα ἕτωςι ἢδὲ
προσενηνεγμένους περὶ τῶν οἰκεῖων καὶ ἀ-
ναγκασιωτάτων, πρὸς ἅπαντας περὶ τῆς
ἐν Δελφοῖς σκιάς νυνὶ πολεμῆσαι.

ἴαν
ου,
ειν,
ετ-
σηση
α-
της

Ο ΠΕΡΙ
ΑΛΟΝΗΣΟΥ
ΛΟΓΟΣ.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΛΟΝΗΣΟΥ ΛΟΓΟΥ.

ΟΥΤΟΣ ὁ λόγος ἐπιγράφεται, μὲν, περὶ Αλονήσου· τάχα δὲ ὀρθότερον ἐπιγράφειν, πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τὴν Φιλίππου· ἀπομφε γὰρ πρὸς τὸς Ἀθηναίους ἐπιστολὴν περὶ πολλῶν διαλεγόμενος, ὧν ἓν ἐστὶ καὶ τὸ κατὰ τὴν Αλονήσον· ἥτις ἦν μὲν τῷ Ἀθηναίων κτῆμα, κατὰ δὲ τὸς Φιλίππου καμρὸς ὑπὸ λησῶν κατεῖχετο· ὅς ἐκβαλὼν ὁ Φίλιππος, ἀπαγγέλλει μὲν τοῖς Ἀθηναίοις τὴν νῆσον ἔκ ἀποδίδωσιν· ἑαυτῷ δὲ εἶναι φησὶν· αὐτοῖσι δὲ ὑπὸ χρεῖται δώσειν. ὁ δὲ λόγος ἔδοκε μοι Δημοθένης εἶναι. δηλοῖ δὲ ἡ φράσις, καὶ ἡ τῆς συνδέσεως ἀρμονία, πολὺ τὸν Δημοθενικὸν σφευγῆα τόπον· ἀνεμνή τε, καὶ διαλελυμένη παρὰ τὴν ἰδέαν τῆς τῷ ῥήτορος. καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τῷ νόθον εἶναι τὸν λόγον· ἔπειρ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις, καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρυγαις καταπεπατημένον, φορεῖτε. ὁ μὲν δὲ Δημοθένης εἶωθε παρρησία χρῆσθαι· τῷτο δὲ ὕβρις ἐστὶ, καὶ λοιδορία μέτρον ἔκ ἔχουσα. ἀτελεία τε αὐτῷ δὴν πρόσεσι κατὰ τὴν ἑρμηνείαν. πρὸς δὲ ταῖς, καὶ εὐηδέες τι νομίζεται τὸ, ἐν τοῖς κροτάφοις ἔχειν τὸς ἀνθρώπους τὸν ἐγκέφαλον. ὑπὸ πλάσαν δὲ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τὸν λόγον, ὡς ἐπὶ ῥήτορος. καὶ σφωρακασί γέ τινες ὄντα Ἡγησίππου· καὶ ἀπὸ τῆς ἰδέας τῷ λόγῳ τοιαύτη δὲ κέχρηται· καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων κατὰ Καλλίππου δὲ τῷ

πασιανέως, φησὶν ὁ τὸν λόγον γεγραφώς, ἀπεινη-
 χέναι γραφὴν παρὰ νόμων. φαίνεται δέ, ἔχ' ὁ Δη-
 μοσθένης, ἀλλ' ὁ Ηγήσιππος, τὴν κατὰ τῷ Καλ-
 λίπῳ γραφὴν ἐνσησάμενος. νῦν Δία, ἀλλ' ὁ λόγος
 συμβαλέει περὶ τῆς Αλονήσου τοῖς Ἀθηναίοις
 μὴ λαμβάνειν αὐτήν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν καὶ δια-
 φέρεται περὶ τῶν ὀνομάτων. ταῦτα δὲ Αἰχίνης
 φησὶ τὸν Δημοσθένην συμβεβληκέναί τοις Ἀθη-
 ναίοις. εἴτα τί τῷτο. δύναται γὰρ τὴν αὐτὴν πε-
 ποῖσθαι συμβαλὴν καὶ Δημοσθένης καὶ Ηγήσιππος.
 ἐπεὶ, καὶ τὰ ἄλλα, τῆς αὐτῆς ἦσαν ἐν τῇ πολιτείᾳ
 προαγρέσεως, καὶ τοῖς φιλιππίζουσι τῶν ῥητόρων ἀν-
 τέλεγον. καὶ μέμνηται καὶ ὁ Δημοσθένης τῷ Ηγη-
 σίπῳ, ὡς καὶ πρεσβύτατος μεθ' αὐτῷ, καὶ ἀντι-
 ταχθέντος τῷ Μακεδόνι. δῆλον οὖν ὅτι, ὁ μὲν τῷ
 Δημοσθένει λόγος, ὁ περὶ τῆς Αλονήσου ῥηθείς, οὐ
 ῥίξεται· ἐκείνους δὲ ἐκ ὄντος, τὸν εὐρεθέντα προσέ-
 δεσαν αὐτῷ, ἀφορμὴν ἔχοντες τὸ, περὶ Αλονήσου
 λόγον εἰρηθεῖν τῷ ῥητορί· ἐκείνους δὲ ἐξετάζοντες εἰ
 τῷτον εἰκὸς εἶναι τὸν ἐκείνους.

Α ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐκ ἔστιν ὅπως αἱ
 αἰτίαι, ἃς Φίλιππος αἰτιάται,
 τῆς ὑπὲρ τῶν δικαίων πρὸς ὑμᾶς λέγον-
 τας κωλύσκει συμβούλους ἡμᾶς γίνεσθαι,
 ὑπὲρ τῶν ὑμῖν συμφερόντων. δεινὸν
 γὰρ ἂν εἴη, εἰ, τὴν ἐπὶ τῷ βήματι παρ-

ρήσιαν αἰ παρ' ἐκείνους πεμπόμεναι ἐ-
πιστολαὶ ἀνέλοιεν. ἐγὼ δὲ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, βέλομαι, πρῶτον μὲν, περὶ
ᾧ Φίλιππος ἐπέσταλκε, περὶ τούτων δι-
εξελθεῖν. ὕστερον δὲ, περὶ ᾧ οἱ πρέσβεις
λέγουσι, καὶ ἡμεῖς λέξομεν. Φίλιππος γὰρ
ἀρχεῖται μὲν περὶ Ἀλονήσας λέγων, ὡς ὑ-
μῖν δίδωσιν ἐαυτῷ ἔσαν. ὑμᾶς δὲ ἔφησι δι-
καίως αὐτὸν ἀπαλεῖν. ὑμῶν γὰρ ὑμεῖς ἔ-
σαν, οὔτε λαβεῖν, ἔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ
καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιοῦτος λόγος, ὅτε πρὸς αὐ-
τὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὡς ληστὰς ἀφελόμε-
νος ταύτην τὴν νῆσον κλήσαιτο, καὶ προσ-
ήκειν αὐτὴν ἐαυτῷ εἶναι. τούτον δὲ τὸν
λόγον, ὡς ἔκ' ἐστὶ δίκαιος, ἔχοντες ἐστὶν
αὐτῷ ἀφελέσθαι. ἅπαντες γὰρ οἱ ληστὰς,
τὰς ἀλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες,
καὶ τούτους ὀχυρὰς ποιεῖμενοι, ἐνλεῦθεν τὰς
ἄλλας κακῶς ποιεῖσιν. ὁ δὲ τὰς ληστὰς τι-
μωρησάμενος, καὶ κρατήσας, ἔκ' ἂν δήπου
εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκείνοι ἀδίκως

καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦτα ἑαυτῷ γίγ-
 νεσθαι. εἰ γὰρ ταῦτα συλχωρήσετε, τί
 κωλύει, καὶ, εἰ τινα τῆς Ἀττικῆς λησὰς
 τόπον καταλάβοιεν, ἢ Δήμνυ, ἢ Ἰμβρυ, ἢ
 Σκύρυ, καὶ τινες τέτρυς τῆς λησὰς ἐκκό-
 ψαιεν, εὐθύς καὶ τὸν τόπον τῆτον, ὃ ἦ-
 σαν οἱ λησὰς, τὸν ὄντα ἡμέτερον, τῶν
 τιμωρησαμένων τῆς λησὰς γίγνεσθαι.
 Φίλιππος δ' ἐκ ἀγνοεῖ, ταῦτα ἐδίκαια
 λέγων. ἀλλ', εἰ καὶ τις ἄλλος ἐπισάμε-
 νος, παρακρᾶθῆναι ἂν ὑμᾶς οἶεται, ὑπὸ
 τῶν τὰ ἐνταῦθα διοικήσῃν μελλονίων ὡς
 ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος βούληται, καὶ πρὶν ὑ-
 περχημένων, καὶ νῦν δὲ πρᾶττόντων. ἀλ-
 λά μὴν ἐδ' ἐκεῖνό γε λανθάνει αὐτόν,
 ὅτι, δι' ἀμφοτέρων τῶν ὀνομάτων, ὅποτέ-
 ρω ἂν χρῆσθε ὑμεῖς, ἔχετε τὴν νῆσον,
 ἂν τε λάβητε, ἂν τ' ἀπολάβητε. τί ἔν
 αὐτῷ διαφέρει, μὴ τῷ δικαίῳ ὀνόματι χρη-
 σάμενον ἀποδοῖναι ὑμῖν, ἀλλὰ δωρεὰν δε-
 δωκέναι, τῷ ἀδίκῳ. ἐχ' ἴν' εὐεργέτημά

τι καταλογίσηται πρὸς ὑμᾶς· γελοῖον
 γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γε τὸ εὐεργέτημα.
 ἀλλ' ἵν' ἐνδείξηται πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν,
 ὅτι Ἀθηναῖοι τὰ ἐν τῇ θαλάτῃ χω-
 ρία ἀγαπῶσι παρὰ τῷ Μακεδόνοσιν λαμ-
 βάνοντες. τῆτο δ' ὑμῖν ἔ ποιητέον ἐστίν,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ὅταν δὲ λέγῃ περὶ
 τῶντων ὡς ἐθέλει διαδικάζεσθαι, ἐδὲν ἄλ-
 λο ἢ χλευάζει ὑμᾶς. πρῶτον μὲν ἀξιῶν
 Ἀθηναίους ὄντας, πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης
 ὀρμώμενον, περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσ-
 θαι, πρότερον ὑμέτεροι ἢ ἐκεῖνοι εἰσίν.
 ὁπότε γάρ, ἢ μὲν δύνამεις, ἢ ὑμετέρας, ἢ
 ἐλευθερώσασα τὰς Ἑλλήνας, μὴ δύνα-
 ται ὑμῖν τὰ χωρία, τὰ ἐν τῇ θαλάτῃ,
 διασώζειν· οἱ δὲ δικασαὶ οἷς ἂν ἐπιρέψῃ-
 ῃ, οἱ κύριοι τῆς ψήφου, ἔστωι ὑμῖν κρίνου-
 σιν, εἰ μὴ Φίλιππος αὐτὰς πρίηται,
 πῶς ὑμεῖς ἔχ ὁμολογημένως, ὅταν ταῦ-
 τα διαπράττητε, τῶν ἐν τῇ Ἡπείρῳ ἀ-
 πάντων ἀφεσθήκατε· καὶ ἐπιδείκνυται ἄ-

πασιν ἀνθρώποις, ὅτι οὐδὲ περὶ ἐνὸς ἀν-
 αὐτῷ διαγωνίζησθε, εἰ ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ
 θαλάττῃ, ὅ φασὶ ἰσχύειν, μὴ διαγωνιέσθαι·
 ἀλλὰ διαδικάσεσθε. ἔτι, περὶ συμβόλων
 φησὶ, πεπομφέναι πρὸς ὑμᾶς τὰς ποιησο-
 μένους· ταῦτα δὲ κύρια ἔσεσθαι, ἢ ἐπι-
 δάν ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῷ παρ' ὑμῖν κυ-
 ρωθῆναι, ὡς ὁ νόμος κελεύει· ἀλλ' ἐπειδὴν
 ὡς ἑαυτὸν ἐπανενεχθῆναι, ἐφέσιμον τὴν παρ'
 ὑμῶν γενομένην γνῶσιν ὡς ἑαυτὸν ποιῶ-
 μενος. βέλεται γὰρ ὑμῶν τῆτο προλα-
 βεῖν, καὶ ὁμολογούμενον ἐν τοῖς συμβόλοις
 κατασηῆσαι, ὅτι τῶν περὶ Ποτιδαίαν
 γεγεννημένων ἀδικημάτων ἑδὲν ἐλκαλεῖτε
 αὐτῷ ὡς ἀδικέμενοι, ἀλλὰ βεβαιῶτε δι-
 καίως αὐτὴν ἐκείνον καὶ λαβεῖν καὶ κεκλήσ-
 θαι. καίτοι Αθηναίων οἱ ἐν Ποτιδαίᾳ
 κατοικοῦντες, ἢ ὄντος αὐτοῖς πολέμου
 πρὸς Φίλιππον, ἀλλὰ συμμαχίας, καὶ
 ὅρκων ὁμωμοσμένων, ὅς Φίλιππος τοῖς
 οἰκῶσιν ἐν Ποτιδαίᾳ ὤμοσεν, ἀφῆρέθη-

σαν ὑπ' αὐτῷ τὰ κλήματα. ταῦτα δὲ βέ-
λεται τὰ ἀδικήματα πανταχόσε παρ'
ὑμῖν βεβαιώσασθαι, ὅτι οὔτε ἔγκαλεῖτε
αὐτῷ, ὅτε ἠγεῖσθε ἀδικεῖσθαι. ἐπεὶ, ὅτι
γε συμβόλων οὐδὲν δεόνται Μακεδόνες
πρὸς Αἰθηναίους, ὁ παρεληλυθὼς ὑμῖν
χρόνος τεκμήριον γενέσθω. ὅτε γὰρ Α-
μύντας, παλῆρ ὁ Φιλίππος, ὅτε οἱ ἄλλοι
Μακεδονίας βασιλεῖς, ὅδε πώποτε σύμ-
βολα ἐποιήσαντο πρὸς τὴν πόλιν τὴν
ἡμετέραν. καίτοι πλείους γε ἦσαν αἱ ἐπι-
μιξίαι, τότε, πρὸς ἀλλήλους, ἢ νῦν εἰσίν.
ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία, καὶ φόρους
ἡμῖν ἔφερε, καὶ τοῖς ἐμπορίοις, τότε μάλ-
λον ἢ νῦν, ἡμεῖς τε τοῖς ἐκεῖ, καὶ κεῖνοι
τοῖς παρ' ἡμῖν ἐχρῶντο· καὶ ἐμπορικαὶ
δικαὶ ἐκ ἦσαν ὥσπερ νῦν ἀκριβεῖς, αἱ κα-
τὰ μῆνα ποιεῖσαι μηδὲν δεῖσθαι συμβό-
λων τῶς τοσούτον ἀλλήλων ἀπέχοντας.
ἀλλ' ὅμως, ὅθεν ὅς τοις τὸ ὄντος τότε, ἐκ
ἐλυσσιτέλει, σύμβολα ποιησαμένους, οὗτ'

ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας
 ληψομένους, οὐδ' ἡμῖν, εἰς Μακεδονίαν.
 ἀλλ' ἡμεῖς τε τοῖς ἐκεῖ νομίμοις, ἐκεῖνοί
 τε τοῖς παρ' ἡμῖν τὰς δίκας ἐλάμβανον.
 μὴ ἔν ἀγνοεῖτε, ὅτι, τὰ σύμβολα ταῦτα
 γίγνεται εἰς ὑποδοχὴν τῷ μηδ' ἀμ-
 φισβητῆσαι ὑμᾶς εὐλόγως ἔτι περὶ Πο-
 τιδαίας. περὶ δὲ τῶν ληστῶν, δίκαιον φη-
 σὶν εἶναι κοινῇ φυλάττειν τὰς ἐν τῇ θα-
 λάτῃ κακουργήντας, ὑμᾶς τε καὶ αὐτὸν,
 ὃδὲν ἄλλο ἢ τῷτ' ἀξιώων, ὑφ' ἡμῶν εἰς
 τὴν θάλατταν κατασταθῆναι, καὶ ὁμολο-
 γῆσαι ὑμᾶς, ὥς, ἄνευ Φιλίππου, ὃδὲ τὴν ἐν
 τῇ θαλάτῃ φυλακὴν δυνατοὶ ἔσε φυ-
 λάττειν. ἔτι δὲ καὶ δοθῆναι αὐτῷ ταύτην
 τὴν ἄδειαν, περιπλέοντι καὶ ὀρμιζομένῳ
 εἰς τὰς νήσους, ἐπὶ προφάσει τῇ τῶν λησ-
 τῶν φυλακῇ, διαφθεῖρην τὰς νησιώτας
 καὶ ἀφιστάναι ἀφ' ὑμῶν· καὶ μὴ μόνον τὰς
 φυγάδας, τὰς παρ' ἑαυτῷ, εἰς Θάσον κε-
 κομικέναι διὰ τῶν ὑμετέρων στρατηγῶν,

ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας νήσους οἰκώσασθαι·
συμπέμπων τὰς συμπλευσομένους μετὰ
τῶν στρατηγῶν τῶν ἡμετέρων, ὥς κοινω-
νήσοντας τῆς κατὰ θάλατταν φυλακῆς.
καί τοι, ὅς, φασί τινες, αὐτὸν προσδεῖσθαι
τῆς θαλάττης. ὁ δὲ, ὅδ' ἐν δεόμενος, τριή-
ρεις κατασκευάζεται, καὶ νεωσοίκους οἰκο-
δομεῖται, καὶ ἀποσόλους ἀποσέλλειν βέ-
λεται, καὶ δαπάνας ὅσας μικρὰς δαπανᾶν εἰς
τὰς κατὰ θάλατταν κινδύνους, ὧν ὅδ' ἐν
προτιμᾷ. ταῦτα ἔν, οἶεσθε, ὧς ἄνδρες Α-
θηναῖοι, Φίλιππον ἀξιῶσαι ἂν ὑμᾶς
συλχωρῆσαι αὐτῷ; εἰ μὴ, ὑμῶν μὲν κα-
τεφρόνεται, οὓς δ' ἐνθάδε προήρηται φίλους
κεκλήσθαι, τέτοις διεπίστυεν· οἳ ἔκ ἀχύ-
νονται, Φιλίππῳ ζῶντες, καὶ ὅς τῇ ἑαυτῶν
πατρίδι καὶ τὰς παρ' ἐκείνης δωρεὰς λαμ-
βάνουσι, οἷον λαμβάνειν, τὰ οἷ-
κοι πωλῶντες. περὶ δὲ τῆς ἐπανορθώσε-
ως τῆς εἰρήνης, ἣν ἔδοσαν ἡμῖν οἱ πρέσ-
βεις, οἱ παρ' ἐκείνης πεμφθέντες, ἐπανορ-

θώσασθαι, ὅτι ἐπὶ νωρθωσάμεθα ὃ πα-
 ρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμολογεῖται δίκαι-
 ον εἶναι, ἑκατέρως τὰ ἐαυτῶν ἔχειν, ἀμ-
 φισβητεῖ μὴ δέδωκέναι, μηδὲ τῶς πρέσ-
 βεις ταῦτα εἰρηκέναι πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν
 ἄλλο ἢ πεπφισμένος, ὑπὸ τέττων οἷς χρῆ-
 ται φίλοις, ὡς ὑμεῖς ὁ μνημονεύετε τὰ
 ἐν τῷ δήμῳ εἰρημένα. μόνον δὲ τῷτο ἔχ-
 οῖόν τέ ἐστιν ὑμῖν ἀμνημονῆσαι· ἐν γὰρ τῇ
 αὐτῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ οἱ πρέσβεις ὑμῖν, οἱ
 παρ' ἐκείνων ἤκοντες, διελέγοντο, καὶ τὸ
 ψήφισμα ἐγράφη· ὥστε ἔχ οἷόν τέ ἐστι,
 παραχρῆμα τῶν λόγων εἰρημένων, καὶ
 εὐθύς τῷ ψηφίσματος ἐπαναγιγνωσκο-
 μένους, τὴν καταφευδομένην γνώμην τῶν
 πρέσβεων, ταύτην ὑμᾶς χειροτονῆσαι.
 ὥστε τῷτο μὲν ὁ κατ' ἐμῶν, ἀλλὰ καὶ
 ὑμῶν ἐπέσταλκεν, ὡς ὑμεῖς περὶ ὧν ἔχ
 ἠκέσατε, περὶ τέττων ἀποκρινάμενοι, τὴν
 γνώμην ἀπεστείλατε. καὶ οἱ μὲν πρέσβεις
 αὐτοὶ, ὧν κατεφύδετο τὸ ψήφισμα, ὁ-

τε ἀπεκρίνασθε αὐτοῖς ἀναγινώσκοντες,
 καὶ ἐπὶ ξενίαν αὐτὸς ἐκαλεῖτε, ἔκ ἐτόλ-
 μησαν παρελθεῖν, οὐδ' εἰπεῖν, ὅτι καλα-
 ψεύδεσθε ἡμῶν, ὦ ἄνδρες Αθηνᾶιοι, καὶ
 φαλὲ ἡμᾶς εἰρηκέναι ἃ ἔκ εἰρήκαμεν· ἀλ-
 λά σιωπῇ ἀπιόντες ὥχοντο. βέλομαι δ'
 ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Αθηνᾶιοι, καὶ γὰρ εὐδοκί-
 μησεν ὁ Πύθων παρ' ἡμῖν ἐν τῇ δημη-
 γορίᾳ, ὃ τότε πρεσβεύων, αὐτὸς τὸς λό-
 γους ὧς ἔλεγεν ὑπομνήσαι· οἶδα γὰρ ὅτι
 μνησθήσεσθε· παραπλήσιοι δὲ ἦσαν οἷς
 καὶ νῦν ἐπέσαλκε Φίλιππος· ἐγκαλῶν γὰρ
 ἡμῖν, τοῖς διαβάλλουσι τὸν Φίλιππον, καὶ
 ὑμῖν ἐμέμφετο, ὅτι, ὠρμηκότος αὐτοῦ εὖ
 ποιεῖν ὑμᾶς, καὶ προηρημένους μάλιστα τῶν
 Ἑλλήνων φίλους κεκτῆσθαι, αὐτοὶ κω-
 λύτετε, ἀποδεχόμενοι τὸς λόγους τῶν συ-
 κοφαντῶντων, καὶ χρήματα ἐκεῖνον αἰ-
 νείων, καὶ διαβαλλόντων· τὸς γὰρ τοιάτους
 λόγους ὅταν ἀπαγγελλόντων ἀκέῃ, ὅτι
 κακῶς ἤκεν, ὑμεῖς δὲ ἀπεδέχεσθε, με-

ταβάλλειν αὐτῷ τὴν γνώμην, ὅταν ἀ-
 πιστος φαίνεται τέτοισ ὧν προήρηται εὐ-
 εργέτης εἶναι. ἐκέλευσεν οὖν τῆς λέγον-
 τας ἐν τῷ δήμῳ, τῇ μὲν εἰρήνῃ μὴ ἐπι-
 τιμᾶν· ὃ γὰρ ἄξιον εἶναι εἰρήνην λύειν·
 εἰ δέ τι μὴ καλῶς γέγραπται ἐν τῇ εἰρή-
 νῃ, τέτο ἐπανορθώσασθαι· ὡς ἅπαντα
 Φίλιππον ποιήσοντα, ὅσα ἂν ὑμεῖς ψη-
 φίσησθε. εἰ δὲ, διαβάλλωσι μὲν, αὐτοὶ
 δὲ μηδὲν γράφωσι, δι' ὃ, ἡ μὲν εἰρήνη ἔσ-
 ται, παύσεται δὲ ἀπιστούμενος Φίλιπ-
 πος· μὴ προσέχειν τὸν νῦν τοῖς τοιούτοις
 ἀνθρώποις. καὶ τέτῃς τῆς λόγους ὑμεῖς ἀ-
 κέοντες, ἀπεδέχεσθε, καὶ δίκαια ἔφατε
 τὸν Πύθωνα λέγειν· καὶ ἦν δίκαια. ἔλεξε
 δὲ τῆς λόγους τέτῃς, ὅχ ὅπως λυθεῖν ἐκ
 τῆς εἰρήνης ἃ ἦν ἐκείνῳ συμφέροντα, καὶ
 ὧν πολλὰ χρήματα ἀνηλώκει, ὥστε γε-
 νέσθαι· ἀλλὰ, ὑπὸ τῶν ἐνθάδε διδασκά-
 λων προδεδιδαγμένος, οἱ ἔκ ὧντο εἶναι
 τὸν γράφοντα ἐναντία τῷ Φιλοκράτῃ

ψηφίσματι, τῷ ἀπολλύντι Ἀμφίπολιν.
ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παράνομον
μὲν ἔδεν ἐτόλμῃσα γράψαι· τῷ δὲ Φι-
λοκράτους ψηφίσματι, ὃ ἦν παράνομον,
τάναντία ἔγραψα, ὡς ἐγὼ ἐπιδείξω· τὸ
γὰρ ψήφισμα, τὸ τῷ Φιλοκράτους, καὶ
ὃ ὑμεῖς ἀπώλλυτε Ἀμφίπολιν, ἐναντί-
ον ἦν τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, καὶ ἃ
ὑμεῖς ἐκτήσασθε ταύτην τὴν χώραν.
τῷτο μὲν οὖν παράνομον ἦν τὸ ψήφισ-
μα, τὸ τῷ Φιλοκράτους· καὶ ἔχ οἷόν τε ἦν,
τὸν, τὰ ἔννομα γράφοντα, τὰ αὐτὰ τῷ
παρὰ νόμῳ ψηφίσματι γράφειν. ἐκείνοις
δὲ τοῖς προτέροις ψηφίσμασι, τοῖς οὖσιν
ἐννόμοις, καὶ σώζουσι τὴν ὑμετέραν χώραν,
τὰ αὐτὰ γράφων, ἐννομά τ' ἔγραφον, καὶ
ἐξήλεγχον τὸν Φίλιππον, ὅτι ἐξηπάτα
ὑμᾶς, καὶ ἐκ ἐπανορθώσασθαι ἐβόλετο
τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν λέγον-
τας ἀπίστας κατασηῆσαι· καὶ ὅτι μὲν, δοὺς
τὴν ἐπανόρθωσιν, νῦν ἕξαργός ἐστιν, ἃ-

παντες ἴζε. φησὶ δὲ Ἀμφίπολιν ἑαυτοῦ
 εἶναι· ὑμᾶς γὰρ ψηφίσασθαι ἐκείνους εἶ-
 ναι, ὅτ' ἐψηφίζεσθε ἔχειν αὐτὸν ἃ εἶ-
 χεν. ὑμεῖς δὲ, τὸ μὲν ψήφισμα τῷτο ἐ-
 ψηφίσασθε· ὃ μέντοι γε ἐκείνους εἶναι Ἀμ-
 φίπολιν· ἔστι γὰρ ἔχειν καὶ τὰλλότρια·
 καὶ ὃ καὶ ἅπαντες οἱ ἔχοντες τὰ ἑαυτῶν ἔ-
 χουσιν, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ τὰλλότρια κέκ-
 τηνται. ὥστε τῷτο γε τὸ σοφὸν αὐτῷ ἡ-
 λίθιον ἔστι. καὶ, τῷ μὲν Φιλοκράτης ψηφί-
 ματος μέμνηται, τῆς δὲ ἐπισολῆς, ἣν
 πρὸς ὑμᾶς ἔπεμψεν ὅτε Ἀμφίπολιν ἐ-
 πολιορκεῖ, ἐπιλέλησται· ἐν ἣ ὠμολόγει
 τὴν Ἀμφίπολιν ὑμετέραν εἶναι· ἔφη γὰρ
 ἐκπολιορκήσας ὑμῖν ἀποδώσειν, ὥς ὅσαν
 ὑμετέραν, καὶ ὃ τῶν ἐχόντων. καὶ κεῖνοι
 μὲν, ὥς ἔοικεν, οἱ πρότερον ἐν Ἀμφιπό-
 λει οἰκῶντες πρὶν Φίλιππον λαβεῖν, τὴν
 Ἀθηναίων χώραν εἶχον. ἐπειδὴ δὲ Φί-
 λιππος αὐτὴν εἴληφεν, ὃ τὴν Ἀθηναίων
 χώραν, ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ, ἔχει· ὃ δὲ Οὐλυ-

Δόν γε, ἔδδ' Απολλωνίαν, ἔδδ' Παλλή-
 νην, ἐκ ἀλλοτρίας ἀλλὰ τὰς ἑαυτοῦ
 χώρας κέκτηται. ἄρ' ὑμῖν δοκεῖ πεφυ-
 λαγμένως ἅπαντα πρὸς ὑμᾶς ἐπισέλ-
 λειν, ὅπως ἂν φαίνεται καὶ λέγων καὶ
 πράττων ἅ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμο-
 λογεῖται δίκαια εἶναι, ἀλλ' ἐ σφόδρα
 καταπεφρονηκέναι; ὅς τὴν χώραν, ἣν οἱ
 Ἕλληνες, καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἐφη-
 φίσαντο καὶ ὡμολογήκασιν ὑμετέραν εἶ-
 ναι, ταύτην φησὶν ἑαυτῷ καὶ ἐχ' ὑμετέ-
 ραν εἶναι. περὶ δὲ τῷ ἐτέρῳ ἐπανορθώ-
 ματος, ὃ ὑμεῖς ἐν τῇ εἰρήνῃ ἐπηνωρθώ-
 σαθε, τὰς ἄλλας Ἕλληνας, ὅσοι μὴ κοι-
 νωνῶσι τῆς εἰρήνης, ἐλευθέρους καὶ αὐτονό-
 μους εἶναι· καὶ ἐάν τις ἐπ' αὐτὰς στρατεύῃ,
 βοηθεῖν τὰς κοινωνίας τῆς εἰρήνης· ἡγέ-
 μενοι καὶ δίκαιον εἶναι τῷτο καὶ φιλόανθρω-
 πον, μὴ μόνον ἡμᾶς καὶ τὰς συμμάχους τὰς
 ἡμετέρας, καὶ Φίλιππον καὶ τὰς συμμάχους
 τὰς ἐκείνας, ἀγεῖν τὴν εἰρήνην· τὰς δὲ μή-

τε ἡμετέρους ὄντας, μήτε Φιλίππῳ συ-
 μάχῃς, ἐν μέσῳ κείσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν
 κρείττονων ἀπόλλυσθαι· ἀλλὰ καὶ τέτοις
 διὰ τὴν ὑμετέραν εἰρήνην ὑπάρχειν σω-
 τηρίαν· καὶ τῷ ὄντι εἰρήνην ἡμᾶς ἄγειν
 καθαθεμένους τὰ ὄπλα. τῆτο δὲ τὸ ἐπαν-
 ὁρῶμα ὁμολογῶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς ἀ-
 κέετε, δίκαιόν τε εἶναι, καὶ δέχεσθαι, Φε-
 ραίων τε μὲν ἀφήρηται τὴν πόλιν, καὶ
 φρυγᾶν ἐν τῇ ἀκροπόλει κατέστησεν, ἵνα
 δὴ αὐτόνομοι ᾖσιν· ἐπὶ δ' Ἀμβρακίαν
 στρατεύεται· τὰς δ' ἐν Κασσωπία τρεῖς
 πόλεις, Πανδοσίαν καὶ Βούχεταν, καὶ Ε-
 λάτειαν, Ἠλείων ἀποικίας, καθακαύσας
 τὴν χώραν, καὶ εἰς τὰς πόλεις βιασάμε-
 νος, παρέδωκεν Ἀλεξάνδρῳ, τῷ κηδεστῇ
 τῷ ἑαυτῷ, δελεῦειν. καὶ σφόδρὰ γε βού-
 λεται τὰς Ἑλλήνας ἐλευθέρους εἶναι καὶ
 αὐτονόμους, ὡς δηλοῖ τὰ ἔργα. περὶ δὲ
 τῶν ὑποχέσεων, ὧν ὑμῖν διατελεῖ ὑπι-
 χνόμενος, ὡς μεγάλα ὑμᾶς εὐεργετή-

σων, καταψεύδεσθαι με φησὶν αὐτῷ, δια-
 βάλλοντα πρὸς τὰς Ἑλλήνας· ἔδεν γὰρ
 ἡμῖν πῶποτε φησὶν ὑπεχῆσθαι. οὕτως
 ἀναιδής ἐστιν, ὁ ἐν ἐπιστολῇ γεγραφώς, ἥ
 ἐστὶ νῦν ἐν τῷ βεβλητῆρι, ὅτ' ἐπιστοι-
 μὴν ἡμᾶς ἔφη τὰς αὐτῷ ἀνιλέγονίαις, εἰ
 εἰρήνη γένηται, τοσαῦτα ἀβασθὰ ὑμᾶς ποι-
 ῆσθαι, ἃ Γράφειν ἂν ἤδη, εἰ ἤδη τὴν εἰρήνην
 ἐσομένην, δῆλον ὡς προκεχρησμένων καὶ
 ἐτοιμῶν ὄντων τῶν ἀγαθῶν ἃ ἐμέλλομεν
 πείσεσθαι, τῆς εἰρήνης ἐσομένης. Γενομένης
 δὲ τῆς εἰρήνης, ἃ μὲν ἡμεῖς ἐμέλλομεν ἀ-
 βασθὰ πείσεσθαι, ἐκ ποδῶν ἐστὶ φθορὰ δὲ
 τῶν Ἑλλήνων τοσαύτη γέγονεν ὅσην ὑ-
 μεῖς ἴσατε· ὑμῖν δ' ἐν τῇ νῦν ἐπιστολῇ ὑπι-
 χνεῖται, εἰ ἂν, τοῖς μὲν αὐτῷ φίλοις καὶ ὑπὲρ
 αὐτῷ λέγουσι πιστεύητε, ἡμᾶς δὲ, τὰς δια-
 βάλλονίαις αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς, τιμωρήσε-
 σθε, ὡς μέγαλα ὑμᾶς εὐεργετήσθαι. τὰ μὲν-
 τοι εὐεργετήματα, τοιαῦτα ἔσαι· ὅτε τὰ
 ὑμέτερα ὑμῖν ἀποδώσεται· ἑαυτῷ γὰρ φη-

σιν εἶναι, οὔτε ἐν τῇ οἰκυμένη αἰδωρεαὶ
 ἔσονται, ἵνα μὴ διαβληθῇ πρὸς τὰς
 Ἑλληνας· ἀλλ' ἄλλη τις χώρα, καὶ ἄλ-
 λός τις, ὡς ἔοικε, τόπος φανήσεται, οὗ
 ὑμῖν αἰδωρεαὶ δοθήσονται. περὶ δὲ ὧν
 ἐν τῇ εἰρήνῃ εἴληφε χωρίων, ὑμῶν ἐ-
 χόντων, παρασσονδῶν, καὶ λύων τὴν εἰ-
 ρήνην, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ὅ,τι εἶπη, ἀλλ'
 ἀδικῶν φανερώς ἐξελέγχεται, ἐπιτρέ-
 πειν φησὶ, περὶ τούτων, ἔτοιμος εἶναι ἴσω
 καὶ κοινῶ δικαστηρίῳ, περὶ ὧν μόνων ἔδεν
 δεῖ ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐ-
 σὶν ὁ κρίνων. ἅπαντες γὰρ ἴσμεν τίνι
 μηνί, καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ἡ εἰρήνη ἐγένετο.
 ὥσπερ δὲ ταῦτα ἴσμεν, καὶ κεῖνα ἴσμεν,
 τίνι μηνί καὶ τίνι ἡμέρᾳ Σέρριον τεῖχος,
 καὶ Εργίσκη, καὶ Ἱερὸν ὄρος ἐάλω. οὐ δὲ ἀ-
 φανῇ ἐς ταῦτα ἔγω πρᾶχθέντα, ἔδὲ
 κρίσεως δεόμενα· ἀλλὰ πᾶσι γνώριμα,
 πρότερος πρότερος μὲν ἐσιν, ἐν ᾧ ἡ εἰρή-
 νη ἐγένετο, ἢ ἐν ᾧ τὰ χωρία ἐάλω. φη-

σὶ δὲ καὶ τῆς ἀρχμαλώτης ὑμῶν ὅσοι ἐν
 τῷ πολέμῳ ἐάλωσαν, ἀποδεδωκέναι· ὅς,
 τὸν μὲν Καρύσιον, τὸν πρόξενον τῆς ἡμε-
 τέρας πόλεως, ὑπὲρ ἧς ὑμεῖς τρεῖς πρεσ-
 βείας ἐπέμψατε, τῷτον ἀπαιτῶντες τὸν
 ἄνδρα, ἐκεῖνος ἔτῳ σφόδρα ὑμῖν ἐβέλε-
 το χαρίσασθαι, ὥστε ἀπέκλεινε, καὶ ἔδδ' ἐν
 ἀναίρεσιν ἔδωκεν ἵνα ταφῇ. περὶ δὲ Χερ-
 ρονήσου, ἃ τε ἐπισέλλει πρὸς ἡμᾶς ἄξι-
 ὄν ἐστιν ἐξετάσαι· ἔτι δὲ, καὶ ἃ πράττει καὶ
 ταῦτ' εἰδέναι. τὸν μὲν γὰρ τόπον ἅ-
 παντα, τὸν ἔξω ἀγορᾶς, ὡς ἑαυτῷ ὄντα,
 καὶ ὑμῖν ἔδδ' ἐν προσήκοντα, δέδωκε καρπῶσ-
 θαι Ἀπολλωνίδῃ τῷ Καρδιανῷ. καίτοι
 Χερρῶνῆσου οἱ ὄροι εἰσὶν, ἐκ ἀγορᾶς, ἀλλ'
 ὁ βωμὸς τῷ Διὸς τοῦ Ορείου, ὅς ἐστι με-
 ταξὺ Πτελεῦ, καὶ Λευκῆς ἀκτῆς· ἧς ἡ δι-
 ωρυχὴ ἔμελλε Χερρῶνῆσου ἔσεσθαι· ὡς
 τὸ ἐπίγραμμα, τὸ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ
 Διὸς τοῦ Ορείου δηλοῖ. ἔστι δὲ τουτί

Τόνδε καθιδρύσαντο θεῶ περικαλ-
λέα βωμόν,

Λευκῆς κὶ Πτελεοῦ μέσον ὄρον θέ-
μενοι

Εἰναέται, χώρης σημήϊον ἀμμορίης
δὲ

Αὐτὸς ἄναξ μακάρων ἐςὶ μέσος Κρο-
νίδης.

ταίτην μέντοι τὴν χώραν, τοσαύτην
ἔσαν ὅσῃν οἱ πολλοὶ ὑμῶν ἴσασιν, ὡς
ἑαυτῷ ἔσαν, τὴν μὲν αὐτὸς καρπῆται,
τὴν δὲ ἄλλοις δωρεὰν δέδωκε· κὶ ἅπαντα
τὰ κτήματα τὰ ὑμέτερα ὑφ' ἑαυτῷ
ποιεῖται· κὶ ὁ μόνον τὴν ἔξω ἀγορᾶς
χώραν σφετερίζεται, ἀλλὰ κὶ, πρὸς Καρ-
διανὲς, οἱ οἰκῶσιν ἔξω ἀγορᾶς, ἐπιτέλλει
ἐν τῇ νῦν ἐπισολῇ, ὡς δεῖ ὑμᾶς διαδικάζ-
εσθαι πρὸς Καρδιανὲς τὰς οἰκοῦντας ἐν
τῇ ὑμετέρᾳ, εἴ τι πρὸς αὐτὰς διαφέρεισ-
θε. διαφέρονται δὲ πρὸς ὑμᾶς, σκέψασ-
θε εἰ περὶ μικροῦ. ἑαυτῶν φασὶ τὴν

χώραν οὔσαν οἰκεῖν, καὶ ἔχ ὑμετέραν
 εἶναι· καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα εἶναι ἐγκτή-
 ματα φασίν, ὡς ἐν ἀλλοθρία· τὰ δὲ αὐ-
 τῶν, κτήματα, ὡς ἐν οἰκείᾳ· καὶ ταῦτα
 ὑμέτερον πολίτην γράφαι ἐν φηφίσμα-
 τι Κάλλιππον παλαιανία. καὶ τῷτο γε ἀ-
 ληθὲς λέγουσιν· ἔγραφε γάρ. καὶ ἐμὲ γε
 αὐτὸν γραφάμενον παρὰ νόμων γραφὴν,
 ὑμεῖς ἀπεφηφίσαο. τοι γάρ τοι ἀμφισ-
 βητήσιμον ὑμῖν τὴν χώραν κατεσκεύα-
 κεν. ὁπότε δὲ περὶ τῆς τολμήσεως πρὸς
 Καρδιανὲς διαδικάζεσθαι, εἴδ' ὑμετέρα
 ἐστὶν εἴτ' ἐκείνων ἡ χώρα, διὰ τί ἔ καὶ
 πρὸς τῆς ἄλλης Χερρόνησίτας τὸ αὐτὸ
 δίκαιόν ἐστι. καὶ ἔτις ὑβριστικῶς ὑμῖν κέ-
 χρηται, ὥστε φησιν, εἰ μὴ θέλωσι δια-
 δικάζεσθαι οἱ Καρδιανοὶ, αὐτὸς ἀναγκά-
 σειν, ὡς ὑμῶν γε ἔχ ἂν δυναμένων ἔδὲ
 ἀναγκάσαι Καρδιανὲς τὰ δίκαια πρὸς ὑ-
 μᾶς ποιῆσθαι. ἐπειδὴ δὲ ὑμεῖς ἔ δύνασ-
 θε, αὐτὸς φησι τῷτο ἀναγκάσειν αὐτὸς

ποιῆσαι. ἄρ' ὃ μεγάλα ὑμᾶς φαίνεσθαι ἐυ-
 εργετῶν; καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν τινὲς
 εὖ ἔφασαν γεγράφθαι, οἳ πολὺ ἂν δικαι-
 ότερον ὑφ' ὑμῶν, ἢ Φίλιππος, μισοῖντο.
 ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἑαυτῷ κλῶμενος δόξαν καὶ
 μεγάλα ἀγαθὰ, ἅπαντα κατ' ὑμῶν
 πρᾶττει. ὅσοι δὲ Ἀθηναῖοι ὄντες, μὴ τῇ
 πατρίδι, ἀλλὰ Φιλίππῳ εὐνοίαν ἐνδείκ-
 νυνται, προσήκει αὐτὸς, ὑφ' ὑμῶν, κα-
 κὸς, κακῶς ἀπολωλέναι· εἴπερ ὑμεῖς
 πόν ἐκκέφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις, καὶ μὴ
 ἐν ταῖς πτέρυγαις καταπεπατημένον, φο-
 ρεῖτε. ὑπόλοιπόν μοι ἐστὶν ἔτι, πρὸς ταύ-
 την τὴν ἐπιστολὴν εὖ ἔχουσιν, καὶ τὰς λό-
 γους τῶν πρέσβεων, γράφει τὴν ἀπόκρι-
 σιν ἣν ἡγῶμαι δικαίαν τε εἶναι καὶ συμ-
 φέρουσαν ὑμῖν.

Ο ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ΕΝ
ΧΕΡΡΟΝΗΣΩ
ΛΟΓΟΣ.

0 M

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ

ΧΕΡΡΟΝΗΣΩ.

Ο λόγος ὕτος ὑπὲρ Διοπαίδως ἔρρηται, καὶ ὧν ἐκείνος
παρὰ Ἀθηναίοις κατηγορήτο· ἦν μὲν γὰρ Χερρόνη-
σος, ἡ πρὸς Θράκην, τῶν Ἀθηναίων κτῆμα ἀρ-
χῶν. εἰς δὲ ταύτην ἀπέσειλαν, κατὰ τὴν Φιλίπ-
πυ κατὰ, κληρύχους ἑαυτῶν. ἔδος δὲ ἦν τὸ το
παλατὸν τοῖς Ἀθηναίοις, ὅσοι πώγντες ἦσαν αὐ-
τῶν, καὶ ἀκλήμονες οἴκοι, τῶντες σέμπειν ἐποίκους
εἰς τὰς ἐξω πόλεις τὰς ἑαυτῶν καὶ ἐλάμβανον
πεμπόμενοι ὅπλα τε, ἐκ τῆ δημοσίᾳ, καὶ ἐφόδιον.
καὶ νῦν τοίνυν τῷτο γέγονε· καὶ πεπόμφασιν ἐποί-
κους εἰς τὴν Χερρόνησον, στρατηγὸν αὐτοῖς δότις Διο-
παίδης. οἱ μὲν ἔν ἄλλοι Χερρόνησται τὰς ἐπελ-
θόντας ἐδέξαντο, καὶ μετέδωκαν αὐτοῖς καὶ οἰκίῳν
καὶ γῆς· Καρδιανοὶ δὲ ἔκ ἐδέξαντο, λέγοντες ἰδίαν
χώραν οἰκεῖν, καὶ ἔκ Ἀθηναίων. ἐντεῦθεν ἔν Διο-
παίδης ἐπολέμει Καρδιανοῖς. οἱ δὲ παρὰ Φίλιπ-
πον καταφύγῃσι· καὶ ὅς ἐπισέλλει τοῖς Ἀθηναίοις
μὴ βιάζεσθαι Καρδιανὸς, ὡς αὐτῷ προσήκοντας·
ἀλλὰ δικάσασθαι πρὸς αὐτὸς, εἰ τί φασιν ἡδικῆσ-
θαι. ὡς δὲ ἔκ ἤκνον τῶτων οἱ Ἀθηναῖοι, βοήθειαν
τοῖς Καρδιανοῖς ἐπεμψεν. ἐφ' οἷς ἀγανακτῆσας ὁ
Διοπαίδης, τῷ Φιλίππῳ περὶ τὴν Μεσογείαν,
τὴν ἄνω Θράκην, πολεμῆντος πρὸς τὸν Οδρουσῶν
βασιλείᾳ, τὴν παρὰ λίον Θράκην, ὑπήκον ὕσαν τῇ

Μακεδόνας, κατέδραμε καὶ ἐπόρθησε· καὶ ἔφθη, πρὶν
 Φίλιππον ἐπανελθεῖν, ἀναχωρήσας εἰς τὴν Χερ-
 ρόνησον, καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ἡρόμενος. διόπερ ὁ Φί-
 λιππος, ὃς δυνηθεὶς ὅπλοις αὐτὸν ἀμύνασθαι, πέ-
 πομφεν ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, κατηγο-
 ρῶν τοῦ στρατηγοῦ, καὶ λέγων αὐτὸν παραβέβηκεναι
 τὴν εἰρήνην ἄντικρυς. καὶ οἱ φιλιππίζοντες τῶν
 ῥητόρων κατατρέχουσι τοῦ Διοσείδους, καὶ κολάζει
 αἰχμαῖς αὐτόν· πρὸς ὅς ὁ Δημοσθένης ἐναντιόμενος,
 διχῇ ὑπὲρ Διοσείδους ἰσταῖ· ὅτε γὰρ ἀδικήσας
 αὐτὸν πεποιθέναι· Φιλίππου γὰρ πολὺ πρό-
 τερον παραβάντος τὴν εἰρήνην, καὶ ἀδικῶντος τὴν
 τῶν Ἀθηναίων πόλιν, εἰκότως καὶ τοῦτον ἔργα πο-
 λεμίων διαφράττεσθαι· ὅτε συμφέρειν λέγει τοῖς Ἀ-
 θηναίοις κολάσαι τὸν στρατηγόν, καὶ διαλύσαι τὴν
 ὑπὸ ἐκείνου δύναμιν, ἥτις νῦν ἀποκρέει Χερρόνη-
 σον Φίλιππον. τὸ δὲ ὅλον, ἐπὶ πόλεμον παρακα-
 λεῖ καὶ τοῦ Φιλίππου ποιεῖται πολλὴν κατηγορίαν,
 ὡς ἀδικεῖ καὶ παραπλόνει, καὶ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς
 Ἕλλησιν ἐπιβλαπυνόντος.

Ε Δει μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς
 λέγοντας ἅπαντας ἐν ὑμῖν, μήτε
 πρὸς ἔχθραν ποιεῖσθαι λόγον μηδένα,
 μήτε πρὸς χάριν· ἀλλ', ὃ βέλτιστον ἔ-
 καστος ἡγείτο, τοῦτ' ἀποφαίνεσθαι· ἄλ-
 λως τε καὶ περὶ κοινῶν πραγμάτων καὶ

μεγάλων ὑμῶν βουλευομένων· ἐπειδὴ δὲ
 ἔνιοι, τὰ μὲν, φιλονεικία, τὰ δ', ἢ τινι δῆ-
 ποτ' αἰτία, προάγονται λέγειν, ὑμᾶς,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς πολλὰς, δεῖ, πάν-
 τα τὰλλ' ἀφέντας, ἃ τῇ πόλει νομίζε-
 τε συμφέρειν, ταῦτα καὶ ψηφίζεσθαι καὶ
 πράττειν. ἡ μὲν ὅν σπασθὴ, περὶ τῶν ἐν
 Χερρόνησῳ πραγμάτων ἐς, καὶ τῆς στρα-
 τείας, ἣν, ἐνδέκατον μῆνα τετονί, Φί-
 λιππος ἐν Θράκῃ ποιεῖται. τῶν δὲ
 λόγων οἱ πλείστοι, περὶ ὧν Διοπείθης
 πράττει καὶ μέλλει ποιεῖν, εἴρηνται. ἐγὼ
 δὲ, ὅσα μὲν τις αἰτιάται τινα τέτων, ὅς,
 κατὰ τὰς νόμους, ἐφ' ὑμῖν ἐστίν, ὅταν βέ-
 ληθε, κολάζειν, καὶ ἤδη δοκῇ καὶ μι-
 κρὸν ἐπίχωσι, περὶ αὐτῶν σκοπεῖν, ἐγ-
 χωρεῖν ἡγῆμαι. καὶ ὅ πάνυ δεῖ, περὶ τέ-
 των, ὅτ' ἐμὲ, ὅτ' ἄλλον ὀδένα, διΐχυ-
 ρίζεσθαι. ὅσα δὲ, ἐχθρὸς ὑπάρχων τῇ
 πόλει Φίλιππος, καὶ δυνάμει πολλῇ περὶ
 Ἑλλάσποντον ὢν, πειράται προλαβεῖν,

καὶ ἅπαζ ὑπερίσσωμεν, οὐκ ἔστιν ἔξομεν
 σῶσαι. περὶ τούτων δι' οἶμαι, τὴν ταχίσ-
 την, συμφέρον καὶ βεβλεῦσθαι καὶ παρυσ-
 κευάσθαι· καὶ μὴ, τοῖς περὶ τῶν ἄλλων
 δορύβοις καὶ ταῖς κατηγορίαις, ἀπὸ τούτων
 ἀποδράναι. πολλὰ δὲ θαυμάζων τῶν
 εἰωθότων λέγεσθαι παρ' ὑμῖν, οὐδενὸς
 ἧττον, ὥ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τεθαύμακα
 ὃ καὶ πρῶτον τινὸς ἤκουσα εἰπόντος ἐν τῇ
 βουλῇ, ὡς ἄρα δεῖ τὸν συμβελεύοντα, ἢ
 πολεμεῖν ἀπλῶς, ἢ ἄγειν τὴν εἰρήνην,
 συμβελεύειν. ἔστι δὲ, εἰ μὲν ἡσυχίαν Φί-
 λιππος ἄγει, καὶ μήτε τῶν ἡμετέρων ἔ-
 χει παρὰ τὴν εἰρήνην μηδὲν, μήτε συσ-
 κευάζεται πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ὑμᾶς,
 οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀλλ' ἀπλῶς εἰρήνην ἀκ-
 τέον. καὶ τάγε ἀφ' ὑμῶν ἔτοιμα ὑπάρ-
 χοντα ὁρῶ. εἰ δὲ, ἃ μὲν ἡμεῖς ὠμόσα-
 μεν, καὶ ἐφ' οἷς τὴν εἰρήνην ἐποιησάμεθα,
 ἔστιν ἰδεῖν, καὶ γεγραμμένα κεῖται· φαίνεται
 δὲ, ἅπ' ἀρχῆς, ὃ Φίλιππος, πρὶν Διο-

πείθην ἐκπλεῦσαι καὶ τὰς κληρέχους, ἧς
 νῦν αὐτιῶνται πεποιημέναι τὸν πόλεμον,
 πολλὰ μὲν τῶν ἡμετέρων ἀδίκως εἰλη-
 φως, ὑπὲρ ὧν ψηφίσμαθ' ὑμέτερα ἐβ-
 καλῶντα κύρια ταυτί· πάντα δὲ τὸν ἄλ-
 λον χρόνον, συνεχῶς, τὰ τῶν ἄλλων Ελ-
 λήνων καὶ βαρβάρων λαμβάνων, καὶ ἐφ' ἡ-
 μᾶς συσκευαζόμενος· τί τῷτο λέγῃσιν,
 ὡς πολεμεῖν ἀπλῶς, ἢ ἄγην εἰρήνην δεῖ.
 ὃ γὰρ ἄρεσίς ἐστιν ἡμῖν τῷ πράγματι,
 ἀλλ' ὑπολείπει τὸ δικαιοτάτον καὶ ἀν-
 αγκαϊότατον τῶν ἔργων, ὃ ὑπερβαίνουσιν
 ἐκόντες ἔστωι. τί ἔν ἐς τῷτο; ἀμύνεσθαι
 τὸν πρότερον πολεμῶνθ' ἡμῖν. πλὴν, εἰ μὴ
 τῷτο λέγῃσιν, νῆ Δία, ἕως ἂν ἀπέχῃται
 τῆς Ἀττικῆς, καὶ τῆς Πειραιῶς, ὁ Φίλιππος,
 ἔτ' ἀδικεῖ τὴν πόλιν, οὔτε ποιεῖ τὸν πό-
 λεμον. εἰ δὲ ἐκ τέτων τὰ δίκαια τίθενται,
 καὶ τὴν εἰρήνην ταύτην ὀρίζονται, ὅτι μὲν
 ὁπότεθεν ἔσθ' ὅσια, ἔτ' ἀνεκτὰ λέγῃσιν,
 ἔσθ' ὑμῖν ἀσφαλῆ, δῆλόν ἐστιν ἅπασιν. ὃ

μὴν ἀλλ' ἐναντία Συμβαίνει ταῖς κατηγό-
 ρiais ἃς Διοπείδης κατηγορεῖσι, καὶ αὐτὰ
 ταῦτα λέγειν αὐτούς. τί γὰρ, δήποτε,
 τῷ μὲν Φιλίπῳ πάντα τ' ἄλλα ποιεῖν
 ἐξουσίαν δώσομεν, ἂν τῆς Αττικῆς ἀπέ-
 χηται· τῷ Διοπείδῃ δὲ ὅδ' ἐβοηθεῖν τοῖς
 Θραξίν ἐξέσαι· ἢ πόλεμον ποιεῖν αὐτὸν
 φήσομεν; ἀλλὰ, νῆ Δία, ταῦτα μὲν ἐξε-
 λέσχονται, δεινὰ δὲ ποιεῖσιν οἱ ξένοι πε-
 ρικόπλοντες τὰ ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ Διο-
 πείδης ἀδικεῖ κατάγων τὰ πλοῖα, καὶ
 δεῖ μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ; ἔσω. γινέσθω
 ταῦτα. ὅδ' ἐν ἀντιλέγω. οἶμαι, μέντοι,
 δεῖν, εἴπερ ὡς ἀληθῶς ἐπὶ πᾶσι δικαίοις
 ταῦτα συμβελεύουσιν, ὥσπερ, τὴν ὑπάρ-
 χουσαν τῇ πόλει δύναμιν καταλῦσαι
 ζητοῦσι, τὸν ἐφεσηκότα, καὶ πορίζοντα
 χρήματα, ταύτῃ διαβάλλοντες ἐν ὑμῖν,
 οὕτω, τὴν Φιλίππου δύναμιν δεῖξαι δια-
 λυθησομένην, ἂν ὑμεῖς ταῦτα πεισθῇ-
 τε. εἰ δὲ μὴ, σκοπεῖτε ὅτι ὅδ' ἐν ἄλλο

ποῖσιν, ἢ κατ'ἰσᾶσι τὴν πόλιν εἰς τὸν
 αὐτὸν τρόπον δι' οὗ τὰ παρελθόντα
 πράγματα ἅπαντ' ἀπόλωλεν. ἴσε γὰρ
 δῆπερ, τῷθ', ὅτι ὕδενι τῶν ἀπάντων πλέον
 κεκράτηκε τῆς πόλεως Φίλιππος, ἢ τῷ,
 πρότερος πρὸς τοῖς πράγμασι γίνεσθαι.
 ὁ μὲν γὰρ, ἔχων δύναμιν συνεσηκῆαν ἀ-
 εἰ περὶ αὐτὸν, καὶ προδῶς ἂ βέλεται
 πράττειν, ἐξαίφνης, ἐφ' ὅς ἂν αὐτῷ δόξη,
 πάρεσιν. ἡμεῖς δ', ἐπειδὰν πυθώμεθα
 τι γιγνόμενον, τῆνικαῦτα δορυβέμεθα,
 καὶ παρασκευαζόμεθα. εἴτ' οἶμαι συμ-
 βαίνει, τῷ μὲν, ἐφ' ἃ ἂν ἔλθῃ, ταῦτ'
 ἔχῃν κατὰ πολλὴν ἡσυχίαν· ἡμῖν δ',
 ὑπερίξειν, καὶ ὅσα ἂν δαπανήσωμεν, ἀ-
 παντα μάτην ἀνηλωκέναι· καὶ τὴν μὲν
 ἔχθραν, καὶ τὸ βέλεσθαι κωλύειν, ἐνδε-
 δεῖχθαι· ὑπερίζοντας δὲ τῶν ἔργων αἰ-
 χύνην προσοφλισκάνειν. μὴ τοίνυν ἀγ-
 νοεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι καὶ νῦν
 τὰλλα μὲν ἐσι λόγοι ταῦτα καὶ προφά-

σεις. πράττεται δὲ τῷτο, καὶ κατασκευά-
 ζεται, ὅπως, ὑμῶν μὲν οἶκοι μενόντων, ἔξω
 δὲ μηδεμιᾶς ἔσης τῇ πόλει δυνάμεως, μέγα
 πλείστης ἡσυχίας πάνθ' ὅσα βέλεται
 Φίλιππος διοικήσεται. θεωρεῖτε γὰρ
 τὸ παρὸν, πρῶτον, ὃ γίνεται. νυνὶ, δύ-
 ναμιν μεγάλην ἐκεῖνος ἔχων, ἐν Θράκῃ
 διαίρει, καὶ μεταπέμπεται πολλήν, ὥς
 φασιν οἱ παρόντες, ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ
 Θετταλίας. εἰ δ' ἔν, περιμένας τὰς ἐτη-
 σίας, ἐπὶ Βυζάντιον ἔλθων πολιορκῇ,
 πρῶτον μὲν, οἷεσθε, τὰς Βυζαντίους μενεῖν
 ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας, ὥσπερ νῦν, καὶ οὔτε
 παρακαλέσθην ὑμᾶς, ἔτε βοηθεῖν αὐτοῖς
 ἀξιόσθην; ἐγὼ μὲν οἶμαι. ἀλλὰ, καὶ εἰ
 τισι μᾶλλον ἀπιστῶσιν ἢ ἡμῖν, καὶ τὰς
 εἰσφρήσεσθαι μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ παραδώ-
 σθην τὴν πόλιν, ἂν πῶρ μὴ φθάσῃ λα-
 βὼν αὐτὰς. οὐκ ἔν, ἡμῶν μὲν μὴ δυναμένων
 ἐνθένδ' ἀναπλεῦσαι, ἐκεῖ δὲ μηδεμιᾶς
 ὑπαρχούσης ἐτοίμῃ βοηθείας, ἔδεν αὖ-

τὸς ἀπολωλέναι κωλύσῃ. νῆ Δία· κακο-
 δαιμονῶσι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ὑπερβάλλου-
 σιν ἀνοία. πάνυ γε. ἀλλ' ὅμως αὐτὸς
 δεῖ σῶς εἶναι. συμφέρει γὰρ τῇ πόλει. καὶ
 μὴν ὕδὲ ἐκεῖνό γε δῆλόν ἐστιν ἡμῖν ὥς ἐ-
 πὶ Χερρόνησον ἔχῃ ἥξει· ἀλλ' εἴτε ἐκ τῆς
 ἐπιστολῆς δεῖ σκοπεῖν, ἧς ἐπεμψεν πρὸς
 ὑμᾶς, ἀμυνεῖσθαι φησι τὸς ἐν Χερρόνησῳ.
 ἂν μὲν τοίνυν ἢ τὸ συνεσθηκὸς τῷτο στρα-
 τευμα, καὶ τῇ χώρᾳ βοηθῆσαι δυνήσεται,
 καὶ τῶν ἐκείνων τι κακῶς ποιῆσαι. εἰ δὲ
 ἅπαξ διαφθαρήσεται, καὶ διαλυθήσεται,
 τί ποιήσομεν, ἂν ἐπὶ Χερρόνησον ἴη; κρι-
 νέμεν Διοπαίθην, νῆ Δία. καὶ τί ἰδὲ πράτ-
 ματα ἔσαι βελτίω; ἀλλ' ἐνθένδε βοη-
 θήσομεν αὐτοί. ἂν δ' ὑπὸ τῶν πνευμά-
 των μὴ δυνώμεθα. ἀλλὰ, μὰ Δί', ἔχῃ ἥξει.
 καὶ τίς ἐγγυητὴς ἐστὶ τέτις; ἄρ' ὁρᾶτε καὶ
 λογιζέσθε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἐπι-
 ῥῆσαν ὥραν τῷ ἔτις, εἰς ἣν ἔρημόν τινες
 εἰσὶντα δεῖν τὸν Ἑλλάσποντον ὑμῶν ποι-

ἦσαι καὶ παραδῆναι Φιλίππῳ; τί δ', ἂν
 ἀπελθὼν ἐκ Θράκης, καὶ μηδὲ προσελθὼν
 Χερρόνησῳ, μηδὲ Βυζαντίῳ, καὶ γὰρ ταῦτα
 λογίζεσθε, ἐπὶ Χαλκίδα, ἢ Μέγαρα ἤκη,
 ἴον αὐτὸν ἱρόπον ὅνπερ πρόην ἐπ' Ὀρεόν,
 πότερον κρεῖττον ἐνθάδε αὐτὸν ἀμύνεσ-
 θαι, καὶ προσελθεῖν τὸν πόλεμον πρὸς τὴν
 Ἀττικὴν ἑᾶσαι, ἢ κατασκευάζειν ἐκεῖ τι-
 νὰ ἀρχολίαν αὐτῷ. ἐγὼ μὲν οἶμαι τῆτο.
 ταῦτα τοίνυν ἅπαντας εἰδότες καὶ λο-
 γιζομένους, χρήμα δὲ Δι', ὅχ' ἢν Διοπείδης
 πειράται τῇ πόλει δύναιμι κατασκευ-
 ἀζειν, ταύτην βασκαίνειν καὶ διαλύειν
 πειράσθαι, ἀλλ' ἑτέραν αὐτὸς πρὸς
 παρασκευάζειν, καὶ συνευπορῶντας ἐκεί-
 νῳ χρημάτων, καὶ τὰλλα οἰκείως συνα-
 γωνιζομένους. εἰ γάρ τις ἔροιτο Φίλιππον,
 εἰπέ μοι, πότερα βέλιοιόν τέστις τῶς στρα-
 τικώτας, ὅς Διοπείδης νῦν ἔχῃ, τῶς ὅποι-
 ὅς τιναςθῇ, οὐδὲν γὰρ ἀντιλέγω, εὐσθε-
 νεῖν καὶ παρ' Ἀθηναίοις εὐδοξεῖν, καὶ πλεί-

ως γίνεσθαι, τῆς πόλεως συναγωνιζο-
 μένης, ἢ, διαβαλλόντων τινῶν καὶ κατη-
 γορεύοντων, διασπαθῆναι, καὶ διαφθαρῆναι;
 τῷτ' ἂν, οἶμαι, φήσεν. εἰδ', ἃ Φίλιππος
 ἂν εὐχαίλο τοῖς θεοῖς, ταῦτ' ἡμῶν τινὲς
 ἐνθάδε πράττουσιν. εἴτα ἔτι ζητεῖτε πό-
 δειν τὰ τῆς πόλεως ἀπόλωλεν ἅπαντα;
 βέλομαι τοίνυν ὑμᾶς μετὰ παρρησίας
 ἐξετάσαι τὰ παρόντα πράγματα τῇ
 πόλει, καὶ σκέψασθαι τί ποιεῖμεν αὐτοῖ
 νῦν, καὶ ὅπως χρώμεθα αὐτοῖς. ἡμεῖς
 ἔτε χρήματα εἰσφέρειν βεβλόμεθα, ἔτε
 αὐτοῖ στρατεύεσθαι τολμῶμεν, ἔτε τῶν
 κοινῶν ἀπέχεσθαι δυνάμεθα, ἔτε τὰς
 συντάξεις Διοπείδει δίδομεν, ἔτ' ὅ-
 σα ἂν αὐτὸς αὐτῷ πορίσῃται ἐπαι-
 νῶμεν, ἀλλὰ βασκαίνομεν καὶ σκοπεῖμεν
 πόθεν καὶ τί μέλλει ποιεῖν, καὶ πάντα τὰ
 τοιαῦτα, οὐτ', ἐπειδὴ περ ἔτως ἔχομεν,
 τὰ ἡμέτερα αὐτῶν πράττειν ἐθέλομεν,
 ἀλλ', ἐν μὲν τοῖς λόγοις, τὰς τῆς πόλε-

ως λέγοντας ἄξια, ἐπαινῶμεν· ἐν δὲ τοῖς
 ἔργοις, τοῖς ἐναντιωμένοις τῆτοις συναλω-
 νίζομεθα. ὑμεῖς μὲν τοίνυν εἰώθατε ἐ-
 κάστοτε τὸν παριόντα ἐρωτᾶν, τί οὖν
 χρὴ ποιεῖν; ἐγὼ δὲ ὑμᾶς ἐρωτῆσαι βέ-
 λομαι, τί ἔν χρὴ λέγειν; εἰ γὰρ μήτε
 εἰσοίσετε, μήτε αὐτοὶ στρατεύσεσθε, μήτε
 τῶν κοινῶν ἀφέξεσθε, μήτε τὰς συνάξεις
 Διοπεΐθῃ δώσετε, μήτε ὅς ἂν αὐτὸς αὐ-
 τῷ πορίσῃαι ἐάσετε, μήτε τὰ ὑμέτερά
 αὐτῶν πράττειν ἐδελήσετε, ἢ ἔχω τί
 λέγω. εἰ γὰρ ἤδη τοσαύτην ἐξουσίαν τοῖς
 αἰτιάσθαι καὶ διαβάλλειν βυλομένοις δίδοιτε,
 ὥστε, καὶ περὶ ὧν ἂν φασὶ μέλλειν αὐτὸν
 ποιεῖν, καὶ περὶ τῶν προκατηγορούν-
 των ἀκροᾶσθαι, τί ἂν τις λέγοι; ὅτι
 τοίνυν δύναται ταῦτα ποιεῖν, ἐνίς ὑ-
 μῶν μαθεῖν δεῖ. λέξω δὲ μετὰ παρρη-
 σίας· καὶ γὰρ οὐδ' ἂν ἄλλως δυναίμην·
 πάντες ὅσοι πρόποτ' ἐκπεπλεύκασι παρ'
 ὑμῶν στρατηγοὶ, ἢ ἐγὼ πάχειν ὅτιον

τιμῶμαι, καὶ παρὰ Χίων, καὶ παρὰ Εἰ-
 θραίων, καὶ παρ' ὧν ἂν ἕκαστοι δύνωνται,
 τέτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων λέγω,
 χρήματα λαμβάνουσι. λαμβάνουσι δὲ, οἱ
 μὲν ἔχοντες μίαν ἢ δύο ναῦς, ἐλάττωνα·
 οἱ δὲ μείζω δύναμιν, πλείονα. καὶ διδού-
 σιν οἱ διδόντες, οὔτε τὰ μικρὰ, οὔτε τὰ
 πολλὰ, ἀντ' ἑδενός· ὃ γὰρ οὕτω μαίνον-
 ται· ἀλλ' ὠνέμενοι μὴ ἀδικεῖσθαι τῆς
 παρ' αὐτῶν ἐκπλέοντας ἐμπορίας, μηδὲ
 συλᾶσθαι, παραπέμπεσθαι δὲ τὰ πλοῖα
 τὰ αὐτῶν· τὰ τοιαῦτα, φασὶ δ' εὐνοίᾳ
 δίδοναι. καὶ τῆτο τὸνομα ἔχει τὰ λήμ-
 ματα ταῦτα. καὶ δὴ καὶ νῦν, τῷ Διοπί-
 ρει σφράτευμ' ἔχοντι, σαφῶς ἐστὶ τῆτο
 δῆλον, ὅτι δώσουσι χρήματα πάντες ἔτοι.
 πόθεν γὰρ οἶεσθε ἄλλοθεν, τὸν μήτε
 λαβόντα παρ' ὑμῶν μηδὲν, μήτε αὐτὸν
 ἔχοντα ὁπόθεν μισθοδοτήσῃ, σφαλιώτας
 τρέφειν; Εκ τῆ ἑρανῆ; ἢ ἐκ ἐστὶ ταῦτα·
 ἀλλ' ἀφ' ὧν ἀγείρῃ καὶ προσαιτεῖ καὶ δα-

νείζεται, ἀπὸ τούτων διάγει. οὐδὲν οὖν
 ἄλλο ποιῶσιν οἱ κατήγορῶντες ἐν ὑμῖν, ἢ
 προλέγουσιν ἅπασι, μηδολῖν ἐκείνῳ διδόναι,
 ὡς κὴ τῷ μελλῆσαι δώσοντι δίκην,
 μή τι ποιήσαντί γε, ἢ συγκαταπραξαμένῳ.
 τῷτ' εἰσὶν οἱ λόφοι· μέλλει πολιορκεῖν
 Ἰὼς Ἕλληνας ἐκδίδωσι· μέλλει γάρ τινι τέ-
 των τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκόντων Ἑλλήνων.
 ἀμείνους μὲν τ' ἂν εἶεν τῶν ἄλλων, ἢ τῆς
 πατρίδος κήδεσθαι. κὴ τόγε, εἰς τὸν Ἑλ-
 λήσποντον ἐκπέμπειν ἕτερον στρατηγόν,
 τῷτ' ἐστίν. εἰ γὰρ θῆνὰ ποιεῖ Διοπεΐθης, κὴ
 καλῶς τὰ πλοῖα, μικρόν, ὧ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, μικρόν πινάκιον, ἰαῦτα πάντα κωλύ-
 σαι δύναται ἂν. κὴ λέγουσιν οἱ νόμοι ταῦτα,
 τὰς ἀδικῶντας εἰσαγγέλλειν. ὃ, μὰ Δί', ὃ
 δαπάναις καὶ τριήρεσι τοσαύταις ἡμᾶς
 αὐτὰς φυλάττειν· ἐπεὶ τῷτό γ' ἐστὶν ὑ-
 περβολὴ μανίας· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τὰς ἐχ-
 θρὰς, ὅς ἐκ ἑσὶ λαβεῖν ὑπὸ τοῖς νόμοις, κὴ
 στρατιώτας τρέφειν, κὴ τριήρεις ἐκπέμπειν,

καὶ χρήματα εἰσφέρειν δεῖ, καὶ ἀναγκαῖον ἔσ-
 τιν· ἐπὶ δ' ἡμᾶς αὐτὰς, ψήφισμα, εἰσαγγελί-
 α, πάραλος· ταῦτ' ἐστὶν ἱκανά· ταῦτ'
 ἦν εὖ φρονούντων ἀνθρώπων· ἐπηρεαζόν-
 των δὲ, καὶ διαφθειρόντων τὰ πράγματα,
 ἃ νῦν ἔσθι ποιῆσι. καὶ τὸ μὲν, τέτων τι-
 νὰς εἶναι τοιούτους, δεινὸν ὄν, οὐ δεινὸν ἔσ-
 τιν. ἀλλ' ὑμεῖς, οἱ καθήμενοι ἔτως, ἤδη
 ἀράκεισθε, ὥστε, ἂν μὲν τις εἴπῃ, παρ-
 ελθὼν, ὅτι Διοπείθης ἐστὶ πάντων τῶν
 κακῶν αὔτιος, ἢ Χάρης, ἢ Αρισοφῶν, ἢ
 ὃν ἂν εἴπῃ τις τῶν πολιτῶν, εὐθέως φα-
 τὲ καὶ δορυβεῖτε ὡς ὀρθῶς λέγει. ἂν δὲ
 παρελθὼν λέγῃ τις τάλῃθῃ, ὅτι ληρεῖ-
 τε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντων τῶν κα-
 κῶν καὶ τῶν πραγμάτων τέτων Φίλιπ-
 πὸς ἐστὶν αὔτιος, εἰ γὰρ ἐκεῖνος ἤγεν ἡ-
 συχίαν ἔδεν ἂν ἦν πρᾶγμα τῇ πόλει·
 ὡς μὲν ἐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐστὶν, ἐκ ἔχετε
 ἀντιλέγην· ἄχθεσθαι δέ μοι δοκεῖτε, καὶ
 ὥσπερ ἀπολλύναι τι νομίζειν. αὔτιον δὲ

τῶν καὶ μοι, πρὸς θεῶν, ὅταν ἔνεκα τῆ
 βελίς λέγω, ἔσω παρρησία· παρεσ-
 κευάκασιν ὑμᾶς, ἐκ πολλῶν, τῶν πολλευ-
 ομένων ἔνιοι, ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις, φο-
 βερὸς καὶ χαλεπός, ἐν δὲ ταῖς παρασκευ-
 αῖς ταῖς τῷ πολέμῳ, ῥαθύμως καὶ εὐκαί-
 φρονήτης. ἂν μὲν ἦν τὸν αἴτιον εἶπη τις,
 ὃν ἴσε ὅτι λήθεα παρ' ὑμῖν αὐτοῖς,
 φατὲ καὶ βέλεα· ἂν δὲ τοῖς τὸν λέγῃ τις,
 ὃν κρατήσαντας τοῖς ὀπλοῖς, ἄλλως
 δὲ ἢ ἐσι κολάσαι, ἢ ἐχέει, οἶμαι,
 τί ποιήσετε· ἐξελεγχόμενοι δὲ, ἄχ-
 θεα· ἐχρῆν δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 τὴνναντίον ἢ νῦν, ἅπαντας τῶν πολλευ-
 ομένων, ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις, πράγας
 καὶ φιλανθρώπους ὑμᾶς ἐθίζῃν εἶναι· πρὸς
 γὰρ ὑμᾶς αὐτὸς, καὶ τὸς συμμάχους, ἐν
 ταύταις ἐς τὰ δίκαια· ἐν δὲ ταῖς παρ-
 ασκευαῖς ταῖς τῷ πολέμῳ, φοβερὸς καὶ χα-
 λεπὸς ἐπιδοκνῶναι· πρὸς γὰρ τοὺς ἐχ-
 θροὺς καὶ τὸς ἀντιπάλους, ἐν ἐκείναις ἐοῖ-

ὁ αὐτῶν. νῦν δὲ, δημαγωγῶντες ὑμᾶς καὶ
χαριζόμενοι κατ' ὑπερβολὴν, οὕτω δια-
τεδείκασιν, ὥστ' ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις,
τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι, πάντα πρὸς ἡ-
δονὴν ἀκρόντας· ἐν δὲ τοῖς πράγμασι καὶ
τοῖς γιγνομένοις, περὶ τῶν ἐσχάτων ἤδη
κινδυνεύειν. φέρε γάρ, πρὸς Διὸς, εἰ λόγον
ὑμᾶς ἀπαιτήσταν οἱ Ἕλληνες, ὧν νυνὶ
παρήκατε καιρῶν διὰ ῥαθυμίαν, καὶ ἔ-
ρουντ' ὑμᾶς· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πέμπετε
ὡς ἡμᾶς ἐκάστοτε πρέσβεις, καὶ λέγετε ὡς
ἐπιβλαψὴ Φίλιππος ἡμῖν καὶ ἅπασιν τοῖς
Ἕλλησι, καὶ ὡς φυλάττεσθαι δεῖ τὸν ἄν-
δρωπον, καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα· ἀνάβ-
η φάσκειν καὶ ὁμολογεῖν· ποιεῖμεν γὰρ
ταῦτα. εἴτ', ὧ πάντων ἀνδρῶπων φαι-
λότατοι, δέκα μῆνας ἀπογενομένους τάν-
δρωπον, καὶ νόσῳ καὶ χερμῶνι καὶ πολέμοις
ἀποληφθέντος, ὥστε μὴ ἂν δύνασθαι ἐ-
πανελθεῖν οἴκαδε, ἔτε τὴν Εὐβοίαν ἡ-
λευθερώσατε, ἔτε τῶν ὑμετέρων αὐ-

τῶν ὕδεν ἐκομίσασθε· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν,
 ὑμῶν οἴκοι μενόντων, χολὴν ἀγόντων,
 ὑγιαίνόντων, εἰ δεῖ τῆς τὰ τοιαῦτα ποι-
 οῦντας ὑγιαίνην φῆσαι, δύο ἐν Εὐβοίᾳ
 κατέστησε τυράννους· τὸν μὲν, ἀπαντικρὺ
 τῆς Αττικῆς ἐπιτειχίσας· τὸν δ', ἐπὶ
 Σκιάθῳ. ὑμεῖς δὲ ὕδὲ ταῦτ' ἀπελύσα-
 θε, εἰ μὴδὲν ἄλλο ἐβέλεσθε· ἀλλ' εἰ-
 κατεκὴ ἀφέστατε δηλονότι αὐτῷ, καὶ φα-
 νερόν πεποιθήκατε ὅτι, ὕδὲ ἂν δεκάκις ἀ-
 ποθάνη, ὕδεν μᾶλλον ὑμεῖς γε κινήσε-
 θε. τί ἔν περσεύειε, καὶ κατηγορεῖτε, καὶ
 πράγμαθ' ἡμῖν παρέχετε. ἂν ταῦτα
 λέγωσι, τί ἐρῶμεν, ἢ τί φήσομεν, ὧ ἄν-
 δρες Αθηναῖοι; ἐγὼ μὲν γὰρ ἔχ ὄρῳ. εἰσὶ
 τοίνυν τινὲς οἱ τότε ἐξελέλχην τὸν πα-
 ριόντα οἰόναι, ἐπειδὴν ἐρωτήσωσι, τί ἔν
 χρὴ ποιεῖν; οἷς ἐγὼ μὲν τὸ δικαιοτάλον
 καὶ ἀληθέστατον τοῦτο ἀποκρινοῦμαι·
 ταῦτα μὴ ποιεῖν ἄ νυνὶ ποιεῖτε. ὃ μὴν
 ἀλλὰ καὶ κατ' ἕκαστον ἀκριβῶς ἐρῶ· καὶ ὅτι

πως, ὥςπερ ἐρωτῶσι προθύμως, οὕτω καὶ
 ποιεῖν ἐθελήσωσι. πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, τῆτο παρ' ὑμῖν αὐτοῖς βεβαί-
 ως γινῶναι, ὅτι τῇ πόλει Φίλιππος πο-
 λεμεῖ, καὶ τὴν εἰρήνην λέλυκε· καὶ παύσασ-
 θε περὶ τῶν κατήγοροῦντες ἀλλήλων· καὶ
 κακόν τις μὲν ἐστὶ καὶ ἐχθρὸς ὅλη τῇ πόλει,
 καὶ τῷ τῆς πόλεως ἐδάφει· προαθήσω δὲ, καὶ
 τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ
 τοῖς μάλιστα' οἰομένοις αὐτῷ χαρίζεσθαι.
 εἰ δὲ μή, (κεφάλαιον Εὐθυκράτην καὶ
 Λαοφένην, τοὺς Ολυμπίους, οἱ δοκοῦντες
 οἰκειότατ' αὐτῷ διακεῖσθαι, ἐπειδὴ τὴν
 πόλιν προὔδοσαν, πάντων κάκις' ἀπο-
 λώλασιν. ὅθεν, μέντοι, μᾶλλον, ἢ τῇ πο-
 λιτείᾳ πολεμεῖ· οὐδ' ἐπιβλεῦει καὶ (χο-
 πεῖ μᾶλλον ὅδε ἐν τῶν πάντων, ἢ ὅπως
 ταύτην καταλύσει. καὶ τῆτ' εἰκότως τρό-
 πον τινὰ νῦν γε δὴ πράττει· οἶδε γὰρ ἀ-
 κριβῶς, ὅτι, οὐδ' ἂν πάντων τῶν ἄλλων
 γένηται κύριος, οὐδὲν ἔσαι αὐτῷ βεβαίως

ἔχειν, ἕως ἂν ὑμεῖς δημοκρατῆσθε. ἀλλ'
 ἔάν ποτε Συμβῇ τι πλᾶισμα, ἃ πολλὰ
 γένοιτ' ἂν ἀνθρώπῳ, ἥξει πάντα τὰ νῦν
 βεβιασμένα, καὶ καταφεύξει, πρὸς ὑμᾶς·
 ἐς ἐ γὰρ ὑμεῖς οὐκ αὐτοὶ πλεονεκλήσα
 καὶ καταχεῖν ἀρχὴν εὖ πεφυκότες, ἀλλ'
 ἕτερον λαβεῖν κωλύσαι καὶ ἔχοντ' ἀφε-
 λέσθαι δεινοί· καὶ ὅλως, ἐνοχλήσαι τοῖς
 ἀρχὴν βεβλομένοις, καὶ πάντας ἀνθρώπους
 εἰς ἐλευθερίαν ἐξαφελέσθαι, ἔτοιμοι. ἔκ-
 εν βούλειαι τοῖς ἐαυτοῦ καιροῖς τὴν παρ'
 ὑμῶν ἐλευθερίαν ἐφεδρεύειν· οὐδὲ πολλοῦ
 δεῖ ἢ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζο-
 μένος. πρῶτον μὲν δὴ, διὰ τῆς το, δεῖ ἐχ-
 θρὸν ὑπειληφέναι τῆς πολιτείας, καὶ τῆς
 δημοκρατίας ἀδιάλλακτον ἐκείνον. εἰ γὰρ
 μὴ τοῦτο πεισθήσεται ταῖς ψυχαῖς, ἔκ-
 ἐθελήσειε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπου-
 δάζειν· δεύτερον δὲ, εἰδέναι (αφῶς, ὅτι
 πάντ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατα-
 σκευάζει νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμέραν πόλιν

κατασκευάζει· καὶ ὅπερ τις ἐκεῖνον ἀμύ-
 νει, ἐνταῦθα ὑπὲρ ἡμῶν ἀμυνεῖται. οὐ
 γὰρ οὕτω γ' εὐήθης ἐστὶν ὑμῶν ἰδεῖς, ὥς-
 τε ὑπολαμβάνειν, τὸν Φίλιππον τῶν
 μὲν ἐν Θράκῃ κακῶν, τί γὰρ ἄλλό τις
 ἂν εἴποι Δρογγίλον, καὶ Καβύλην, καὶ
 Μάσειραν, καὶ ἃ νῦν ἐξαιρεῖ καὶ κατασκευ-
 ἀζεται, τούτων μὲν ἐπιδυμεῖν, καὶ ὑ-
 πὲρ τοῦ ταῦτα λαβεῖν, καὶ πόνας καὶ χι-
 μῶνας, καὶ τὰς ἐσχάτας κινδύνους ὑπομέ-
 νειν· τῶν δὲ Αἰθνήσι λιμένων καὶ νεωρί-
 ων, καὶ τριηρῶν, καὶ τῶν ἔργων τῶν Αἰγυ-
 ρίων, καὶ τοσούτων προσόδων ἔκ ἐπιδυ-
 μεῖν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσειν ὑμᾶς ἔ-
 χειν, ὑπὲρ δὲ τῶν μελινῶν καὶ τῶν ὀλυ-
 ρῶν, τῶν ἐν τοῖς Θρακίοις σιροῖς, ἐν τῷ
 βαράθρῳ χειμάζειν· ἔκ ἐστὶ ταῦτα. ἀλ-
 λά, κακείνα, ὑπὲρ τοῦ τοῦτων γενέσθαι
 κύριος, καὶ τὰλλα πάντα, πραγματεύεται.
 τί οὖν; οὗ φρονούντων ἀνθρώπων ἐστὶν,
 εἰδότας ταῦτα καὶ ἐγνωκότας, τὴν μὲν ὑ-

περβάλλουσαν καὶ ἀνήκεστον ταύτην
 ῥαθυμίαν ἀποδέσθαι· χρήματα δ'
 εἰσφέρειν, καὶ τὰς συμμάχους ἀξιοῦν,
 καὶ ὅπως τὸ συνεσηκὸς τοῦτο συμμενεῖ
 στρατευμα ὁρᾶν καὶ πρᾶττειν· ἵν', ὥσπερ
 ἐκείνος ἐτοίμην ἔχει δύναμιν τὴν ἀδι-
 κήσουσαν καὶ καλαδουλωσομένην ἀπαντας
 τοὺς Ἕλληνας, οὕτω τὴν (ώσουσαν ὑ-
 μεῖς καὶ βοηθήσουσαν ἀπασιν ἐτοίμην
 ἔχητε. οὐ γὰρ ἐστὶ βοηθείαις χρωμέ-
 νος οὐδέ ποτ' οὐδὲν τῶν δεόντων πρᾶττει·
 ἀλλὰ κατασκευάσαντας δεῖ δύναμιν, καὶ
 τροφὴν ταύτη πορίσαντας, καὶ ταμίας δη-
 μοσίους, καὶ ὅπως ἐνὶ τὴν τῶν χρημάτων
 φυλακὴν ἀκριβεσάτην γενέσθαι οὕτω
 ποιήσαντας, τὸν μὲν τῶν χρημάτων λό-
 γον παρὰ τέτων λαμβάνειν· τὸν δὲ
 τῶν ἔργων παρὰ τῷ στρατηγοῦ. καὶ ἔτω
 ποιήσῃ, καὶ ταῦτ' ἐξελέσῃ, ὡς ἀλη-
 θῶς ἄγειν εἰρήνην δικαίαν, καὶ μένειν ἐπὶ
 τῆς αὐτοῦ, Φίλιππον ἀναγκάσετε, οὐ

μείζον οὐδὲν ἂν γένοιτ' ἀγαθόν· ἢ πο-
 λεμήσεται ἕξ ἴσου. εἰ δέ τω δοκεῖ, ταῦτα
 καὶ δαπάνης μεγάλης καὶ πόνων πολλῶν
 καὶ πραγματείας εἶναι, καὶ μάλα ὀρθῶς
 δοκεῖ· ἀλλ', εἰ ἂν λογίσσεται τὰ τῇ πό-
 λει μεία ταῦτα γενησόμενα, ἂν ταῦτα
 μὴ ἐθέλῃ ποιεῖν, εὐρήσει λυσιτελεῖν τὸ
 ἐκόντας ποιεῖν τὰ δέοντα. εἰ μὲν γάρ ἐ-
 σί τις ἐγλυπητῆς ἡμῖν θεῶν, οὐ γὰρ ἀν-
 θρώπων γε ὕδεις ἂν γένοιτο ἀξιοχρεως
 τηλικούτου πράγματος, ὥς, ἂν ἄγῃθ' ἡ-
 συχίαν, καὶ ἅπαντα πρήσῃ, ἕκ ἐπ' αὐ-
 τῆς ἡμᾶς τελευτῶν ἐκεῖνος ἡξί· αἰχρὸν
 μὲν, νῆ τὸν Δία καὶ πάντας τῆς θεῶν, καὶ
 ἀνάξιον ὑμῶν, καὶ τῶν ὑπαρχόντων τῇ
 πόλει, καὶ πεπραγμένων τοῖς προγόνοις,
 τῆς ἰδίας ἔνεκα ῥαθυμίας τῆς ἄλλους
 Ἑλλήνας ἅπαντας εἰς δουλείαν προέσθαι.
 καὶ ἔγωγε αὐτὸς ἂν τεθνάναι, μᾶλλον,
 ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι, βυλοίμην· ὃ μὲν, ἀλλ',
 εἴ τις ἄλλος λέγει, καὶ ὑμᾶς πείθῃ, ἔσω.

μὴ ἀμύνεσθε· ἀπαντα πρόεσθε. εἰ δὲ μη-
 δενὶ μὲν τῆτο δοκεῖ, τῆναντίον δὲ πρό-
 ῖσμεν ἀπαντες, ὅτι, ὅσω ἂν πλεόνων ἐάσω-
 μεν ἐκείνον γενέσθαι κύριον, τοσούτω, χα-
 λεπωτέρῳ καὶ ἰχυροτέρῳ χρησόμεθα ἐχ-
 θρῷ, ποῖ ἀναδυόμεθα; ἢ τί μέλλομεν;
 ἢ πότε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ δέοντα
 ποιεῖν ἐπελήσομεν; ὅταν, νῆ Δί', ἀνάσ-
 κη τις ἢ· ἄλλ', ἣν μὲν ἂν τις ἐλευθέ-
 ρων ἀνθρώπων ἀνάσκην εἴποι, ὃ μόνον
 ἤδη πάρεςιν, ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελή-
 λυθε· τὴν δὲ τῶν δέλων ἀπεύχεσθαι,
 δήπου, μὴ γενέσθαι δεῖ. διαφέρει δὲ τί;
 ὅτι ἐστὶν ἐλευθέρῳ μὲν ἀνθρώπῳ, μεγί-
 στη ἀνάσκη, ἢ ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰ-
 χύνη· καὶ μείζω ταύτης, ἐκ οἷοι' ἢν τιν'
 ἂν εἴποι τις· δούλῳ δὲ, πληγαὶ, καὶ ὁ τῷ
 σώματος αἰκισμὸς· ἃ μήτε γένοιτο, ὅτε
 λέγειν ἄξιον. πάντα, τοίνυν, τ' ἄλλα εἰ-
 πὼν ἂν ἠδέως, καὶ δείξας ὃν τρόπον ὑμᾶς
 ἐνιοὶ καταπολιτεύονται, τὰ μὲν ἄλλα

ἰάσω· ἀλλ', ἐπιδάν τι τῶν πρὸς Φίλιπ-
 πον ἐμψέση, εὐδὺς ἀνασάς τις λέγει, τὸ,
 τὴν εἰρήνην ἄγειν, ὡς ἀγαθὸν· καὶ τὸ, τρέ-
 φειν δύναμιν μεγάλην, ὡς χαλεπὸν· καὶ,
 διαρπάζειν τινὲς τὰ χρήματα βέλον-
 ται· καὶ τοιαύτους λόγους, ἐξ ὧν, ἀναβάλ-
 λουσι μὲν ὑμᾶς, ἡσυχίαν δὲ ποιεῖσιν ἐκεί-
 νῳ πρᾶτλειν, τι βέλεια· ἐκ δὲ τούτων,
 περιγιγνεται, ὑμῖν μὲν, ἡ χολή, καὶ τὸ μη-
 δὲν ἤδη ποιεῖν· ἃ δέδοιχ' ὅπως μήποθ'
 ἡγήσῃθε ἐπὶ πολλῷ γεγενῆσθαι· τέ-
 τοις δὲ, αἱ χάριτες, καὶ ὁ μισθός, ὁ τούτων.
 ἐγὼ οἶμαι, τὴν μὲν εἰρήνην ἄγειν,
 ἔχ ὑμᾶς δεῖν πείθειν, οἱ πεπεισμένοι
 κάθησθε, ἀλλὰ τὸν τὰ τοῦ πολέμου
 πρᾶττοντα· ἂν γὰρ ἐκεῖνος πείσῃ, τά
 γ' ἀφ' ὑμῶν ἔτοιμα ὑπάρχει· νομίζον
 οἷ' εἶναι χαλεπὰ, οὐχ ὅσ' ἂν εἰς ζωτή-
 ριαν δαπανῶμεν, ἀλλ', ἃ πεισόμεθα ἂν
 ταῦτα μὴ ἐδέλωμεν ποιεῖν· καὶ, τὸ διαρ-
 παδῆσθαι τὰ χρήματα, τῷ φυλακῇ

εἰπεῖν δὲ ἥς σωθήσεται, κωλύειν, οὐχὶ
 τῷ τῷ συμφέροντος ἀφεςῆναι. καίτοι,
 ἔγωγε ἀγανακτῶ καὶ αὐτὸ τῷτο, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι· εἰ τὰ μὲν χρήματα λυπεῖ
 τινὰς ὑμῶν εἰ διαρπαθήσεται, ἃ καὶ
 φυλάττειν, καὶ κολάζειν τῆς ἀδικήσεως, ἐφ'
 ὑμῖν ἐστὶ· τὴν δὲ Ελλάδα πᾶσαν ἐφεξῆς
 ἔτῳσι Φίλιππος ἀρπάζων, οὐ λυπεῖ, καὶ
 ταῦτ' ἐφ' ὑμᾶς ἀρπάζων. τί ποτ' οὖν
 ἐστὶ τὸν αἴτιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; τῷ
 τὸν μὲν, οὕτω φανερώς στρατεύοντα, ἀδι-
 κοῦντα, πόλεις καταλαμβάνοντα, μη-
 δένα πώποτε τέτων εἰπεῖν, ὡς ἀδικεῖ, καὶ
 πόλεμον ποιεῖ; τῶς δὲ, μὴ ἐπιτρέπῃν, μη-
 δὲ προΐεσθαι ταῦτα, συμβαλεύοντας,
 τέτῃς τὸν πόλεμον ποιεῖν αἰτιάσθαι;
 ἐγὼ διδάξω. ὅτι, τὴν ὀργὴν, ἣν εἰκὸς ἐστὶ
 γίγνεσθαι παρ' ὑμῶν, ἂν τι λυπῆσθε τῷ
 πολέμῳ, εἰς τῶς ὑπὲρ ὑμῶν λέγοντας
 τὰ βέλτιστα τρέψαι βέλονται· ἵνα τέ-
 τῃς κρίνητε, μὴ Φίλιππον ἀμύνῃσθε· καὶ

κατηγορῶσι μὲν αὐτοὶ, μὴ δίκην δὲ δῶ-
 σιν ὧν ποιοῦσι νῦν. τῷτ' αὐτοῖς δύναται
 τὸ λέγειν, ὡς ἄρα βούλονται πόλεμόν
 τινες ποιῆσαι παρ' ὑμῖν, καὶ περὶ τῶν
 ἡ διαδικασία αὕτη ἐστίν. ἐγὼ δὲ οἶδα ἀ-
 κριβῶς, ὅτι, ὃ γράψαντος Ἀθηναίων ἔδε-
 νος πόλεμον, καὶ ἄλλα πολλὰ Φίλιπ-
 πος ἔχει τῶν τῆς πόλεως, καὶ νῦν εἰς
 Καρδίαν πέπομφε βοήθειαν. εἰ μὲνοι
 βεβλόμεθ' ἡμεῖς μὴ προσποιεῖσθαι πο-
 λεμεῖν αὐτὸν ἡμῖν, ἀνοητότατος πάντων
 ἂν εἴη τῶν ὄντων ἀνθρώπων, εἰ τῷτ' ἐξ-
 ελέλχοι. ἀλλ', ἐπειδὴν ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς
 ἦ, τί φήσομεν; ἐκεῖνος μὲν γὰρ οὐ πολε-
 μεῖν ἡμῖν ἐρεῖ· ὥσπερ οὐδ' Ὀρεΐταις,
 τῶν στρατιωτῶν ὄντων ἐν τῇ χώρᾳ·
 ἔδὲ Φεραίοις, πρότερον πρὶν ἢ πρὸς τὰ
 τεῖχη προσβαλεῖν αὐτῶν· οὐδ' Ὀλυνθί-
 οῖς ἐξαρχῆς, ἕως ἂν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ
 τὸ στρατεύμα παρῇν ἔχων. ἢ, καὶ τότε,
 τοὺς ἀμύνεσθαι κελεύοντας, πόλεμον

ποιεῖν φήσομεν; ἔκῃν ὑπόλοιπον δελεῦν;
 ἔ γὰρ ἄλλό γ' ἔδέν ἐστι μελαζὺ τῆς, μήτ'
 ἀμύνεσθαι, μήτ' ἀγῆν ἡσυχίαν ἑᾶσθαι.
 καὶ μὴν, ἔχ ὑπὲρ τῶν ἴσων ὑμῖν τε καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἐστὶν ὁ κίνδυνος. ἔ γὰρ ὑφ' αὐτῷ
 τὴν πόλιν ποήσασθαι βέλεται Φίλιπ-
 πος, ἀλλ' ὅλως ἀκελεῖν. οἶδε γὰρ ἀκρι-
 βῶς, ὅτι, δελεῦν μὲν ὑμεῖς οὐτ' ἐθελή-
 σετε, ἔτε, ἂν ἐδελήσητε, ἐπίσασθε. ἀρ-
 χεῖν γὰρ εἰώθατε. πράγματι δ' αὐτῷ
 παραχεῖν, ἂν καιρὸν λάβῃτε, πλείω τῶν
 ἄλλων ἀνθρώπων ἀπάντων δυνήσεσθε.
 ὥς, οὖν, ὑπὲρ τῶν ἐσχάτων ὄντος τῆς ἀγῶ-
 νος, προσῆκεν ἔτῳ γινώσκειν καὶ τοὺς πε-
 πρακότας αὐτὸς ἐκείνῳ μισεῖν τε, καὶ ἀ-
 ποτυμπανίσαι. οὐ γὰρ ἐστὶν, ἔκ ἐστὶ, τῶν
 ἔξω τῆς πόλεως ἐχθρῶν κρατῆσαι,
 πρὶν ἂν τὰς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει κολάσῃτε
 ἐχθρὰς ὑπερήβντας ἐκείνῳ. ἀλλ' ἀνάγκη,
 τέτοις ὥσπερ προδόλοις προσπλάιούνας,
 ὑπερίζεν ἐκείνων. πόθεν γὰρ οἶεσθε, νῦν

αὐτὸν ὑβρίζειν εἰς ὑμᾶς; ἔδεν γὰρ ἄλλο
 ἔμοιγε δοκεῖ ποιεῖν ἢ τῷτο· κῆ, τὸς μὲν
 ἄλλους, εὖ ποιῶντα, εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔξαπα-
 τᾶν, ὑμῖν δ' ἀπφλεῖν ἥδη; οἶον, Θετλαλὺς,
 πολλὰ δὲς, ὑπηγάβετο εἰς τὴν νῦν παρῆ-
 σαν δεκλείαν· οὐδ' ἂν εἰπεῖν δύναμις ὑδεῖς,
 ὅσα τὸς ταλαιπώρους Ολυνθίους, πρότε-
 ρον δὲς Πολίδαμαν, ἐξηπάτησε, κῆ πόλλ' ἑ-
 τερα· Θηβαίους τε νῦν ὑπάγῃ, τὴν Βοι-
 ωτίαν αὐτοῖς παραδὲς, κῆ ἀπαλλάξας
 πολέμους πολλῶν κῆ χαλεπῶν· ὥστε καρ-
 πωσάμενοί τινα ἕκαστοι τέτων πλεονεξ-
 ίαν, οἱ μὲν ἥδη πεπόνθασιν ἃ δὴ πάν-
 τες ἴσασιν, οἱ δ', ὅ,τι ἂν ποιεῖ συμβῇ, πεί-
 σονται. ὑμεῖς δὲ, ὧν μὲν ἀπεσέρηθε,
 σιωπῶ· ἀλλ', ἐν αὐτῷ τῷ, τὴν εἰρήνην
 ποιήσαομαι, πόσα ἐξηπάτηθε; πόσων
 ἀπεσέρηθε; οὐχὶ Φωκέας; οὐ Πύλας;
 οὐχὶ τὰ ἐπὶ Θράκης; Δορίσκον, Σέρ-
 ριον, τὸν Κερσοβλέπην αὐτὸν; ἢ νῦν τὴν
 πόλιν τῶν Καρδιανῶν ἔχῃ κῆ ὁμολογεῖ;

τί ποτ' ἐν ἐκείνῳ τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπὶ τὸν
 αὐτὸν τρόπον ὑμῖν προσφέρεται; ὅτι, ἐν
 μόνῃ τῶν πασῶν πόλεων τῇ ἡμετέρᾳ,
 ἄδεια ὑπὲρ τῶν ἐχθρῶν λέγειν δεό-
 λαι· καὶ τὸν λαβόντα χρήματ' αὐτὸν ἀσ-
 φαλὲς ἐσι λέγειν παρ' ὑμῖν, καὶ ἀφη-
 ρημένοι τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἦτε. ἐκ ἧν
 ἀσφαλὲς λέγειν ἐν Ολύμπῳ τὰ Φιλίπ-
 πῃ, μὴ συνευπεπωνότων τῶν πολλῶν
 Ολύμπιων, τῷ Ποτίδαιαν καρπῶσαι.
 ἐκ ἧν ἀσφαλὲς λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ
 Φιλίππῃ, μηδὲν εὖ πεπονθότος τῷ πλή-
 θους τῷ Θετταλῶν, τῷ τῶν τυράννων ἐκ-
 βαλεῖν Φίλιππον αὐτοῖς, καὶ τὴν Πυλαί-
 αν ἀποδοῖναι. ἐκ ἧν ἐν Θήβαις ἀσφαλὲς,
 πρὶν τὴν Βοιωτίαν ἀπέδωκε, καὶ τῶν Φω-
 κέας ἀνείλεν. ἀλλ' Ἀθήνησιν, ἐπὶ μόνον
 Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Καρδιανῶν χώραν ἀ-
 πεξερχότος Φιλίππῃ, ἀλλὰ καὶ κατα-
 σκευάζοντος ὑμῖν ἐπιτείχισμα τὴν Εὐ-
 βοιαν, καὶ νῦν ἐπὶ Βυζάντιον παριόντος,

ἀσφαλές ἐστὶ λέγειν ὑπὲρ Φιλίππου.
 τοιγάρτοι, τέττων μὲν, ἐκ πλώχων, ἐνιοὶ
 ταχὺ πλῆσιοι γεγόνασιν· καὶ ἐξ ἀνωνύμων
 καὶ ἀδόξων, ἐνδοξοὶ καὶ γνώριμοι· ὑμεῖς δὲ,
 τῖναντίον, ἐκ μὲν ἐνδόξων, ἀδοξοὶ· ἐκ δὲ
 εὐπόρων, ἀποροὶ. πόλεως γὰρ ἔγωγε
 πλῆστον ἠγάμαι, συμμάχους, πῖσιν, εὐ-
 νοίαν· ὧν ἀπάντων ἕαδ' ὑμεῖς ἀποροὶ. ἐκ
 δὲ τῶν τέττων ὀλιγώρως ὑμᾶς ἔχον, καὶ ἔαν
 ταῦτα φέρεσθαι, ὁ μὲν, εὐδαίμων, καὶ μέ-
 γας, καὶ φοβερὸς πᾶσιν Ἑλλησι καὶ βαρβά-
 ροις, γέγονεν· ὑμεῖς δὲ, ἔρημοι, καὶ ταπει-
 νοὶ· τῇ μὲν τῶν ὀνίων ἀφθονία, λαμ-
 προί· τῇ δὲ ὧν προσῆκε παρασκευῇ, κα-
 ταγέλαστοι. καὶ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον, πε-
 ρὶ τε ὑμῶν, καὶ περὶ αὐτῶν, ἐνίς τις τῶν λε-
 γόνων ὁρῶ βεβλευομένης· ὑμᾶς, μὲν γὰρ,
 ἡσυχίαν ἄγειν φασὶ δεῖν, καὶν τις ὑμᾶς
 ἀδικῇ· αὐτοὶ δ' οὐ δύνασθαι παρ' ὑμῖν ἡσυ-
 χίαν ἄγειν, ὅθεν οὐδὲ αὐτὰς ἀδικῆντος. εἴ-
 τα φησὶν, ὅς ἂν τύχη παρελθὼν, οὐ

γὰρ ἐθέλεις γράφειν, ἔδὲ κινδυνεύειν, ἀλλ'
 ἄτολμος εἶ, καὶ μαλακός. ἐγὼ δὲ Θρασύς
 μὲν, καὶ βδελυρὸς, καὶ ἀναιδής, ἔτ' εἰμὶ, μήτε
 γενοίμην. ἀνδρείότερον μὲν οἱ, πολλῶ πά-
 νυ, τῶν ἰταμῶς πολιτευομένων παρ' ὑ-
 μῖν ἐμαυτὸν ἡγῶμαι. ὅστις μὲν γάρ, ὦ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παριδὼν ἅ συνοίσει τῇ
 πόλει, κρίνει, δημεύει, δίδωσι, κατηγορεῖ,
 ἔδεμια ταῦτ' ἀνδρία ποιεῖ, ἀλλ' ἔχων
 ἐνέχυρον τῆς αὐτῆς σωτηρίας τὸ πρὸς
 χάριν ὑμῖν λέγειν, καὶ πολιτεύεσθαι ἀσ-
 φαλῶς, Θρασύς ἐστιν. ὅστις δ', ὑπὲρ τοῦ
 βελτίστου, πολλὰ τοῖς ὑμετέροις ἐναντιῶ-
 ται βεβλήμασι, καὶ μηδὲν λέγει πρὸς χά-
 ριν, ἀλλὰ τὸ βέλτιστον, αἰεὶ, καὶ τὴν τοι-
 αύτην πολιτείαν, προαιρεῖται, ἐν ἣ
 πλειόνων ἡ τύχη κυρία γίνεται ἢ οἱ λο-
 γισμοί, τέτων δ' ἀμφοτέρων ὑπεύθυνον
 ὑμῖν ἑαυτὸν παρέχει, ἕτός ἐστιν ἀνδρεί-
 ος· καὶ χρήσιμός γε πολίτης ὁ τοιοῦτός ἐσ-
 τιν· ἔχ' οἱ, τῆς παρ' ἡμέραν χάριτος, τὰ

μέγιστα τῆς πόλεως ἀπολωλεκότες· οὓς
 εἶδ' τοσοῦτε δέω ζηλῆν, ἢ νομίζειν ἀξί-
 ος πολίτας τῆς πόλεως εἶναι, ὥστ', εἰ
 τις ἔροιτό με, Εἰπέ μοι, σὺ δὲ δὴ, τί τὴν
 πόλιν ἡμῶν ἀγαθὸν πεποίηκας; ἔχων,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τριηραρχίας εἰ-
 πῆν, καὶ χορηγίας, καὶ χρημάτων εἰσφο-
 ράς, καὶ λύσεις αἰχμαλώτων, καὶ τοιαύ-
 τας ἄλλας φιλανθρωπίας, ὃδὲν ἂν τού-
 των εἶπομι· ἀλλ', ὅτι τῶν τοιούτων πο-
 λιτευμάτων οὐδὲν πολιτεύομαι· ἀλλὰ,
 δυνάμενος ἂν, ἴσως ὥσπερ καὶ ἕτεροι, κατη-
 γορεῖν, καὶ χαρίζεσθαι, καὶ δημεύειν, καὶ τ' ἄλ-
 λα, ἃ πολλοὶ οὐ ποιεῖν, οὐδ' ἐφ' ἐνὶ τέ-
 των πώποτ' ἐμαυτὸν ἔταξα· ὃδὲ προ-
 ἤχθην, ὅθ' ὑπὸ κέρους, οὐθ' ὑπὸ φι-
 λοτιμίας· ἀλλὰ διαμένω λέγων, ἐξ ὧν,
 ἐγὼ μὲν πολλῶν ἐλάττων εἰμι παρ' ὑ-
 μῖν, ὑμεῖς δὲ, εἰ πείθοιό με, μείζους ἂν
 εἴητε· ὅττω γὰρ ἂν ἴσως ἀνεπίφθορον
 εἴπειν. ὃδὲ γ' ἐμοὶ δοκεῖ δικαίως τῆςτ' εἶ-

ναι πολίτῃς, τοιαῦτα πολιτεύμαθ' εὐ-
 ρίσκειν, ἐξ ὧν, ἐγὼ μὲν πρῶτος ὑμῶν ἔ-
 σομαι εὐδέως, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων ὕσ-
 τατοι. ἀλλὰ συναυξάνεσθαι δεῖ τὴν
 πόλιν τοῖς τῶν ἀγαθῶν πολιτῶν πολι-
 τεύμασι, καὶ τὸ βέλτιστον αἰεὶ, μὴ τὸ ῥᾶσ-
 τον, ἀπανίας λέγειν· ἐπ' ἐκεῖνο μὲν γὰρ
 ἡ φύσις αὐτὴ βαδιεῖται· ἐπὶ τῷτο δὲ
 τῷ λόγῳ δεῖ προάγεσθαι διδάσκοντα τὸν
 ἀγαθὸν πολίτην. ἤδη τοίνυν τινὸς ἤκησα
 καὶ τοιούτον τι λέγοντος, ὡς ἄρα ἐγὼ λέ-
 γω μὲν αἰεὶ τὰ βέλτιστα· ἔστι δὲ ὕδεν
 ἄλλο ἢ λόγοι τὰ παρ' ἐμῷ· δεῖ δὲ ἔρ-
 γων τῇ πόλει καὶ πράξεώς τινος. ἐγὼ
 οἶ, ὡς ἔχω περὶ τέτων, λέξω πρὸς ὑ-
 μᾶς, καὶ ἔκ ἀποκρύψομαι. ἔκ εἶναι νομίζω
 τῷ συμβαλεύοντος ὑμῖν ἔρπον ὕδεν πλὴν
 εἰπεῖν τὰ βέλτιστα. καὶ τῷθ' ὅτι τῷτον
 ἔχει τὸν τρόπον, ῥαδίως οἶμαι δείξειν.
 ἴσε γὰρ δήπερ τῷθ', ὅτι Τιμόθεός ποτ'
 ἐκεῖνος ἐν ὑμῖν ἐδημηγόρησεν, ὡς δεῖ βοη-

θειν, καὶ τὰς Εὐβοέας σώζειν, ὅτε Θηβαῖοι
 κατεδύλυντο αὐτὰς. καὶ λέγων εἶπεν ἕτω
 πως. εἰπέ μοι, βυλεύεαι, ἔφη, Θηβαί-
 ος ἔχοντες ἐν νήσῳ, τί χρήσεαι, καὶ τί
 δεῖ ποιεῖν. ἔκ ἐμπλήσειε τὴν θάλατταν,
 ὡς ἄνδρες Αθηναῖοι, τριηρῶν; ἔκ ἀναστάν-
 τες ἤδη πορεύσεαι εἰς τὸν Πειραιᾶ;
 καὶ καθέλξετε τὰς ναῦς; ἔκδ' εἶπε μὲν
 ταῦτα ὁ Τιμόθεος, ἐποίησάτε δ' ὑμεῖς;
 ἐκ δὲ τούτων ἀμφοτέρων τὸ πρᾶγμα ἐ-
 πράχθη. εἰ δ', ὁ μὲν εἶπεν, ὡς οἶον τε,
 τὰ ἄριστα, ὥς περ εἶπε τότε, ὑμεῖς δὲ ἀ-
 πέρρα θυμήσατε, καὶ μηδὲν ὑπηκέσατε,
 ἀλλ' ἂν ἦν γεγονός τι τῶν τότε συμβάν-
 των τῇ πόλει; ἔχ' οἶον τε. ἕτω τοίνυν,
 καὶ περὶ ὧν ἂν ἐγὼ λέγω νῦν, καὶ περὶ ὧν
 ἂν ὁ δεῖνα εἴπῃ, τὰ μὲν ἔργα παρ' ὑμῶν
 αὐτῶν ζητεῖτε· τὰ δὲ βέλτιστα ἐπισή-
 μη λέγειν παρὰ τῷ παριόντι. ἐν κεφα-
 λαίῳ δ' ἂν λέγω φράσας, καταβῆναι βέ-
 λομαι. χρήματα εἰσφέρειν Φημί δεῖν,

τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν συνέχειν, ἐ-
 πανορῥῆνίας, εἴ τι δοκεῖ μὴ καλῶς ἔχειν,
 μὴ, οἷς ἂν τις αἰτιάσῃται, τὸ ὅλον κατα-
 λύοντας· πρέσβεις ἐκπέμπειν πανταχῶς,
 τοὺς διδάζοντας, νεθετήσοντας, πρᾶξον-
 τας ὅσα ἂν δύνωνται τῇ πόλει. παρὰ
 πάντα ταῦτα, τὰς ἐπὶ τοῖς πράγμασι
 δωροδοκῆντας κολάζειν, καὶ μισεῖν αἰεὶ καὶ
 πανταχῶς· ἵν' οἱ μέτριοι, καὶ δίκαιοι ἐαυτοὺς
 παρέχοντες, εὖ βεβηλευῖσθαι δοκῶσι, καὶ
 τοῖς ἄλλοις καὶ ἑαυτοῖς. καὶ ἔτω τοῖς
 πράγμασι χρῆσθαι, καὶ παύσῃσθαι ὀλιγω-
 ρῆντες ἀπάντων, ἴσως ἂν, ἴσως καὶ νῦν ἔτι,
 τὰ λοιπὰ βελτίω γένοιτο. εἰ μέντοι κα-
 θεδεῖσθαι, ἄχρι τῆς θορυβῆσαι καὶ ἐπαινέσαι
 σπυδαζόντες, εἰ δὲ δέη τὶ ποιεῖν ἀναδυ-
 όμενοι, ἔχ' ὁρῶ λόγον ὅστις, ἄνευ τῆς ποιεῖν
 ὑμᾶς ἂ προσήκει, δυνήσεται τὴν πόλιν
 σῶσαι.

Ε-
φ',
α-
χ',
ον-
ρα'
ασι
χ'
π',
χ'
οις
ω-
τι,
α-
σαι
δυ-
ειν
λιν

Η ΤΟΥ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Ο
λα
ἐμ
αι
δέ
κέ
μ
Χ
π
το
θ
ω
α
να
α
σι
ή
εφ
σ

Η ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Αθηναίων τῇ βελῇ καὶ
 τῷ δήμῳ χαίρειν. Ἐπεὶ δὴ πολ-
 λάκις μου πρέσβεις ἀποστείλαντες, ἵν'
 ἐμμείνωμεν τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς ὁμολογί-
 αις, ὕδαμίαν ἐποιεῖσθε ἐπιστροφὴν, ὥμην
 δεῖν πέμψαι πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ ὧν ἀδι-
 κῆσθαι νομίζω. μὴ θαυμάσητε δὲ τὸ
 μῆκος τῆς ἐπιστολῆς. πολλῶν γὰρ ὑπαρ-
 χόντων ἐκκλημάτων, ἀναγκαῖόν ἐστιν ὑ-
 πὲρ πάντων δηλῶσαι καθαρῶς. πρῶ-
 τον μὲν γὰρ, Νικίας τῷ κήρυκος ἀρπασ-
 τένιος ἐκ τῆς χώρας τῆς ἐμῆς, ὃ τοῖς
 παρανομῶσιν ἐπετιμήσατε ὅτι τὴν δίκην,
 ἀλλὰ τὸν ἀδικέμενον εἵρξατε δέκα μῆ-
 νας ἄς οἱ ἔφερε παρ' ἡμῶν ἐπιστολὰς,
 ἀνέγνωτε ἐπὶ τῷ βήματι. Ἐπεὶ δὲ, θα-
 σίων ὑποδεχομένων τὰς Βυζαντίων τρι-
 ῆρεις, καὶ τῶν ληστῶν τὰς βελομένους, ὕδεν
 ἐφροντίζετε τῶν συνθηκῶν διαρρήθην λείψ-
 ῶν, πολεμίς εἶναι τὰς ταῦτα ποιεῖν-

τας. ἔτι τοίνυν, περὶ τῶν αὐτῶν χρόνων,
 Διοπαίθης ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν,
 Κρωβύλην μὲν καὶ τὴν τιρίσασιν ἐξηνδρα-
 ποδίσατο· τὴν δὲ προσεχῇ Θράκην, ἐ-
 πόρθησε. τέλος δὲ, εἰς τὸτο ἦλθε παρα-
 νομίας, ὥστε Ἀμφίλοχον, ὑπὲρ τῶν ἀχ-
 μαλώτων ἐλθόντα πρεσβεύειν συλλα-
 βῶν, καὶ τὰς ἐχάτας ἀνάγκας ἐπιθεῖς,
 ἀπελύτρωσε ταλάνων ἑννέα. καὶ ταῦτα
 Ἰῶ δῆμῳ εὖ δοκῦντα ἐποίησε. καὶ τοι τὸ πα-
 ρανομεῖν εἰς κήρυκα, καὶ πρέσβεις, καὶ τοῖς
 ἄλλοις τε πᾶσιν ἀσεβὲς εἶναι δοκεῖ, καὶ
 μάλιστα ὑμῖν. Μεγαρέων οὖν Ἀνθεμόκρι-
 τον ἀνελόντων, εἰς τὸτο ἐλήλυθεν ὁ δῆ-
 μος ὥστε μυσηρίων μὲν εἶργειν αὐτῶν
 ὑπομνήματα δὲ τῆς ἀδικίας ἔσησαν, ἀν-
 δριάντα πρὸ τῶν Πυλῶν. καί τοι, πῶς οὐ
 δεινὸν, εἰ, ἐφ' οἷς, παθόντες ἔτῳς ἐμισή-
 σατε τῶν δρᾶσαντας, νῦν αὐτῶν φαίνεσ-
 θαι ποῖντας. Καλλίας, τοίνυν, ὁ παρ'
 ὑμῶν στρατηγός, τὰς μὲν πόλεις τὰς ἐν

τῷ Παγασίτῃ κόλπῳ κατοικεμένης, ἔ-
 λαβεν ἀπάσας, ὑμῖν μὲν ἐνόρκους, ἐμοὶ
 δὲ συμμαχίδας ἔσας. τῆς δ' εἰς Μακε-
 δονίαν πλέοντας ἐπώλει, πάντας πο-
 λεμίς κρίνων. καὶ διὰ ταῦθ' ὑμεῖς ἐπη-
 νεῖτ' αὐτὸν ἐν τοῖς ψηφίσμασιν. ὥστε
 ἔγωγε ἀπορῶ, τί ποτ' ἔσαι καινότερον,
 εἰ ἂν ὁμολογήσητέ μοι πολεμεῖν. καὶ γὰρ,
 ὅτε Φανερώς διεφερόμεθα, λησὰς ἐξε-
 πέμπετε, καὶ τῆς πλέοντας ὡς ὑμᾶς ἐ-
 πωλεῖτε, τοῖς ἐναντίοις ἐβοηθεῖτε, τὴν
 χώραν μὲ κακῶς ἐποιεῖτε. χωρὶς τοί-
 νυν, εἰς τῆτο παρανομίας ἀφίχθε καὶ
 δυσμενείας, ὥστε καὶ πρὸς τὸν Πέρσην
 πρέσβεις ἀπεσάλκατε, πείσοντας αὐ-
 τὸν ἐμοὶ πολεμεῖν· ὃ μάλιστα ἂν τις θαυ-
 μάσειε· πρὸ μὲν γὰρ τῆ λαβεῖν αὐτὸν
 Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην, ἐψηφίσασθε, ἂν
 ἐκεῖνός τι νεωτερίζῃ, παρακαλεῖν ὁμοί-
 ως ἐμὲ καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλήνας ἀπαντας
 ἐπ' αὐτόν. νῦν δὲ, τοσούτον ὑμῖν περίεσι

τῷ πρὸς ἐμὲ μίσους, ὥστε πρὸς ἐκείνῳ
 διαλέγεσθαι περὶ τῆς ἐπισυμμαχίας.
 καίτοι, τὸ παλαιὸν, οἱ πατέρες ὑμῶν, ὡς
 ἐγὼ πυνθάνομαι, τοῖς Πεισιπραλίδαις
 ἐπετίμων, ὡς ἐπάγχοι τὸν Πέρσῃ ἐπὶ
 τῆς Ἑλλήνας. ὑμεῖς δ' ἐκ αἰχύνεσθε
 ταῦτα ποιῶντες ἃ διετελεῖτε τοῖς τυ-
 ράννοις ἐγκαλῶντες. ἀλλὰ, πρὸς τοῖς ἄλ-
 λοις, καὶ γράφετε ἐν τοῖς ψηφίσμασιν, ἐ-
 μοὶ προσάτιοντες Τήρην καὶ Κερσοβλέπ-
 την ἑὰν Θράκης ἀρχεῖν, ὡς ὄντας Ἀ-
 θηναίους. ἐγὼ δέ, τέτους, ὅτε τῶν περὶ
 τῆς εἰρήνης συνθηκῶν οἶδα μεταχρόνως
 ὑμῖν, οὐτ' ἐν ταῖς σήλαις ἀναγεγραμ-
 μένης, ὅτ' Ἀθηναίους ὄντας· ἀλλὰ Τή-
 ρην μὲν, μετ' ἐμοῦ στρατευόμενον ἐφ' ὑ-
 μᾶς· Κερσοβλέπτην δέ, τοῖς παρ' ἐμοῦ
 πρεσβευταῖς ἰδίᾳ μὲν τῆς ὀρχης ὁμόσαι
 προθυμέμενον, κωλυθέντα δ' ὑπὸ τῶν
 ὑμετέρων στρατηγῶν, ἀποφαινόντων αὐ-
 τὸν Ἀθηναίων ἐχθρόν. καίτοι, πῶς ἐσ-

τί τῷτ' ἴσον, ἢ δίκαιον, ὅταν μὲν ὑμῖν
 συμφέρῃ, πολέμιον εἶναι φάσκειν αὐ-
 τὸν τῆς πόλεως, ὅταν δ' ἐμὲ συκοφαν-
 τεῖν βέλησθε, πολίτην ἀποδείκνυσθαι
 τὸν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν. καὶ, Σιτάλκε μὲν
 ἀποθανόντος, ὧ μετέδοτε τῆς πολι-
 τείας, εὐθύς ποιήσασθαι πρὸς τὸν
 ἀποκλείναντα φιλίαν· ὑπὲρ δὲ Κερσο-
 βλέπιδος πόλεμον αἰρεῖσθαι πρὸς ἡμᾶς·
 καὶ ταῦτα, (αφῶς εἰδότες, ὅτι, τῶν λαμ-
 βανόντων τὰς δωρεὰς τὰς τοιαύτας, οὐ-
 δεῖς, ἢ τε τῶν νόμων, ἢ τε τῶν ψηφισμά-
 των, ὁδὸν φροντίζει τῶν ὑμετέρων. ὃ μὲν,
 ἀλλ' εἰ δεῖ, πάντα τὰλλα παραλιπόν-
 τα, συντόμως εἰπεῖν, ὑμεῖς ἔδοτε πολι-
 τείαν Εὐαγόρᾳ τῷ Κυπρίῳ, καὶ Διονυσίῳ
 τῷ Συρακυσίῳ, καὶ τοῖς ἐκγόνοις τοῖς ἐκεί-
 νων. εἰ δ' ἐν πείσῃ τε ἔκβαλόντας ἐ-
 κατέρως αὐτῶν ἀποδεῖναι πάλιν τὰς
 ἀρχὰς τοῖς ἐκπεσῶσι, κομίζεσθε καὶ παρ'
 ἡμῶν τὴν Θράκην, ὅσην Τήρης καὶ Κερ-

σοβλέπτῃς εἶχεν. εἰ δὲ, τοῖς μὲν ἐκεί-
 νων κρατήσασι μηδ' ἐγκαλεῖν ἀξίετε
 μηδὲν, ἐμὲ δ' ἐνοχλεῖτε, πῶς ἔδικαίως
 ὑμᾶς ἀμυνοίμην ἄν. περὶ μὲν οὖν τούτων,
 πολλὰ λέγειν ἔχων ἔτι δίκαια, παρα-
 λιπεῖν προαιρῶμαι. Καρδιανοῖς δέ φημι
 βοηθεῖν, γεγονὼς αὐτοῖς πρὸ τῆς εἰ-
 ρῆνης σύμμαχος, ἔκ ἐθελόντων ὑμῶν
 ἐλθεῖν εἰς κρίσιν, πολλάκις μὲν ἐμοῦ
 δεηθέντος, ἔκ ὀλιγάκις δ' ἐκείνων. ὥστε,
 πῶς ἔκ ἂν εἶην πάντων φαιλότατος, εἰ
 καταλιπὼν τῆς Συμμάχου, μᾶλλον ὑ-
 μῶν φροντίζοιμι, τῶν πάντα μοι τρό-
 πον ἐνοχλῶντων, ἢ τῶν βεβαίως μοι φί-
 λων ἀεὶ μενόντων. εἰ τοίνυν δεῖ μηδὲ τούτο
 παραλιπεῖν, εἰς ἱσθῆτον ἐληλύθατε πλε-
 ονεξίας, ὥστε πρότερον μὲν ἐνεκαλεῖτέ
 μοι τὰ προειρημένα μόνον· τὰ δ' ὑπο-
 γόταλα, Πεπαρρηθίων φασκόντων δεινὰ
 πεπονθέναι, προσετάξατε τῷ στρατηγῷ
 δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ἐκείνων, ἔς

ἔβω μὲν ἐτιμωρησάμην ἐνδεεστέως ἢ προ-
 σῆκεν· ἐκεῖνοι δὲ, εἰρήνης ἕσης, καταλα-
 βόντες Αλόνησον, ἕτε τὸ χωρίον, ἕτε
 τὰς φρερούς ἀπεδίδονσαν, πέμψαντος ὑ-
 πὲρ αὐτῶν ἐμῷ πολλάκις. ὑμεῖς δ', ὦν
 μὲν ἠδίκησαν ἐμὲ Πεπαρρῆδιοι, τέτων
 μὲν ὕδεν ἐπεσκήψαδε· τὴν δὲ τιμωρίαν
 ἀκριβῶς εἰδότες· καίτοι, τὴν νῆσον οὐτ'
 ἐκείνους, οὐδ' ὑμᾶς ἀφειλόμην, ἀλλὰ
 τὸν λησὴν Σώστρατον. εἰ μὲν οὖν, αὐτοί
 φατε παραδῆναι Σωστράτῳ, ληστὰς ὁμο-
 λογεῖτε καταπέμπειν· εἰ δὲ, ἀκόντων
 ὑμῶν, ἐκεῖνος κατεκράτει, τί δεινὸν πε-
 πόνθατε, λαβόντος ἐμοῦ, καὶ τὸν τόπον
 τοῖς πλέεσιν ἀσφαλῇ παρέχοντος; τοσ-
 αύτην δέ μου ποικμένε πρόνοιαν τῆς ὑ-
 μετέρας πόλεως, καὶ διδόντος αὐτῇ τὴν
 νῆσον, οἱ ῥήτορες, λαμβάνειν μὲν ἔκείων,
 ἀπολαβεῖν δὲ συνεβέλευον· ὅπως, ὑπο-
 μέinas μὲν τὸ προστασόμενον, τὴν ἀλ-
 λοτριάν ἔχειν ὁμολογῶ, μὴ πρρημέ-

νος δὲ τὸ χωρίον, ὑποπίλος γένωμαι τῷ
 πλήθει. γνῆς ἐγὼ ταῦτα προκαλέ-
 μην κριθῆναι περὶ τούτων πρὸς ὑμᾶς· ἴν',
 εἰ μὲν ἐμὴ γνωσθῇ, παρ' ἐμοῦ δοθῇ τὸ
 χωρίον ὑμῖν· ἐὰν δὲ ὑμεῖρα κριθῇ, τό-
 τε ἀποδῶ τῷ δήμῳ. ταῦτα δέ μου πολ-
 λάκις ἀξιοῦντος, ὑμεῖς μὲν ἔ προσείχε-
 τε, Πεπαρρήθιοι δὲ τὴν νῆσον κατέλα-
 βον. τί οὖν ἐχρῆν με ποιεῖν; οὐ δίκην
 λαβεῖν παρὰ τῶν ὑπερβεβηκότων τοὺς
 ὅρκους; ἔ τιμωρήσασθαι τὰς οὕτως ὑ-
 περηφάνως ἀσελγαίνοντάς; καὶ γὰρ, εἰ Πε-
 παρρήθίων ἦν ἡ νῆσος, τί προσῆκεν ἀ-
 παιτεῖν Ἀθηναῖους; εἰ δὲ ὑμετέρα, πῶς
 ἐκ ἐκείνοις ὀργίζεσθε καταλαβῶσι τὴν
 ἀλλοτρίαν; εἰς τούτο δὲ προβεβήκαμεν
 ἔχθρας, ὥστε βεβλόμενος ταῖς ναυσὶν
 εἰς τὸν Εὐλλάσσοντον παραβαλεῖν, ἢ
 ναγκάσθην αὐτὰς παραπέμψαι διὰ Χερ-
 ρονήσου τῇ στρατιᾷ, τῶν μὲν κληρούχων,
 κατὰ τὸ Πολυκράτους δόγμα, πολεμέν-

των ἡμῖν, ὑμῶν δὲ τοιαῦτα ψηφίζομένων, τῷ δὲ στρατηγῷ Βυζαντίῳ τε παρακαλῶντος, καὶ διαγγέλλειν πρὸς Ἀπανίαν, ὅτι πάλιν αὐτῷ προστάτιτετε, ἂν καιρὸν λάβῃ. τοιαῦτα δὲ πάχων, ὅμως, τῆς πόλεως, καὶ τῶν τριηρῶν, καὶ τῆς χώρας, ἀπεχόμην, ἱκανὸς ὢν τὰ πλεῖστα λαβεῖν, ἢ πάντα· καὶ διατετέλεκα προκαλόμενος ὑμᾶς εἰς κρίσιν ἐλθεῖν, ὑπὲρ ὧν αἰτιώμεθα ἀλλήλους. καί τοι σκοπεῖσθε, πότερον καλλίον ἐσιν, ὅπλοις, ἢ λόγοις, διακρίνεσθαι· καὶ πότερον αὐτὸς εἶναι βραβευτὴς, ἢ πεῖσαι τινος ἐτέρου· καὶ λογίζεσθαι, ὡς ἄλλογόν ἐσιν, Ἀθηναίους, Θασίους μὲν καὶ Μαρωνεῖτας ἀναγκάσαι περὶ Στρυμῆς διακριθῆναι λόγοις, αὐτοὺς δὲ πρὸς ἐμὲ μὴ διαλύσασθαι περὶ ὧν ἀμφισβηῖσι τὸν τρόπον τῷτον· ἄλλως τε, καὶ γινώσκοντας, ὅτι, νικηθέντες μὲν, ἔδεν ἀποβαλεῖτε· κρατήσαντες δὲ, λήψετε τὰ νῦν ὑφ' ἡμῖν ὄντα, πάντων δέ

μοι δοκεῖ παραλοῦνταλον εἶναι, διότι,
 πέμψαντος ἐμῷ πρέσβεις ἀπὸ τῆς συμ-
 μαχίας πάσης, ἵν' ὧσι μάρτυρες, κήρυ-
 λομένου ποιήσασθαι πρὸς ὑμᾶς δικαίας
 ὁμολογίας ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἔδὲ τοῖς
 περὶ τέτων λόγους ἐδεξασθε παρὰ τῶν
 πρεσβευόντων, ἔξον ὑμῖν, ἢ τῶν κινδύνων
 ἀπαλλάξαι τῆς δυσχερὲς ὑποπλεύονίας
 τι κατ' ἡμῶν, ἢ φανερώς ἐξελέγξαι με-
 φαυλότατον ὄντα τῶν ἀπάντων. τῷ
 μὲν οὖν δήμῳ, ταῦτα συνέφερε· τοῖς δὲ
 λέγουσιν, ἔκ ἐλυσιτέλει. φασὶ γὰρ οἱ τῆς
 πολιτείας τῆς παρ' ὑμῖν ἔμποροι, τὴν
 μὲν εἰρήνην πόλεμον αὐτοῖς εἶναι· τὸν
 δὲ πόλεμον εἰρήνην· ἢ γὰρ συναγωνιζο-
 μένης τοῖς στρατηγοῖς, ἢ συκοφαντῶντας,
 ἀντιλαμβάνειν παρ' αὐτῶν. ἔτι δὲ τῶν
 πολιτῶν τοῖς γνωρμωτάτοις, καὶ τοῖς ἔξ-
 ωθεν τοῖς ἐνδοξοτάτοις, λοιδορούμενης ἐπὶ
 τοῦ βήματος, περιποιεῖσθαι παρὰ τοῦ
 πλήθους δόξαν, ὥς εἰσι δημοτικοί. ῥάδιον

μὲν ὅν ἐσί μοι παῦσαι τῆς βλασφημίας
 αὐτῆς, μικρὰ πάνυ προεμένω, καὶ
 ποιῆσαι λέγειν ἐπαίνους ὑπὲρ ἡμῶν. ἀλλ'
 αἰχθυνοίμην ἂν, εἰ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὐνοίαν
 παρὰ τέτων φαινοίμην ὠνόμενος, οἷ,
 πρὸς τοῖς ἄλλοις, εἰς τῷτο τόλμης ἤ-
 κισιν, ὥστε, καὶ περὶ Ἀμφιπόλεως πρὸς
 ἡμᾶς ἀμφισβητεῖν ἐπιχειροῦσιν, ὑπὲρ
 ἧς, τῶν ἀντιποισμένων αὐτῆς, οἶμαι, πο-
 λὺ δικαιότερα λέγειν αὐτός· εἴτε γὰρ
 τῶν ἐξ ἀρχῆς κρατησάντων γίνεσθαι,
 πῶς ὁ δικαίως ἡμεῖς αὐτὴν ἔχομεν, Ἀ-
 λεξάνδρῃ τῷ προγόνῳ πρώτῳ καταχόν-
 τος τὸν τόπον; ὅθεν, καὶ τῶν αἰχμαλώ-
 των Μήδων ἀπαρχὴν ἀνδριάντα χρυσὸν
 ἀνέστησεν εἰς Δελφούς· εἴτε τέτων μὲν
 ἀμφισβητήσεί τις, ἀξιοῖ δὲ γίγνεσθαι
 τῶν ὕστερον γενομένων κυρίων, ὑπάρχει
 μοι καὶ τῷτο τὸ δίκαιον. ἐκπολιορκήσας
 γὰρ τῆς, ὑμᾶς μὲν ἐκβαλόντας, ὑπὸ
 Λακεδαιμονίων δὲ κατοικιοθέντας, ἔλα-

βον τὸ χωρίον. καίτοι, πάντες οἰκόμεν
 τὰς πόλεις, ἢ τῶν προγόνων παραδόλῳ,
 ἢ κατὰ πόλεμον κύριοι καλασάντες. ὑμεῖς
 δὲ, ὅτε πρῶτοι λαβόντες, ὅτε νῦν ἔχοντες,
 ἐλάχισον δὲ χρόνον ἐν τοῖς ἰόποις ἐμμεί-
 ναντες, ἀνλιποιεῖσθε τῆς πόλεως, καὶ ταῦ-
 τα πίσι· ὑπὲρ ἡμῶν αὐτοὶ βεβαιοτάτην
 ἐπιθέντες. πολλάκις γὰρ ἐμὲ Γράφοντος ἐν
 ταῖς ἐπιστολαῖς ὑπὲρ αὐτῆς, ἐγνωκότες
 δικαίως ἔχειν ἡμᾶς, τότε μὲν ποιησάμε-
 νοι τὴν εἰρήνην, ἔχοντος ἐμὲ τὴν πόλιν
 κατὰ συμμαχίαν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ὁμο-
 λογίαις. καίτοι, πῶς ἂν ἑτέρα γένοιτο
 βεβαιοτέρα ταύτης κλήσις, τῆς τὸ μὲν
 ἐξαρχῆς καταλφεθείσης ἡμῖν ὑπὸ τῶν
 προγόνων, πάλιν δὲ κατὰ πόλεμον ἐμῆς
 γεγεννημένης, τρίτον δὲ συλχωρηθείσης
 ὑφ' ὑμῶν, τῶν εἰδισμένων ἀμφισβητεῖν
 καὶ τῶν ὀδὲν ὑμῖν προσηκόντων. ἃ μὲν ἔν
 ἐγκαλῶ, ταῦτ' ἐστίν. ὥς δὲ προῦπαρχόν-
 των, καὶ διὰ τὴν ἐμὴν εὐλάβειαν μᾶλλον

ἢ τοῖς πράγμασιν ἐπιτιθεμένων, καὶ
καθ' ὅσον ἂν δύνηθε κακοποιόντων, ὑ-
μᾶς ἀμυνῆμαι μετὰ τῆ δικαίᾳ· καὶ μάρ-
τυρας τῶν θεῶν ποιησάμενος, διαλήψο-
μαι περὶ τῶν καθ' ὑμᾶς.

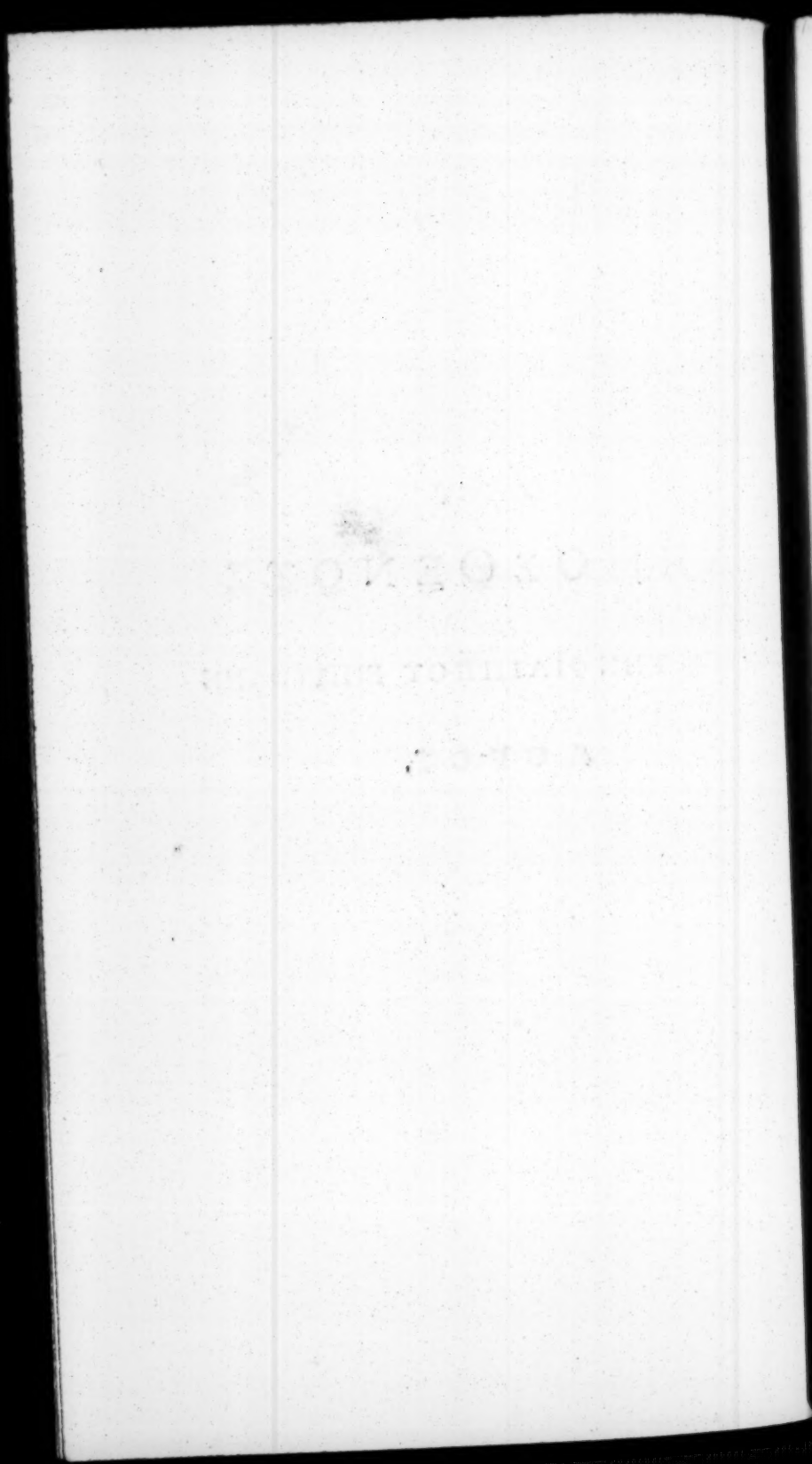
Δ
Π

Ο ΤΟΥ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

ΛΟΓΟΣ.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ.

Ο Φίλιππος πρὸς τὸς Ἀθηναίους πέπομφεν ἐπιστολήν, κατηγορῶν αὐτῶν, καὶ πόλεμον περικηρύττων ἀντικρυς. ἔκ' ἐτι οὖν ὁ ῥήτωρ πείθει τὸς Ἀθηναίους πολεμεῖν· ἀνάγκη γάρ· ἀλλὰ θαρσύνει πρὸς τὸν κίνδυνον, εὐκαταρέτον λέγων τὸν Μακεδόνα.

ΟΤΙ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιππος ἐκ' ἐποίησατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλ' ἀνεβάλλετο τὸν πόλεμον, πᾶσιν ὑμῖν φανερὸν γέγονεν. ἐπιδαν, γὰρ, Φαρσαλίοις Ἄλωνα παρέδωκε, καὶ τὰ περὶ Φωκέας διωκήσατο, καὶ τὴν Θράκην κατεστρέψατο πᾶσαν, αἰτίας ἐκ' ἑσας πλασάμενος, καὶ προφάσεις ἀδίκας ἐξευρών, τῷ μὲν ἔργῳ πάλα πολεμεῖ πρὸς τὴν πόλιν, τῷ δὲ λόγῳ νῦν ὁμολογεῖ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἧς ἔπεμψεν. ὅτι, δέ, χρὴ, μήτε ὀρῶδεῖν ἡμᾶς τὴν ἐκείνου δύναμιν, μήτε ἀγεννῶς ἀντιταχθῆναι πρὸς αὐτὸν, ἀλλὰ, καὶ σώμασι, καὶ χρήμα-

σι, καὶ ναυσὶ, καὶ πᾶσιν, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν,
 ἀφειδῶς ὀρμηῆσαι πρὸς τὸν πόλεμον, ἐγὼ
 πειράσομαι διδάσκειν. πρῶτον μὲν γάρ,
 εἰκὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς θεὰς με-
 γίστας ἡμῖν ὑπάρχειν συμμαχὰς καὶ βο-
 ηθὰς, ὧν ἐκείνος τὰς πίσεις ὑπερβάς, καὶ
 τὰς ὀρκας ὑπεριδὼν, λέλυκεν ἀδίκως τὴν
 εἰρήνην. ἔπειθ', οἷς πρότερον ἠϋξήθη,
 φενακίζων αἰεί τινας, καὶ μεγάλα ἐπαλ-
 γελλόμενος εὐεργετήσειν, πάντα ταῦτα
 διεξελέλυθεν ἤδη. καὶ γινώσκειαι μὲν ὑ-
 πὸ τῶν Περινθίων, καὶ Βυζαντίων, καὶ τῶν
 ἐκείνοις συμμαχοῦντων, ὡς ἐπιδυμῆι
 προσενεχθῆναι τέτοις τὸν αὐτὸν τρό-
 πον ὅνπερ Ολυνθίοις πρότερον. ἔκ ἀγνο-
 εῖται δὲ ὑπὸ Θετταλῶν δεσπόζειν,
 ἀλλ' ἔχ' ἠγεῖσθαι τῶν συμμαχῶν προ-
 αιρέμενος. ὑποπτεύεται δὲ ὑπὸ τῶν Θη-
 βαίων, Νίκαιαν μὲν Φρυγᾶ κατέχων,
 εἰς δὲ τὴν Ἀμφικλυονίαν εἰσδεδυκώς, τὰς
 δὲ πρεσβείας τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρὸς

αὐτὸν ἄγων, καὶ τὴν ἐκείνων συμμαχίαν
παραιρέμενος. ὥστε, τῶν αὐτῷ πρὸ τοῦ
φίλων ὄντων, τὲς μὲν, νῦν πολεμεῖν ἀκα-
ταλλάκτως· τὲς δὲ, μηκέτι προθύμως εἶ-
ναι συναγωνισαί· ἅπαντας δὲ ὑφορᾶσθαι,
καὶ διαβεβλήσθαι πρὸς αὐτόν. ἔτι, τοίνυν,
ὁδὲ γὰρ τῷτ' ἔστι μικρὸν, οἱ κατὰ τὴν Α-
σίαν στραταίαι καθεστώτες, ἑναγχος
μὲν ξένους μισοφόρους εἰσπέμπαντες, ἐ-
κώλυσαν ἐκπολιορκηθῆναι Πέρρινδον. νυ-
νὶ δὲ, τῆς ἔχθρας αὐτοῖς ἐνεσώσης, καὶ
τῷ κινδύνῳ πλεονέον ὄντος, εἰ χερσὶν
σεται Βυζάντιον, καὶ μόνον αὐτοὶ προθύ-
μως συμπολεμήσουσιν, ἀλλὰ καὶ βασιλέα
τῶν Περσῶν χρήματα χορηγεῖν ἡμῖν
προτρέφονται· ὅς τοσούτον μὲν κέκτηται
πλεονέον ὅσον οὐδ' οἱ λοιποὶ πάντες·
τηλικαύτην εἰ ἔχει βώμην πρὸς τὰς ἐν-
θάδε πράξεις, ὥστε, καὶ πρότερον, ἡνίκα
Λακεδαιμονίοις ἐπολεμοῦμεν, ὁποτέρους
πρόσθετο, τούτους ἐποίει κρατεῖν τῶν

ἑτέρων. καὶ νῦν, μεθ' ἡμῶν γενόμενος, ῥα-
 δίως καταπολεμήσει τὴν Φιλίππου δύ-
 αμιν. πρὸς τέτοις, τοίνυν, τηλικύτοις ἴ-
 σιν, ἔκ ἐρῶ μὲν ὥς ἔ' δια τὴν εἰρήνην πολ-
 λὰ προεῖληφεν ἡμῶν χωρία, καὶ λιμένας,
 καὶ τοιαῦθ' ἕτερα χρήσιμα πρὸς πόλε-
 μον. ὁρῶ δὲ, ὥς, ὅταν μὲν ὑπὸ εὐνοίας τὰ
 πράγματα συνέχῃται, καὶ ταῦτά πᾶσι
 συμφέρει τοῖς μετέχουσι τῶν πολέμων,
 μένει τὰ συσταθέντα βεβαίως. ὅταν δὲ,
 ἐξ ἐπιβουλῆς καὶ πλεονεξίας, ἀπάτη καὶ βία
 κατέχῃται, καθάπερ ὑπὸ τέττε νῦν,
 μικρὰ πρὸφασις καὶ τὸ τυχὸν πλῆγμα
 ταχέως ἅπαντα διέσεισε καὶ διέλυσε. καὶ
 πολλάκις εὐρίσκω, λογιζόμενος, ἔ' μόνον,
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικά τῶν
 Φιλίππου πρὸς ὑποψίαν ἤκοντα καὶ
 δυσμένειαν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς ἰδίας ἀρ-
 χῆς οὐ συνηρμοσμένα καλῶς, οὐδ' οἰ-
 κείως, ἔδ' ὥς οἴεταί τις. ὅλως μὲν γάρ, ἡ
 Μακεδονικὴ δύναμις, ἐν μὲν προαθήκης

μέρει, ῥοπὴν ἔχει τινὰ καὶ χρησιν· αὐτὴ
 δὲ καθ' αὐτὴν ἀδενής ἐστι, καὶ πρὸς τη-
 λικῆτον ὄγκον πραγμάτων εὐκαταφρόνη-
 τος. ἔτι δὲ, αὐτὴν ἐπὶ αὐτὸς τοῖς πο-
 λέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, καὶ πᾶσιν οἷς
 ἂν τις μέγαν εἶναι νομίσειε, σφαλερωτέ-
 ραν αὐτῷ πεποίηκε. μὴ γὰρ οἶεσθε, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς χαίρειν Φί-
 λιππόν τε καὶ τῆς ἀρχομένους. ἀλλ' ἐννο-
 εῖσθε, ὡς ὁ μὲν ἐπιθυμεῖ δόξης, οἱ δὲ, ἀ-
 σφαλείας· καὶ αὐτῷ μὲν ἐκ ἑστί τυχεῖν
 ταύτης ἀκινδύνως· οἱ δ' ἐπὶ δέονται,
 καταλιπόντες οἴκοι τέκνα, γονεῖς, γυ-
 ναῖκας, φθειρεσθαι, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέ-
 ραν κινδυνεύειν ὑπὲρ αὐτῶ. ὥστε, τοὺς
 μὲν πολλὰς τῶν Μακεδόνων, ἐκ τέτων
 ἂν τις ἴδοι πῶς διάκεινται πρὸς τὸν Φί-
 λιππον. τῆς δὲ περὶ αὐτὸν ὄντας ἐταί-
 ρους, καὶ τῆς τῶν ξένων ἡγεμόνας, εὐρήσετε,
 οἷσαν μὲν ἔχοντας ἐπ' ἀνδρία, περιδεῶς
 δὲ μᾶλλον τῶν ἀδόξων ζῶντας. τοῖς μὲν

γάρ, πρὸς τὰς πολεμίας μόνον ὑπάρχει
 κίνδυνος· οἱ δὲ, τὰς κόλακας, καὶ τὰς δια-
 βάλλοντας αὐτὰς μᾶλλον ἢ τὰς μάχας
 δεδίασι. κακῆνοι μὲν, μετὰ πάντων ἀ-
 γωνίζονται πρὸς τὰς ἀντιταχθέντας·
 τοῖς δὲ, καὶ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κακῶν
 ἐκ ἐλάχιστον μέρος μέτεσι, καὶ χωρὶς ἰ-
 δία φοβεῖσθαι τὸν τρόπον τὸν τῷ βασι-
 λέως συμβέβηκεν. ἔτι δὲ, τῶν μὲν πολ-
 λῶν, ἐπειδὴν ἀμάρτη τις, ζημίαν κα-
 τὰ τὴν ἀξίαν εἴληφεν· οἱ δὲ, ὅταν μέ-
 γιστα κατορθώσωσι, τότε μάλιστα σκο-
 ρακίζονται, καὶ προπηλακίζονται παρὰ
 τὸ προσῆκον. καὶ τέτοις, οὐδ' ἂν εἰς εὖ
 φρονῶν ἀπισήσειεν· ἔτω γὰρ αὐτὸν φι-
 λότιμον εἶναί φασιν οἱ συνδιατρίψαντες,
 ὥστε, βεβλόμενον τὰ κάλλιστα τῶν ἐρ-
 γων πάντα αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι, μᾶλλον
 ἄχθεσθαι τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ἡγε-
 μόνων τοῖς ἀξίον ἐπαινέ τι πράξασιν, ἢ
 τοῖς ὅλως ἀποτυχούσι. πῶς οὖν εἴπερ

ἐς ταῦτα τοιαῦτα, πισῶς ἤδη πολὺν
 χρόνον αὐτῷ παραμένουσιν; ὅτι, νῦν μὲν,
 ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ καλοῦσθαι αὐτὸν
 ἐπισκοτεῖ πᾶσι τοῖς τοιούτοις· αἱ γὰρ εὖ
 πράξιαί εἰναι συκρύψαι καὶ (κρυφίσαι
 τὰς ἀμαρτίας εἰς τῶν ἀνθρώπων. εἰ
 δέ τι πλάσει, τότε ἀκριβῶς διακαλυφθή-
 σεται πάντα ταῦτα· συμβαίνει γὰρ, ὥς-
 περ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν, ὅταν μὲν ἐρ-
 ρώμενος ᾖ τις, ἔδεν ἐπαυθάνεται τῶν
 κατ' ἕκαστα σαθρῶν· ἐπὰν δὲ ἀρρώσ-
 τήσῃ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥήγμα,
 καὶ σπέρμα, καὶ ἄλλό τι τῶν ὑπαρ-
 χόντων ἢ μὴ τελέως ὑγιαῖνον· ἔτω, καὶ
 τῶν βασιλειῶν, καὶ πασῶν τῶν δυνασει-
 ῶν, ἕως μὲν ἂν ἐν τοῖς πολέμοις κατορ-
 θῶσιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς πολλοῖς
 ἐσίν· ἐπὰν δὲ τι πταίσωσιν, ὃ νῦν εἰκὸς
 παθεῖν ἐκεῖνον μεῖζον φορτίον ἢ κατ'
 αὐτὸν ἀράμενον, γίγνεται φανερά τὰ
 δυσχερῆ πάντα τοῖς ἅπασιν. εἰ δέ τις ὑ-

μῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον
ὁρῶν εὐτυχῆναι, φοβερὸν εἶναι νομίζει, καὶ
δυσπολέμητον, σώφρονος μὲν ἀνδρὸς χρῆ-
ται προνοία. μεγάλη γὰρ ῥοπή, μᾶλλον
δὲ τὸ ὅλον, ἢ τύχη ἐστὶ, πρὸς ἅπαντα τὰ
τῶν ἀνθρώπων πράγματα. κατὰ πολ-
λὰς, μέντοι, τρόπους, ἔλονται ἂν τις ἔχῃ ἥτ-
τον τὴν ἡμετέραν εὐτυχίαν ἢ τὴν ἐκείνου.
παρὰ τε γὰρ τῶν προγόνων ἐκ πλείονος
χρόνου παρειλήφαμεν τὴν ἡγεμονίαν, ἢ
τέττι μόνον, ἀλλὰ, συνελόντι φράσαι,
πάντων τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλευσάν-
των. καὶ κεῖνοι μὲν Ἀθηναίοις φόρους ἤνελ-
καν· ἢ οἱ ἡμετέρα πόλις ὕδενί πω τῶν
ἀπάντων ἀνθρώπων. ἔτι δὲ, τοσούτῳ
πλείους ἀφορμὰς αὐτῷ πρὸς τὴν τῶν θε-
ῶν εὐνοίαν ἔχομεν, ὅσῳ διατελῶμεν εὐ-
σεβέστερα καὶ δικαιοτέρα πράττοντες. τί
ποτ' ἐν ἐκείνῳ, ἐν τῷ προτέρῳ πολέμῳ,
πλείῳ κατώρθωσεν ἡμῶν; ὅτι, ὧ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, παρρησιάζομαι γὰρ πρὸς ὑ-

μας, ὁ μὲν αὐτὸς στρατεύεται, καὶ τα-
λαιπωρεῖ, καὶ τοῖς κινδύνοις πάρεσιν, ἔτε
καιρὸν παριείς, οὔτε ὥραν ἔτι παρα-
λείπων ὑδεμίαν· ἡμεῖς δὲ, εἰρήσεilai γὰρ
τὰληθεῖς, ὑδὲν ποιοῦντες ἐνθάδε κατὰ
μέθεα, μέλλοντες αἰεὶ, καὶ ψηφίζοντες,
καὶ πυνθανόμενοι κατὰ τὴν ἀγορὰν, εἴ τι
λέγεται νεώτερον. καίτοι, τί γένοιτ' ἂν
νεώτερον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ καταφρονῶν
Ἀθηναίων, καὶ τολμῶν ἐπιστολὰς πέμπειν
τοιαύτας, οἷας ἠκέσασθε μικρῷ πρότερον;
καὶ τῷ μὲν, ὑπάρχονσι μισθοφόροι στρατι-
ῶται· καὶ, νῆ Δία, πρὸς τέτοις, τῶν παρ'
ἡμῶν ῥητόρων τινὲς, οἱ, τὰς παρ' ἐκείνους
δωρεὰς οἵκαδε λαμβάνοντες, ἔκ αἰχλύνον-
ται Φιλίππῳ ζῶντες, ὑδ' αἰσθάνονται,
πάντα, καὶ τὰ τῆς πόλεως, καὶ τὰ σφῶν
αὐτῶν, μικρῶ λήμματος πωλῆντες. ἡμεῖς
δὲ, ἔτε τῶν ἐκείνους πραγμάτων ὑδὲν στα-
σιάζειν παρασκευάζομεν, ἔτε ξενотροφεῖν
ἐθέλομεν, ἔτε αὐτοὶ στρατεύεσθαι τολ-

μῶμεν. ἔκουν ἐστὶν ὕδεν θαυμαστὸν, εἴ τι
 πεπλεονέκληκεν ἡμῶν κατὰ τὸν πρότε-
 ρον πόλεμον· ἀλλὰ μᾶλλον, εἰ μὴδὲν
 ποιῶντες ἡμεῖς, ὧν προσήκει τοὺς πολε-
 μῶντας, νομίζομεν κρατήσειν τῷ πάντα
 πράττοντι, ἃ δέ τῃς πλεονεκλήσῃν μέλ-
 λοντας. ὧν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρῆ,
 λαβόντας ἔννοιαν, καὶ λογισαμένους ὡς ὅδ'
 ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ φάσκειν ἄγειν εἰρήνην,
 ἥδη γὰρ ἐκεῖνος καὶ προηγόρευκε τὸν πό-
 λεμον καὶ τοῖς ἔργοις ἐξενήνοχε, μηδενὸς
 μὲν φεΐεσθαι, μήτε τῶν κοινῶν, μήτε
 τῶν ἰδίων· στρατεύεσθαι δὲ, εἰάν τις καιρὸς
 ᾗ, προθύμως ἅπαντας· χρῆσθαι δὲ στρα-
 τηγοῖς ἀμείνοσιν ἢ πρότερον. μὴ γὰρ ὑ-
 πολάβοι τις ὑμῶν, δι' ὧν ἐκ χρηστῶν ἐγέ-
 νετο τὰ πράγματα χεῖρω τὰ τῆς πό-
 λεως, διὰ τέτων αὐτὰ πάλιν ἀναλήψ-
 εσθαι καὶ γενήσεσθαι βελτίω. μηδὲ νομί-
 σῃτε, ῥαθυμνίων ὑμῶν, ὥσπερ πρότερον,
 ἐτέρους ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων ἀγωνιῆσθαι

προθύμως. ἀλλ' ἐννοεῖσθε, ὡς ἀχρόν ἐσι,
 τὸς μὲν πατέρας ὑμῶν πολλὰς πόνους
 καὶ κινδύνους μεγάλους ὑποσηῆναι, Λακε-
 δαιμονίοις πολεμοῦντας, ὑμᾶς δὲ, μηδ'
 ὑπὲρ ὧν ἐκεῖνοι δικαίως κλησάμενοι παρ-
 ἔδοσαν ἡμῖν, ἐθέλειν ἐρρώμένως ἀμύνεσ-
 θαι. ἀλλὰ τὸν μὲν ἐκ Μακεδονίας ὀρ-
 μώμενον, οὕτως εἶναι φιλοκίνδυνον, ὥσθ',
 ὑπὲρ τῷ μείζω ποιῆσαι τὴν ἀρχήν, κα-
 ταλειτρώσθαι πᾶν τὸ σῶμα, τοῖς πο-
 λεμίοις μαχόμενον. Ἀθηναίους δὲ, οἷς
 πατριὸν ἐσι μηδενὸς ὑπακβεῖν, ἀπάν-
 των δὲ κρατεῖν ἐν τοῖς πολέμοις, τέτους
 διὰ μαλακίαν ἢ ῥαθυμίαν ἐγκαταλιπεῖν
 τὰ τε τῶν προγόνων ἔργα καὶ τὰ συμφέ-
 ροντα τῆς πατρίδος. ἵνα δὲ μὴ μακρο-
 λογῶ, φημί, χρῆναι πάντας ἡμᾶς, πα-
 ρασκευάζεσθαι μὲν πρὸς τὸν πόλεμον,
 παρακαλεῖν δὲ τὰς ἄλλας Ἑλλήνας, μὴ
 λόγοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις, πρὸς τὴν
 ὑπὲρ ἡμῶν συμμαχίαν ὡς ἅπας μὲν ἐσι

14 ΔΗΜΟΣΘ. ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠ. ΕΠΙΣΤ.

λόγος μάταιος, πράξεων ἄμοιρος γενόμε-
νος· τοσούτῳ δὲ μάλισα ὁ παρὰ τῆς ἡ-
μετέρας πόλεως, ὅσῳ δοκῶμεν αὐτῷ
προχφρότατα χρῆσθαι τῶν ἄλλων Ελ-
λήνων.

DEMOSTHENIS

DE

P A C E.

LIBANII ARGUMENTUM.

Quum bellum Amphipolitanum diu durasset: pacem tam Philippus quam Athenienses expetiverunt: Athenienses, quod fortuna in eo utebantur adversa: Philippus quia praestare cupiebat ea, quae tum Thessalis, tum Thebanis promiserat. Pollicitus autem fuerat Thebanis, se Orchomenum et Coroneam Boeotiae oppida eis traditurum: utrisque se Phocense bellum confecturum. Id quod ab eo fieri non poterat, dum hostes haberet Athenienses. Nam prius etiam in Phocidem impressionem facturum, quia Athenienses classe circumvecti, eas quae Pylae (a nonnullis etiam Thermopylae) vocantur, occupant: regionis aditu prohibitus fuerat. Nunc, pace facta cum Atheniensibus, obsistente nemine, intra Pylas progressus, gentem Phocensem funditus everterat, locumque Phocensium inter Amphictyones illorumque in concilio suffragia, a reliquis Graecis acceperat, et legatos etiam ad Athenienses miserat, postulans, ut et ipsi idem ratum haberent. Demosthenes igitur monet, esse concedendum, non quod rem ipsam probet, aut justum esse dicat, ut Macedo Graeci concilii sit particeps: sed metuendum esse affirmat, ne totius Graeciae infestis armis oppug-

nentur. *Atheniensibus enim alios aliis de causis esse infensos, qui communi consilio ipsos invasuri sint. Communem hanc (inquit) occasionem dabimus contra nos, quod soli hi sumus, qui decretis Amphictyonum intercedamus. Proinde consultius est tueri pacem (praesertim Philippo intra Pylas progresso, Atticaeque invadendae potestatem nactus) quam ob rem tantillam tantum adire periculum. Haec oratio instituta quidem fuisse, sed habita esse in publico mihi non videtur: quum Orator in Aeschinis accusatione, de hoc etiam eum inter caetera criminetur, quod autor fuerit, ut Amphictyonica Philippo dignitas decerneretur: ea cum de re nemo alius referre auderet, ne Philocrates quidem, omnium impudentissimus: quod si ipsi haec suafisset: haud utique Aeschinem ob haec eadem culparet. Satis igitur apparet, eum suspicionem veritum, ne Philippi studiosus et largitionibus a rege corruptus, sententiam hanc dixisse videretur. Nam et in hac ipsa oratione talem quandam suspicionem amovere nititur, dum ut patriae amantem, et ab accipiendis muneribus abhorrentem commendat.*

VIDEO, Athenienses, haec negotia multas habere difficultates et turbas: non eo tantum, quod multa per incuriam sunt amissa: et bene de eis dicendo nihil proficitur: verum ob illud etiam, quod de reliquis nulla ex parte omnes quid expediat, consentiunt: sed hi sic, illi aliter opinantur. Est autem cum suapte natura periculosum ac difficile, dare consilium: tum vos, Athenienses, hoc multo difficilius effecistis. Nam quum omnes alii ante rem deliberent: vos, re jam perfecta, id facere soletis. Ex quo per omne tempus, quod ego meminerim, accidit, ut et eis qui delicta vestra reprehenderet, laudaretur, vereque dicere videretur: et rerum gerendarum, quae in deliberationem caderent, occasiones, vos amitteretis. Quae quanquam ita sunt: tamen arbitror, et quia hoc persuasum habeo, surrexi,

me,

me, si omisſis tumultibus et rixis, audire volueritis (id quod de republica tantisque negotiis deliberantibus, omnino faciendum eſt) ea dicturum et ſuaſurum, per quae et rerum ſtatus emendetur, et amiſſa recuperentur. Quum vero ſatis ſciam, Athenienſes, ſemper expedire plurimum apud vos (ſi quis modo audeat) ea quae ante dixerit, repetere, ac de ſemetipſo verba facere: ego tamen id adeo moleſtum et odiſum eſſe puto, ut quanquam neceſſitatem hoc poſtulare video, tamen ab eo abhorream. Exiſtimo tamen vos de his quae nunc dicam, rectius iudicatuſuros, ſi pauca, prius aliquando a me dicta, in memoriam revocetis. Ego, Athenienſes, primum quum vobis turbato Euboeae ſtatu, quidam ſuaderent, ut opem Plutarcho ferretis, bellumque ignobile et ſumptuoſum ſuſciperetis: primus et ſolus pro concione adverſatus ſum: parumque abſuit, quin iſti, qui parvi luſcelli cauſa, vos ſuis conſiliis in magnas et multas clades conjeceſerunt, me dilaniarent. Deinde parvo tempore praeterito, vos ſimul et ignominiam reportatiſtis, et iis injuriis affecti eſtis, qualibet nulli hominum unquam, ab iis quibus opem tulerant: eademque opera cognoviſtis omnes tum iſtiusmodi conſiliariorum improbitatem, tum meam, qui utiliſſima reipublicae dixeram, integritatem. Poſt iterum, Athenienſes, quum perſpexiſſem hiſtrionem Neoptolemum, per ſpeciem ſuae artis quidvis impune agere, ac interim pernicioſiſſimum eſſe reipublicae opesque veſtras omnes et praefidia ſolerti adminiſtratione transferre ad Philippum: prodii, publiceque id vobis expoſui, nullis privatis vel inimicitiis, vel calumniandi ſtudio impuſſus: quemadmodum facta quae ſecuta ſunt, declararunt. Atque in his non jam Neoptolemi deſenſores accuſabo (neque enim unus aliquis fuit) ſed vos ipſos. Nam ſi Bacchanalibus tragoedos ſpectaſſetis, non de ſalute reipublicae ſermo eſſet habitus: nequaquam vel eum tam aequis, vel me tam inſenſis animis audiſſetis. Atqui hoc ſaltem vos opinor nunc univerſos ſenſiſſe, eum tum ad hoſtes proſectum, ut coaſto acre alieno quod ſibi illic deberi dicebat, huc reverſus, publica munera obiret, et hac oratione plurimum eſſe uſum: iniquum eſſe, quemquam iſdeo quod opes, quas illic haberet, huc inveheret, accuſari: cum primum autem facta pace tuto id facere potuit, quae bona manifeſta hic poſſedit, ea vendidiſſe: factamque pecuniam, propere ad illum proſectum, avexiſſe. Duo haec, quae praedixi ego, teſtantur, tum habitas orationes fuiſſe veras et rectas, ipſasque res fuiſſe tales, quales ego eas eſſe pronunciarum. Tertium eſt, Athenienſes (unico autem hoc dicto, de ipſa re verba faciam) quum nos legati, exac-

to de pace jurejurando, redissemus, et quidam pollicerentur, fore ut Thespiae et Plataeae instaurarentur: ut Philippus Phocenses, si eos in potestatem redegisset, conservaret, Thebanorum autem urbem dissiparet: quin et Oropum vestrum futurum, et Euboeam pro Amphipoli vos recepturos: cum denique plures ejus generis spes et imposturae jactarentur, quibus vos inducti neque utiliter, neque aequitatis, neque dignitatis vestrae habita ratione, Phocenses deseruistis: haec inquam, cum fierent: apparebit me in horum nullo vel struxisse fraudem, vel dissimulasse qui sentirem: sed praedixisse vobis (idque haud dubie meministis) me talia neque scire, neque expectare: sed existimare, nugas agere eum, quicumque talia profiteretur. Haec igitur omnia, quae me rectius quam alios praevidisse constat, nequaquam, Athenienses, singulari meae prudentiae adscribam: neque arroganter praedicabo, aut ob aliud quicquam me intelligere et praesagire profitebor, nisi ob duas causas quas vobis exponam. Una est, Athenienses, Fortuna, quam ego omni humano ingenio et sapientia imperare video: altera, quod gratis negocia judico et considero: neque quisquam ullum emolumentum proferre potest, quod ego vel in gerenda republica, vel dicenda sententia spectare soleam. Recta igitur bonum publicum, quod res ipsae suppeditant, in meos oculos incurrit. Quod si vero in utramvis partem, veluti in trutinam, argentum imposueris: id argentum praecipitat cogitationem, et ad sese deorsum abripit. Quod quisquis admittit, fieri non potest, ut deinceps ulla de re recte verique cogitet. Jam unum hoc ego in primis tenendum esse dico, siue quis tributum indicere, siue socios asciscere, siue aliis praesidiis rempublicam firmare conatur, id ita uti faciat, ne pacem hanc faciat irritam: non quod ea tam praecleara sit, aut e dignitate vestra: sed qualis qualis est, opportunius utiliusque ad res gerendas fuisset, eam nunquam fuisse factam, quam nunc, postquam facta est, per vos abrogari. Multa enim temere projecimus, quae quia tum nobis integra erant, bellum et tutius et facilius quam nunc, gerere potuissemus. Secundo loco providendum est, ne in necessitatem, ô Athenienses, adducamus, aut causam suppeditemus istis, qui inter se conspirarunt, et se jam Amphictyones esse distitant, belli communis contra vos suscipiendi. Ego enim, si inter nos et Philippum denuo bellum ob Amphipolim, aut aliam aliquam privatam controversiam oriretur, quae neque ad Thessalos, neque ad Argivos, neque ad Thebanos quicquam attineret: non puto vobis horum quencquam bellum illaturum: ac minime omnium (ne vero quis-

quisquam obturbet, priusquam audierit) Thebanos: non quod nobis tam bene cupiant, aut obsequi Philippo nolint: sed quod optime sciunt (quantumvis dicantur stupidi) si bello nobiscum implicentur: et se malis omnibus afflictum iri, et alium commoditates otiose desidentem, atque aucupantem, ad sese pertracturum. Nunquam igitur eo sese praecipitabunt, nisi origo et causa belli communis fuerit. Nihil etiam nos, si cum Thebanis denuo propter Oropum, aut privatum emolumentum aliquod belligeremus, cladis accepturos arbitror. Nam eos qui fortasse vel nos, vel illos adjuvarent, si nostros agros vastari videant, opem esse laturos arbitror: sed neutris ad alienam ditionem oppugnandam praesto futuros. Societatum enim ea est omnino ratio, quae et diligenter cogitanti sese offert: et quam ipsius rei natura patitur. Neque enim ulli vel nobis vel Thebanis adeo bene cupiunt, ut simul et incolumes esse nos, et aliis imperare velint: sed incolumitatem omnes suae salutis causa nobis optant: ut vero alterutri, potiti victoria, ipsis dominentur, nemo. Quid igitur existimo formidabile? et quid vobis esse dico providendum? Ne bellum hoc quod agitur, communem occasionem, et commune crimen universis suppeditet. Nam si Argivi et Messenii et Megalopolitae, et reliqui Peloponneses, qui cum his consentiunt, ob petitam a Lacedaemoniis pacem, nobis inimici erunt, et propter acta quaedam sua impedita: si Thebani nobis, ut aiunt insens, inimiciores etiam fient, quod ab eis actos in exilium tuemur, et nostras adversos eos inimicitias omnibus modis declaramus: si Thessali, quod Phocensium exules defendimus, si Philippus, quod participem esse Amphictyoniae prohibeamus: metuo ne omnes, privatis quique offensis irritati, communi bello nos adoriantur, Amphictyonum decreta praetextentes, ac deinde attrahantur singuli, ut etiam contra suam utilitatem, nos oppugnent, id quod etiam Phocensi bello usuvenit. Nec enim hoc scilicet ignoratis, nunc Thebanos, et Philippum, et Thessalos, quum non eadem singuli potissimum urgerent, eadem omnes perfecisse. Nam Thebani Philippum, ne penetraret atque angustiis potiretur, prohibere non potuerunt, nec obistere, quo minus is qui potestremus advenerat, magno ipsorum labore partam gloriam interciperet, ac in se transmoveret. Nunc enim Thebani, quod ad occupationem regionis atque possessionem attinet: rem sane praeclare gesserunt. Sin honorem et gloriam spectes: turpissime. Nisi enim Philippus Pylas occupasset: nihil habituri fuisse viderentur. Neque vero haec eis proposita fuerunt: sed quia et Orchomeno et Coronea potiri cupiebant,

piebant, neque tamen poterant: ideo haec omnia tolerarunt. Sunt autem quidam qui dicere audeant, Philippum non viro, sed coactum, Thebanis Orchomenum et Coroneam dedisse. Ego vero haec valere jubeo: illud autem scio, non magis ei haec curae fuisse, quam ut aditum Thermopylarum occuparet: eamque gloriam consequeretur, ut bellum illud suis armis repressum diceretur, utque suo arbitratu Pythia administraret. Haec fuere, quorum ille desiderio potissimum aestuabat. At Thessali neutrum horum voluerunt, ut vel Thebanorum vel Philippi opes augerentur quorum utrumque sibi periculosum fore praevidebat: sed haec duo spectarunt, ut et Pylaeam, et emolumenta Delphica obtinerent: eorumque desiderio, ad eas res Philippo adjutores fuerunt. Sic ob privata compendia quosque reperietis ad multa facienda esse compulso, quorum nihil in animo habuerunt. Quod quum ita sit: cavendum vobis est. Nunquid igitur harum rerum metu facienda erunt, quae isti jusserint? tuque ejus rei nobis autor es? Minime vero equidem. Sed nos et nihil indignum nobis facturos, neque bellum constaturos, et prudentiae laudem consequuturos, meamque sententiam esse veram: haec me confido probaturum. Illos autem, qui confidenter quidvis esse periculi subeundum censent, nec belli clades ob oculos sibi ponunt, haec velim considerare: nos Oropum Thebanos tenere sinimus. Quod si quis nos roget, ac vera fateri jubeat, quamobrem? Ne bello constare sit necesse, respondebimus. Et Philippo nunc ex foedere Amphipolim concessimus: et Cardianos a Chersonesitis reliquis exemptos esse patimur, et Cariae satrapam insulas occupare, Chion et Con. Et Rhodum, et Byzantios in mare exceptare naves non prohibemus: ob hoc nimirum, quod pacis tranquillitatem plus commodare putamus, quam inimicitias et contentiones hisce de causis susceptas. Proinde stultum ac supra modum absurdum fuerit, quum in propriis, et maxime necessariis rebus, singulatim erga quoslibet, nos tales praeberimus, cum universis de umbra Delphica nunc belligerare.

DEMOSTHENIS

DE

HALONESO.

LIBANII ARGUMENTUM.

Inscribitur haec oratio, De Haloneso: sed rectius fortasse Responsio ad Philippi epistolam, diceretur. Scripserat enim is ad Athenienses, multisque de rebus disseruerat: in quo numero fuit etiam Halonesus, quae cum antiquitus Atheniensium esset, Philippi temporibus a latronibus tenebatur. quibus Philippus ejectis repetentibus Atheniensibus insulam, non reddit, quod suam esse dicat: petentibus eam, daturum pollicetur. Neque vero oratio mihi videtur esse Demosthenis: idque tum ex genere dictionis, tum ex compositionis concentu potest animadverti, quae a forma Demosthenis longe recedunt: quum et remissae sint, et dissolutae omnino: quod ab oratoris nostri dicendi genere abhorret. Quin illud etiam dictum in fine orationis (si modo vos cerebrum in temporibus, et non in calcibus conculcatum geritis) non parvo testimonio est, adulterinam esse hanc orationem. Nam Demosthenes libertate quidem in dicendo solet uti: sed haec contumelia est, et convicium excedens modum. Praeterea perquam vilis inept elocutio, et ineptum est existimare homines in temporibus habere cerebrum. Atque adeo veteres

H 2

quoque

quoque hanc orationem non esse nostri oratoris, suspicati sunt : et deprehendere quidam, esse eam Hegesippi, forma sermonis considerata (is enim tali usus est) et rebus ipsis. Nam hujus orationis scriptor, se Callippum Paeaniensem violatarum legum reum fecisse dicit. Constat autem Callippum non a Demosthene, sed ab Hegesippo fuisse accusatum. Atqui, dicat aliquis, haec oratio suadet Atheniensibus, ut Halonesum non accipiant, sed recipiant, et controversia nominis torquetur : Aeschines autem haec Demosthenem consuluisse dicit Atheniensibus. Quid tum postea ? nihil enim prohibet, quo minus idem consilium et Demosthenes et Hegesippus Atheniensibus dederint. Nam et alioqui idem in republica gerenda institutum sequebantur, et oratoribus Philippi studiosis adversabantur. Meminit ipse etiam Demosthenes Hegesippi, ut collegae sui in obsequenda legatione, qui Macedoni se opposuerit. Perspicuum igitur est, quum oratio Demosthenis de Haloneso habita non extaret, sed periisset : aliquos eam quae inventa est, illi tribuisse : hac de re ductos, quod Demosthenes orationem de Haloneso habuisset : neque scrutatos esse diligentius, an haec esse videretur illa scripta per eum oratio.

Minime committendum est, Athenienses, ut propter ea crimina, quae Philippus iis qui jus et causam vestram defendunt, objicit, a dando vobis utili consilio prohibeamur. Non ferendum enim fuerit, missis ab eo literis, libere pro concione dicendi facultatem nobis eripi. Ego vero, Athenienses, primum ea de quibus primus scripsit Philippus, ordine percurram. Post, quibus de rebus verba legati fecerunt, et ipsi dicemus. Philippus auspicatur ab Haloneso, eamque quum sua sit, se vobis donare dicit : vos vero jure eam repetere negat, quam dum vestra esset, neque ceperit, neque nunc teneat. Ad nos etiam, quum apud ipsum legatione

tionem fungeremur, ad hunc modum verba fecit: Se insulam hanc latronibus ereptam occupasse: aequum esse igitur, ut ea sua sit. Neque vero difficile est, hanc rationem, quum aequa non sit, ei extorquere. Omnes enim latrones aliena loca occupant, eaquē muniunt, ut inde alios infestent. Quod si quis latrones ultus fuerit, et superarit: non sane probanda dicat, si videri velit, ea quae illi per injuriam aliis erepta tenuere, sua fieri. Nam si haec concedetis, quid prohibet, si quem vel Atticae locum, vel Lemni, vel Imbri, vel Scyri, praedones invaserint, et aliqui eisdem armis expulerint, quin statim is quoque locus, in quo praedones fuerant, quum vester sit, illorum fiat, qui latrones depulerint? Philippus autem non ignorat, injusta esse ea quae dicit: sed quum id optime norit, fucum vobis posse fieri sperat per eos, qui causam ipsius ita hic acturi sunt, ut ipse vult: quique id et ante promiserunt, et nunc etiam agunt. Praeterea nec hoc eum praeterit scilicet, per utrumque nomen, utro uti malueritis, vos insulam habituros, sive accipiat, sive recipiat. Quid igitur eum movet, quo minus iusto vocabulo usus, vobis restituat: sed iniusto, dono det? Non hoc utique, ut in vos contulisse beneficium videri velit (ridiculum enim hoc beneficium fuerit) sed ut Graecis omnibus ostendat, bene secum agi putare Athenienses, si maritima loca a Macedone accipiant. Hoc vero vobis, Athenienses, non est admittendum. Quum autem dicit, se de his velle iudicio experiri: nihil aliud nisi vos deridet. Primum, quum postulat, ut Athenienses, cum eo qui Pella oriundus est, de insulis apud iudicem ambigant, utrum vestrae an illius sint? Nam ubi vestra potentia, quae Graecos in libertatem auferuit, maritima vobis loca tueri non poterit, sed iudices, quibus rem permiseritis, qui ferendae sententiae sunt auctoritate praediti, hi vobis eas conservabunt, si tamen a Philippo largitionibus non corrumpentur: nonne vos, si haec admitteritis, sine ulla controversia, continente prorsus cedetis: et omnibus hominibus ostendetis, vos pro nulla re certamen cum eo suscepturos: siquidem pro maris imperio, in quo vos potentes esse gloriimini, non pugnabitis, sed sententiam iudicis expectabitis? Jam quod ad tesseras et passionem attinet, se quosdam misisse ait, qui faciendas eas curaturi sint: ratas tamen futuras, non ubi in vestra curia comprobatae fuerint, quemadmodum lex jubet, sed quum ad se relatae fuerint. ita se vestrae cognitionis iudicem autoremque facit. Nam in hoc vos antevertere vult, et in tessera pro confesso constituere, se de factis in Potidaea injuriis, non accusari a vobis injuriae: sed illud confirmari, jure se eam et occupasse,

et tenere. Atqui, quoquo Athenienses Potidaeae habitarent, quamquam eis cum Philippo non bellum, sed societas erat, et iusjurandum intercesserat, fidemque Philippus Potidaeae habitantibus dederat, tamen facultatibus suis ab eo spoliati sunt. Postulat igitur hoc, ut ab omni parte confirmetis, se de hisce criminibus nec accusari a vobis, et nullis affectos esse vos injuriis profiteamini. Nam Macedonibus tesseres adversus Athenienses nihil omnino esse opus, praeteritum tempus evidenti vobis argumento sit. Nec enim vel Amyntas Philippi pater, vel reliqui Macedoniae reges, unquam tesseras cum urbe nostra fecerunt: quamvis tunc plura commercia, quam nunc, nobiscum ei intercederent. Nam in nostra potestate erat Macedonia, et tributa nobis pendebat, et emporiis tunc magis quam nunc, tam nos illorum quam ipsi vestris utebantur: et judicia mercatorum non erant ita accurata, ut hodie: quae quia singulis mensibus exercentur, efficiunt, ut tanto locorum intervallo sejuncti, tesseres nihil indigeant. Sed tamen quum illis temporibus tali nihil in usu esset, non expediebat, tesseres factis ad jura petenda, vel ex Macedonia Athenas vel Athenis in Macedoniam navigari: sed ut nos illorum, sic illi nostris institutis et legibus judicari controversias patiebantur. Scitote igitur, tesseras istas fieri, ut vobis deinceps nullam esse causam probabilem Potidaeae vendicandae concedatis. At de praedonibus, aequum esse ait, ut qui piraticam in mari exercent a vobis et a se communiter pellantur. In quo non aliud quam hoc postulat, ut sibi a vobis tradatur maris imperium: utque consiteamini, vos sine Philippo, nec mare tueri et custodire posse. Hanc etiam licentiam dari sibi vult ut quocumque navigans, et insulas ingrediens, ibique desidens, per speciem arcendi praedones, insulares corrumpat, et a vestra societate et ditione abalienet: neque contentus Macedonicos exules per vestros imperatores Thasum transportasse, reliquas etiam insulas sibi vendicare vult, mittendis hominibus qui se nostrorum ducum classi adjungant, tanquam custodiae maris consortes futuri. Sunt sane qui dicant, nihil illi ad sua vel tutanda vel amplificanda opus esse mari. At is qui mare negligit scilicet, triremes comparat, et navalia extruit, et classes mittere instituit, neque parvos sumptus facit in exercitationes navalis praelii, quibus nihil habet antiquius. Haec igitur Athenienses, an putatis Philippum concedi sibi a vobis postulaturum, nisi et vos contemneret: et in istis, quorum amicitiam hic expetendam et conciliandam sibi duxit, summam fiduciam haberet? quos non pudet Philippo vivere potius, quam suae patriae: a quo

quo ea munera quae accipiunt, ferre se domum putant, quam interim ea quae domi sunt, vendant. Jam de pacis emendatione, quam legati ab eo missi penes nos esse iusserunt, quia correximus id quod totius humani generis consensu iustum est, ut utrique sua teneant: id et se concessisse, et legatos ad vos dixisse negat: propter nullam allam causam, nisi quod ab istis, quibus amicis utitur, persuasum ei est, vos ea quae pro concione dicta sunt, non meminisse. Atqui solum hoc obliti esse non potestis. Nam in eodem conventu et legati ad vos ab eo missi verba fecerunt et senatusconsultum scriptum est. Itaque fieri nequit, quum in re praesenti verba facta essent, et postea statim senatusconsultum recitaretur, ut vos istud decretum, quod in legatos mentiretur, vestris suffragiis comprobaveritis. Quare hoc non contra me, sed contra vos scripsit: vos iis de rebus, de quibus nihil audissetis, responso dato, decretum illud ad se misisse. Ac legati quidem ipsi, quibus decreti mendacium fraudi erat, quum eis de scripto responderitis, et eos ad hospitium invitaretis, non ausi fuere prodire in publicum, ac dicere: injuriam nobis facitis, Athenienses, et ea nos dixisse iactatis, quae non diximus: sed taciti se proripuerunt. Volo autem vos, Athenienses, (nam Python, qui tum legatum agebat, apud vos in concione laudatus fuit) eorum verborum quae dixit, commonefacere. Scio enim vos ea meminisse. Fuerunt autem perquam similia etiam his Philippi literis. Nam dum in nos, qui Philippum criminamur, inveheretur, etiam vos incusabat. Quum enim rex incitatus esset ad bene de vobis merendum, et vestram amicitiam praeter caeteris Graecis in primis expetivisset, vos illius desideriis obistere, calumniatorum orationem approbantes, qui eundem, a quo pecuniam peterent, criminarentur: quum vero illi tales orationes, quibus ut ipse proscindatur, ita vos oblectemini, allatae sint: mutari ejus animum, quod illis insidiari putetur, de quibus bene mereri decreverit. Proinde vetabat, ne populares oratores pacem reprehenderent (nec enim eam esse dissolvendam) sed si in pacis conditionibus aliquid perperam scriptum videretur, id corrigere jubebat. Philippum enim facturum esse omnia, quae vos decrevissetis. Quod si oratores calumniari pergerent, et ipsi tamen nihil scriberent, per quod et pax firmaretur, et perfidiae opinio a Philippo amoveretur: talibus hominibus non esse auscultandum. Haec vos audientes, probabatis, et aequa postulare Pythonem dicebatis: et erant illa quidem aequa. Dicebantur autem, non ut aliquid illi utile, aut ea pro quibus perficiendis magnam pecuniam dilargitus fuerat,

e foedere tollerentur: sed a nostratibus istis magistris prius edoctus illa fuerat, qui putabant fore neminem qui Philocratis, per quem Amphipolis periit, decreto intercedere auderet. Ego vero, Athenienses, nihil contrarium legibus promulgare ausus sum, sed decreto Philocratis, quod cum legibus pugnabat, contraria scripsi: ut ego demonstrabo. Nam senatusconsultum Philocratis, quo vos Amphipolim perdidistis, prioribus senatusconsultis adversabatur, per quae vos eam provinciam obtinuistis. Ac illud quidem senatusconsultum Philocratis, erat legibus contrarium: neque fieri poterat, ut is qui leges in promulganda sententia sequeretur, senatusconsulto contrario legibus, consentientia scriberet. Quum autem illis prioribus senatusconsultis, quae et legitima erant, et vestram ditionem tuebantur, consentanea scriberem: cum legitima scripsi, tum Philippum coargui: ut qui et fucum vobis faceret, et pacem emendari nollet: sed id ageret, ut oratoribus reipublicae studiosis, fides apud vos abrogaretur. Ac eum emendationem foederis, qua vobis permisit, nunc a se permissam esse negare, omnes scitis, et Amphipolim sibi vindicare. Nam vos eam sibi tradidisse, quum decerneretis, ut quae habebat, haberet. Enimvero vos tale quidem senatusconsultum fecistis: sed Amphipolim ipsius esse, numquam decrevistis. Haberi enim possunt etiam aliena: et non omnes qui habent sua habent. Nam multi etiam aliena possident. Quare istae illius argutiae et captiones frivolae sunt, et ineptae. Ac decreti quidem Philocratis meministis: sed ejus epistolae, quam ad vos, dum Amphipolim obsideret, misit, oblitus est: in qua confitebatur, Amphipolim esse vestram: et promittebat, si expugnasset, eam se vobis redditurum, ut quae vestra esset, non eorum qui tum tenebant. Proinde qui prius Amphipolim, quam Philippus expugnasset, incolebant Atheniensium provinciam scilicet habebant. Eandem vero postquam Philippus cepit, non Atheniensium regionem, sed suam tenet: imo ne Olynthum quidem, non Apolloniam, non Pallenem, ut alienas, sed ut suas provincias tenet. Nunquid vobis videtur, caute et circumspecte ad vos omnia scribere: ut appareat eum et dicere et agere, quae omnes homines iusta esse fateantur? an potius hominum existimationem e sublimi despicere? qui regionem, quam Graeci et Rex Persarum pronunciarunt et confessi sunt esse vestram, eam suam esse, et non vestram asseveret? Alterum caput, quod in foedere emendastis, hoc fuit, ut Graeci, qui foedere non continerentur, liberi essent, suisque legibus viverent: ac si quis eos invaderet, ut foederati illis opem ferrent. Nam et aequum hoc et humanum esse

esse ducebatis, cum vos sociique nostri, et Philippus ejusque socii in pace viverent: alios, qui neque nostri, neque Philippi socii essent, in medio discrimine positos, non perdi a potentioribus: sed hos quoque propter vestram pacem esse incolumes: ut armis positis, revera nos pacem ageremus. Quanquam autem hanc correctionem in epistola fatetur, ut auditis, et aequam esse, et a se recipi: Pheracis tamen civitatem eripuit, et arci praesidium imposuit, ut scilicet suis ipsis legibus vivant: contra Ambraciam ducit exercitum: tres urbes in Cassopia, Pandosiam, Bucheta, et Elatiam, Eleorum colonias, exustis agris, oppidisque vi subactis, Alexandri affinis sui servituti subjecit. Proinde vehementer capit Graecos esse liberos, suisque vivere legibus, ut res ipsae declarant. De pollicitationibus, quibus perpetuo vos obruit, tanquam ingentia in vos beneficia collaturus, se falso a me accusari, et apud Graecos in invidiam adduci dicit: quum vobis nihil unquam sit pollicitus. Usque adeo impudens est is ipse, qui in ea epistola, quae adhuc in Curia habetur, affirmabat, se nobis, adversariis suis, ora obruraturum, si pax fieret: tot se beneficia in vos collaturum: quae jam tum scripsisset, si scisset pacem futuram esse. Nimirum bona illa quae accepturi eramus, prompta et expedita fuerunt, modo pax conciliaretur. At, facta pace, beneficia in nos conferenda, in ventos abierunt: tantaque Graeciae vastatio consecuta est, quantam vos scitis. Vobis autem in hac epistola pollicetur, si et suis amicis ac defensoribus credatis: et nos, a quibus apud vos conviciis profcindatur, puniatis: se in vos fore beneficentissimum. At illa beneficia hujusmodi erunt: neque vestra vobis reddet (sua enim esse dicit) neque dona ex orbe hoc habitabili promentur, ut ne apud Graecos in crimen veniat: sed verisimile est fore, ut aliqua alia regio, et alius aliquis locus subito emergat, ubi vobis dona illa dentur. De oppidis, quae vobis tempore pacis eripuit, foedere rupto et pace dissoluta, postquam non habet quid dicat. Sed injuriarum palam convincitur: de his judicium aequae et communi Curiae permittere se paratum esse dicit: quum ea sola sententiam judicis non requirant, sed ipse dierum numerus sit iudex. Omnes enim scimus, quo mense, quotoque die pax facta sit. Quemadmodum autem haec scimus, sic nec illa ignoramus, quo mense, quotoque die Serrium castrum, Ergisce, et Sacer mons capta sint. Non utique res sic gestae, obscurae sunt, ut disceptatio requiratur: sed notum omnibus, priorem fuisse mensem eum, quo pax facta est, quam quo illa oppida capta sunt. Ait autem, quotquot in bello e vestris capti sint,

sint, eos capti vos se vobis reddidisse: quum Carystium, procuratorem ac hospitem nostrae urbis, cujus viri reposcendi gratia vos tres legationes misistis, tam vehementer in vestram gratiam dimittere voluerit, ut nec a se interfecti cadaver ad sepulturam dederit. De Chersoneso quae ad vos scribat, examinare fuerit operae pretium: et praeterea etiam ea quae agit, nosse. Nam locum omnem qui extra Forum est, ut suum, et nihil ad vos attinentem, Apollonidae Cardiano fruendum concessit. Atqui Chersonesi limites sunt non forum, sed Ara montani Jovis, quae est intra Pteleum et albam Actam, quo in loco institutum fuit, Chersonesum fossa ducta disteminare. Id quod arae inscriptio montani Jovis indicat, his verbis:

Limes ut in medio Leucae, Pteleique notetur,

Haec est excellens ara sacra Jovi.

Ne populos turbet contentio, Juppiter ipse

Rex superum medius limite signat agros.

Hac igitur regione, quae tanta est, quantam plerique nostis partim ut sua ipse fruitur, partim aliis eam dono dedit, omnesque fundos vestros sibi subjicit. Nec eam duntaxat regionem quae extra Forum est, vobis eripit: sed et in hac epistola scribit, vos oportere iudicio transigere cum Cardianis, qui intra Forum habitant: cum Cardianis inquam qui in provincia vestra confederunt, si qua vobis cum illis controversia sit. Est autem illis controversia vobiscum: atque ea num parva de re, considerate. Se regionem incolere dicunt quae sua sit, et non vestra: et quicquid vos ibi possideatis, id vos possidere tanquam in aliena ditione partum: at quae ipsi teneant, se tenere tanquam fundos in sua terra. Et haec vestrum civem, Callippum Paeaniensem, senatusconsulto promulgasse. In quo haud sane mentiuntur: promulgavit enim. Quem quum ego violatarum legum reum fecissem, vos absolvistis. Proinde id effecit, ut ea de regione controversiam haberetis. Quod si de hoc in iudicium venire contra Cardianos non pudebit, utrum ea regio vestra, an vero ipsorum sit: cur non eodem etiam contra Chersonesitas reliquos jure utimini? Quin adeo contumeliose vobis insultat, ut aiat, Si Cardiani venire in iudicium recusent, se eos coacturum. Quasi vero vos ne Cardianos quidem adigere possitis, ad ea vobis praestanda quae iusta sunt. Quod quum vos nequeatis, ipse se illos ad id faciendum coacturum dicit. An non ingentia in vos beneficia confert? Nec desunt tamen, qui hanc epistolam bene scriptam esse dicant: qui quidem maiore vestro, quam Philippus, odio digni sunt. Is enim dum vobis in rebus omnibus ad-

versatur,

versatur, sibi ipsi gloriam et magnas opes acquirit. At quicumque, Athenienses quum sint, benevolentia Philip-
pum, non patriam prosequuntur: hi, ut eorum malitia me-
retur, a vobis male perdi debent: si modo vos cerebrum in
temporibus, et non in calcibus conculcatum geritis. Reli-
quum adhuc mihi est, ut et ad praeclaram istam epistolam,
et dicta legatorum, responsum scribam, quod et aequum es-
se, et vobis profuturum existimem.

DEMOSTHENIS

DE

CHERSONESO

ORATIO.

LIBANII ARGUMENTUM.

Hac oratione Diopithes defenditur, et crimina illi apud Athenienses objecta diluuntur. Fuit enim Thracia Chersonesus antiqua possessio Atheniensium: qui Philippi temporibus colonos e suis civibus illuc miserunt, veteri more suo: quo pauperes atque inopes cives in externa sua oppida habitatum ablegabant: armis et viatico e publico datis. Id quod nunc quoque factum est, missis in Chersonesum colonis, et Diopithe cum imperio eis praefecto. Ac Chersonesitae quidem reliqui, eos qui advenerant, in societatem aedium et agrorum receperunt. Cardiani vero, quod regionem suam tenere se dicerent, non Atheniensium, repulerunt. Hinc a Diopithe Cardiani bello quum peterentur, ad Philippum confugiunt. Is igitur per literas Atheniensibus edicit, ne Cardianis suis clientibus vim faciant: sed jure ut agant, si quam sibi factam esse injuriam querantur. Quod quum Athenienses detractarent: auxilia Cardianis mittit. Quam rem Diopithes graviter ferens, dum Philippus in Mediterraneis superioris Thraciae, cum Odrysiorum rege bellum gerit, mariti-

mam

mam Thraciam, quae Macedoni parebat, incursionibus vexat, et populatur: ac antequam Philippus revertetur, regressus in Chersonesum, in tuta se recipit. Quare quum Philippus armis eum ulcisci non posset, per literas ducem illum apud Athenienses accusat, ut qui omnino pacem violasset. Oratores itaque Philippi studiosi, in Diopithen inuerti, supplicium de eo sumi iubent. Eis Demosthenes adversatur, ac duplici ratione Diopithem defendit. Eum enim inique fecisse quicquam negat. Nam quum Philippus longe prior pacem violarit, et urbi Atheniensium noceat: non injuria hunc etiam se pro hoste gerere: necesse e republica eum imperatorum supplicio affici, et ejus exercitum dimitti, qui nunc Philippum Chersonesi aditu prohibeat. Denique ad bellum hortatur, et vehementer Philippum accusat, ut injurium et foedifragum, et Atheniensibus simul et reliquis Graecis insidiantem.

A Equum esset, Athenienses, oratores vestros omnes, neque odio impulsos neque ad gratiam cujusquam verbum ullum loqui, sed, quod quisque optimum duceret, id proferre: vobis praesertim de publicis magnisque negotiis deliberantibus. Sed quia nonnulli, alias aemulatione, alias quacunque de causa ad dicendum impelluntur: vestri, Athenienses, officii est, ut aliis rebus omnibus omissis, quae futura esse putatis e republica ea et decernatis, et exequamini. Agitur autem nunc de Chersoneso, et expeditione illa, qua Philippus sit scepta, undecimum jam in Thracia mensem versatur. Sed pleraeque orationes de rebus gestis Diopithis, et conatibus habentur. Ego vero de criminibus, quae illis, quos in vestra potestate est, quando voletis, punire ex legibus, objiciuntur, nihil referre arbitror, siue nunc, siue mora aliqua interposita deliberetis: neque esse necessarium, ut vel ego, vel quisquam alius, ea de re magnam contentionem suscipiat. Quae vero Philippus, nostrae civitatis hostis, magnasque copias circa Hellespontum habens, occupare, vobisque praeripere conatur: quaeque nos, occasione semel neglecta, recuperare atque restituere in integrum nunquam

quam poterimus: de his expedit opinor quamprimum et discerni, et paratos esse: neque ea propter turbas aliarum rerum et criminationes subterfugienda sunt. Quanquam autem multa quae apud vos dici solent mirer: dudum tamen vel in primis eum demirabar, Athenienses, quem in senatu dicentem audiebam, decere omnino consulentem, ut plane vel bellum gerere, vel fervare pacem juberet. Sic autem se res habet, ut, si Philippus quiescit, neque rupto foedere quicquam vobis ereptum tenet, neque omnes homines conspiratione inita, contra vos armat, concitatque: nihil dicendum sit, quo minus pax sine dubitatione retineatur. Et quod ad vos quidem attinet: parata esse omnia video. At si quae nos juravimus, et quibus conditionibus pacem juravimus, ea in conspectu sunt, et relata in tabulas: Philippum vero constat, antequam Diopithes cum colonis (in quos concitati belli crimen nunc confertur) hinc solveret, multa vobis per injuriam eripuisse (quibus de rebus senatusconsulta haec vestra, eaque rata, extant, quae illum accusent) et omni reliquo tempore continenter tum caeteris Graecis, tum Barbaris sibi conjungendis, nihil aliud agere, nisi bellum moliri contra vos: quid est cur isti distitent, plane esse vel gerendum bellum, vel pacem retinendam? Nec enim utrum velitis, optio datur: sed illud omnium operum iustissimum vobis, maximeque necessarium relinquitur, quod isti de industria transiliunt. Quodnam illud est? ut eum ulciscamur, qui prior bellum nobis intulit. Nisi forte illud dicunt, dum abstineat Attica Piraeoque Philippus: eum neque violare urbem, neque bellum facere. Qui, si jus et aequum ista regula metiuntur, et istos pacis hujus limites constituunt: eos utique nec aequa nec ferenda dicere, nec tuta vobis, perspicuum est omnibus. Praeterea his ipsis verbis iidem Diopithem, quem accusant, omni crimine liberant. Nam qui convenit, ut Philippo quidvis agendi licentiam demus, modo Atticam non invadat: Diopithem vero nec Thracibus opitulari sinamus? aut si opituletur, concitare bellum dicamus? sed haec scilicet exagitantur: non ferenda sunt quae agunt mercenarii milites, quum Hellespontum populantur: et, injuste facit Diopithes, qui piraticam exercent navigiis interceptendis: neque hoc est ei permittendum. Esto: fiant haec: nihil contradico. Veruntamen decere arbitror: si revera et ex animo ista consulunt, aequitatemque spectandam putant: ut, quemadmodum constitutas nostrae urbis copias dissipare conantur, ducem earum, suapte industria parta stipendia solventem apud vos calumniando: ita ostendant, si vobis haec persuasa fuerint, etiam Philippi exercitum dilapsum.

surum. Quod nisi demonstrarint: nihil aliud eos agere cogitate, nisi ut denuo reipublicae nostrae fortuna sit eadem, qua superiori tempore factum est, ut omnes nostrae opes interirent. Scitis enim profecto, nihil omnium rerum tam profuisse Philippo ad nostram urbem superandam: quam quod prior omnes occasiones arripuit, qui cum semper expeditum circum se atque instructum exercitum habeat, et quid facturus sit, jam antea deliberarit: derepente quos libitum est, aggreditur atque opprimit. Nos vero, ubi jam aliquid factum esse audivimus: tum demum tumultuamur, et bellum paramus. Quare, ut par est, ita sit, ut ipse, quae occupavit, impediende prorsus nemine teneat: nos actum, quod aiunt, agamus, et frustra impensas sumptusque, omnes faciamus: ostensis quidem inimicitiiis, et ejus conatibus obfistendi voluntate prodita: sed neglectis occasionibus, et rebus infectis, dedecus etiam insuper suscipiamus. Ne igitur ignoretis, Athenienses, etiam nunc caetera quidem verba esse, atque commenta: hoc vero agi, et omni ratione strui, ut, dum vos domi maneatis, et nullae nostrae urbis copiae, foris sint: per summum otium, quaecumque vult Philippus, conficiat. Videte primum, quid in praesentia fiat. Nunc ille cum magno exercitu in Thracia versatur, et Thessalia. Quod si expectatis Etesiiis, Byzantium aggressus fuerit, et obsederit primum an putatis fore, ut Byzantii in eadem qua nunc sunt amentia, maneant: et vos non accersant, auxiliaque vestra non postulent? equidem non opinor: sed si quibus minus etiam fidunt quam vobis, eos quoque potius in urbem recipient, quam urbem illi tradant: nisi vi prius eam occuparit. Cum vos igitur et hinc navigare non poteritis, et illic nulla praesidia parata erunt: nihil obstabit, quo minus pessum cant. At intemperiae agitant homines illos: nec ad illorum amentiam addi quicquam potest? omnino: sed incolumes tamen eos esse oportet. Id enim est e republica. Praeterea ne illud quidem compertum habemus fore ut Chersonesum non invadat. Sed si ex ejus epistola, quam ad vos misit, judicandum est, ultimum se ait milites Chersonesitanos. Proinde si exercitus hic jam constitutus retinebitur: is et provinciam tueri nostram poterit, et illius ditionem nonnihil infestare. Sin semel perdetur ac dilabatur: quid agemus si Philippus Chersonesum invaserit? Diopithem in judicium adducemus scilicet? Sed quid ea re proficietur? At ipsi hinc auxilia mittemus? Quid vero, si venti nos impederint, ut navigare nequeamus? At non veniet credo? Quis vero hujus rei sponsor est? Nunquid cernitis et consideratis, Athenienses, imminens anni tempus,

sub

sub quod nonnulli existimant, Helleſpontum veſtris praefidiis deſtitutum, tradi oportere Philippo? Quid vero, ſi Thracia reſiſta, ne quidem ad Cherſoneſum acceſſerit, aut Byzantium (nam et haec conſiderare debetis) ſed Chalcidem aut Megara invaſerit, eodem modo quo nuper Oreum? Utrum ne praefabit hic illi occurrere, ac permittere, ut bellum ad Atticae fines accedat: an vero id machinari, ut illic aliis negotiis detineatur? Ego quidem hoc praefarendum cenſeo. Omnes igitur, his cognitis et conſideratis exercitum, quem Diopithes in reipublicae praefidium comparare conatur, non adducere in invidiam, neque id agere ut diſſipetur: ſed ipſi etiam alias majores vires adicere debent, tum ſuppeditanda pecunia, tum caeteris rebus rite adjuvando. Nam ſi quis Philippum percontetur: age dic, utrum malles iſtos milites, quos nunc Diopithes habet, quales quales ſint (nihil enim contradico) pollere, et in gloria eſſe apud Athenienſes, atque eorum numerum, vires ſuas republica conferente, augeri: an vero propter quorundam calumnias et accuſationes divelli, ac interire? Poſterius hoc, opinor, ſe velle reſponderet. Quae igitur Philippus a diis immortalibus precaretur: ea noſtrū quidam hic moliantur? Et quaeritis adhuc, qua de cauſa noſtra civitas peſſum ierit? Velim autem libere vos ſtatum noſtrae urbis examinare, et conſiderare, quid ipſi faciamus nunc, et quomodo res adminiſtrems. Nos neque tributum conferre volumus, nec ipſi militare audemus, neque publica pecunia abſtinere poſſumus, neque assignatam Diopithi pecuniam pendimus, nec quae ipſe ſua induſtria compararit, laudamus: ſed obtreſtamus, et ſpeculamur, unde et quid ſit faſturus: alia denique ad hunc modum agimus omnia. Nec, quum his animis ſimus, noſtrum negotium agere volumus: ſed quum verbis eos laudemus, qui pro dignitate reipublicae dicunt: reiſa cum horum adverſariis nos conjungimus. Proinde quemadmodum vos eum ſubinde qui ſuggeſtum conſcendit, rogitare ſoletis, quid igitur faciendum eſt? ſic ego vos interrogabo, quid igitur eſt dicendum? Nam ſi vos neque tributum conſeretis, neque ipſi militabitis, neque publicae pecuniae parcetis, neque conſtitutam Diopithi pecuniam numerabitis, nec quae ipſe ſibi compararit relinquetis, neque veſtrum negotium agere voletis: non habeo quid dicam. Nam ſi jam tantam licentiam, criminari et calumniari volentibus datis, ut illis quoque de rebus quas aſtutum eum eſſe aiunt, antequam ſiant, accuſantes audiat: quid aliquis dicat? Quid vero his rebus proficiatur, veſtrum quibuſdam eſt cognoscendum: idque ego libere dicam: nec enim poſſum aliter.

ter. Quotquot vestri duces e vestro portu unquam solverunt: hi omnes (aut ego me quovis supplicio dignum fatebor) et a Chiis, et ab Erythraeis, et a quibus quisque potuit (his dico qui Asiam incolunt) pecuniam accipiunt. Accipiunt autem, qui naves habent singulas, aut binas, minorem: majoribus instructi copiis, majorem. Dant autem, quicunque dant, sive parum sive multum, non gratis et frustra, (nec enim ita insaniunt) sed illa pecunia redimunt suorum mercatorum securitatem: ne illi a militibus violentur, aut spolientur: sed ut incolumes suae naves deducantur. Aiunt autem eam pecuniam benignitate et studio vestri dare se: idque nomen hujusmodi largitionibus accommodatur. Jam igitur etiam Diopithi minime dubium est, exercitum habenti, quin isti omnes pecuniam daturi sint. Nam unde alias eum, qui nec a vobis quicquam accepit, nec ipse habet unde stipendia solvat, milites alere putatis? Num de coelo? Minime id quidem: sed his proventibus, quos congregat et emendicat et mutuatur, eos sustentat. Quare qui eum apud vos traducunt, quid illi agunt aliud, nisi quod omnibus denunciant, ne quid ei dent: ut qui poenas daturus sit, non eorum modo facinorum, quorum ipse vel autor vel adiutor extiterit, sed horum etiam quae facturus fuerit? Huc pertinent isti sermones: obsidione cinget: Graecos hostibus objicit. Nunquid enim istis curae sunt Asiam incolentes Graeci? Major certe virtus eorum esset ad consulendum aliis, quam ad patriam defendendam. Atque hoc scilicet illud est, si in Hellepontum mittatur alius imperator. Nam si graviter peccat Diopithes, et naves intercipit: parva Athenienses, parva tabella, haec omnia prohibuerit: legesque jubent, eos qui hoc modo delinquant, publice accusari: tantis vero sumptibus, tot triremibus custodiri a nobis nequaquam. Nam ea quidem esset extrema insania. Contra hostes, qui legibus coerceri nequeunt, milites conscribendi sunt, et mittendae triremes, et pecunia conferenda: idque necessarium fit. At ubi cum civibus res est: senatusconsulto publica accusatione, tributis judiciis, tota res conficitur: nec pluribus est opus. Haec prudentium hominum officia sunt, quae autem isti agunt, insultantium, et negotia corrumpentium. Ac istorum quidem nonnullos esse tales, quanquam ferendum graviter, non tamen graviter est ferendum: sed hoc potius, vos in hoc confessu ita jam esse animatos, ut si quis pro concione dixerit, Diopithem esse, aut Charetem, aut Aristophontem, aut quemvis civium, cui mala omnia accepta referenda sint: statim assentiamini, et ejus orationi applaudatis. At si quis progressus in medium, vera dicat:

nugas agitis, Athenienses: malorum omnium et rerum harum Philippus est caput: qui, si quievisset, nihil negotii, esset reipublicae: non quidem vera eum dicere, negare possitis: sed graviter laturo tamen videmini, atque existimaturi, eum veluti cladem asferre. In causa hoc est (sed oro per deos, ut quae ad vestram salutem pertinent, libere dicere mihi liceat) jam olim quidam reipublicae gubernatores ita vos paraverunt, ut in concionibus metuendi sitis, et acres: in bellicis vero apparatus remissi, et aspernandi. Si quis igitur autorem malorum eum esse diceret, quem sciretis inter vos posse comprehendi: assentiremini utique, et velle- tis. Si quis vero eum designet, qui nisi victus armis, affici supplicio non potest: nescitis opinor quid sit agendum: sed vos coargui moleste fertis. Atqui decebat, Athenienses, diversum fieri: ut magistratus universi vos assuefacerent, in concionibus ad clementiam et humanitatem (nam in his de jure civium et sociorum agitur) in apparandis vero bellis metuen- dos vos et acres efficerent. Ibi enim cum hostibus et ad- versariis res est. Nunc, dum vobis assentantur, et mirabili- bus artificiis atque obsequiis vestram gratiam aucupantur, id vobis contulerunt, ut in concionibus fastum prae vobis fe- ratis, et ab adulatoribus nihil audiat, nisi quod auribus blandiatur: res vero eò redierint, et hi negotiorum sint e- ventus, ut de salute et incolumitate periclitemini. Agite ve- ro, per Deos immortales, si Graeci a vobis earum occasio- num, quas per ignaviam modo amisistis, rationes reposce- rent, vosque interrogarent: subinde, Athenienses, legatos ad nos mittitis, distitantes: Philippum nobis et Graecis om- nibus insidiari: et hominem esse cavendum, et si qua sunt e- jus generis alia: necesse erit nos assentiri, et fateri. Faci- mus enim haec. At ô mortaliū omnium ignavissimi (dicent) quum homo iste perpetuos decem menses abesset, ita et morbo et hyeme et bellis interclusus, ut domum regredi nullo mo- do posset: vos nec Euboeam in libertatem asseruistis, nec vestrarum opum quicquam recuperastis! ipse vero, dum vos domi sedetis, dum otium agitis, dum sani estis (si qui ta- men his factis sani dicendi sunt) duos in Euboea tyrannos nos constituit? quorum alterum e regione Atticae tanquam propugnaculum opposuit: alterum ad Sciathum collocavit. Vos autem ne haec quidem (siquidem nihil aliud velletis) impedivistis: sed conniventes, de jure utique vestro illi concessistis, ut jam nemini dubium esse possit, etiamsi Phi- lippus decies moreretur, vos nihilo magis commotum iri. Quorsum igitur legatos mittitis? cur accusatis? quid nego- tium vobis facessitis? Haec si dixerint: quid asseremus, aut respon-

respondebimus, Athenienses? Ego quidem non video. Sunt autem qui putent, se oratorem ita redarguere, postquam interrogarint, Quidnam igitur agendum est? Quibus ego summa aequitate, verissimeque sic respondebo: haec non agenda sunt, quae nunc agitis: et tamen singulatim etiam accurate omnia dicam: modo illi ut prompti sunt ad percontandum: ita et ad rem gerendam sint alacres et parati. **PRIMUM**, Athenienses, persuasum omnino habere debetis: Philippum civitati nostrae bellum intulisse, pacemque violasse. Quare de his definite vos invicem accusare. Hostem esse praeterea toti urbi, et solo urbis: addam etiam, omnibus hominibus qui in urbe degunt: atque illis in primis, qui se in maxima esse apud eum gratia putant. Quod si creditu difficile videtur: intueantur Eutycratem et Lathenem Olynthios: qui, cum ei esse intimi viderentur, postquam urbem prodiderunt, omnium pessime perierunt. Nulli tamen rei tam insense adversatur, atque infidiatur, ut libertati nostrae urbis: nec in quicquam aliud tanto studio incumbit, quam ut hanc demoliatur. Idque nunc quidem, non sine ratione propemodum agit. Satis enim hoc perspectum habet: etiam si caeteros omnes suae dominationi subjecerit: se tamen nihil secure constanterque tenere posse, dum vos libertate fruamini. Nam si qui casus adversus inciderit (quales homini evenire multi possunt) fore ut omnes, qui jam vi subacti, illi parent, ad vos confugiant. Ita enim res habet. non ea vestra ingenia sunt, ut ipsi aliis vi oppressis, imperia teneatis: sed in eo magnae sunt vires vestrae, ut alium potiri principatu prohibeatis, aut eo potitum exturbetis. Denique affectantibus imperium, facessere negotium, et omnibus hominibus libertatem restituere parati estis. Non igitur vult, libertatem nostram suis imminere temporibus. multum abest ut hoc velit, cum rem non male, nec segniter consideret. Primum igitur ob hoc existimandum est, hostem illum esse reipublicae, ac libertatis irreconciliabilem. Quod nisi animis vestris infixum federet: rerum curam ferio suscipere non voletis. Secundo loco, illud certo sciendum, omnia quae molitur et apparat nunc, ad urbem nostram oppugnandam pertinere: atque ubicunque aliquis eum fuerit ultus, id pro defensione vestra futurum esse. Neque enim quisquam vestrum ita simplex est, ut Philippum existimet mala illa in Thracia (nam quo alio nomine appelles Drogilum, et Cabylen, et Mastiram?) et ea quae nunc expugnat, sibi que subjicit, cupere: utque illa obtineat, et labores et hyemes et extrema pericula suslinere: Atheniensium vero portus, et navalia, et triremes, et argenti fodinas, et tan-

tos proventus non cupere? aut passurum, ut vos ista te-
 neatis: cum propter panicum et siliginem, in Thraciis cu-
 niculis defossa, in Barathro non dubitet hybernare? Non ita
 est. Sed et illa, ut his potiatur, et caetera omnia molitur.
 Quid igitur? prudentium hominum est, quum haec sciant
 et cognorint, insignem istam perniciosamque socordiam de-
 ponere, et pecuniam conferre, idemque ut faciant, a sociis
 postulare, ac providere atque agere omnia, constitutus iste
 exercitus ne dilabatur: ut quemadmodum ille paratas legi-
 ones habet ad violandos et subigendos omnes Graecos: ita
 vos legiones habeatis ad servandos omnes et tuendos para-
 tas. Nam auxiliis mittendis, et milite tumultuario, nun-
 quam poterit quicquam recte perfici. Sed conscribendae le-
 giones sunt, et commeatus illis suppeditandus, et publici
 quaestores deligendi, et quam fieri potest diligentissima con-
 servandae pecuniae ratio est ineunda. His factis, pecunia
 a quaestoribus, rerum gestarum rationes a duce reposcentur.
 Quod si haec vobis cordi fuerint, si haec susceperitis: revera
 licebit iustum habere pacem, et Philippum domi se conti-
 nere cogetis: quo majus bonum nullum esse queat: aut ae-
 quo Marte bellum geretis. Si quis vero haec sine et mag-
 nis sumptibus, et multis laboribus posse confici non putat:
 recte omnino putat. Sed si idem consideret, quae pericula
 urbi impendeant, nisi ita fecerimus: inveniet expedire, ut
 ultro quod fieri debet, faciamus. Nam si quis deorum vobis
 sponderet (nec enim mortalium ulli tanta de re fides haberi
 tuto posset) si quieveritis, et omnia neglexeritis, eum tan-
 dem in vos ipsos impetum non esse facturum: turpe quidem
 certe, o Dii immortales, fuerit, atque indignum, tum vo-
 bis, tum florente republica, tum rebus gestis majorum, ob
 privatum vestrum otium reliquos Graecos omnes desertos
 objicere servituti. Ac ego quidem ipse malim emori, quam
 talis alicujus autor esse consilii. Verum si quis alius talia
 dicit, et vobis persuadet: esto: ne defendite vos: abjicite
 omnia. sin hoc consultum esse nemo putat: contraque prae-
 scimus omnes, quanto plura eum sibi subicere permiseri-
 mus, tanto cum graviore et potentiore hoste nobis fore con-
 flictandum: quid tergiversamur, aut quid lente agimus? aut
 quando, Athenienses, rerum curam suscipiemus? Tum cre-
 do, cum ingruerit aliqua necessitas? Atqui ea necessitas,
 quam homo liber ita nominet, non tantum jam adest, sed
 jampridem etiam praeteriit. Servilis vero necessitas ne in-
 gruat, utique est optandum. Quid vero interest? Hominem
 liberum haec maxime necessitas urget, si res temere, et cum
 dedecore administrantur. Hac ego major quae necessitas sit
 dicen-

dicenda, nescio. Servo autem plagae et corporis exearnificatio: quae absumt ut fiant: et dictu indigna sunt. Quamquam autem reliqua omnia libenter dixissem, et ostendissem, quo pacto vos aliqui magistratuum circumvenire soleant: caetera missa faciam. Sed cum primum aliqua mentio sit Philippicarum rerum: quidam surgens dicit, pace frui quam optabile est? magnum exercitum alere quam molestum? Diripere quidam aerarium volunt: aliaque similia verba, quibus vos remorantur, et illi occasionem praebent, suo arbitratu per otium quidvis peragendi. Ita fit, ut vos otium adipiscamini, atque in praefens nihil agatis (quae vereor, ne vobis aliquando magno constitisse credituri sitis) isti vero gratiam vestram consequantur, et harum rerum mercedem. Ego vero supervacaneum esse puto, vobis suadere pacem, quibus jam persuasum id est: sed illi suadendum hoc est, qui bellis gerendis occupatur. Cui si persuasum fuerit, in vobis nulla mora est. Molesta vero ducenda sunt, non quae tuendae salutis gratia insumpserimus: sed ea quae feremus, si haec facere noluerimus. Direptio porro pecuniae, diligentia cura et conservatione prohibenda est: non neglectu et abiectione utilitatis. Ego vero, Athenienses, hoc ipsum aegre fero, si pecuniae direptio (quam ut tueri, sic peculatores punire, penes vos est) quibusdam vestrum est molesta: Philippus autem, qui totam Graeciam ordine diripit, et vestro malo diripit, non est molestus. Quae igitur causa tandem est, Athenienses, cum Philippus ita manifeste bella gerat, per injuriam grassetur, urbes occupet: ut istorum nemo unquam dixerit, eum injuste agere, bellumque facere: sed ut concitati belli crimen illis duntaxat impingant, qui conatibus illius obsistendum, et libertatis defensionem suscipiendam esse suadent? Ego docebo. Volunt, si quas e bello molestias ceperitis (Necesse, nam necesse est, oriri multas e bello molestias) iram, quam concipere soletis, in eos converti, qui vobis utilissima dicunt: ut hos causam dicere cogatis, non Philippum ulciscamini: atque ipsi et accusent, et sua facinora, quae nunc patrant, impune ferant. Hoc illud est, quod dicunt, velle quosdam apud vos excitare bellum: hinc illa oritur altercatio atque intercessio. Ego vero certo scio, Philippum, cum nemo Atheniensium bellum decrevisset, tum alia multa, quae nostra fuerunt, occupasset: tum nunc auxilia misisse Cardianis. Si nos igitur dissimulare volumus, ab eo nos bello peti: mortalium omnium stolidissimus esset, si ipse id coarguere vellet. Sed quum nos ipsos invaserit, quid tum dicemus? Ipse enim se nobiscum bellum gerere negabit. Quemadmodum et Oritis fecit, cum

milites in eorum agro essent: et Pheraeis, priusquam moenia oppugnaret: neque cum Olynthiis statim in principio se bellum gerere professus est, donec in ipsorum agrum duxisset exercitum. Num tum quoque bellum illos concitare dicemus, qui propulsare vim jubebunt? Hoc igitur superest, ut serviamus. Nec enim medium quicquam est, si nec vis propulsetur, nec ab hostibus otium concedatur. Neque vero nos in pari cum caeteris periculo sumus. Neque enim urbem subigere vult Philippus, sed penitus excindere. Quia satis intelligit, vos servire neque velle: neque si velletis, posse. Nam imperare consuevistis: atque occasione oblata, sibi plus negotii posse facessere, quam reliquos homines universos. Proinde sic statuendum est, nobis esse de excidio dimicandum: quique se illi vendiderunt, et odio prosequendi, et in cruciatum abripiendi sunt. Non enim fieri, non fieri potest, ut externi hostes superentur: nisi prius domesticos hostes punieritis, qui illi subserviunt: sed necesse est, ubi in hos, tanquam scopulos quosdam, impegritis, ut illi vobis antevertant. Nam cur cum ita contumeliose vobis insultare nunc putatis (nihil enim aliud mihi quidem facere videtur, nisi hoc) et cum aliis benefaciendo, si non aliud, saltem seducat, vobis jam etiam minitari? Veluti, Thessalos multis datis muneribus, in hanc servitutem pellexit. Neque dicendo quisquam consequi potest, quam variis artibus miseros Olynthios, data prius Potidaea, multisque aliis, deceperit. Thebanos etiam nunc ad se allicit, sibi obnoxios facit, tradita Boeotia: posteaquam eos magno gravitate bello liberavit. Itaque hi omnes dum aliqua commoditate fruuntur: alii jam perpeSSI ea sunt quae omnes norunt: alii ferent, quicquid tandem contigerit. At vos, ut quae perdidistis, taceam: in ipsa pacificatione, quoties decepti, quam multis spoliati estis? Nonne PhocenSibus? nonne Pylis? nonne Thracia, Dorisco, Serrio, Cersoblepte ipso? nonne nunc urbem Cardianorum tenet, ac confitetur? Cur igitur alia ratione illos, nec eodem modo vos tractat? Quia in sola nostra urbe, ex omnibus aliis, impune hostium commodis patrocinari licet: ac, si quis pecuniam ipse accepit, concionandi potestatem habet, etiam si vos vestris opibus interrim spoliati sitis. Olynthi, causam Philippi agere tutum non fuisset, nisi populus Olynthiorum delinitus esset illo traditae Potidaee, qua una frueretur, beneficio. Non tutum fuisset in Thessalia Philippi causam agere, nisi multitudo Thessalorum, egestis a Philippo, ipsorum commodo, tyrannis, atque Pylaea restituta, in societatem beneficiorum et ipsa venisset. Non fuit Thebis tutum, priusquam Boeotiam

Boeotiam illis, deletis Phocenſibus, reddidiſſet. Athenis vero, cum non Amphipolim tantum, et agrum Cardianorum nobis eripuerit, ſed Euboeam ita muniat, ut veluti arx ſit ad nos excludendos et oppugnandos, et nunc Byzantium invadat: tutum eſt dicere pro Philippo. Proinde horum aliqui ex mendicis repente ditati, ex ignotis atque obſcuris celebres ſunt facti, et illuſtres: vos contra, ex illuſtribus obſcuri, e copioſis inopes. Nam urbis ego quidem opes in ſociis, fide, benevolentia eſſe poſitas exiſtimo: quarum rerum omnium penuriã vos laboratis. Quas dum vos negligitis, et vobis eripi ſinitis: ille beatus factus eſt, et magnus, et formidatur ab omnibus et Græcis et Barbaris: vos, humiles et deſerti: rerum venalium copiis ſplendidi: earum apparatu, quae vos decebant, ridiculi. Non autem eodem modo vobis et ſibi metiſſis quosdam oratores conſulere video. Vobis enim quieſcendum eſſe dicunt, etiamſi violimini: ipſi vero apud vos quieſcere non poſſunt, tametiſi nemo eis injuriam faciat. Deinde quiſquis ſuggeſtum conſcenderit, Non vis (inquit) autor fieri, aut periclitari: ſed timidus es et mollis? ego vero audax et importunus atque impudens neque ſum, neque fieri velim: fortiorem tamen longe lateque illis, qui proterve apud vos publica negotia traſtant, me eſſe exiſtimo. Qui enim, Athenienſes, poſthabita utilitate reipublicae in iudicium adducit, proſcribit, dat, accuſat: nulla quidem haec fortitudine facit: ſed quia ſcit, dum, quae vobis placeant, loquatur, et nullam reipublicae partem vacillantem, quae creare periculum queat, attingat, ſe quaſi pignus habere ſuae ſalutis et incolumitatis, audax et conſidens eſt. Qui vero publici boni cauſa crebro veſtris voluntatibus adverſatur, et nihil ad gratiam loquitur, ſed ſemper utilitatem ſpectat, et eam gerendae reipublicae rationem eligit, in qua Fortuna magis quam Ratio dominatur: et tamen haud recuſat, quo minus utriuſque a ſe rationes repetatis: hic demum vir fortis, atque etiam bonus idem civis eſt: non iſti aurae popularis captatores, qui brevibus iſtis obſequiis ſumma reipublicae praefidia perdiderunt. Quos ego tantum abſum ut aemuler, aut dignos republica cives eſſe putem: ut, ſi quis me roget, Dic mihi, tu vero, quid contuliſti reipublicae? Quanquam poſſem, Athenienſes, et trierarchias, et aedilicia munera, et pecuniae collationes, et captivorum redemptiones, et alia ſimilia humanitatis officia commemorare: nihil tamen huiusmodi referam: ſed hoc dicam, me ab iſta gerendae reipublicae formula prorfus abhorrere. Nam cum fortassis et ipſe, non minus quam alii, accuſare poſſem,

possem, et donare et proscribere, et caetera quae isti fasti-
tant, facere: nunquam ne ad unum quidem talium aucupi-
orum vel voluntate mea me contuli, vel spe lucri aut am-
bitione sum impulsus: sed ea perpetuò dico, quibus ego id
consequor, ut minus apud vos autoritate valeam et gratia,
quam alii multi: vos, si mihi auscultaretis, ampliores fie-
retis. Sic enim dicere fortasse non invidiosum est. Neque
mihi videtur boni civis esse officium, talia gerendae reipub-
licae artificia excogitare, per quae statim ego princeps inter
vos existerem, vos aliorum ultimi: sed rempublicam una
cum bonorum civium actionibus et gubernatione, augeri at-
que amplificari decet, omnibusque semper non facillima, sed
optima dicenda sunt. Nam illò natura suoapte nutu fertur:
ad haec boni civis doctrina et eloquentia est provehenda.
Jam quendam etiam tale aliquid dicentem audiui: Me qui-
dem semper dicere optima: sed quicquid a me proficisca-
tur, verba tantum esse: cum operibus sit opus reipublicae
et actione aliqua. Ego vero quid de his sentiam, exponam
vobis, neque dissimulabo. Non arbitror ullum aliud opus
atque officium esse consiliiarii, nisi ut maxime profutura di-
cat. et hoc ita esse, me facile puto probaturum. Illud enim
utique scitis, Timotheum quondam illum apud vos oratio-
nem habuisse, de adjuvandis et conservandis Euboeensibus,
quum eos Thebani oppressum irent: cujus haec fere verba
fuerunt: Agite vero, deliberatis (inquit) quum Thebanos
in insula habeatis, quae ratio incunda, quidve agendum sit?
Non mare implebitis, Athenienses, triremibus? non jam sur-
gitis, in Piraeum abituri? non classem in mare trahetis?
Haec Timotheus dixit, vos fecistis: quae cum utraque con-
jungerentur, res confecta est. At si is quàm optima, ut tum
dixit, dixisset: vos vero ignavia impediti, non obtempera-
setis: essetne aliquid eorum actum, quae tum civitati con-
tingerunt? Fieri non potest. Sic igitur quicquid vel ego nunc,
vel quivis alius dixerit: res et actiones apud vosmetipsos
quaeritote: utilissimum consilium scienter explicatum, apud
oratorem. Sed ubi orationem meam in summam et capita
quaedam redegero, descendam. Sic igitur censeo: Confe-
rendam esse pecuniam: et exercitum jam comparatum, esse
conservandum: atque si quid non recte fieri videbitur, cor-
rigendum: non ob cuiusvis cavillationes totum destruen-
dum: legatos quòcunque terrarum esse mittendos, qui do-
ceant, moneant, conficiant reipublicae quicquid poterunt.
Praeter haec omnia, qui corrupti largitionibus, negotia per-
fide corrumpunt, tum puniendi, tum semper et ubique odio
habendi

DE CHERSONESO.

123

habendi sunt: ut moderati homines et boni viri recte prudenterque vitam instituisse, tum aliis, tum sibimetipsis videantur. Quod si hanc rationem sequuti, negligere omnia desieritis: bona, bona inquam spes etiam nunc est, caetera melius successura. Verum si desidebitis, haftenus duntaxat, ut plaudatis, et laudetis orationem, rerum cura suscepta: cum verò gerenda res erit, tergiversemini: nullam equidem video orationem, quae sine vestra opera diligenti cura civitatem servare possit.

EPIS-

L I T E R A E P H I L I P P I.

PHILIPPUS SENATUI POPULOQUE ATHENIENSIVM
S. D.

QUUM saepe legatos ea de causa miserim, ut pactis et
conventis starem, idque vos nihil moverit: signi-
ficandum vobis esse duxi, quibus in rebus injuriam
mihi fieri existimem. Ne vero miremini epistolae prolixita-
tem. Quia enim multae conquerendi causae sunt, necesse est
omnes perspicue explicari. Ac primum, Nicia caduceatore
e mea ditione abrepto, tantum abest ut fontes multaveritis,
ut aequum erat: ut eum affectum injuria decem menses in
vinculis etiam habueritis: nostrasque literas, quas ferebat,
pro concione legeritis. Deinde quum Thasii Byzantium
triremes et piratas quoslibet fusciperent: id nihil vobis cu-
rae fuit: quanquam in foedere perscriptum est, pro hostibus
esse habendos, quicumque id faciant. Circa eadem tempora,
Diopithes facta in regionem meam impressione, non modo
Crobylem et Tiristasin, civibus in servitutem abduclis, di-
ripuit: sed et finitimam Thraciam populatus, eoque violenti-
ae tandem est provectus, ut Amphilochem, qui de captivi-
vis redimendis legatus venerat, comprehensum, et in extre-
mam necessitatem adductum, non nisi novem talentis extor-
tis, dimiserit: et haec populo approbante fecit. Atqui cum
caeteris omnibus praeconem et legatos violare, impium vi-
detur: tum vobis in primis. Certe, quum Megareses An-
themocritum sustulissent: tanta iracundia populus exarsit,
ut eos mysteriis prohiberet, et in monumentum injuria, sta-
tuam ante portas erigeret. Quid vero iniquius est, quam vos
ipsum nunc ea facere: quae facta ab aliis tam iniquis animis
tulistis? Praeterea Callias vester imperator, urbes in sinu
Pagasitano sitas universas cepit, vobis foedere, mihi soci-
etate junctas. Qui vero in Macedoniam navigabant, eos
omnes hostium loco habuit, et vendidit. Et propter haec
facinora vos cum publicis praconiis ornastis. Quare valde
dubito,

ad dubito, quid his per vos adjici possit, si palam mecum bellum gereretur. Nam quum haud occulte dissentiremus: praedones emittebatis: eos qui ad nos navigabant, vendebatis: adversarios nostros juvabatis: regnum meum infestabatis. Ad eam denique iniquitatem et hostile odium progressi estis, ut etiam Persae, missis legatis, persuadere studueritis, ut mihi bellum inferret. id quod maxime quivis demiretur. Antequam enim is Aegyptum et Phoeniciam cepisset, decreveratis, ut si quid novae rei moliretur, non minus ego quam caeteri Graeci omnes, adversus eum accerseretur. Nunc vero tanta est odii vestri in me acerbitas, ut de ineunda cum eo contra me societate agatis. Atqui olim patres vestri (ut ego audio) Pisistratidis crimini dabant, quod Persam ad Graecos opprimendos adducerent: Vos vero ea facere non pudet, ob quae tyrannos accusare solebatis. Quin praeter alia, senatusconsultis vestris inscribitis, mihi imperatis, ut Teren et Cerfoblepten, quod Athenienses sint, Thraciae dominari sinam. Ego vero istos neque pactis de pace contineri memini unà vobiscum: neque pilis inscriptos: neque Athenienses esse. Illud scio Teren contra vos mecum arma tulisse: et Cerfoblepten, quum meis legatis seorsim dare jusjurandum cuperet, a vestris ducibus fuisse prohibitum: qui eum vestrae urbis hostem declararent. Verum isthuc quomodo aequum aut justum est, quum e re vestra est, eum vestrae urbis hostem nominare: quum vero me calumniari vultis, eundem civem vestrum diffamare? Et Sitalce occiso, quem civitate donaveratis, statim ejus interfectorem in amicitiam recipere: et propter Cerfoblepten bellum nobiscum suscipere? praesertim quum vobis exploratum sit, neminem eorum qui talia munera accipiunt, vel leges, vel senatusconsulta vestra quicquam curare. Verum, si omissis caeteris omnibus, breviter dicendum est: vos civitatem dedistis Evagorae Cyprio, et Dionysio Syracusio, illorumque posteritati. Si igitur his qui utroque ejecerunt, persuaseritis, ut actis in exilium imperia restituant: a me quoque illam Thraciae partem recuperate, quam Teres et Cerfobleptes tenuerunt. At si victores illorum ne verbo quidem appellandos censetis, mihi verò obturbatis: an non jure optimo vos ulciscar? Ac de his, quamquam plura haberem quae vere dicerem: praetermittere tamen ea statui. Cardianis autem me opitulari profiteor, quum illorum socius ante factam pacem fuerim: et vos saepe a me, neque raro ab illis orati, venire in judicium nolueritis. An non igitur essem omnium hominum nequissimus, si desertis sociis, vestri potius rationem haberem, qui omni modo me

vexa-

vexatis: quàm eorum, qui mihi constanter et semper amici esse perseverant? jam, si hoc quoque praetereundum non est, eò insolentia venistis, ut prius de supra dictis tantum me accusaretis: nuperrime vero, quum Peparethii secum crudeliter actum esse quererentur: vestro duci iussistis, ut me illorum vicem ulcisceretur. quos ego sane clementius tractavi, quam commeruerant: quum illi tempore pacis Haloneso occupata, neque insulam mihi, neque praesidiarios milites, quos per legatos saepe reposceram, reddidissent. Vos vero injuriae mihi ab illis illatae nullam rationem habuistis, sed tantum supplicii: cum satis sciatis, me insulam nec vobis nec illis eripuisse: sed Sostrato piratae. Quam si vos Sostrato tradidisse ipsi dicitis: piratas in eam misisse fatemini. Sin, vobis invitis, vi obtinebat: quae tandem in vos injuria fuit, eam a me occupari, et locum tutum reddi navigantibus? Etsi autem vestram urbem tanti faciebam, ut insulam ei darem: tamen oratores vestri accipere prohibebant, recipiendam esse consulebant: ut, si quod imperabatur facerem, me alienam obtinere faterer: sin locum illum retinerem, populo suspectus fierem. Quibus ego cognitis, ultro denunciavi, me de his in iudicio vobiscum disceptaturum, ut si mihi adjudicata esset, vobis a me daretur: sin judicaretur vestra esse, populo eam redderem. Haec me saepe postulante, et vos contempsistis, et Peparethii insulam occuparunt. Quid igitur mihi faciendum fuit? non infligenda poena foedifragis? non ulciscendi, qui tam superbe insultabant? Nam si Peparethiorum fuit insula, quo jure ab Atheniensibus repetita est? Sin vestra, cur non eis irascimini, qui occuparint alienam? Eò porro progressae sunt nostrae inimicitiae, ut, cum classem in Hellespontum perducere cuperem, coactus sim eam per Chersonesum cum exercitu comitari: quum vestri coloni ex decreto Polycratis bellum nobiscum gererent, et vobis talia comprobantibus et duce vestro Byzantios accersente, et apud omnes missis nunciis divulgante, se juberi a vobis, ut, si daretur occasio, bellum gereret. His modis quum tractarer: tamen et urbi vestrae, et triremibus et agro peperci: quamvis plerisque potiri possem, vel potius omnibus: et vos ad eas, quae inter nos essent, controversias, disceptatione dirimendas, perpetuo provocavi. Atqui considerate, utrum honestius sit, verbis an armis lites finiri? et utrum magis deceat, ut ipsi arbitri simus: an vero ut aliis arbitrium deferamus? Reputate etiam quàm absurdum sit, Thasios et Maronitas litem de Stryme, disceptatione finire cogi ab Atheniensibus: ipsos autem ea de quibus ambigunt, mecum ad eundem modum non transigere? Praesertim quum
sciatis,

vos, si succubueritis, nihil amissuros: sin viceritis, potituros his, quae nunc in nostra manu sunt. Sed illud omnium iniquissimum mihi videtur: quod, cum legatos ex omni sociorum conventu misissem, ut testes essent: cumque vellem de Graecis ea vobiscum pacisci, quae iusta essent: legatorum orationem ne de his quidem admisistis: quamvis in vestra manu esset, aut eos liberare periculis, qui male de nobis suspicabantur: aut palam convincere, me omnium hominum esse improbissimum. Ac populo quidem illa erant utilia, sed e re oratorum non erant. Nam qui vestrae civitatis morem tenet, pacem eis bellum esse, et bellum pacem affirmant, quum a ducibus vel patrocinando, vel calumniando pecuniam extorqueant: et tum nobilissimis civibus, tum exterorum celeberrimis conviciando pro concione, id capient, ut populares esse videantur. Facile mihi quidem esset, si paululum pecuniae dilargiri velim, eorum compescere maledicentiam, et efficere ut nos laudibus eveherent. Sed me puderet, vestram benevolentiam ab istis mercari: qui praeter caetera tam confidentes sunt, ut jam de Amphipoli movere nobis controversiam non dubitent. pro qua ego me puto longe dicturum aequiora, quam istos qui illam sibi vendicant. Sive enim eorum fit, qui primi devicerunt: an non jure nos illam habemus? quum Alexander avus noster oppidum illud primus occuparit: unde etiam de primitiis captorum Medorum, Delphis auream statuam dedicavit. Sive hoc aliquis in dubium vocat, et eorum fieri censet, qui postremi potiantur: hoc etiam jus penes me est. Expugnatis enim illis, qui vos ejecerant, et a Lacedaemoniis ibi collocati fuerant, oppidum cepi. Atqui omnes in urbibus habitamus, vel a majoribus acceptis, vel bello subactis. Vos autem qui neque primi potiti estis, neque nunc obtinetis: sed minimum tempus in illis locis consedistis: urbem eam vestram esse contenditis: idque, quum ipsi urbis possessionem nobis evidentissimo testimonio confirmaveritis. Saepe enim in literis me de ea mentionem faciente: censuistis eam iuste a me teneri. Pacem etiam fecistis, me urbem illam et societatem vestram eadem pactione obtinente. Quae igitur possessio firmior fieri queat hac, quae primum a majoribus nobis relicta, deinde jure belli denuo nostra facta, postremo a vobis concessa est, qui vendere vobis soletis etiam ea, quae plane ad vos nihil attinent? Quae igitur in vobis accusem, haec sunt. Et quia vos auctores estis injuriarum: et, propter verecundiam et aequitatem meam, magis jam rebus meis infesti imminetis: et quantum in vobis est, nobis maleficitis: jure optimo vos ulciscar, diisque testibus invocatis, jus meum a vobis consequi studebo.

D E M O S.

DEMOSTHENIS

AD

PHILIPPI

EPISTOLAM I

ORATIO.

LIBANII ARGUMENTUM.

Miserat Philippus ad Athenienses epistolam, qua eos accusabat, et palam bellum denunciabat. Non amplius igitur orator suadet Atheniensibus, ut bellum gerant (cogebat enim ipsa necessitas) sed confirmat eorum animos ad periculum adeundum: Macedonem facile posse superari asserens. Exordium consolatione plenum est.

PHILIPPUM non pacem fecisse vobiscum, Athenienses, sed distulisse bellum: omnes jam cognovistis. Postquam enim Pharsaliis Halum tradidit, et Phocense negotium confecit, totamque Thaciam vi subegit, falsis causis confictis, et iniquis rationibus excogitatis, re quidem ipsa jam olim cum urbe nostra bellum gerit: nunc autem per missas literas, verbis ipsis constitetur. Ego vero neque potentiam ejus vobis expavescendam esse, neque timide illi resistendum, sed et corporibus et pecuniis et navibus, et, ut paucis absolvam, rebus omnibus oportere vos ad bellum accingi, docere conabor. Primum consentaneum est, ô Athenienses, deos nobis firmissimos socios et adjuutores esse: quorum

rum ille religione violata, neglectoque jurejurando, pacem iniuste solvit. Deinde, quibus rebus ejus opes haecenus auctae sunt, dum semper aliquos decipit, et magnifica quaedam pollicetur: his jam defunctus est omnibus. Neque ignorant ejus animum Perinthii et Byzantii, eorumque foederati: cupere eum eodem modo ipsos tractare, quo prius tractavit Olynthios. Neque Thessalos praeterit, hoc ei propositum esse, ut dominus sit, non dux sociorum. Suspectus etiam Thebanis est, quod Nicaeam praesidio tenet, et in Amphictyoniam penetravit, et legationes e Peloponneso ad se trahit, ipsisque praesidia sociorum eripit. Proinde qui prius ejus amici fuerunt, partim cum eo nunc irreconciliabile bellum gerunt, partim minus alacriter eum adjuvant: universi autem suspectum illum habent, et criminantur. Praeterea (nec enim in hoc momenti parum est) Asiam satrapae recens intro missis conducticiis militibus, expugnari Perinthum prohibuerunt. Nunc vero quum Philippi inimicitias susceperint, et, si Byzantium capiatur, periculum eis impendeat: non ipsi tantum strenue nunc nos in bello juvabunt, sed regi etiam Persarum persuadebunt, ut nobis pecuniam suppeditet: qui tantas opes habet, quantas nec reliqui universi: tantum porro virium ad nostras haece actiones affert, ut olim etiam Laconico bello, utris sese adjunxisset, eos victores redderet. Is igitur nunc etiam vobiscum conjunctus, facile debellabit Philippi potentiam. Praeter haec quae tanta sunt, non equidem negabo, eum loca complura, et portus, et ejus generis alia gerendo bello utilia, pacis occasione praeripuisse vobis. Illud autem video, quando imperia benevolentia coalescunt, et eadem omnibus belli fociis expediunt: diuturnam esse concordiam. Quoties vero ex insidiis et avaritia, per imposturam et violentiam obtinentur, id quod ab isto modo fit: parva quapiam occasione, et quantumvis levi errato celeriter discuti et dissolvi omnia. Atque ego saepe cogitans animadverto, non sociis duntaxat, Athenienses, suspectum et invisum esse jam Philippum: sed privatum etiam ejus imperium, non praeclare, neque ita uti decet, aut existimet aliquis, esse compositum. Nam omnino potentia Macedonica additamenti vice nonnihil momenti et usus habet, ipsa vero per sese infirma est: et, si tantae moli rerum comparetur, despicienda. Praeterea ipse eam bellis et expeditionibus, et rebus illis omnibus, propter quas magnus existimari possit, infirmior sibi, minusque fidam reddidit. Neque vero putare debetis, Athenienses, eadem Philippo et populis ejus esse jucunda;

cunda: sed illud considerate, gloriam illum, hos securitatem desiderare: Quam nec ille sine periculis adipisci potest: et his minime opportunum est, relictis domi liberis, parentibus, uxoribus, atteri, et in dies pro eo dimicare. Ex quo perspicui potest, quomodo vulgus Macedonum erga Philip-pum sit affectum. Ejus porro familiares et amicos, ac peregrini militis duces, laude quidem florere fortitudinis, sed in majore metu quam homines obscuros vivere inveniatis. His enim hostes tantummodo metuendi sunt. Illi autem magis ab assentatoribus et calumniatoribus, quam a praeliis metuunt. Ac illi quidem adiutoribus omnibus, cum hostibus pugnant: hi autem nec minimam in bellis malorum partem sustinent, et seorsim accidit ut regis ingenium expavescant. Ad haec si plebeius aliquis deliquerit, poena pro delicti modo ei infligitur: proceres vero tum, cum praeclarissime se gesserunt, maximis conviciis et contumeliis praeter meritum incessuntur. Neque quisquam sanae mentis fidem his abrogaverit. Eum enim ita gloriae cupiditate inflammatum esse dicunt hi, quibus familiariter notus est, ut omnia praeclara facinora sua esse videri velit: et magis indignetur ducibus et praefectis, qui aliquid laude dignum gesserunt, quam illis qui prorsus offenderunt. Qui sit igitur, si ista vera sunt, ut jam longum tempus in fide mancant, nec eum deserant? Quia successus, Athenienses, haec omnia caligine involvunt. Nam secundae res magnam vim habent ad peccata hominum contegenda, et obumbranda. Sed si quam cladem acceperit, tum in apertum haec omnia palam proferentur. Eadem enim harum rerum ratio est, quae corporum nostrorum. Nam dum aliquis valet, nullum ex male affectis partibus dolorem sensu percipit. Sin decubuerit: commoventur omnia, sive ruptum sit aliquid, sive luxatum, sive quod aliud membrum perfecta sanitate destituatur. Sic etiam fit in regnis, et quibuslibet imperiis: Dum in bellis victoria potiuntur: eorum mala vulgus non perspicit: Sin alicubi impegerint (id quod ei nunc usu venturum verisimile est, postquam majus onus quam sustinere valeat, suscepit) omnes eorum difficultates ab omnibus conspiciuntur: Quod si quis vestrum, Athenienses, Philippi successus videns, formidabilem eum existimat, et superatu difficilem: is quidem digna sapienti viro providentia utitur. Magna enim vis est in fortuna, ad omnes res mortalium: vel ea potius omnia sibi vendicat. Sed multae sunt causae, propter quas aliquis non injuria nostram felicitatem non minus quam illius exoptet. Principatum enim a majoribus nos accepimus
longo

longo tempore, non ante istum duntaxat, sed ut breviter dicam, ante omnes Macedoniae reges: illi Atheniensibus vestigales fuerunt, nostra urbs nemini unquam omnium mortalium. Praeterea tanto plures ad benevolentiam Deorum habemus aditus: quanto pietatis et iustitiae perpetuo fuimus studiosiores. Quid igitur ille superiore bello successus majores habuit, quam nos? Quoniam, Athenienses, (nam libere vobiscum agam) ille ipse militat, et aerumnas tolerat, et praeliis interest, nec occasionem negligens, nec anni ullum tempus praetermittens. Nos vero (nec enim dissimulabo veritatem) hic otiose desidemus, cunctantes semper et decernentes, et sciscitantes in foro, numquid novi dicatur? At quid magis novum queat eo fieri, quod Macedo contemnit Athenienses, et illis tales literas mittere non dubitat, quales paulo ante audivistis? Et is quidem in procinctu habet mercenarios milites, atque adeo mediusfidius nostrorum oratorum quosdam, qui dum largitiones illius domum recipiunt, non erubescunt Philippo vivere: nec animadvertunt, se et rempublicam omnem, et suas privatas opes exiguo lucello vendere. Nos vero neque ullas ei turbas concitamus, nec militem peregrinum alere volumus, nec ipsi militare audemus. Proinde minime mirum, eum superiore bello, conditione quam nos fuisse meliore. Hoc potius mirandum foret, si nos, qui nihil facimus quod bellantes decet, putaremus eum superaturos, qui nihil praetermittit quod ad victoriam parandam requiratur. Quamobrem, Athenienses, haec animis insigenda sunt: et cogitandum, ne quidem in vestra esse manu, ut dicatis vos pacem agere. Jam enim ille et bellum indixit, et re ipsa intulit. Proinde nunc, neque publicis neque privatis opibus est parcendum: sed omnes, cum tempus postularit, promptis animis militare debent, et melioribus ducibus uti, quam prius. Nemo enim vestram in ea esse debet opinione, uti per quos felix reipublicae status labefactatus est, per eosdem in integrum omnia restitui, et meliora posse fieri putet: neque sperandum, nisi veterem ignaviam vestram abjeceritis, alios pro salute et incolumitate vestra strenue dimicatueros. Considerate potius quam turpe sit, quum majores vestri multos labores et magna pericula Laconico bello sustinuerint: vos nec pro his quae illi jure parva nobis reliquerunt, defendendis, fortiter pugnare velite? cum iste e Macedonia oriundus adeo nullum recuset periculum, ut dum pro amplificando imperio cum hostibus dimicat, toto corpore sit convulneratus: Athenienses quibus patrium est parere nemini, omnesque armis vincere,

hos demum ob molliem aut socordiam res gestas a maioribus dedecorare, et patriae deesse utilitati? Ne vero prolixus sim, affirmo nos omnes ad bellum parari oportere, et reliquos Graccos ad coeundam nobiscum belli societatem convocare, non modo verbis, sed etiam re ipsa. Nam cum omnis oratio inanis est, nisi res ipsa consequatur: tum vero nostris verbis tanto minus habetur fidei, quanto ad dicendum reliquis Graccis expeditiores habemur.

Books printed and sold by ROBERT
and ANDREW FOULIS.

In pure Greek, on fine writing paper, in quarto.

Homeri Ilias, 2 vols
Æschylus
Sophocles

With Latin translations in quarto,
Æschylus, 2 vols
Demetrius Phalereus de elocutione

In pocket volumes the following,
Homeri Ilias, 2 vols
Hippocratis Aphorismi
Xenophontis de Agésilao rege oratio
Pindari opera
Anacreon
Æschylus, 2 vols
Sophocles, 2 vols
Aristotelis poetica
Demetrius Phalereus
Xenophontis Hiero
Theophrasti characteres
Epictetus
M. Antoninus
Aristotelis de mundo
Cebetis tabula cum notulis
Lucretius
Ciceronis opera omnia, 20 vols]
Horatius, editio altera
Terentius

Phaedrus

Philosophiae moralis institutio compendiaria, auctore Fr. Hutcheson, editio 2da auctior

Cornelii Nepotis vitae excellentium imperatorum; of the same size of page and type, with Cicero's works

Professor Hutcheson's introduction to moral philosophy, translated from the Latin

An essay on the composition and manner of writing of the ancients, particularly Plato, by J. Geddes Advocate

The meditations of Marcus Aurelius Antoninus, newly translated from the Greek, with notes, and a life of the author, 2d edition 2 vols

Professor Leechman's sermon on prayer, 4th edition
—Sermon on the temper, character, and duty of a Minister, 5th edition

Sir J. Davies on the immortality of the soul

The Earl of Shaftesbury's characteristicks and letters, 4 vols

Dr. Henry More's dialogues on the attributes and providence of God

Sir T. More's Utopia, translated by Bishop Burnet, Milton's Paradise regain'd, and miscellany poems, Ramsay's Gentle Shepherd, with the songs

Xenophon's Hiero, translated from the Greek.

De optimo reipublicae statu, deque nova insula Utopia, libri II. Auctore T. Moro, Angliae cancellario

C. Julii Caesaris commentarii, of the same size of type and page with Cicero

In the press,

C. Plinii Caecilii Secundi epistolarum libri X.

Minucii Felicis Octavius

ic.

n;

's

o.

g

es

s,

d

n

of

.

d

t,

,

.

.

f